

UR-838

IMITATIO CHRISTI. Euskara

Jesu-Christoren imitacionea / M.
Chano... escanerat itzulia: emen-
datur meqaz eta igandetaico bes-
pelez. — Bayonan: Fouret-Du-
hart..., 1769. — 377, [7]p., A-

2^r, 2A⁸; 8°

P. 1-24 del cuaderno de 377p.
con numeración romana

1. Ascetismo 2. Aszetismoa 3.
Meditaciones 4. Meditazioak I.
Chano, Michel de, trad. II. Tho-

mas à Kempis (O.S.A.), aut.
III. Tit.

UR-838 Enc. piel con hierros dorados
en el lomo y cantos. — Ex-li-
bris autógr. en v. de port.: "Es
libro es de mi Sra. Doña Ana

Joachina Perez Tafolla⁴, "E
de Doña Domingo de Gala-
rraga⁴

JESU-CHRISTOREN
IMITACIONEA;

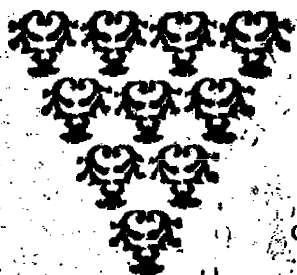
M. CHOURIO Donibaneco Erretorac,

Esclarat itçulia.

E M E N D A T U A

Meçaz eta Igandetaco Beperez.

Hunen Precioa da 45 s.

B A Y O N A N;

FAUVET-DUHART, Erregueren Liburu-
Eguille eta Saltçaille baitan, Apou-
maiouco carrican.

Nº 20 24550

M. D C C. L X I X.

PERMISSIONE AREQUIN.

4

Este libro es de mi sra
Dna Ana Toafina Perez
Fafalla.

El Sr. Dn Domingo
de Galarraga

MEÇA SAINDUÇO OTHOITÇAC.

Meça behar beçala entçuteco Preparacionea.

CURE Aldare sainduaren oiñetan ahuspez-emanic; adoratcen çaitut, Jainco bothere guciac dirçuna; fermuqui sinhesten-dut, entçuterat nohan Meça dela, Jesu-Christo çure Seme-Jaincoaren Gorphutz eta odolaren sacrificioa; ofritceco manera halaberçcoa ez-içan-arren, harc-berac Calbarioco mendian guiçon gucientçat ofritu-çuen sacrificio hurabera. Eguidaçu gracia sartceco, ô ene Jaincoa, Apheçaren elcuz, hau çuri dignequi ofritceco behar ditudan disposicionetan. Ofritcen darotçut; bat eguiten naicelaric J. Christoren eta haren Eliçaren intencionequiñ. 1. Çure Maiestate dibinoari, çorçaioen homaia eta ohore soberanoa errendatceco; 2. Eguiñdarozquitçun on eta ungui guciez elquerrac bihurtceco; 3. Munduco bekharu gucientçat eta bereciqui eneentçat çuri satisfaccione eguiteco; fiñean arimaco salbamenduarentçat eta gorphutceco biciarentçat behar ditudan laguntçac eta sokhorriac çure ganic ardiesteco. Çure ganic gracia hauc guciac ufteditut, J. Christo çure semearen merccimenduen bidez, ceñnac nahi-baitu berac içan, Sacrificio adoragarri hunen Apheça eta victima.

Meçaren hastean, eta Confiteor erratean.

ENE bekharuen iaquiteco eta eçagutceco, ô ene Jaincoa! behar-ez-duçun-arren ene aithorric eta confessoric, eta ene gaichtaqueriac guciac ene bihorcean irakhurtcen-ditutçun-arren; confessatcen-darozquitçut halere ceruaren eta lurraren aicñean: aithorcen-dut offensatu çaitudala gogoz, hitceç, eta obraz. Ene bekhatuac handiac-dire, baiñan çure misericordieç neurriric ez-dute. Urrical-naquiçu, ô

iv *Meça sainduco Othoitçac.*

ene Jaincoa. Orrhoit çaitte çure haurra , çure escuco obra , çure odolaren precioa naicela.

Birgina saindua , Ceruco Aingueruac Parabisuco Saindu eta Saindac , guretçat othoitz-eguiçue ; eta nigarrezco eta miseriazco haran huntan dolhamenetan gaudecen orduetan , gracia eskaçaçue guretçat , eta ardietz-dieçaguçue bekhatuen barkhamendua.

Introitean.

IAUNA ! çne Patriarkhei eta Profetei inspiratu-diotçotçute , çure Seme baxhotcha lurrerat iaušten ikhusteco , haiñ defira khartsuac ; indaçu heien khar saindutie parte bat ; eta eguiçu , bicitce mortal hunen embraçuen erdian , ene baitan senti-deçadan çure-quin bat-içateco lehia saindu bat.

Kyrie , eleisonetan.

DOLHAMEN eta suspira doblatuez , ð ene Jaincoa , errequeritcen-çaitut , eguidaçu misericordia , eta momento guciez , bici-naiceño , erran-banieçaçu : *Ianna ! nançun urricari* : ez liteque oraiño asqui ene bekhatuen nombreatentçat eta handitasunarentçat.

Gloria in excelsisetan.

GLORIA in excelsis Deo : Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te ; benedicimus te ; Adoramus te ; Glorificamus te ; Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam : Domine Deus , Rex cœlestis , Deus , Pater omnipotens : Domine , Fili unigenite , Jesu Christe ; Domine Deus , Agnus Dei , Filius Patris , qui tollis peccata mundi , miserere nobis ; qui tollis peccata mundi , suscipe deprecationem nostram : qui sedes ad dexteram Patris , miserere nobis : quoniam tu solus sanctus , tu solus Dominus , tu solus Altissimus , Jesu-Christe , cum Sancto Spiritu , in gloria Dei Patris. Amen.

Oremusetan , edo Oracionetan.

AGRADA-bequizquitçu , Ianna , guretçat eguitençaizquitçun othoitçac ; igutçu , Eliça çure esposac , Aphaçaten ahoz , çure fagoretan galdeguiten.

Meça sainduco Othoitçac.

V

Darozquitçun , graciac eta berthuteac. Ez-dugu-me-recitcen [hala-da] entçunac içatea; baiñan considera-çaçu gracia horiec eskatcen-darozquitçugula , Jesu-Christo , çure Semearen bidetz , ceina çurequiñ bici-baita eta erreguinatcen-baitu menden mende gucietan. Halabiz.

Epistolan.

EPISTOLA huni beguiratcen-diot , ô ene Jaincoa , çure borondateac irakhasteco egortcen darotaçun guthun bati beçala. Othoi , indaçu manatcen-darotaçunaren complitceco indarra. Çuc ceronec , Iau-na , profetei eta apostoluei inspiraru-diotçatçute , iscri-bus utci-darozquiguten eguiac : heien arguitaric parte indaçu ; eta pich-çaçu ene bihotcean , hec erret-cen-cituen su sacratu hura , maita-çaitçadan eta cer-bitça , hec beçala , ene bici gucian.

Ebanyelioan , çhutitric.

CHUTITCEN-naiz , ô Legueçuille soberanoa , çuri marcatceco Ebanyelio sainduan diren eguia handiac , ene odolaz ciguillatcerat prest-naicela. Eguia horiec ene bihotcean ceronec , othoi , Iau-na , barne-raiño grabat çatçu. Horiec betçate-erreguela ene go-goerac , ene hitçac eta ene obrac. Ez-dut guehiago se-guitu-nahi çure maximez bertceric : mintça-çaitte , Iau-na ; huna-non aditcen-çaitudan , sehi baten su-metimendu offo batequiñ. Indaçu çure erranen com-plitceco hambat indar , nola baiçut fermutasun heien sinhesteco.

Credoetan.

CREDO in Deum , Patrem omnipotentem , factorem Cœli & terræ , visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum-Christum , Filium Dei unigenitum ; Et ex Patre natum ante omnia secula ; Deum de Deo , lumen de lumine , Deum verum de Deo vero , genitum , non factum , consubstantialem Patri ; per quæ omnia facta sunt : qui propter nos homines & propter nostram salutem descendit de

Vj *Meça sainduco Othoitçac.*

coelis; & incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine; ET HOMO FACTUS EST: Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus est: Et resurrexit tertiâ die secundum Scripturas: Et ascendit in cœlum; sedet ad dexteram Patris: Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit: Qui cum Patre & Filio simul adoratur & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam, Sanctam, Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam venturi seculi. Amen. *Offertorioan.*

CREATURA hillcor, eta bekhatuz cagatu bat baicen, ez-naicen-arren; offritcen darozquitçut Apheçaren eskuz, ô eguiazco Jainco bici eta eterna, ogui hori eta arno hori; ceñnac içan-hehar-baitute-gambiatuac çure Seme J. Christoren Gorphutcerat eta odolerat. Errecibi-çaçu, Iauna, ecñ-erranezco Sacrificio hau, amulsuqui eta gosloqui, eta soffriçaçu, ofrenda saindu hori iunta-dioçadan, ene gorphutçaz, arimaz, ontasunez, biciaz, eta ditudanguciez eguiten-darotçudan, sacrificioa. Eguiçu nitaz, ô ene Jaincoa! creatura berri bat; ogui hori eta arno hori çure bothereaz cambiatcerat çohacen beçala.

Apheçac bere erriac garbitcean.

GARBI-naçaçu, Iauna, sacrificatua-içaterat doatçun Bildoxaren odolean; nota guciataric chahutua, eta çure graciaren espos-arropaz bestitua, çure ganat escu churi eta bekhatu-gabeac altcha-detçadantçat; eta esparantça içan egun batez errecibitua-içateco, çure Hautatuei Ceruan preparatu-dioçuten banquet sacratuan.

Icbilltoric Apheçac erraten-dituen Othoitçetan.

AGRADA-bequiçu, ô ene Jaincoa, çure icen sainduaren oboretan eta gloriarentçat, çure

Meça Sainduco Othoitçac. vij

abantailletan, eta çure Eliça Sainduarenetan, offrit-
cen-çaitçun Sacrificioa: haren intencione - beretan
farthuric, huna non galdeten-darozquitçudan, Eli-
çac orai, Apheçaren bidez, eskhatcen-darozquitçun
gracia guciac; hortacortz bat eguiten-naiz Apheçare-
quiñ, accorda-dietçagutçun amoreac gatic, J. Chris-
to gure launaren-bidez eta icencan.

Prefacioan.

ORDU-da, ò ene arima, altcha-gaitecen beher-
huntaco gauça guciez gorago. Tira - etçatçu,
Iauna, tira-etçatçu, gure bihotçac çure-ganat: sof-
fri-çaçu, çor-çaitçquitçun laudorioac eta esquerrac
errendatececo, iunta-detçagun gure boz fiscoac, lz-
piritu dohaxuen alegranciazco eta extassiasco aire
iustuarequiñ; eta desterruco lekhu huntan erran-die-
çaçugun, hec gloriaren egoitçan cantatcen-darotçu-
tena: *Saindua, Saindua, Saindua-da armadetaço*
Jainco-Iauna, içan bedi glorificatua ceruetaco gore-
nean. PREFACIOA COMMUNE.

PER omnia secula seculorum. *ñ. Amen.*

Dominus vobiscum. ñ. Et cum spiritu tuo.

Sursùm corda; ñ. Habemus ad Dominum.

*Gratias agamus Domino Deo nostro: ñ. Dignum
& justum est.*

Verè dignum & justum est, æquum & salutare;
nos tibi semper & ubique gratias agere, Domine
sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, per Chris-
tum Dominum nostrum; per quem majestatem tuam
laudant Angeli, adorant Dominationes; tremunt
Potestates: cœli cœlorumque Virtutes, ac beata Se-
raphim sociâ exultatione concelebrant. Cum quibus
& nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, sup-
plici confessione dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sa-
baoth. Pleni sunt cœli & terra gloriâ tuâ, Hosanna
in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini,
Hosanna in excelsis,

AIRA berthierecoa, arçaiñetaco Arçain soberanoa! çure Eliça conferba eta goberna-çaçu, fincaçaçu eta heda lurraren baster gucietarat. Izpiritu-bat eta bihotz-bat emoçute Christau guciei. Benedicaçaçu gure Aita saindua, gure Aphezpicua, gure Erregue, gure Erretora; eta çure Eliçaren sinhestean bicidiren guciac.

Lehenbicio Mementoan.

IAUNA, orai çure erresuman çarena, orrhoit çaitenitaz çure misericordian; eta sacrificio saindu hunen mercedimenduz indaçu necessario ditudan berthute guciac. Eta batac bertcearentçat othoitz-eguitea manatu darokuçunaz-gueroz; Iauna, othoi, aditçatçu eta entçun humillqui eta confidenciarequiñ eguiten-darozquitçudan othoitçac ene ahaideentçat, adisquideentçat, arimaco etagorphutceco unguie-guilleentçat. Ene bihotz guciac halaber gomendatcen-darozquitçut ene etsaiac eta tratamendu gaichto cembait eguiñ ahal-darotaden guciac: ahanz-bequizquitçu heien bekhatuac, eta neureac: ene bihotçetic khen-etçatçu kharatstasun eta gaitzirizco guciac; eta desira-araz dieçadaçu eta ardiets-araz heyen amudioa. Mundu guciac senti-beça Sacrificio hunen ona. O ene Jaincoa, iguçu guciei bake eguiazco bat, ceñac, elkharrequiñ unionean atchiquitcen-gaituela, bethicortz baitgaitu-unionean emanen Birgina-Amarrequiñ, çure Apostoluequiñ, Martyrequiñ, Saindu eta Sainda guciequiñ, eta fiñean eternitate gucian çurequiñ.

Apheçac Kalitçaren eta Ostiaren gñiñean escuac çabalduac daduzcanean.

HEDA çaçü, Iauna, ene gainerat çure escu dibiñoa, possessionetan sariceco ene bihotcean eta ene sensuetan; ene baitan corregitceco çure-contraden gucia; ni consecratceco çure Aita Jaincoari çure-baitan eta çutaz; eta ni moyan hortaz libratceco

Meça sainduco Othoitçac: ix

abruaren escueraric eta damnacione eternaletic.

Hostia saindua alchatcean.

DJESUS, ene Salbatçaillea, eguiazco Jaincoa eta eguiazco guizona, sinhesten dut ciñez eta armuqui Ostia sainduan errealqui hor çarela; adoraten-çaitut hor, ene Iauna eta ene Jaincoa çarena. guçu, niri eta hemen garen guciei, Mysterio adoragarri huntan çor-darotçugun debocionea, amu-
loa, eta eçagutça.

Khalitça alchatcean.

ADORATCEN dut khalitz hortan, ô ene Jesus di-
binoa, ene erospenaren precioa, eta guçon gu-
niena. Odol adoragarri hortaric chorta bat iauferat
erfaçu ene arimaren gainerat, içan dadintçat gar-
bitua bekharu gucietaric, eta sustatua çure amudioa-
ren khar sacratuaz.

Jaincoa alchatan ondoan.

EZ darotçugu guehiago oguia eta arnoa offritcen;
baiñan bai Christo çure Semearen Gorphutz ado-
ragarria, ô ene Jaincoa, haren Passionearen, pitch-
tearen, cerurat igatearen orrhoitçapenetan: gure es-
kutic, Iauna, errecibi-etçatçu, eta bethe gaitçatçu
çure graciaez.

Bigarren Mementoan.

ORRHOIT-çaitte halaber, Iauna, Purgatorioan di-
ren arima gaichoez: dohatçuqui çureac dire, eta
çure esposac-ere dire. Bereciqui gomendatcen-da-
rozquitçut ene ahaideenac, adisquideenac, arimaco
eta gorphutceco unguie-guilleenac, eta othoitcen-be-
harra guehien duteneac.

Nobis quoque peccatoribus erratean.

GUCIA bekhatorea naicelaric, aufartatcen-naiz
galdetcerat gracia bera enetçat, erran nahi-da,
ô ene Salbatçaillea! çure glorian parte pichca bat.
Milla bekhatu hango çucena galdu dudala, ikhus-
tendut eta aithorcen çure presencian, ô ene Jaincoa!
Ene merreciei beguiratcen-badioçute, ez duquet

X *Meça sainduco Othoitçac.*

esparantçaric plaçatua-içateco Erreluma hartan , ceinçetarat Apostoluec , Martyrec , eta Birgina sainducc ecin-ardietsi-baitutei , bethi soffrituz eta berthute guristiñozco guciac pratican emanex baicen. Nola beraz aufarta-ere-othe-naiteque , Iauna , esparantça-içaterat ? Çure odolac eguiten - du ene fidancia gucia. Barkha - dietçaquidarçu ene faltac , eta penitencia eguiazco batez digne errenda - naçaçu hartarat helceco.

Pater erratean.

CREATURA ez deus eta dohacabe bat baicen eznaicen arren ; halere , Jainco handia ! aufartacen-naiz çu ene aita deitcerat , ceren hola nahi-duçun : eguidaçu gracia , ô ene Jaincoa , ez deçadan nihoizere gal çure umearen qualitatea. Içan bedi çure Iena santificatua Ceru-lurretan. Erreguiña çaçu oraberetic çure graciaz bihotcean , çurequiñ erreguiñadeçadantçat eternitatean çure glorian ; eta çure borodatea compli - detçadantçat lurrean , sainducc complitcen-duren beçala ceruan. Ene Aita çare , indaçu beraz othoi , ceruco Ogui hura , ceinçetaz neurritcen-baiditutçu çure haurrac. Barkhamendu accorda - dieçadaçu , nic çure amoreac gatic bihotz onez offensatu nautenei accordatcen-diotedan-beçala , eta ez - deçaçula permeti nihoiz tentamendu batec - ere garinaçan : aiticic , çure graciaz lagunduric , eguçu bençu-detçadan ene salbamenduaren etsai guciac.

Agnus Dei erratean.

JAINCOAREN Bildotsa , munduco bekhatuez cargatu-nahi-içatu-duçuna , garbi-çatçu eta borra neure-guciac çure odolean ; hain khario crofi-duçun bakea-içateco , digne errenda-naçaçuntçat. Indaçu bake hura çurequiñ , bake hura proximoarequiñ , bake hura neure buruarequiñ ; inspiratcen darotaçularic humiltasun ossoena ; eta ene-baitan ithotcen-ditutçularic bendecuzco desira guciac.

Domine , non sum dignus erratean.

AH Iauna , febera-baicen ez-da eguia , ez-dudala

Meça sainduco Othoitçac. Xj

merci çure errecibitcoa ; indigne errendatu-naiz
oqui ene bekhatuez : guciez urriqui - dut eta
lore , ceren damustatu baitçaituzte eta çure ganic
thundu-baitnaute. Çure hitz bakhar batec senda-
çaque ene arima : ez naçaçula abandona , ô eno
incoa ; eta çure escutic atchic-naçaçu.

*Apheçaren Communionean , norc berac communiatcen
ez-duenean errealqui.*

O ENE Jesus maitagarria ! egun çure Haragui
sainduaz neurritua-içateco çoriona ez badut ;
ofriçaçu errecibi-çaitçadan bederen izpirituz eta bi-
tocez , eta çurequiñ bat eguiñ nadiñ fedeaz , espa-
rantçaz eta kharitateaz. Sinhesten-dut çure baitan ;
çure baitan dut ene esparantça ; eta maite-çaitut ene
bihorz guciatz.

Ala dohatfu-baitniñteque, ene Salbatçaille maitea,
çure ganat hurbillecco , çure mahaiñ sainduan pre-
sentatecco , çure Gorphuts sacratua errecibitecco, eta
çure odola edateco estatutan-baniñts. Ah ! cer fran-
quia, cer consolacione, cembat gracia ez-dioçute
ematen hetaz neurritcen-ditutçunei !

*¶ Norc berac communiatcen duenean , horren orde
eguin-behar-dire communiatcecco Actac.*

Ostia picheac Apheçac billcean.

IAUNA, çure graciatic mendreenac aingue-hiagoqui
baliosa-da : ya erran-dut ; ez du merci çure Ma-
hainean , çure haurren herruncan iarcea : baiñan
permeri-dieçadaçu bill-detçadan bederen erortcen-
diren papurrac , Kananearrac galdetcen-çuen beçala.
Egüçu ez deçadan çure inspiracionetatic batere ne-
gliya ; ecen negliyencia horrec obliga-çaitçaque gu-
cies escas eguiterat.

Post-Communionean.

CONSOMMATU-dire guciac , ô launa ! ene beguien
aitciñean sacrificaturic çatoz. O ene Jaincoa !
esnais nihois gueldituco çuri laudoriosco sacrificioa
errendatetic ; eta gucis , bihots , çu ofensatuas

xij *Meça Sainduco Othoitçac.*

doloratu, çaurthu eta humiliatu baten sacrificioa ofritcetic.

Azqueneco Oracioneetan.

NAHI-duçu, launa, arteric-utci-gabe gure othoitçac adreça-dietçatçugun; ceren dugun behiçure graciën beharra: ilur-çaçu çure gainerat eta iguçu othoitçaren ispiritua, ceina baita humiltasuneco, confidenciafco, eta amudiosco ispiritu baten hortas errequeritcen-çaitugu J. Christo çure Semeas, ceinac çurequin erreguinatcen-baitu glorian.

Benediccionearen aiticnean.

TRINITE gucis saindu eta adoragarria Aita, Semea eta Ispiritu Saindua, Jainco choill eta bakarbat çarena; çutas sacrificio hau hassi-dugu, çutas finatcen-dugu: agrada bequiçu, eta ez gaitçatçula egor çure benediccionea gabetaric.

Azqueneco Ebanyelio erratean.

VERBO eternala, gauça gucien Eguillea, demborac bethe - cirenean gure gatic Guiçon eguinic, Sacrificio miragarri hau establitu duçuna? esquerrac humillqui errendatcen darozquitçugu, ceren eguin darokuçun gracia, hunen entçuteco; hunen effectu salbagarriac errecibi-detçaguntçat. Aingueru eta Saindu guciec hortas lauda-beçaitçate behi ceruan, eta gu has-gaitecen çu hortaz benedicatcen lurrean, comportatcen-garelaric egungo egunean çure leguearen arabera. Barkha-dieçadaçu, ô ene Jaincoa, ene ispirituco barrayamendua eta ene bihorceco horstasuna, çutas occupatua eta çuretçat sustatua içan-beharçuten moment hortan. Ahants-beguisquitçu, launa, ene bekharuac, ceinentçat J. Christo çure Semea, Aldare hunen gainean immolaturic heldu-baita: eta esdeçaçula permeti asqui ondicoscoa içan - nadin, çu hemendic-harat ofensatceco; bainan eguiçu, çucenqui comportatcen-naicelaric, behi beguira dieçaçudan ene gogoeten, ene hitcen, eta ene obren erregue eta asquen finari beçala. Halabiz.

I G A N D E T A C O
B E S P E R E T A N .

Eus in adiutorium meum intende. R. Domine,
ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto, sicut
in principio, & nunc, & semper, & in secula
seculorum. Amen.

Ant. Dixit Dominus.

Psalmoa 109.

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede à dextris
meis.

Donec ponam inimicos tuos * scabellum pedum
eorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : *
minare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendo-
re sanctorum : * ex utero ante luciferum genuite.

Juravit Dominus, & non pœnitebit eum ; * Tu es
sacerdos in æternum secundum ordinem Melchise-
ch.

Dominus à dextris tuis. * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas, * con-
turbabit capita in terra multorum.

De torrente in via bibit ; * propterea exaltabit caput.

Ant. Dixit Dominus Domino meo : Sede à dextris
meis.

Ant. Fidelia.

Psalmoa 110.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo, *
in concilio justorum & congregatione.

Magna opera Domini ; * exquisita in omnes ve-
ritates ejus.

Confessio & magnificentia opus ejus ; * & justitia
ejus manet in seculum seculi.

xiv *Igandetaco Bezperetan.*

Memoriam fecit mirabilium suorum misericors
miserator Dominus : * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui ; * virtutum
operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium : * opera ma-
num ejus veritas & judicium.

Fidelia omnia mandata ejus , confirmata in se-
culum seculi , * facta in veritate & æquitate.

Redemptionem misit populo suo : * mandavit
æternum testamentum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus : * initium sapie-
tia timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum : * la-
datio ejus manet in seculum seculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus , confirmata
seculum seculi.

Ant. Qui timet Dominum.

Psalmoa lxx.

BEATUS vir qui timet Dominum : * in mandata
ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus * generatio recto-
rum benedicetur.

Gloria & divitiæ in domo ejus ; * & justitia ejus
manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis ; * misericors
& miserator & justus.

Jucundus homo qui miseretur & commodat , dis-
ponet sermones suos in judicio : * quia in æternum
non commovebitur.

In memoria æterna erit justus , * ab auditione
mala non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino , confirma-
tum est cor ejus : * non commovebitur donec des-
piciat inimicos suos.

Disperfit , dedit pauperibus ; justitia ejus manet in
seculum seculi ; * cornu ejus exaltabitur in gloria.

Peccator videbit & irascetur , dentibus suis fremet

Igandetaco Besperetan. XV

tabescet: desiderium peccatorum peribit.

Ant. Qui timet Dominum, in mandatis ejus volet
his. *Ant.* Sit nomen.

Psalmoa 112.

AUDATE, pueri, Dominum: * laudate nomen
Domini.

Sit nomen Domini benedictum * ex hoc nunc, &
que in seculum.

A Solis ortu usque ad occasum: * laudabile no-
men Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * & super
celos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis ha-
bitat, & humilia respicit in caelo & in terra?

Suscitans à terra inopem, * & de stercore erigens
superem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum princi-
pus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem
tororum latentem.

Ant. Sit nomen Domini benedictum in secula.

Ant. Nos qui vivimus.

Psalmoa 113.

IN exitu Israël de Ægypto: * domus Jacob de po-
pulo barbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus: Israël potes-
tis ejus.

Mare vidit & fugit, * Jordanis conversus est re-
trorsum.

Montes exultaverunt ut arietes, * & colles sicut
agni ovium.

Quid est tibi mare quod fugisti, * & tu, Jordanis
via conversus es retrorsum?

Montes exultastis sicut arietes, * & colles sicut agni
ovium.

A facie Domini mota est terra, à facie Dei Jacob.

xvj *Igandetaco Besperetan.*

Qui convertit petram in stagna aquarum, & rupes
in fontes aquarum.

Non nobis Domine, non nobis, sed nomini tuo
gloriam.

Super misericordia tua, & veritate tuâ, nequa-
dò dicant gentes, Ubi est Deus eorum?

Deus autem noster in cœlo; omnia quæcum-
que voluit, fecit.

Simulacra gentium argentum & aurum, opera
manuum hominum.

Os habent & non loquentur; oculos habent & non
videbunt.

Aures habent, & non audient; nares habent, & non
odorabunt.

Manus habent, & non palpabunt; pedes habent,
& non ambulabunt: non clamabunt in guttore suo.

Similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui
confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domino; adjutor eorum
& protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino, adjutor eorum
& protector eorum est.

Qui timent Dominum speraverunt in Domino,
adjutor eorum & protector eorum est.

Dominus memor fuit nostrî, & benedixit nobis.

Benedixit domui Israël, benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum, pusillis
cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos, super vos & super
filios vestros.

Benedicti vos à Domino, qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Domino, terram autem dedit filiis
hominum.

Non mortui laudabunt te, Domine, neque omnes
qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus Domino, ex
hoc nunc & usque in seculum.

Igandetaco Besperetan. xvij

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus Domino.

Capitula. Ephes. I.

BENEDICTUS Deus, & Pater Domini nostri Jesu-
Christi, qui benedixit nos in omni benedictione
spirituali in cœlestibus in Christo, sicut elegit nos in
seculo ante mundi constitutionem, ut essemus sancti &
immaculati in conspectu ejus in caritate.

ꝛ. Deo gratias. Hymnoa.

O LUCE qui mortalibus
latet inaccessâ, Deus!
præsente quo sancti tremunt,
Nubuntque vultûs Angeli.

Hic ceu profundâ conditi
Demergimur caligine:
Eternus at noctem suo
fulgore depellet dies.

Hunc nempe nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat splendida
flammantis astri claritas.

Moraris heu! nimis diu,
Moraris, optatus dies:
Ut te fruamus, noxi
linquenda moles corporis.

His cum soluta vinculis
Mens evolârit, ô Deus!
Videre te, laudare te,
Amare te non desinet.

Ad omne nos apta bonum,
fecunda donis Trinitas:
Fac lucis usuræ brevi.
Eterna succedat dies. Amen.

ꝛ. In Deo laudabimur totâ die. *ꝛ.* Et in nomine
tuo confitebimur in seculum.

Ama Birginaren Canticoa. Luc. I.

MAGNIFICAT anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus: in Deo salutari meo.

XVIIj Igandetaco Besperetan.

Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna qui potens est; & sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus à progenie in progenies: in mentibus eum.

Fecit potentiam in brachio suo; dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede; & exaltavit humiles. Esurientes implevit bonis; & divites dimisit inanes. Suscepit Israël puerum suum, recordatus misericordiae suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham, & semini ejus, in secula.

IGANDETACO. COMPLETETAN.

Converte nos, Deus, salutaris noster.

R. Et averte iram tuam à nobis.

Deus, in adjutorium. Gloria Patri, &c.

Ant. Misere.

Psalmus 4.

CUM invocarem, exaudivit me Deus, justitiæ meæ: in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere mei: & exaudi orationem meam.

Filii hominum usquequò gravi corde: ut quid diligitis vanitatem & quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum: Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Irascimini & nolite peccare: quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris cumpungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, & sperate in Domino: multi dicunt; Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultûs tui, Domine: dedisti lætitiâ in corde meo.

Igandetaco Completetan. XIX

A fructu frumenti, vini & olei sui, multiplicati
unt.

In pace in idipsum dormiam, & requiescam.

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe consti-
uisti me.

Psalmoa 90.

QUI habitat in adiutorio altissimi, in protectione
Dei commorabitur.

Dicet Domino, susceptor meus es tu, & refugium
neum: Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium;
& à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, & sub pennis ejus
perabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: non timebis à
timore nocturno.

A sagitta volante in die, à negotio perambulante
in tenebris; ab incursu, & dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dex-
tris tuis: ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis, & retribu-
tionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea: altissimum
soluisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, & flagellum non ap-
propinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te, ut custo-
diant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te, ne fortè offendas ad la-
pidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis, & concul-
cabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum: prote-
gam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum, cum ipso
sum in tribulatione; eripiam eum, & glorificabo
eum.

xx *Igandetaco Completetan.*

Longitudine dierum replebo eum, & ostendam illi
salutare meum.

Psalmo 133.

ECCE nunc benedicite Dominum, omnes servi
Domini.

Qui statis in domo Domini, in atriis domus Dei
nostri,

In noctibus extollite manus vestras in sancta, &
benedicite Dominum.

Benedicat te, Dominus ex Sion; qui fecit caelum
& terram.

Ant. Misere mei, Domine, & exaudi orationem
meam.

Trinitateic Abendoraino Hymnoa.

GRATES, peracto jam die,
Deus, tibi persolvimus:

Pronoque, dum nox incipit,
Prosternimus vultu preces.

Quod longa peccavit dies
Amarus expiet dolor;

Somno gravatis ne nova
Infligat hostis vulnera.

Infestus usque circuit
Quærens leo quem devoret:

Umbra sub alarum tuos
Defende filios, Pater.

O quando lucescet tuus
Qui nescit occasum dies?

O quando sancta se dabit
Quæ nescit hostem patria?

Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli filio;

Sancto simul cum Spiritu,
Nunc & per omne seculum. Amen.

Capitula. I Thess. 5.

OMNES vos filii lucis estis, & filii diei: non sumus
noctis, neque tenebrarum; igitur non dormiamus

Igandetaco Completetan. **XXJ**

mus, sicut & cæteri, sed vigilemus & sobrii simus.

R. br. In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. *ψ.* In manus. Redemisti me, Domine, Deus veritatis. Commendo. Gloria Parri. In manus.

Ant. Domine.

San Simonen Canticoa. Luc 2.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace.

Quia viderunt oculi mei: salutare tuum.

Quod paraisti ante faciem omnium populorum.

Lumen ad revelationem gentium: & gloriam plebis tuæ Israël.

Ant. Domine, custodi partem tuam, ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum Christo vivamus. *ψ.* Dominus vobiscum. *R.* Et cum spiritu tuo.

Oracionea.

VISITA, quæsumus Domine, habitationem nostram, & omnes insidias inimici ab ea longè repelle: Angeli tui sancti habitent in ea, qui nos in pace custodiant, & benedictio tua sit super nos semper; *Per.*

ψ. Dominus vobiscum. Benedicamus Domino, &c. *Gaudeac erran ondoan erraten dute emequi. plam 359.*

Gratia Domini nostri Jesu-Christi, & caritas Dei, & communicatio sancti Spiritûs sit cum omnibus vobis. *R.* Amen.

Officioaren ondoan emequi erraten dute. Pater. Ave. Credo.

CANTICOA.

TE DEUM laudamus, te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem, omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, tibi cœli, & universæ potestates.

Tibi cherubim & Seraphim incessabili voce proclamant,

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli & terra majestatis gloriæ tuæ.

Te gloriosus Apostolorum chorus,

Te Prophetarum laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum sancta confitetur Ecclesia,

Patrem immensæ majestatis :

Venerandum tuum verum, & unicum Filium,

Sanctum quoque paracletum Spiritum.

Tu Rex gloriæ, Christe,

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu, ad liberandum suscepturus hominem, non
horruisti Virginis uterum :

Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti credenti-
bus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris.

Judex crederis esse venturus.

Te ergo quæsumus, famulis tuis subveni, quos
pretioso sanguine redemisti.

Æternâ fac cum Sanctis tuis in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, & benedic
hæreditati tuæ.

Et rege eos, & extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in seculum, & in secu-
lum seculi.

Dignare, Domine, die isto sine peccato nos
custodire.

Miserere nostrî, Domine, miserere nostrî.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quem-
admodum speravimus in te.

In te, Domine speravi; non confundar in æter-
num.

APPROBACIONEA.

IRACURRI dut attencione handi batequin liburu bat, ceñac baitu titulutzat, *JESU-CHRISTOREN Imitacionea*, Jaun Michel Chourio Donibaneco Erretor enac eguina; ceñetan ez baitut deus causitu fedea- en contra; baiñan bai arima debot guciac berthuren bidean aitciñatceco, eta nor nahi den debotionera erakhartceco doctrina saildua. Hartaratorz aprobacione huni Donibanen apirillaren 25, 1720, eguñari fede ematea gatic eçarri dut hemen ene icena. **HARISTEGUY** Donibaneco Erretora, eta Theologian Dotora.

APPROBACIONEA.

GURE Jaun Apezpicuaren manuz, iracurri dut *JESU-CHRISTOREN Imitacionea*, *M. Chourio Donibaneco Jaun Erretorac* escararat emana, eta haren handitasuna seguratu dut, escara haguiz gabian eta guciz originalaren gantçudura berecian dela. Horla baicen etcen iguriqui behar Autoraren jaquite, eta pietate berecitic: aspaldi çuen liburu saildu hau bere bihotcerat, eta accionetarat ekharri çuela; hemengo eguia, eta berthute guehienac berretuac beçala cituen, eta hura beçain barncoia, eta sailduen escolan jaquiña behar da hemengo maxima gora; eta perfetei bere edertasuna, eguia handiei bere arguia, eta berthuterie gaitcenei bere maitagarritasuna erdara atce batean conserbatceco: Eçagun da bihotcei mintçatceco, eta hei adiarasteco çuen donua ceñarequiñ uste baitut obra hau hobequenic aguer eta balia deiteçuela. Ciburun apirillaren hogoi, eta seican milla eta çazpi ehun eta hogoican, **J. DARRECHE** Ciburuco Erretora.

A P P R O B A C I O N E A.

D E M B O R A C guitu arima leialac egartsu handi bat çutela *JESU-CHRISTOREN Imitacionea escarraz* ikhusteco, handic plazer eguiazco bat içan dotgure Jaun Aphezpicuac egorri darotanean *Michel de Chourio Donibaneco Jaun Erretor cenat* liburu saildu hortaz eguin çuen traduccionea. Haren ordenaz iracurri, eta examinatu dur artha bereci batequin, baita erremarcatu-ere obra labor, eta eder hau, choillqui Autorac eguin tuen meditacione luce batçuen effetu bat dela. Hargatic da haiñ iustua non ez bainaiz beldur, nic beçala iracurtcen duten guciac ez deçaten approba, eta nic eguin ahal deçaquedan baiño hobequiago lauda. Azcainen maiatçaren 4 eguiña 1720. **DOLHABIDE** Azcaingo Erretora.

A N D R É , par la grace de Dieu, Evêque de Bayonne, Conseiller du Roi en ses Conseils : Vû le témoignage des personnes par Nous commises pour l'examen de la traduction basque de l'*Imitation de JESUS-CHRIST*, faite par le feu sieur Curé de Saint Jean-de-Luz : témoignage par lequel il Nous est assuré qu'elle est entièrement conforme à son original : Nous en permettons l'impression, autant qu'il est en Nous. Donné à Bayonne, dans notre Palais Episcopal, le cinquieme jour du mois de Décembre mil sept cent vingt. *Signé* A. Evêque de Bayonne. *Et plus bas*, Par Monseigneur, DUHALDE.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

LEHENBICICO LIBURUA.
Bicitce spiritualecotz on diren abisuac.

I. CAPITULUA.

Imita JESU-CHRISTO, mezpreça mundu-
duco vanitate guciac.

N IRI darraitana ez dabilla ill- Joan.
hunbean, dio JESU-CHRISTOC. 8. 12.
Hitz horiez gure salbatçailleac
irakhasen darocu nola behar di-
tugun imitatu haren accioneac
eta berthuteac, eta bici hura bici içatu den
peçala, eguiazco arguiaz nahi badugu arguitu
eta bihotceco itsutasunetic osoqui libratu.

26 JESU-CHRISTOREN

Beraz gure artharic handiena içan behar da JESU-CHRISTOREN bicitcea gogoan erabiltcea, eta hura bethi meditatcea.

2. Sainduac irakhasten darozquiguten gauçac ez dire deus, Jesus berac ikhasten darozquigunen aldean, eta Jaincoaren spiritua luquenac causi leçaque eta guzta haren doctrina sainduan gordea den manna cerucoa.

Ordean hañitcec entçuten dute maiz Evangelioa progotchu gabe, eta haren obratceco guticiariç sentitu gabe. Cergatic? Ceren ez baitute JESU-CHRISTOREN spiritua.

Haren hitçac ungui aditu eta guztatu nahi dituenac hasi behar du haren berthuteen imitatceac, eta bici behar du ahalaz hura bicitçatu den beçala.

3. Cer probetchu cinduce Trinitateco misterioaz gauça barrenac eta gordeac iaquitea, eta hetaz çuhurqui eta goraqui miñçatcea, humill içan faltaz, gaitzetzia baçare Trinitateco presunez?

Eguiaz gauça gorez miñçatceac, eta hitz ederren errateac ez gaitu saindutzen; berthute choillac eguiten gaitu Jaincoaren gogaraco.

Nahiago dut miñqui sentitu bihotcean ene bekhatuezco dolorea, ecen ez iaquin nola presuna estudiatuec dolore hura espliatcen duten.

Escritura gucia eta filosofo gucien erra-
c gogoz bacinaquizqui ere, cer probet-
u cinduque, ez baduçu Jaincoaren amu-
oa eta gracia?

Vanitatetaco vanitatea, eta gauça gu- Ecclef.
ac dire vanitate; Deus ere munduan ez
funsezcoric, baicen Jaincoaren maitat-
ea eta hura choillqui cerbitçatcea.

Çuhurciaric handiena da mundua mez-
reçaturic, cerurat gure guticia gucien it-
ultcea eta harat lehiatcea.

4. Vanitate da beraz eta errhoqueria abe-
astafun galkhorren ondoan ibiltcea, eta
etan norc bere esparançaren eta fidancia-
en ematea.

Vanitate da eta enganio munduco oho-
een billhatcea, eta bertceac baiño gorago
gan nahi içatea.

Gauça vanoa eta funsgabecoa da oraiño
paraguiaren guticien seguitcea, eta haiñ gar-
tazqui punituco diren atseguinèn maitatcea.

Vanitate eta çoratuqueria da bicitce lucea
desiratcea, eta ungui bicitceaz contu guti
eguitea.

Vanitate dohacabe bat da halaber norc be-
re artha guciac bicitce huntan ematea, eta
ethorquiçuneco bicitceas hurren ez orrhoit-
cea.

Fiñean vanitate handi bat da haiñ laster

iragaten diren gaucei amudios lotcea, eta bethi iraun behar duen çorionarentçat eta kharric ez lehiaric içatea.

5. Orrhoit çайте maiz errancomun hun-
Ecclef. raz: *Beguia ez da aſercen ikhustez*, ez be
1. 8. *harria aditcez.*

Hari çайте ahal guciatz çure bihotça gauç
ikhusten direnen amudiotic apartatcen, eta
ikhusten ez diren ontasunei iratchequitcen.
Ecen bere sensuen nahicarac complitu nah
dituztenec lohiten dute bere conciencia
eta galtcen Jaincoaren gracia.

II. CAPITULUA.

*Guti iduc gure buruac, humill behar dug
içan gure iaquin guciequin ere.*

GUIÇONAC bere eguitez eta naturaleçaz
du iaquiteco guticia. Baiñan certaco da
iaquitea, Jaincoaren beldurtafuna gabe?

Eguiaz laborari humill eta Jaincotiarrac
guehiago du balio filosofo supherbioac bai-
ño, ceñac bere arimaren artha largaturic,
ceruari eta içarrei beha baitarama dembora.

Bere burua ungui eçagutcen duenac, ar-
buiatcen du bere burua, eta halacoac ez du
arſeguiñic hartcen guiçonec ematen dioça-
ren laudoriotan.

Munduco gauça guciez iaquinfun baninz,
eta ez banu caritatea, çer probetchu nuque

IMITACIONEA. I. LIB. 29

Jaincoaren airciñean, ceñac ene obren
sobera iuiatuco bainau.

2. Urçaçu sobera iaquiteco guticia; ecen
hitz harc hañitz spirituco barraiadura da-
arque, eta maiz enganioa.

Iaquinfunec aguertu nahi dute eta çuhur-
na ardietsi munduan.

Bizquitartean badire milla gauça, ceñen
uiteaz arimac ez baitu probetchu gara-
t, edo guti haguitz.

Eta errhoqueria handia da, salbamenducotz
diren gaucez bertcetan gogoaren ematea.

Hitz hañitcec ez dute contentatcen ari-
a, baiñan bicitce onac consolatcen du,
a conciencia chahuac ematen dio Jaincoa
itan fidancia handi bat.

3. Cembatenaz baitçare arguituago, ham-
atenaz punituco çare garrazquiago, ez ba-
re iaquiñaren eredura fainduqui bicitcen.

Duçun beraz burupe baiño beldur gue-
iago eman çaiquitçun arguien eta talen-
uen gatic.

Uste duçu benturaz hañitz gauça ikhafi
itutçula eta ungui daquizquitçula; segura
taite haguitzcez guehiago direla çuc ez da-
quizquitçunac.

Ez duçun çure buruaz urguilluzco gogoe-
tatic; aitic aithor çaçu garbiqui çure ia-
quingabetafuna.

Cergatic çure burua iduc bertceac baiño
guehiago ; hañitz direnaz gueroz çu baiño
iaquinsunagoac eta Jaincoaren legueac ar-
guituagoac ?

Nahi duçu çure estudioaz eta iaquiñaz un-
gui probetcharu ? Onhetçaqu arbuiatua iça-
tea, eta nihortaz eçagutua içan gabe bicitcea.

4. Ikhascariric gorenna eta probetchofena
da gure buruen eçagutcea eta mezpreçatcea.

Ala çuhurcia eta perfeccione handi baten
seiñalea baira norc bere burua guti, eta
bertce guciac hañitz, iduquitcea !

Ikhuften bacin du norbait huts agueritan
erortcen, edo bekhatu handien eguiten, et-
cinquque hargatic çure burua hura baiño
hobeagotçat estimatu behar : ecen ez da-
quiçu noiz arteraiño iraunen duçun estatu-
onean eta graciazcoan.

Guciac flacoac gare : baiñan çuc uste be-
har duçu ez dela nihor çu baiño flacoagoric.

III. CAPITULUA.

*Jaincoaren ençutea, norc bere buruaren
eçagutcea eta garaitcea dela eguiazco
doctrina, eta ikhasi behar den çuhurcia.*

DOHATSU eguia, den beçala, bere bai-
tan eçagutcen duena, eta ez figura edo
hitz clartasunic utci gabe iragaten direnez.
Gure usteac edo opinioneac enganatcen

IMITACIONEA. I. LIB. 31

tu maiz, eta gure spirituco bichta choill
laburra eta flacoa.

Cer probetchu da haiñ çorrozqui arra-
ñatcea gauça illhunez eta estaliez, cei-
n ez iaquitea ez baitçaitçu bekhatutçat
ndatuco Jaincoaren iuiamenduan?

Errhoqueria handia da gauça baliosac eta
quin beharrac utcitic, probetchu gabe-
en eta caltiarren ondoan ibitcea; hori da
guiac içarea, eta hetaz ez baliatcea.

2. Certaco ditugu filosofoen iharduquitce
noac, eta hequien questione deuteraco
ez direnac?

Verbo eternala irakhatfaille duenac ez
horlaco gauça alfer eta funsgabecoez
iritua trabatcen.

Gauça guciac Verboac eguin ditu; har-
z mintço çaiçquigu gauça guciac. Hura
gure lehenbico principioa, eta hura
era mintço çaicu.

Harc ez bagaitu arguitcen ecin deus ikhas
çaquegu, ecin deusez ungui iuiadeçaquegu.

Jainco choilla gauça guciac orde duenac,
gauça guciac Jainco choilla-ganat dakharz-
tenac, guciac haren baitan ikhusten ditue-
ac cauitcen du bere bihotceco descansua
eta bere baquea Jaincoa baitan.

O ene Jaincoa, eguia eternala eta sobe-
rinoa! çurequin bat eguiñ naçaçu bethi irau-
en duen amudioaz.

32 JESU-CHRISTOREN

Hañitcetan unhatcen naiz hambat adir-
ceaz eta iracurtceaz: çure baitan da ene gu-
ticia gucien compligarría.

Ichill beitez dotor guciac, ichill beitez
creatura guciac çure airciñean: çu choillqui
mintça çaquizquit.

3. Cembatenaz baita nihor gauça gucie-
tatic apartatuago, bere baitarat bilduago,
bere barrenean sarthuago, hambatenaz er-
rechquiago eçagutcen diru misterioric go-
renac: ceren eguiazco arguiac heldu bait-
çaico cêrutic.

Arima garbia, simplea, chuchena, eta
bere deliberacione onei fermuqui datcha-
coena, beguiratcen da bere baitaric sobera
ilkhilcetic eta hañitz eguitecotan bere bu-
rria barraiatcetic: ceren ez baitu gogoan
Jaincoaren loria baicen, bere burua deuse-
tan ere billhatu gabe.

Deusec ere ez darotçu hambat pena
ematen eta hambat traba, nola çure bihor-
ceco guticia desordenatuec, hequien hezte-
co eta mortificatceco artharic ez duçunean.

Presuna prestu eta Jaincotiarrac bere bar-
renean lehenic moldatcen eta arrimatcen di-
ru, camporat eguiñ gogo dituen obrac.

Handi heldu da bethi arraçoïñaz gober-
natcen baita, eta naturaleça biciosaren na-
hicarac ez baititu eguiten.

IMITACIONEA. I. LIB. 33

Norc du gudu borthitçagoric bere burua
raitu nahiz hari denac baiño? Hortaz gu-
lan bakharra behar leiteque gure pendura
nichtoei guetla eguitea gure buruen hez-
a, eta egun oroz berthutean aitciña goatea.
4. Gure perfeccionea cerbait escafequin
ntatua da bethi ere mundu huntan, eta gu-
arguiac ez dire cerbait illhuntasun gabe.
Çure buruaren eçagurça humilla bide
guragoa duçu Jaincoa ganat goateco, ia-
quintafunic handiena baiño.

Ez da hargatic arbuiatu behar edo gaich-
otçat iduqui behar iaquintafuna eta estudioa-
ren bidez ardiesten diren eçagurçac : onac di-
e berenez eta Jaincoaren ordenuaren arabe-
a; baiñan hobeagoa eta preçatcecoagoa be-
ni ere conciencia garbia eta bicitce faindua.

Baiñan nola guehienec guticia handiagoa
aitute hañitz iaquiteco, ecen ez ungui bi-
itceco, erortcen dire enganiorat eta egui-
en dute probetchu guti edo batere ez.

5. Oi haiñ arthosqui hari balire bicioen
rroetatic atheratcen eta berthuteen landat-
en nola gauça vanoez arraçoĩnatcen eta
natduquitcen, ez leiteque hambat gaichta-
queria eta scandala ikhuz munduaren ar-
ean, ez hambat defordenu comentuetan.

Eguiaz azquen iudicioan etçaicu galde-
guĩnen cer iracurri dugun, baiñan cer eguia

24 JESU-CHRISTOREN

dugun: ez eta ea ederqui mintçatu garen,
bainan ea eta sailduqui bici içatu garen.

Erradaçu, non dire orai dotor eta nauñ
çuhur hec noizbait bici ciren demboran eça-
gutu ditutçunac? Hequiñ cadirac eta bene-
ficioac bertcec daduzcate, benturaz hetaz
orrhoitcen ez direla: bici cireiño preçatuac
ciren eta laudatuac, eta orai hetaz nihor ez
da mintço.

6. Oi ceiñ laster doan münduco loria!
Ochala iaquinsun beçain saildu içatu balire!
Manera hortan etçuten eguiñen estudio eta
iracurtce probetçhosic baicen.

Cembar dire munduan bere iaquintasua
yanoaz galtcen direnac, contu guti eguiñic
Jaincoaren cerbitçatceaz?

Nola nahiago baitute munduaren beguie-
tan handi içan, ecen ez humill, errebelatcen
dire eta galtcen bere arraçoiñamenduetan.

Caritate handiac eguiten du eguiazco
handitasuna, eguiazco handia da bere burua
chume daducana, eta ohoreric handiena
ere arbuiatcen duena.

Phil. Eguiazco çuhurra da lurreco *gauça gu-*
3. 3. *ciac basaren pare daduzcana, JESU-*
CHRISTO irabaztea gatic.

Eguiazco iaquinsuna da, bere nahiar
ukho eguiñic, Jaincoaren borondatea com-
plitcen daquiçna.

IV. CAPITULUA.

*Ez errechqui sinhets bertceez erraten den
gaizquia. Ez gaizqui iuia edo mintça
bertceez. Balia prudenciaz.*

EZ DIRE sinhetsi behar erraten çaiçqui-
gun, edo gogorat heldu çaiçquigun
guciac: baiñan gaucac pisatu behar dire
Jaincoaren arabera astiroqui eta goardia
handirequiñ.

Helas! gure flacotasuna haiñ handia da,
non gogoricago bertceez siñhesten eta erra-
ten baitugu gaizquia, ecen ez unguia.

Baiñan perfetec ez dute arinqui edo ceñ
presuna siñhesten: eçagurcen dute ceñ her-
bal, ceñ erorcor den guiçona, eta ceñ er-
rechqui minçatcen den gaizqui bere lagun
proximoaz.

2. Prudencia handia da eguitecotan ez
lasterregui goatea, eta gure ustean edo siñ-
hestean ez hirituqui gogortcea.

Prudenciari dagoco halaber erran gucien
ez siñhestea, eta aditu eta siñhetsi gucien
ez erratea.

Harçaçu behi ere conseillu guiçon çuhur
eta prestu baten ganic, eta çure arguiac
baiño harenac guehiago preçaçatçu.

Bicitce otac eguiten du nihor Jaincoa-
ren arabera çuhur, eta hañitz gaucen eça-

36 JESU-CHRISTOREN

gutça ematen dio berari frogaraciric.

Cembatenaz baita nihor humillago, cembatenaz haren baitan Jaincoac causitcen bairu contresta gutiago, hambatenaz du haiñac çuhurtcia eta sofegu guehiago.

V. CAPITULUA.

Nola behar diren iracurri Escritura saindua, eta debocionezco liburuac. Con-seillu galdetu behar çaiela presuna çuhur eta prestuei.

EGUIA behar da Escritura sainduan billhatu, ez eloquencia eta hitcen distiadura. Escritura gucia iracurri behar da eguiñ den spiritu eta chede berarequiñ.

Han ez da billhatu behar hitcen edertafuna eta arrimua, baiñan arimaren probetchua.

Iracuratcigun haiñ gogotic liburu spiritualac eta debocionezcoac, lanoac içan arren eta edergaillu gabeac, nola curiosac eta gauça gorez mintço direnac.

Etçaçula beguira ea liburuaren eguillea iaquinsuna den, ala ez. Baiñan eguiaren amudio choillez iracuraçu.

Pisaçaçu cer erraten çaitçun, contu eguiñ gabe nor den erraillea.

Pfal.

38. 7.

2. *Guiçonac badoaz, ordean Jaincoaren eguia behi dago.*

Jaincoa mintço çaitçu hañitz manera

IMITACIONEA. I. LIB. 37

suertez, eta plazer duen presuna guciez.

Gure curiosafuna dela causa gaitcen du-
gu maiz liburu sailduen iracurtceci guin-
duquen probetchua; çundatu nahi dugunean,
lanoqui iragan behar laitequena, eta arraço-
ñamenduric gabe sinhetfi behar laitequena.

Nahi baduçü çure iracurtceez probetcha-
tu, iracuraçu humilqui, simplequi eta fede-
requin, iaquinfun aguertceco guticiariç gabe.

Çuhurrei gogo onez galdeguioçute con-
seillu, eta respeturequin entçun çatçu sail-
duen hitçac; etçaçula arbuia çaharren er-
rancomunac, ecen ez dire arraçoin gabe er-
raten, eta maiz çarratcen dute cembait
egua handi.

VI. CAPITULUA.

*Affecçione eta guticia desordenatuez. Ecin
duquegula baqueric hec mortificaturic
eta heciric baicen.*

GUIÇONAC ez du haiñ laster guticia de-
sordenatu bat bere baitan garaitcerat-
uzten, non khechatcen eta alteratcen baita
berchala.

Supherbioec eta avariciofec ez dute behin
ere pausuric: pobreac eta spiritu humillac
baque handi batean daramate bicia.

Bere baitan osoqui mortificatua ez dena
eta bere pasioneac hillac ez dituen, maiz

38 JESU-CHRISTOREN

da tentatua, eta laster garaitua tentacione-
ric chumeenez.

— Presuna flacoa, berthutean guti borthif-
tua eta sensuen atseguinen guticiac diruena,
nekhez alde batera libratcen da munduco
gaucen amudioric.

— Hargatic maiz tristatcen da eta erortcen
çaiõ bihotça heraric apartatu behar duenean,
eta galtcen du errechqui paciencia nihorc
contra eguiten dioenean.

2. Bere guticia contentatcen badu, be-
rehala concienciaco harrac altaratcen du;
ceren ez baitu atseguin falso hartan causit-
cen billhatcen çuen baquea eta fosegua.

Beraz bihotceco baquea ez da edireten
gure nahi defordenatuac complituric, bai-
ñan bai hei contra eguñic.

Hala eguiazco fosegu hura ez daiteque
causi guizon haraguizcotan, munduco spi-
rituac darabilçanetan, eta campoco gaucen-
tarat barraiatuac direnetan: baiñan causitcen
da debocione kharfua dutenetan, presuna
barrencoi eta Jaincoaren spirituaren ara-
bera bici direnetan.

VII. CAPITULUA.

Gure esparança eman behar dugula, ez gure baitan, edo bertce guizonen baitan, baiñan Jaincoa baitan, ceñña ganic heldu baitire on guciac. Humiliatu behar dugula eta gure buruac iduqui behar ditugula bertce guciac baiño gutiago.

VANOA da eta çoratu bere esparança guizonetan, edo ceññ nahi den creaturetan ematen duena.

Etçaren ahalque **JESU-CHRISTO** gatic bertceen çerbitçatcera, eta mundu huntan pobre aguertcera.

Etçaitecela fida çure baitan: baiñan çure fidancia gucia emaçu Jaincoa baitan.

Eguçu çure aldetic çure eguiñ ahala, eta Jaincoa lagunduco çaitçu çure nahi eta chede onetan.

Etçaitecela segura çure iaquiñean, ez eta ceññ nahi den guizonen prudencian, antcean, edo fehotasunean: baiñan çure esparança emaçu Jaincoaten gracion, ceññac lagunteen baititu humillac, eta humiliatcen fidofac eta seguratuac.

2. Baldin baditutçu aberastafunac etçaçula hetan eman çure gloria eta burupea, ez eta çure adifquidetan, poderosoac badire ere: baiñan çure consolacionea eta boscarioa

40 JESU-CHRISTOREN

emaçu Jaincoa baitan , ceîna ganic baititugu guciac eta ceînac bertce gucien gaiñerat eman nahi baitarocu bere burua ere.

Contu guri eguiçu çure ungui eguiñtasunaz , edertasunaz , eta gorphutceco bertce abantaillez , ceînac eritasun chume batec defeguiten baititu.

Etçaquizcola boz çure fechotasunari edo spirituari ; beldurrez gaitci daquion Jaincoari ceîna ganic baititutçu ditutçun dohaiñ eta talendu natural guciac.

3. Etçaçula iduc çure burua bertceac baiño hobeagotçat , beldurrez gucietaco gaichtoena aguer çaitecen Jaincoaren beguietan , ceînac eçagutcen baitu guçonaren barrena.

Ez duçun buruperic çure obra onen gatic : Jaincoaren iuiamenduac gureeratic choill dire differentac , eta harc gaitzesten du maiz guçonei eder çaiena.

Deus onic balinbada çure baitan sinhetfaçu guehiago dela bertceren baitan , eta horla egonen çare humiltasunean.

Ez duçu deus hurrizcatcen çure burua bertce gucien azpian emateaz : baiñan hañitz gaitcen duçu çure burua batez gorago iduquitceaz.

Bethiereco baquea du humillac : baiñan supherbioaren bihotcean maiz causi daiteque ieloscortasuna , eta assarretasuna.

VIII. CAPITULUA.

Hautatu behar dela adisquide çuhur eta prestu bat ; ez dela behar famillertu edo trebatu , mundanoequiñ , gucziz gazteequiñ , aberatsequiñ , emaztequeiequiñ , baiñan gure famillertajuna içan behar dela presuna berthutezcoequiñ , Jaincoarequiñ eta aingueruequiñ.

Ez dioçoçula edoceiñi aguer çure bihot- Eccles.
 ça , baiñan mintça çaitte çure eguite- 8. 22.
 coez guiçon çuhur eta Jainco beldurti bate-
 quiñ.

Gende gazteequiñ , campocoequiñ , mundanoequiñ , gutitan causi çaitte.

Ez aberatsei lausenga , eta ez çure oldez aguer handien airciñean.

Adisquide eguiñ çaitte humillequiñ , simple eta chuchenequiñ , prestu eta Jainco-
 tiarrequiñ , eta mintça çaitte bethi ere ari-
 macotz on diren gauzez.

Ez duçun adisquidetasun bereciric edo trebetasunic emaztequi batequiñ ere ; baiñan Jaincoari gomenda diotçotçu general-
 qui emazte berthutezco guciac.

Jainco choillarequiñ eta aingueruequiñ desira çaçu maicenic içatea , egotea , mint-
 çatcea ; eta ihez eguiocu guiçonon eçagut-
 çari.

42 JESU-CHRISTOREN

2. Mundu gucia mairatu behar da; baiñan hirriscu da mundu guciarequiñ trebe icatea.

Maiz preçatcen da presuna eçagutua ez dena bere fama ona gatic, eta bera aguertcen denean gaitcen baitu bere estimua.

Uste dugu batçuetan bertceec atseguin dutela gure maiz ikhusteaz, eta hec gairfesteñ baicaituste hembatenaz guehiago, cembatenaz gure escafac hurbillagotic ikhusten baitituste.

IX CAPITULUA.

Maita obeditcea eta bertceren guidaren azpian icatea; nor bere ustean ez sobra finca, eror bertceren nahirat eta abisurat.

GAUÇA handi bat da obedienciaren azpian bethi bicitcea, eta norc bere libertateari alde baterat ukho eguitea.

Segurago bide da, manatcea baiño, obeditcea, Hañitcec obeditcen dute, ez amorez, baiñan bortchaz; eta hec pena hañitz dute, eta deus gutiz mormoratcen dire.

Ez dute halacoec seculan ardietsico spirituco libertatea, non ez diren obedienciaren azpian ematen bere bihotz guciaz, Jaincoaren amorea gatic.

Ibill çaite lekhu lekhu nahi duçun beçambat, ez duçu causituco eguiazco baqueric, aiticindari baten guidaren azpian

IMITACIONEA. I. LIB. 43

hamillqui ematen ez baçate

Lekhu aldatceco guticiac, eta bertcetan hobequi içateco usteac hañitz enganatu ditu.

2. Eguia da; batbederari on çαιο bere buruz gobernatcea, eta guiçonec maitatcen dituzte hequien sensurat eta abisurat erortcen diren presunac.

Baiñan Jaincoa gurequiñ bada behar diogute batçuetan ukho eguin gure argui propioei baquearen ontasuna gatic.

Ceiñ da guiçon haiñ çuhurra, gauça guciac perfetqui daquizquiëna?

Etçaitecela beraz sobera gogor çure abisuan eta sinhestean, baiñan gogoric entçun çaqu eta segui bertcerena.

Çurea ona delaric usten baduçu Jaincoa gatic eta hartcen bertcerena, merecimendu handi içanen duçu.

3. Hañitcetan aditu dut hobeago dela, eta segurago, mintçatcea baiño, entçutea, eta conseillu ematea baiño, hartcea.

Guertha ere daiteque batçuen eta bertceen abisua ona den: ordean bertcerenerat ez iaustea, arraçoïñac edo occasioneac hala galdercen duenean, orguilleriaren eta hisiaten seiñalea da.

X. CAPITULUA.

Utz mundanoen compañiac eta solas sobraniazcoac; beguira ichilltasuna; probetchos direla solas spiritualac.

IHEZ eguioçu ahal guciaz munduco habarrotfari eta nahasmenduari, ecen chède gaichtoric ez ičan arren, munduco gaucen erabiltceac trabatcen du haguitz spiritua.

Vanitatezco airea sartcen da solas hetan, ceñac licuntcen baitulaster gure arima eta debecatcen Jaincoa gana libroqui altchatcetic.

Ala nahi bainuque hañitz ordüz egotu baininz ichillic, eta gende artean ez baninz causitu?

Baiñan nondic dugu hambat guricia elkharrequiñ mintçatceco, solas hetaric hurren behin ere conciencia çaurthu gabe ilkhitcen ez garelaric?

Hori heldu da, ceren solas hequien bidez nahi baitugu cerbait consolamendu elkhar ganic hartu, eta gure bihotça gogoeta diferentez cargatua eta nekhatua arindu.

Hargatic atseguiñ dugu mintçatceaz haguitz maitatcen eta desiratcen ditugun gaucez, bai eta beldur garenez eta gure nahien contra direnez ere.

2. Baiñan helaz! maiz alferric: ecen campo consolamendu hura ez da traba chumea

Jaincoaren barneco consolamenduentzat.

Beraz atzarriac eta orhoitcean egon behar dugu, dembora alferric ezdoa cuntzat.

Mintzatu behar bada, mintza çaitte arimacotz on daitezquen gaucez.

Gure usança gaichtoa, eta berthutean airciña goateco dugun artha gutia da causa haiñ gaizqui mihia beguiratcen baitugu.

Guciarequiñ ere solas spiritualac ez dire guti baliatcen perfeccioneco bidean airciña goateco, guciz presuna Jaincoaren baitan iuntatuac, eta spirituz eta bihotzez bat eguiñac elkhargana bilcen direnean.

XI. CAPITULUA.

Nola behar den ardietsi bihotceco baquea, eta airciña goan berthutearen bidean.

Heci behar direla bicioac, eta guticia desordenatuac.

BAQUE handi bat guindue nahi ez ba-
guindu sarthu bertcec erraten, edo eguiten dutenetan, eta guc contu eman behar ez dugun gaucetan.

Nola dagoque lucero baquean, bertceren eguitecoez behar gabeco arthac hartcen dituen, camporat spiritua barraiatcen duena, eta bere baitan guti sartcen dena?

Dohatfu simpletasun faindu batean bici direnac, ecen hec goçatuco dire baque handi batez.

46 JESU-CHRISTOREN

2. Cergatic saildu batçuc hambat berthute ardietsi dute, eta haiñ gora contemplacionean altchatu dire?

Ceren bere bihotcetic khendu baitute alde baterat lurreco gaucen amudioa, eta bide hortaz ardietsi baitute bere spirituco libertate osoa, eta lothu baitçaizco Jaincoari bere bihotceco indar guciez.

Baiñan guri sobra lan ematen darocu gure guticia desordenatuen contentatceac, eta artha sobra hartcen dugu gauça iragancorrez.

Gutitan garaitcen ere dugu bicio bat osoqui, ez dugu kharric berthutean aitiña goateco; hala bethi ephel eta bethi lacho guelditcen gare.

3. Gu baguñe gure alderacotz osoqui hillac, eta munduco amarradureraric libratuac, Jaincozco gaucei gostu harguññoçoquere, eta contemplacionearen goçotic cerbait frogu guñeçaque.

Guehienic gu trabatcen gaituena da, gure bicioac, eta guticia gaichtoac oraiño biciac baitire, eta hastantcen baicare sailduac bere exempluez eracutchi darocuten bideric.

Cerbait atsecabe chume guerthatcen çaicunean ere, gogoia hiltcen çaicu berehala, eta abiatcen gare munduco consolamenduen billha.

4. Guc baguindu bihotcic asco guduan fermu

IMITACIONEA. I. LIB. 47.

egoteco, ičan guñeçaque falta gabe lagunt-
ça handi bat cerutic.

Ecen Jaincoa bethi dago gogotic lagunt-
cerat haren alde guduan hari direnac, eta
haren gracion bere esparantça dutenac, eta
harc berac forarazten ere darozquigu para-
dac guri khoroen mereciarazteco.

Religioneco perfeccionea, eta berthuteco
aitciñamendua choillqui ematen badugu
campoco gauça batçuen chirrituqui compli-
tean, gure debocioneac ez du hañitz iraunen.

Baiñan goacen gaitçaren erroraiño; hertz-
atcigun gure bihotceco mobimendu desor-
denatuac, eta goçatuco gare arimaco baqueaz.

5. Urthe guciez bicio bat atheratcen ba-
guindu, eta khentcen bihotcetic, laster ar-
diets guñeçaque berthutearen perfeccionea.

Baiñan urrun gare handic: aiticic frogat-
cen dugu maiz conbertitu berrian berthute
guehiago guinduela, handic hañitz urthe-
ren buruan baiño.

Egun oroz saiudutafunean behar guindu-
que berretu, eta orai hañitz daritçagu le-
henbicico kharraren ez osoqui galtcea.

Haſtean gure buruei bortça pichcabat
eguiten baguiñote, handic haratco guciac
errechqui eta bozcariorequiñ eguiñ guñet-
çaque.

6. Gaitz da ufança gaichtoen uztea,

48 JESU-CHRISTOREN

baiñan gaitçago da oraiño norc bere nahiari ukho eguitea.

Ordean gauçatic chumeenetan ez baduçu çure burua garaitcen, nola bada garaituco duçu handienetan?

Hastetic contresta eguiocu çure bihotceco iaidurari, eta pendura gaichtoari, etçaçula entçun çure hazdurac erraten darotçuna: beldurrez eguneric egunera gaitztafunac handi daitecen, eta eguiñ daquicun eciñ garaituzco traba.

Çuc baciñaqui cer baque cinduquen ce-
rorrec, eta cer boscario bertceec, çure eguiñ-
bideen arabera bici baciñe, artha guehiago
cinduce berthutean aitciña goateco.

XII. CAPITULUA.

Ceiñ progotchos den sofritea.

ON da batçuetan guretçat penac eta tre-
bessiac içarea, ceren hec gure baitan
sararasten baicaituste, eta orhoitarasten des-
terru batean bici garela, eta ez dugula eman
behar gure esparança munduco gaucetan.

On da noicic behiñ causi deitecen gure
contrestatçailleac, eta gutaz opinione gaich-
toa dutenac, gure accioneac, eta chedeac
onac içan arren. Gauça heri-maiz baliatcen
da vanaloriatic gure beiratceco eta humil-
tafunean fincatceco.

Nihoiz

IMITACIONEA. I. LIB. 49

Nihoiz ere ez dugu hobequi billhatcen gure barrenean Jaincoaren lekhucotasuna, eta aprobacionea nola campotic guiçonec at- buiatcen eta gaizqui iuiatcen gaituztenean.

2. Hargatic behar luque guiçonac Jaincoa baitan hartaraiño bortistu, non ez bailuque munduco consolationeen billhatceco beharric.

Cembatenaz presuna prestu bat baita affligituagoa edo tentatuagoa, edo gogoeta gaichtoez penatuagoa, hambatenaz frogatcen du bere baitan hobequi Jaincoaren beharra, cein gabe ez baitaguiquegu deus onic.

Orduan tristatcen da, dago plainuz, eta othoitzez sofricen tuen gaitzetic libratua icateco. Unhatcen da haiñ luce bicitceaz, eta hiltcea desiratcen du bere gathetic libro, eta JESU-CHRISTOREQUIN bat icateco.

Orduan eçagutcen du ez dela mundu huntan segurantça oforic, ez baque perfetic.

XIII. CAPITULUA.

Tentacioneen progotchuaz, eta nola behar çaioten contra eguiñ.

MUNDU huntan bici gareiño eciñ gaitez- que affliccione, eta tentacione gabe.

Hargatic erran du Jopec, guiçonaren bi- Job: cia ez dela bethiereco tentacioneric baicen 7. 1. lurraren gainean.

Hargatic batbederac guardian egon behar

D

50 JESU-CHRISTOREN

I. Petr.
5. 8. luque tentacioneen contra, eta othoitcean
erne beldurrez engana deçan debruac ceña
ez baita behin-ere loharcac ten, eta *bethi gu-
re ingurutan baitabilla nor irets ahal deça-
quen.*

Ez da guiconic hañ sainduric ez hañ per-
fetic, noicic behin tentacioneac ez dituenic,
eciñ gaitezque ere osoqui halacoric gabe.

2. Halere tentacioneac maiz arimacotz pro-
gotchos dire nekhagarriac, eta fastigagarriac
diren arren, ceren guiconaren humiliatceco,
chahutceco, eta arguitceco baliatcen baitire.

Saindu guciac hañitz affliccione eta tenta-
cioneratic iragan dire, eta progotchatu dire
hei contra eguñic, eta tentacioneac eciñ ias-
lan ditustenac reprobatu dire, eta galdu.

Ez da ordena hañ sainduric, ez lekhu
hañ gorderic non ez baitire penac eta ten-
tacioneac aurkhitcen.

3. Guicono bici deño eciñ daiteque segu-
ratua ez dela behin-ere tentatuco, ceren nola
baicare concupicencian forthuac, gurequin
baitarquegu tentacione gucien ithurburua.

Tentacioneac eta tribulacioneac bata
bertceari darraisco, eta gure lehenbico
dohatsutafuna galduz guerostic icanen dugu
bethi cerbair sotritceco.

Hañitz presuna tentacionei ihesi dabil-
cala dohacabequiago hetarat erortcen dire.

IMITACIONEA. I. LIB: 31

Ihez eguite choillac ez darocu garaia ematen, baiñan pacienciac, eta eguiazco humil-asunac eguiñen gaitu gure etfai guciac baiño sendoago.

4. Campotic baicen gaitçari ihez eguiten ez dioenac, eta hura erroetatic atheratcen ez duenac, guti abantçatuco du; aiticitic latterago bihurtuco çaio tentacionea, eta lehen baiño borthitsquiago.

Errechquiago Jaincoaren laguntçarequiñ patean garaituco turçu baratche baratche tentacioneac paciencia humill eta luce batez; ecen-ez çure buruaren contraco gogortafun, eta amore gaitcez.

Har çaçu maiz conseillu tentacioneco demboran, eta ezçaçula gogorqui trata tentacioneez doloratua den presuna: aiticitic consola çaçu ceronec casu berean nahi cin-duquen beçala.

5. Tentacione guciën hastapena gure arimaren inconstancia da, eta Jainco baitan fidancia escafa.

Ecen nola untci lema gabe bat uhiñec notat nahi baitarabillate, hala presuna larchoa eta bere deliberacionetan inconstanta darabillate tentacioneac.

Suac frogatcen du burdiña, eta tentacioneac
Eccles: 31. 31d
nec guicon iustua.

Ez daquigu maiz certaraiño doan gure

52 JESU-CHRISTOREN

ahala, baiñan tentacioneac eracuffen darocunor garen.

Bizquitartean bethi erne egon behar da, eta bere gainqui tentacionearen hastean, ecen errechquiago garaitcen dugu etsaia aiteña goasconean, eta hurbill senti dugun beçañ sarri arimaco athea çarratcen diogunean.

Ovid. Hargatic erraten çuen çuhur batec: *Hastetic emoçu gaitzçari erremedio, bertcela alferric emanen dioçu sobera luçaturic gaitça nausitu denean.*

Tentacioneac baitu bere graduac; hastean ez da spirituco gogoeta bat baicen, guero imaginacione borthitz bat, guero atseguña, guero mobimendu desordenatua, eta asqueñean consentimendua: baratche baratche etsaia sartcen da osoqui ariman barrena, ceren etçaion berehala contra eguiñ.

Ecen cembatenaz berantcenago baitugu hari contra eguiterat, hambatenaz flacatcen gare guehiago, eta hura guehiago borthitsten da.

6. Batçuec bere conberfionearen hastean pairatcen tuste tentacioneric dorpheenac; bertce batçuec fiñean, badire bere bici gucian tentacioneez penatuac direnac.

Batçuec tentacione ariñagoac dituste, eta horiec guciac guertatcen dire Jaincoaren çuhurtciaren eta iusticiaren ordenuen arabera; ceñnac pisatcen baititu batbederaren dispositi-

IMITACIONEA. I. LIB. 53

ioneac, eta merecimenduac, eta guciac ar-
imatzen bere hautetsien salbamenducotz.

7. Ez dugu beraz etsitu behar tentatuac
garenean, aiticic hambatenaz khar guehia-
gorequin othoitz eguin behar diogu Jaincoa-
ri arren lagun gaitzan gure pena gucietan,
eta harc iondoni Pauloc dioen beçala, *pro-* I. Cor.
gotchurequin atheraco gaitu tentacionetic, 10. 13.
haren garaitceco indarra emanic.

Humilia gaitecen beraz Jaincoren escu I. Petr.
poderosaren azpian tentatuac, eta affligituac 5. 6.
garen gucian, ceren humillac salbatuco, eta Psal.
bere loriarat altchatuco baititu. 35. 124

8. Guçona tentacionetan, eta trebesietan
frogatzen da, hetan ikhusten da cembat
berthutean aitciñatu den, hetan merecimen-
dua handiago da, eta berthutea eçagunago.

Ez da gauça handi bat debocionean bero
içatea deusic sofriceco ez denean, baiñan
trebesietan pairacor denaz esparantça içateco
da berthutean abantçatuco duela.

Halere badire batçuec ceñac tentacione-
ric dorpheenac garaitu ondoan erortcen bai-
tire chumeenetan, eta ardurazcotan, Jain-
coac hori permetitcen du haiñac humilia
daitecentçat, eta bere indarretan fida ez di-
tecentçat occasione handietan, haiñ flaco
guerthatu diren ondoan ocasioneric chume-
enetan,

XIV CAPITULUA.

Ez iuia bertseez temerarioqui: finca çatça beguiac çure gainean, eta etçaitecelaiar bertceen accioneen iuie.

BERTCEREN iuiatcen hari dena, alferric trabailatcen da, maiz enganatcen da, eta errechqui hutsetan erortcen; baiñan bere buruaren iuiatcen eta examinatcen hari dena, bethi progotchosqui hari da.

Gure bihotceco penduren arabera dire comunsqi gure iuiamenduac, eta gure amudio propioac gaichtatcen tu guehienean.

2. Jaincoa balitz gure chede bakharran, eta gure guticia gucien obiecta ez guintelque haiñ errechqui altara gure sentimenduen contra eguiten çaienean.

Baiñan maiz edo cembait amarradura gordec, edo cembait campoco obietecgaramatça.

Batçuec gordequi eta nola ez daquitela bere buruac billhatcen tustebere accione gucietan.

Baquean daudez eta foseguan hequiñ gogara gauçac doaceiño, baiñan hequien degogara deus guertharcen bada, altaratcen dire eta tristatcen berehala.

Sentimendu eta umore contrarioec escatimac sorarasten tuste adifquideen, herriararren, ordena saindutaco presunen, eta prestuen, eta Jaincotiarren artean.

IMITACIONEA. I. LIB. 32

3. Ufança çaharrac nekhez usten dire, eta ez dugu utci nahi gure argui propioalez urrunago guidatcerat.

Çure spirituan eta çure antcean guehiago fidatcen baçare, ecen ez JESU-CHRISTOREN indarrean, ceñac irabasten eta garaitcen baititu bihotçac, gutitan eta berant içanen ditutçu haren arguiac, ecen Jaincoac nahi du haren azpian perfetqui humilia gaitecen, eta amudio kharfu batec sacrificia diotçan gure arraçoïñ eta argui guciac.

XV. CAPITULUA.

Accione guciac amudiorequiñ eguiñ behar direla.

EZ da eguiñ behar gaizquiric deusen ere gatic, edo nihoren amorea gatic; baiñan obra on bat hasia utz deçaquegu, edo gambia hobeago batetara, gure lagun proximoaren beharrac hala galdecten duenean.

Manera hortan gure obra ona ez da gaitcen, baiñan bai hobeago batetarat gambiatcen Jaincoaren amudioz gabe eguiten diren obrac, ez dire deusetaco baliatcen; baiñan Jaincoaren amudioz eguiten diren gauçae merecimenduscoac dire, chumeac eta mefpreçagarriac iduri arren.

Jaincoac ez du hambat consideratcen cer obra eguiten dugun nola cer chedehari garen.

58 JESU-CHRISTOREN

2. Hañitz maite duenac hañitz eguiten du. Ungui eguiten duenac hañitz eguiten du, eta ungui eguiten du bere progotchua baiño bertcerena hobequi billhatcen duenac.

Maiz chede humanoec garabiltçate, eta uste baitugu caritatea garabiltçala; ecen gure pendura naturala, borondate propioa, cembait abantailen esparantça, eta gure aisien guticia hurren sentitu gabe sartcen da gure chedeetan.

3. Jaincoaren amudio eguiazcoa, eta perfeta duenac ez du deusetan ere bere burua billhatcen; baiñan gauça gucietan billhatcen du Jaincoaren loria.

Etçαιο nihori betkaisten, ecen ez du bere baitan ematen bere contentamendua.

Ez da bere baitan alegueratcen, baiñan bai Jaincoa baitan, ceña baita harc desiraten duen ontasun bakharra, eta hura dohatzu errenda deçaquena.

Ez diote ematen creaturei ontasun baten ere buruperic, baiñan on gucien loria ematen dio creatçailleari, ceña ganic heldu baitire gauça on guciac bere ithurburutic beçala, eta ceña baitan causitcen baitute fainduec bere errepausu eta dohatfutafun soberanoa.

Oi eguiazco caritatetic den gutiena baquindu, ikhus guineçaque munduco gauça guciac ez direla vanitateric baicen!

XVI. CAPITULUA.

Nola behar tugun iasan bertceren escasac.

GURE edo bertceren baitan eciñ corrigi detçaquegun escasac, behar tugu pacientqui iasan, Jaincoac bertcela ordena deçaqueen arteraiño.

Siñhetfaçu benturaz hori hobe dela gure frogatceco, eta gu borthitzteco paciencian, ceña gabe deus guti condatu behar baitire gure merecimenduac.

Halere behar diogu Jaincoari miñqui othoitz eguiñ: defeguiñ detçan gure baitan traba hec, edo eman dieçagun indarra hequin ungui iafateco.

2. Presuna bat behiñ edo bietan abifatu duçun ondoan ez bada erortcen çure sentimendurat, etçaçula guehiago harequiñ ihar duc; baiñan utçaçu gucia Jaincoa ganat, haren borondatea compli dadiñtçat, eta haren loria aguer dadiñtçat haren cerbitçarietan, ecen badaqui harc ungui gaitça onera gambiatcen.

Ufa çaite bertceren escasen eta flaquecien pacienciarequiñ iafaten, ecen baitutçu çuc ere hañitz bertceec pairatu behar dirustenac.

Hortaz ecin çure burua erakhar badeçaçunque nahi cinduquen cozcara; nola bertceac moldatuco turçu çure nahien eredura?

38 JESU-CHRISTOREN

Atseguin dugu bertceac ičan ditecen escasie gabe, baiñanguerotec ez ditugu gureac usten.

3. Nahi dugu hec garraſqui mehatcha ditecen, eta ez dugu gueronec nahi mehatchatuac ičan.

Errateco dugu bertcei bere galdeac errechquiegui complitcen caizcotela, eta ez dugu nahi guri deus errefusa daquigun.

Guldeguiten tugu bertceentçat erreguelamendu hertſiac, baiñan guretçat ez dugu nahi hertſitaſun garabic.

Agueri da beraz cein guti bertceac gure buruaz neurtcen tugun.

Mundu gucia escas gabe balitz cer guindaque guionen ganic pairatceco Jaincoaren amorea gatic?

4. Baiñan Jaincoac bertcela ordenatu du, ikhas deçaguntçat elkharren carguen iaſaten.

Nola ez baita nihor escas gabe, hala ez da nihor carga gabe.

Nihor ez da beretçat aſco, nihor ez da aſqui çuhur bere buruaren guidatceco, eta behar dugu guciec elkhar iaſan, elkhar conſolatu, elkhar lagundu, eta abifu onez arguitu.

Ez da berthutearen froga ſeguragoric ſofricariac baiño.

Ecen ocaſionec ez gaituſte ſlaccaten, baiñan cein flaco garen eracuſten.

XVII. CAPITULUA.

Religioneco bicitceaz.

IKHASI behar duçu hañitz gaucetan çure bu-
ruari bortcha eguiten, eta çure nahia ga-
raitcen, bertceequiñ batafunean bici nahi
baduçu.

Ez da gauça gutia comentu edo congre-
gacione batean errencuratceco suietic eman,
edo hartu gabe bicitcea, eta heriotceraïño
bicitce erreguelatu batean irautea.

Dohatsua da han eramán duen bicitce sain-
dua heriotce on batez khoroaicen duena.

Nahi baduçu berthutean fermu egon, eta
goan aitciña, çure burua iducaçudesterratubat
edo bideante bat beçala lurraren gainean.

Religioneco bicitcea eramán nahi duenac,
eta JESU - CHRISTOREN gogaraco içan nahi
duenac, iguriqui behar du errotçat itchi-
quico dela munduaren artean.

2. Ordenaco arropa, eta illearen moch-
tea deus guti baliatcen dire: bicitcearen
gambiantçac, eta pasioneen mortificacioneac
eguiten du eguiazqui Religioneco presuna.

Jaincoaz eta salbamenduaz bertceric bill-
harcen duenac, ez du causituco doloreric eta
ondicoric baicen.

Gucien azquen, eta gucien azpico içan
nahi ez duenac eciñ duque baque luceric.

60 JESU-CHRISTOREN

3. Orrhoit çaitte obediterca ethorri çarela; eta ez manatcerat, Religionerat deithua içatu çarela sofritceco eta travaillatceco, eta ez solas alferretan dembora galtceco.

Comentutan beraz frogatcen dire guizonac, urrea labean beçala.

Han nihorc eciñ iraun deçaque ez bada Jaincoa gatic humiliatcen bere bihotz guciaz.

XVIII. CAPITULUA.

Sainduen exempluz progotchatu behar dugula.

CONSIDERA çatçu sainduen exempluc; ceñac içatu baitire Religionearen eta perfeccionearen mirail biciac, eta causituco duçu deus guti edo ez deus dela guc eguiten duguna. Helaz! cer da gure bicia hequienaren aldean?

Sainduec eta JESU-CHRISTOREN adisquideec cerbitçatu dute Jaincoa, sofritcen dutela gosea eta egarria, hotça eta billhustafuna, nekheac eta travailluac, beillac eta barrurac; eguiñ dituste othoitçac eta meditacione sainduac, eta pairatu hañitz persecucione eta laido fuerre.

2. Oi cembat pena dorphe eta affliccione gogor ez dute pairatu Apostoluec eta Martyrec, Confesorec eta Virginec, eta JESU-CHRISTOREN urratsei, iarrai qui nahi içatu

IMITACIONEA. I. LIB. 61

çaiſten bertce guciec? *Higuindu içan dute* Joan: *mundu huntan bere bicia, hartaz goçarceco* 12. 25. *eternitatean.*

Oi! ala deferruco aitec eraman duten bicitea içatu baita pobrea eta mortificatua! Ala hequien tentacioneac luceac içatu baitire eta dorpheac! Cein maiz ez dire hec içatu etſaiaz perſecutatuac? Oi! nolacoa içatu den othoitceran hequien berotasuna eta iarraiquirasuna? Cein garratçac içatu diren hequien abſtenciac? Cein zelo kharſua içatu duren debocionean aitciña goateco?

Cer animorequiñ ez diote guerla eguiñ bicioei? Cer chede chuchen eta chahurequiñ billhatu ez dute Jaincoa? Egunaz lanean hari ciren, eta gabaren guehien partea othoitcean çaramaten, eta lanean hari cirenean ere hequien ſpiritua etcen othoitz eguitetic guelditcen.

3. Bere dembora gucia progotchoſqui empletacen çuten; orenac laburregui citçaitcoten Jaincoa baitan aplicatuac egoteco, eta contemplacionean ſentitcen cituſten arſeguiñec ahantzaraſten ciotçoten gorphutceco beharrie handienac.

Ukho eguiten cioten aberatſaſunei, carguei, ohoreei, adifquideei eta ahaideei; eta etçuten deſiratcen munduco gauçaric batere. Doidoia hartcen çuten biciarentçat behar-

cena ere, eta etçuten bere gorphutcez eciñ bertcezco artharic baicen.

Pobre ciren munduco ontasunez, baiñan abertzatuz graziaz eta berthutez. Campotic gauça guciac escaz ciruften, baiñan barrenean ceruco dohaiñez eta consolacionez betheac ciren.

4. Munduarequiñ atce beçala bici ciren, baiñan Jaincoaren adisquideric maiteenac hec ciren.

Munduac mezpreçatcen cituen, eta bere beguietan ere etciren deus; baiñan Jaincoaren maite eta preciatu ciren humiltasun eguiazcoan bici ciren, obediencia simple batean, caritate eta paciencia perfet batean, eta hala egun guciez bicitce spiritualean aitiñatcen ciren, eta berretcen ciren graziaz eta berthutez.

Saindu hec eman içan diotçate mirailçat Jaincoac Religioneço presuna guciei, eta hequien exempluac hobequiago behar gaitu obra onetarat animatu, ecen ez hañitz epheleñ ikhusteac lachatu.

5. Oi nolacoa içatu den fraide eta ferora guciñ debocioneco kharra bere ordenen hastapenean! Ceñ handia hequien othoitçetaco berotasuna, hequien lehia elkharren berthutean imitatceco, bere erreguela ponturen pontu beiratceco! Nolaco errespetua eta obediencia bere aitiñdariñçat!

IMITACIONEA. I. LIB. 63

Hec utci darozquiguten berthuteen urrat-
ec eracusten darocute eguiazqui perfetac
irela, eta icatu dutela animo munduari
guerla eguiteco, haren garaitceco, eta bere
handitasun guciequin osticatceco.

Orai gauça handitçat daucate botuac ez
naustea, eta hartu duten uztarria pacientqui
afatea.

6. Oi gure demboraco lachotasuna eta ephel-
tasuna, lehenbico khar hura laster itaun
guituda, eta haiñ gare flacoac eta hagonan-
duac non bicia ere nekhagarti baitçaicu!
Ochala hambat sainduren exempluec bith
baleçate gure baitan ere saindutceco guticia!

XIX. CAPITULUA.

Debocioneco pratiquez.

RELIGIONECO presuna prestu baten bicir-
ceac behar du ican berthute guciez
berreguindua, campotic agueri den beçala-
coa barrenean ican dadiñçat.

Artha guehiago behar du ere ican barre-
naz, ecen ez campoaz, ceren Jaincoa baira
gure bihotceco mobimenduen lekhucoa eta
iuea, eta hala haren aitciñean aguertu be-
har baitugu Aingueruen errespetuarequin,
eta garbitasunarequin.

Hortaracotz egun oroz erreberitu behar
ditugu gure deliberacione onac, eta bichtu

64. JESU-CHRISTOREN

behar dugu gure kharra, gure conberfioitea egun hasi balitz beçala. Erran behar diogu Jaincoari: Jauna, lagun naçaçu çute ungui cerbitçatceco eman darotaçun desira ontean, eta indaçu gracia egundic ungui hasnadiñ, ecen orai arteraiño eguin ditudan guciac ez dire deus.

2. Berthutean gure aitciñatcea, maiz gure deliberacioneen berotasunac eguiten du, eta bide hañitz eguiñ nahi duenac animo handia behar du.

Baldiñ deliberacioneric hoberenac hartcen dituena ere erortcen bada maiz, ceriçanen da bada gutitan eta flacoqui deliberatcen dutenez?

Hañitz manera fuertez guerthatcen da gure lachatcea deliberacione onetan; eta Jaincozco eguiñ bidetan eguiten dugun hutfic chumeena ere hurren bethi gure caltetan eta gutimendutan eguiten da.

Bizquitartean justuen deliberacione onac hobequi dire fundatuac Jaincoaren gracion, ecen ez hequien çuhurtcian, eta cerbait eguitecori lotcen çaiztenean, Jaincoa baitan emana dure bere esparantça gucia. Ecen gui-

Prov. çonac *deliberatcen du*, eta Jaincoac *dispo-*
16. 9. *satcen du*; eta guiçonac bere çorthea ez du
Jerem. bere escuco.

10. 23.

3. Gure arduraco debocioneac usten badi-
tugu

IMITACIONEA. I. LIB. 65

tugu noicic behiñ Jaincozco chedez, edo gure anaien progotchua gatic huts hura errechqui erremediato dugu, baiñan desgustuz edo lachorasunez usten baditugu, hutz handia iñanen da, eta sentituco ditugu haren ondoreac.

Jarrai qui gaguizcoten beraz ahal guciatz gure eguinbideei, guciarequiñ sobra baicenez dugu hutz eguiñen haiñitz gaucetan.

Halere on da bethiere cerbaiti lot gaguizcon particularrean, eta guciatz har detçagun gure deliberacioneac perfeccioneco bidean causitcen ditugun traben contra. Orobat behar dugu iñan artha gure barrenaz, nola gure campoaz, ecen bieç eguiten dute gure aitiñamendua.

4. Instant guciatz çure barrenean eciñ far baçaitezque, far çaitte bederen demboratic demborara, eta gutiñean egunean behiñ, goicean edo arratsean.

Goicean arrima çatçu çure spirituan egunean eguiñ behar ditutçun gauça guciac, eta examina çatçu arratsean cer eguiñ duçun, nolacoac içatu diren çure gogoetac, hitçac eta obrac, eta causituco duçu menturaz hutz haiñitz eguiñ duçula Jaincoaren eta lagun proximoaren contra.

Harçatçitçu armac soldadu balent batec beçala deabruaren maleciaren contra: ebac

66 JESU-CHRISTOREN

arçu jan edaneco sobrania guciac, eta errech-
quiago garaituco ditutçu haraguiaren bertce
guciac.

Ez çaudecela behiñ-ere alferric, aiticetic
autkhi çaitte bethi othoitcean edo meditacio-
nean, iracurtcen edo iscribatcen, edo bal-
facotz cerbait lanen eguiten.

Halere bada campoco praticac eta gor-
phutceco obra debocionezcoac prudenciare-
quiñ hautatu behar dire, ecen ez dire guciac
on guciencat.

§. Gureçat particularqui hartu ditugunac,
ez ditugu bertcen aicñean eguiñ behar,
ecen segurago da hec gordequi eguitea.

Beguirautçu halere içan etçaitecen lacho
comuneco debocionetarat, eta sobra khar-
su çure pratica hautesietarat, baiñan çure
eguinbideac arthosqui eta osoqui complitu
ondoan, balin baduçu guehiagoco dembor-
ric, emplega çaçu çure debocione particular-
rac inspiratcen darozquitçun gaucen eguiten.

Guciec eciñ duquete emplegu bera, bata
gauça batecotz da gai, eta bertcea bertcecotz.
Eta on da ere demboren arabera debocione
differentac hartcea, ecen batçuec hobequi
dagozcote beste, bertceac astelegunei.

Batçuen beharra dugu tentacioneco dem-
boran; eta bertceena baquean eta foseguan.

Batçuec on ditugu triste garen demboran,

eta bertce batçuec Jaincoa baitan bozruac garenean.

6. Besta handitan erreberritu behar dugu gure debocionea, eta galdetu berotasun handirequiñ sailduen arartecotasuna: on da besta batetic bertcera presta gaitecen orduan mundutic ilkhi behar baguindu beçala, eta goan eternitaterat, ceñetan eguiñen baitugu dohasuen besta handia.

Hala dembora sailduetan gure artha gucia behar da içan gure bicia guehiago saildutcea, eta gure eguinbide guciac leyalqui complitcea, gure nekheen saria, içateco menean baguiñe beçala.

7. Eta baldiñ Jaincoac luçatcen badu oraiño gure golardo, siñhetz agun ez garela oraiño asqui prest, eta ez garela digne haren gloriaren ikhusteco ceña eracutfico baitarocu berac ordenatu duen demboran; eguitcigun beraz gure eguiñ ahal guciac ungui prefaturic ilkhiteco mundu huntaric.

Dohatsu cerbitçaria (dio San Luc Evangelistac) *jauna heldu denean atçarrria edirenen duena, erraten darotçuet eguia bere ontasun gucién gainean eçarrico duela.* Luc: 12. 37.

XX. CAPITULUA.

*Maitatu behar dela erretiramendua,
eta ichilltasuna.*

HAR çaçü dembora çure baitan sart-
ceco, eta maiz gagoan erabill çatçu
Jaincoa ganic errecibitu ditutçun ontasunac.

Utz acitçu curiostasun guciac, eta hauta
çatçu liburuac spirituaren bethetceco baiño
bihotçaren uquitceco gagaio direnac.

Çure eguitecoen contutic khentcen badi-
tutçu solas vanoac, visita alferrac, eta mun-
duco berriac, causituco duçu demboraric as-
co othoitcean, eta meditacionean egoteco.

Sainduric handienac urrundu dire ahal gu-
ciaz guiçonen baltfatic, eta hantatu içan
dute bakhartasunean Jaincoaten cerbitçatcea.

2. Arroçoiñequiñ erran çuen lehenago çu-
Senec. hur batec : *Ez naiz egundaiño guiçonen ar-*
Ep. 7. *tean içatu non ez naicen gutiago, eta flaca-*
tuago bihurtu; eta gauça hori frogatcen du-
gu gure solasac lucechco diren gucian.

Errechago da garabic ez mintçatcea, ecen
ez hasi guerostic ez sobera mintçatcea.

Errechago da etchean bakharric egotea,
ecen ez camporat guerostic bere buruaren
ungui beguiratcea.

Beraz bicitce spiritualean aitciñatu nahi
duenac behar du Jesusequiñ munduaren

artetic, eta habarrotsotaric erretiratu.

Erretiramendua onhetsi behar da segurantzarequin campoan aguertceco. Ichillic egoten ezdaquienac beldurrequin behar du mintzatu. Cerbitzatcen ez daquienarençat hirricu da buruçagui içatea; obediten daquienac ungui manatcen du.

3. Ez da bozcario eguiafcoric conciencia onaren foseguan baicen.

Halere fainduen segurantça bethiere iunratua içatu da Jaincoaren beldurtafunarequin, eta cembat baitciren ere gracion, eta berthutean altchatuac, bethi humill içatu dire, eta ikharan egotu dire. Contrarat gaichta- guinien seguratafuna heldu da hequien orguilleriatic eta burupetic, eta azquenean baliatcen da hequien enganatceco eta galtceco.

Ezçaçula çure burua segurean conda mundu huntan çareño, comentuan edo desertuan fainduqui bici baciñ ere.

4. Maiz confidencia sobrac etchatu ditu hirriscuric handieneratar munduac guehienic estimatcen cituenac. Hargatic da on hañit- cençat tentacionetaric osoqui libro ez içatea, aiticic hetaz hufu penatuac içatea; beldurrez segurantça sobrac eroraraz detçan orguilleriarat, eta libertate sobrarequin ibill daitecen consolacione humanoen ondoan.

Oi ala gure conciencia garbia bailiteque,

70 JESU-CHRISTOREN

bozcario iragancorren billha ibiltcen ez baguñe, eta munduarequiñ eguitecoric ez baguindu!

Oi nolacoa litequen gure bihotceco baquea eta sosegua, behargabeco arthac uteric, gure salbamenduan baicic pensatcen ez baguindu, Jaincoa baitan gure esparantça guciac ematen ditugula!

5. Nihor ez da gai ceruco consolacioneen errecibitceco, ez badu maiz sentitu bere baitan bihotz doloratu, eta humiliatu baten urriquia.

Nahi baduçu urriqui miñ harc ukhi deçan çure bihotça, far çaitte çure barrenean, urrun çaitte munduco habarrotsetaric, eta Psalmoetan escribatua den beçala, çure ohean
Psal. eman çaitte urriquimenduzco sentimendu
4. 5. eguiazcoetan. Caulituco duçu çure erretiramenduan maiz mundupean gal ciñeçaquena.

Erretiramendua ederresten da ungui beguiratua denean; baiñan gaizqui beguiratcen bada, unhagarri da eta desgustagarri.

Çure conberfionearen hasteric erretiramenduan lakhet baduçu, guerorat maitatuco duçu, eta çure arimac han gustatuco ditu consolacioneric estienac.

6. Arima debotac eta Jaincotiarrac ichilrasunean eta soseguan eguiten du bide berthutean, eta han ikhasten ditu Scripturaco secretuac.

IMITACIONEA. I. LIB. 78

Han causitcen ditu nigafrezco chitripac
ceiñez garbitcen baitu gau guciez, bere ari-
ma; eta hambatenaz hurbiltcen da bere
Jaincoa ganat, cembatenaz urruntcen baita
munduco eguitecoetaric eta habarrosetaric.

Bere adisquidetaric eta eçagunetaric ur-
runtcen dena hurbiltcen da Jaincoa ganat, eta
aingueruen ganat.

Hobeago da gorderic egotea, eta salba-
menduaz artha içatea ecen ez artha hura utci-
ric miraculluen eguitea.

Religioneco presuna batentçat laudagarri
da guti ilkhitcea, ez ikhusi, ez ikhusia nahi
içatea.

7. Cergatic nahi duçu ikhusi çuretçat iça-
tea cilhegui etçaiçuna? Mundua iragaten da,
eta iraganen dire halaber munduco guriciaç
ere.

Atseguinaren hirritfac bagarabiltça maiz
pasaïeta alferretan, baiñan dembora hura
goan denean, cer handic ekharrico dugu le-
khat concienciaren pisutasuna, eta bihotce-
co barraiadura.

Maiz nihor aleguera ilkhitcen da, eta
triste bihurtcen, eta arratz bozcatiozcoac
goiz tristea dakharque.

Hala ohi dire munduco bozcario guciac,
atseguinequin fartcen dire, azquenean çaurt-
cen dute eta biltcen arima.

72 JESU-CHRISTOREN

Cer ikhufico duçu bertcetari, ikhusten ez duçunic çaren lekhuari? Beguien aitciñean ditutçu cerua, lurra eta elementac, bada hetaz eguiñac dire munduan ikhus daitez quen gauça guciac.

8. Cer ikhus deçaqueçu iguzquiaren azpian bethi iraun deçaquenic? Ulte duçu menturaz contentamendu oso bat causituco duçula, ezequi ez duçu causituco secular.

Munduco gauça guciac betan çure aitciñean ikhusten bacintu ere, cer liteque ikhufite vano bat baicen?

Altcha çatçu beguiac gorat çure Jaincoaganat, eta othoit çaçu barkha dietçaquitçun çure bekhatuac eta lachorasunac.

Utz diotçatçute gauça vanoac presuna vanoei, çu lotçaquizco Jaincoac manatcen darotçun lanari.

Hertsaçu barnetic çure guelaco athea eta deithçaçu harat çure JESUS maitea. Egon çaitte harequiñ, nihon ez duçu causituco hambat sofegu.

Handic ilkhi ez baciñe, eta hambat berri ez bacindu aditu hobequi goçatuco ciñen bihotceco baqueaz. Gauça berrien aditcen atseguñ hartcen dugun pontutic, bihorça altaratcen da, eta spiritua barraiatcen.

XXI. CAPITULUA.

Bihotceco urriquemenduz.

NAHI baducu aitciñatu debocionean, iducaçu çure bihotça Jaincoaren beldurtasunean, eta ez dioçaçula eman çure buçuari sobera libertate, baiñan itchecatçu çure sensuac goardia hertsiaren azpian, bozcario vanoei ihes eguiten dioçutela. Eman çaquizco osoqui çure bekhatuen doloreari, eta ardietsico duçu debocione eguiazcoa.

Dolore harc hañitz ontasun ematen darocu; baiñan spirituco barraiadurac ontasun hec guciac galarasten darozquigu.

Espantagarri da, nola ahal duqueen guçonac mundu huntan instant batez ere eguiazco bozcario ric; consideratcen duenean bere desterrua, eta cembat hirriscu harrigarriz den inguratua.

2. Gure bihotceco arintasunac, eta bicioen usteco dugun ansicabetasunac debeatcen gaitu gure arimaco çaurien sentitcetic; eta hala hirri eguiten dugu maiz nigar eguiñ behar guindueen demboran.

Ez da eguiazco libertateric eta ez bozcario perfetic, Jaincoaren beldurtasunean eta concienciaren garbitasunean baicen.

Dohatsu, traba eta barraiadura gucieteric spiritua libra ahal deçaqueena, eta bere

74 JESU-CHRISTOREN

bekhatuen urriquiac bere baitan sarraraster duena. Dohatsu conciencia lohi edo carga deçaqueten gauça guciac bere ganic hastantcen diruena.

Duçun animo eta ezçaitecela guduan unha; usantça onac gaichtoa garaitcen du. Ikhasten baduçu behiñ guçonon aldebaterat usten, hec ere utcico çaituste laster nahi duçunaren eguitera.

3. Ez çaitecela carga bertceren arthez eta lanez, guciz ez çaitecela sar handien eguirecoetan. Çure beguiac finca çatçu lehenic çure buruaren gainean, eta çure abisu onac lehenago emotçu çure buruari, çure adisquideric maiteenei baiño.

Guiçonon gracion edo adisquiderasunean ez baçare, ez duçula gauça hortaz bihotz miñic; baiñan çure damu gucia behar da içan ceren etçaren bici Jaincoaren cerbitçari edo Religioneo presuna batec behar luqueen hertsitasun eta goardia guciarequiñ.

Maiz segurago da eta progotçofago, mundu huntan consolacione hañitz ez içate, guciz sensuen araberacoric.

Jaincozco consolacioneez denaz beçambatean, maiz gure falta da ez balinbaditugu; ceren ez baicare asqui enfaiatcen gure bekhatuen urriquia bihotcean formatcera, eta ez baidiogute ukho eguiten aldebaterat consolacione humanoeci.

4. Eçagut çaçü beraz ez çarela digne ce-
 sco consolacioneen errecibitceco, aiticic
 z duçula mereci damuric eta defgusturic
 aicen.

Eguiazco urriquiaz bihotça hautsia denean
 munduac ez du harentçat kiratsic eta beha-
 unic baicen. Guiristiño on batec bethi cau-
 itcen du arraçoïnic asco nigarretan eta do-
 oretan egoteco.

Ecen considera deçan bere burua edo bere
 agun proximoa, ez du ikhusten alde gucie-
 tan laceriaric eta ondicoric baicen, eta cem-
 batenaz guehiago bere burua examinatcen
 baitu, hambatenaz guehiago doloratcen da.

Hortaz gure urriquien eta ni garren arra-
 çoïñ iustuac dire gure bekharuac eta bicioac,
 ceïñec halaco maneraz baicadufcate herstuac
 eta çapatuac, non hurren eciñ ceruco gau-
 cetan pensa baiteçaquegu.

5. Bicitce lucean baiño heriotce hurbillean
 maizago bacindu gogo, khar guehiago
 cindugue çure biciaren chuchenceco.

Fede bici batequiñ consideratcen bacintu
 ifernuco eta purgatorioco tormentac, uste
 dut ez leitequela penaric edo nekheric go-
 gorregui litçaiqueçunic, eta gogo onez
 paira etciñeçaquenic.

Baiñan nola eguia important horiec ez
 baitire sartcen gure bihotceraiño, eta oraiño

fenfuen atseguinēn ondoan baigabiltça, bethi epheltafunean eta naguitafunean guelditcen gare.

6. Maiz gure spirituaren flacotafunerik heldu da gorphutz dohacabea haiñ senticor eta errencuranti baita. Eguiocu beraz othoitz Jaincoari humilqui, eta galde dioçoçu bihotz urriquimenduz doloratu bat, erraten dioçula Profetarequiñ: *Iauna, ianaraz dieçadaçu nigarrezso oguia, eta edanaraz dieçadaçu abundantqui ene nigarren ura.*

Pfal.
19. 6.

XXII. CAPITULUA.

Consideratu behar ditugula mundu huntaco miseriac.

NON nahi den içan çaitecen, eta norat nahi den itçul çaitecen, bethi dohacabe içanen çare, Jaincoari lotcen ez baiçaiçco.

Cergatic altaratcen çare çure chederan heltcen ez çarenean? Nor da gauça guciac bere gogara dituen? Ez çu, ez ni, ez munduan nihor. Ez da mundu huntan nihor penatic eta ondicoric gabe, licela ere Erreguedo Aita Saindua.

Gucietaco dohatfuen da Jaincoaren amore gatic, cerbait pairatcen duena.

2. Flacoec erraten dute maiz: Ala hunelaco dohatfu baita! ala aberats! ala podoroz baita!

IMITACIONEA. I. LIB. 77

Baiñan beha dioçoçute ceruco ontafunei,
a ikhusico duçu mundu huntaco gauça gu-
c ez direla deus; guti segurac bere irau-
nean, descansu baiño carga hobequiago
rela, eta hequien goçamena milla beldut-
z eta grñez berthea dela.

Ez dago guiçonaren dohatfutafuna hañitz
ntafunen içatean, haiñ guti asco duenaz
perostic bicitceco.

Eguiazqui beraz miseria handia da lurrean
bicitcea: eta cembatenaz nihor aicñaaten
aita guehiago bicitce spiritualean, hamba-
enaz çaio bicitce hau khiratsez bertheago;
eren harc miñquiago sentitcen baititu, eta
gueriquiago ikhusten corrupcionezco estatu
unen escafac.

Ecen iatea, edatea, atçarria, egotea, lo-
guita, lanean haritcea, pensatcea, eta na-
uraleçaren bertce behar gucien azpico içatea,
ez da bada bethiereco miseria, eta ondico
ogorra guiçon prestu eta Jaincotiarrençat,
teñac nahi bailuque libro içan gorphutçaren
marretaric, etabekhatuarengatibotafuneric?

3. Segur da Jaincoaren spirituaz bici den
arima barentçat gorphutçaren beharrac carga
pisu bat direla. Hargatic Profetac haiñ bero-
qui erraten dio Jaincoari: *Iauna, ethoi*, Psalm:
libra naçaçu ene behar gucietaric. 24. 17.

Baiñan çorigaitz bicitce huntaco laceria.

78 JESU-CHRISTOREN

eçagutcen ez dutenentçat, eta çorigaitz guehiago bicitce hau miseriaz eta laceriaz inguraturua delaric halere maite dutenentçat.

Ecen badire presunac bicitce hunequin hartaraino lothuac, bethiereco lanez eta esquezbaicen garraiatcen ez dutelaric, non hortaz bethi goça ahal balitez, ez baileçaquete eguin conturic ceruco errefumaz.

4. O arima fede eta adimendu gabeac, bihotz gogorrac, ceinac hartaraino baitire lurrarequin iosiac non ez baitute sentimenduric munduco gaucentçat baicen!

Baiñan helaz! dohacabe hec azquenean frogatuco dute cein ez deufac, eta mezpreçagarriac ciren hec hambat maitatu ditusten gauçac.

Bertcela comportatu dire sainduac, eta JESU-CHRISTOREN adisquideec ez dute conturic eguin sensuen atseguinez, edo mundu huntaco pompez; bere baiñan esparantçagucia eman içan dute ceruco ontasunetan, ceinentçat baitire hequien amudio, eta gucia guciac.

Bethi bere bihotçac altchatuac çaozcaten ontasun ikhusten, eta fiñatcen ez direnetarat beldurrez ikhusten diren gaucen amudioac behera cetçan lurreco alderat.

Ez deçaçula bada gal, ene anaia, bicitce spiritualean progortcharceco fidancia, eta ani-

IMITACIONEA. I. LIB. 79

a, Jaincoac hortacotz ematen darotçu-
gueroftic oraiño dembora.

5. Cergatic nahi duçu luçatu egune-
egunerat çure conberfionea? Alrcha
te, khecha çaitte, haz çaitte orai bere-
ta, eta erroçu çure buruari: orai da dem-
bra cerbait haritcecoa, orai da dembora
ducatcecoa, orai da dembora ciñciñez
nbertitcecoa.

Noiz-ere guerthatcen baitçaitçu cerbait
ndico edo altaramendu, orduanche da dem-
bra merecimendu eguiteco. Iragan behar
duçu ecen, *uretic eta futic frescaduran sar-* Psalm:
tu baiño lehenago. 65. 12.

Çure buruari ukho eguiten ez badioçu
ciñ garairuco ditutçu çure bicioac.

Gorphutz herbal hau dakarqueguiño eciñ
çaitteque bekhatu gabe, ez eta bici dolo-
eric edo unhaduratic gabe.

Nahi guindueque eguiazqui fofegu oso ba-
ez goçatu munduan, baiñan bekhatuaz
galtcearequin batean innocencia, galdu du-
gu halaber dohatfutafuna.

Hartu behar dugu beraz paciencia, eta
egon Jaincoaren misericordiaren beira: *Ini-* Psalm.
quitatea iragan daitequeen arteraiño, eta 56. 2.
gure baitan hilcor den gucia ethorquiçuneco II. Cor.
bicitceac iretsdeçaqueen arteraiño. 5. 4.

6. Oi! nolacoa den gure flaquecia ceñac.

haiñ abiadura handian baigaramatça biciorat.

Egun confesatcen ditutçu eguiñ ditutçun bekhatuac, eta bihar eguiten ditutçu ber-
riz confesatu ditutçun hec berac. Orai deli-
beratcen duçu beiratuco çarela hutz bateric,
eta oren baten buruco erortcen çare hartan,
deliberacioneric hartu ez bacindu beçala.

Arraçoiñ handiac ditugu beraz gure bu-
ruen humiliatceco, eta gure indarrac deus
gutitçat iduquitceco, haiñ flaco eta muda-
cor garenaz gueroftic.

Naguitafunac eta ansicabetafunac galaraz-
ere dieçaquegu instant batez neque gogorre-
quiñ graciaç ardietz araci darocun berthutea.

7. Cer içanen da beraz gutaz, egunaren
akhabantçan, goicetic haiñ ephel garenaz
gueroftic?

Çorigaitz guretçat pausatuco guticia ba-
dugu, iadanic baquea, eta salbamenduaren
segurantça ardietsi baguindu beçala. Gure
bicitcean fainduta funaren seiñaleric batere
agueri ez den arren.

Beharra baguinduce berriz has litecen
gure nauçiaric cheheenac guri iracaç-
ten, eta gure guidatcen berthutean apren-
diçac beçala; ikhusteco ea baden esparan-
çaric corregituco garela, edo aitciñatuco
bicitce spiritualean.

XXIII. CAPITULUA.

Heriotcean behar dugula pensatu, eta hartarat preparatu.

MUNDU huntan çureac eguiñ duque laster: ikhufacu certan çaren. Egun baçare, bihar etçare; eta presuna bat bichratic galduz gueroz, galtcen da halaber laster orrhoitçapenetic.

O guiçonen bihotz gogor, eta sentimendu gabeac, ceñec ez baitute pensatcen oraiñgo gaucetan baicen gueroçez conturic eguiñ gabe! Egun oroz çure accione eta gogoerz guciac erreguelatu behar cintusque, egun berean hill behar bacindu beçala.

Conciencia ona bacindu, ez cintesque heriotcearen beldur. Hala hobeago liteque bekhatuari ihes eguitea heriotceari baiño.

Egun hiltceco prest ez baçare, nola bihar içanen çare? Biharco egun hura ez da segura: ecen cer daquiçu Jaincoac emanen darotçun?

2. Cer progotchu dugu hañitz bicitcea, hañ guti gure escafac usten ditugunaz gueroftic?

Helaz! bicitce luceac ez ditu maiz gutitcen gure faltac, aiticitic guehienean berretcen ditu.

Ochala gure bici gucian egun bat bederen ungui iragan baguindu!

Hanitcec condatcen dituste conbertitu

82 JESU-CHRISTOREN

dirrela ditusten urtheac, baiñan eciñ eracutche deçaqueete cer fruitu gueroftic ekharri duten.

Heriotcea beldurtceco bada, maiz beldurtcecoago da luce bicitcea.

Dohatsua da heriotceco orena bethi beguien airciñean darabillana, eta egun guciez hiltcera prestatcen dena.

Ikhufi baduçu nihor hiltcen, orrhoit çaitte gauça bera çuri ere guerthatuco çaitçula.

3. Goicean, duçun uste arratfa ardietsico ez duçula; eta arratfa ethorri denean, ez çaittecela atrebi çure buruari biharamuna aguintcera.

Çaren beraz bethi prest, eta bici çaitte halaco maneraz, non herioac ez baitçaitu feculan uste gaberico atcemanen.

Hañitz prefuna hiltcen dire uste ez dutela,
Luc. eta heriotçe supitus; *Ecen guiçonaren Se-*
12. 40. *mea nihorc uste ez duen orduan ethortcen da.*

Azqueneco oren hura ethortcen denean, bertce guifaz behatuco bide diocu çure bicitce iraganari, eta ungui urriquituco çaitçu, ceren haiñ anficabe eta lacho içatu çaren.

4. Ala dohatfu baita eta çuhur haiña ceiñac bere ahal guciac eguiten baititu bicitcean halacoa içateco, nolacoa nahi bailuque heriotcean caufitu!

Heriotce on eta dohatfu baten esparantça har ahal deçaquegu, baldiñ balin badugu

IMITACIONEA. I. LIB. 83

unduentzat mezprecio oso bat, berthuan aitciña goateco desira bero bat, bicitce rreguelatuaren amudio handi bat; baldin penitentia garratz bat eguiten badugu, obediteria prest bagaudez, gure buruari ukho eguiten badiogu, eta sofricari guciac JESU-CHRISTOREN amorea gatic pairatcen baditugu.

Hañitz ungui daguiquecu ofasuna duçuiño; baiñan erituz gueroz ez daquit certacotz gaicanen çaren. Eritasunec ecen, eta erroniec nihor guti hobetcen ohi dute.

5. Ez çaçula urrun egor çure salbamentuaren lana, eta ez çaçula utz eguiteco handi hura çure hurcoen edo adisquideen gainean, uste duçun baiño lehenago guiçonei ahantcico çaizcote.

Segurago da hañitcez eta hobeago orai danic çure salbamentuaren eguiten ceroni haritcea, eta çure obra onac çure aitciñean egortcea, ecen ez condatcea çu hill ondoan bertceec eguiñen darosquitçuten laguntcen gainean.

Bici çarela ceronec artharic ez baduçu çure arimaz, norc nahi duçu hattaz duen achola çu hill ondoan.

Orai da dembora baliatcecoa, *orai dire sal-* II. Cor; *bamenduco egunac, orai dembora fagorez-* 6. 2. *coac, momentu guciac dire orai preciatu.*

Baiñan helaz! ala çuc gaizqui emplegat!

84 JESU-CHRISTOREN

cen baititutçu oren eta momentu hec ceñnac eman baitçaizquitçu bicitce eternalaren merrecitceco.

Ethorrico da dembora ceñnetan galdetaco baituçu egun bat edo oren bat penitenciaren eguiteco, eta ez daquit ardietsico duçun.

6. Oi, ene anaia maitea! ikhufaçu cembat hirriscutaric eta beldurretaric athera deçaqueçun çure burua, bethi herioaren ustean eta beldurrean bici baçare.

Ensaia çaitte orai halaco maneraz bicitcera, non çure heriotceco orenac beldur baiño bozcario guehiago eman baitieçaqueçu.

Ikhafaçu orai danic munduari hiltcen JESU-CHRISTOREQUIN orduan bicitcen hasteco.

Ikhafaçu orai danic gauça gucien arbuiatcen libro içan çaitecençat orduan çure salbatçaillea ganat goateco.

Gastiga çaçu orai çure gorphutça penitenciaz, orduan Jaincoa baitan esparantça fermu bat içateco.

7. Helaz, erhoa! cergatic darabillaçu go-goan lucero bicitcea, egun batez segur ez çarenaz gueroftic?

Cembat ez ditu enganatu hañitz bicitceco esparantçac, ceñnac hill baitire gutien uste çutenean?

Cembatetan ez duçu aditu hunelaco hill da ezpata colpe batez, halaco itho da, bertce

IMITACIONEA. I. LIB. 85

rec goratic eroritic hautsi du burua? Bata
iltcen da iatean, bertcea iocoan; bata con-
mitcen du subac, bertcea akhabatcen du
urdiñac, bata hiltcen da icurriz; bertcea
manduleren escuz, eta hala herioac badara-
batça guciac, eta guiconen *bicia sunsircen* Job.
a itçala beçala. 14. 10.

8. Çu hill ondoan norc eguiñen du çutaz
rrhoitçapen, edo othoitz Jaincoari?

Eguitçu beraz orai danic, ene anaia mai-
ea, eguiñ ahal ungui guciac, ecen ez daquiçu
ioiz hillen çaren, eta hill ondoan cer guer-
nauco çaitçun: dembora duçuiño biltçat-
u aberastafunac eternitatecorz: ez duçun
rogotarie salbamenduaz baicen, ez aho-
taric Jaincoaz baicen.

Eguitçatçu orai *adisquideac ceruan, sain* Luc.
luac ohoraturic eta imitaturic, hill ondoan 16. 9:
irrecibi çaitçaten tabernacle eternaletan.

9. Bici çaitte lurraren gainean arrotz eta
pideante bat beçala, ceña ez baitute mundu-
to eguitecoec deusetan ere ukhitcen.

Itcheçaçu çute bihorça mundutic aparta-
tua, eta Jaincoa ganat altchatua, ecen ez
da hemen çurerçat egoitça iraupenecoric.

Offrenda diotçorçu bethiere Jaincoari çu-
re othoitçac, nigarrac eta plainuac, bicitce
hunen ondoan çure arimac mereci deçantçat
haren ganat dohatfuqui goatea. Halabiz.

XXIV. CAPITULUA.

*Jaincoaren iuiamendu ikharagarriaz,
eta Bekhatoreen suplicioaz.*

GAUÇA gucietan orrhoit çaitte çure az-
quen fiñaz, eta ez deçaçula ahantz
egun batez aguertuco çarela iuie garratz ha-
ren aitciñean ceñarentçat ez baita deus gor-
deric, ceñac ez baititu errecibitcen ez gure
presentac, ez eta gure aitcequiac, baiñan ia-
iatcen baitu bethiere iustuta sunaren arabera.

O bekhatore erho eta dohacabea! ceñac
ikharatcen baitu maiz guiçon baten colerac,
cer ihardetfico dioc bada Jaincoari, ceñac
ikhusten baititu hire crima guciac?

Cergatic ez haiz prestatcen iuiamenduco
egun ikhagarri hartacotz, ceñetan nihorc
ez baitu içanen beguiratçailleric, sustengu-
ric eta deffendatçailleric, eta ceñetan bat-
bederac azqui içanen baitu bere carga?

Orai lituzquec hire obrac progotçofac,
hire nigarrac entçunac, hire urriquiac me-
recimenduscoac, eta hire doloreac baliozac
eta salbamenducotz onac.

2. Oi ala bicitce hau purgatorio ona baita
guiçon pairacor batençat, ceñac affrontuac
errecibitcean damuago baitu offensatçail-
learen bekhatuaz, ecen ez berari eguiten
çaioen gaizquiaz; ceñac bihotz onez orhoitz

guiten baitio Jaincoari bere perſecutatçail-
entçat, ceñnac barkhatcen baitiote gogoric
ere etſaiei, eta ceña preſt baitago beſhl
ere hutſic chumeenen gainean bertceei bar-
thamendu eſcatcera; ceñaren bihotcean er-
echquiago ſartcen baita urricalmendua, eceñ
ez aſarradura, ceñac maiz bere buruati
portcha eguiten baitio; ceña enſaiatcen
baita beſtiere bere buruaren garaitcera, eta
ſpiritua haraguiaren nauſi errendatcerat.

Hobeago da balinba orai gure conciencia-
ren chahutcea, eta handic bicloac athetatcea,
ecen ez hec uſtea bertce munduco ſnaz pur-
gatceco: baiñan gure haraguiarentçat dugun
amudio defordenatuac enganatcen eta iſſut-
cen gaitu.

3. Helaz! ez dugu penſatcen ſu icigarrí
harc ez duela bertce bazcaric iñanen gure
bekhatuac baicen?

Cembatenaz hemen çure burua guphide-
ſten baituçu guehiago, hambatenaz guehiago
han ſoffrituco duçu; çuc hemen çure hara-
guia maiñozquiago lauſenga, huta guehiago
han puni eta tormenta; cembatenaz Jaincoaz
offenſatcen baituçu guehiago, hambetenaz
biltcen duçu iſernucorçz ſubari guehiago.

Certaz ere guiçonac eguiñ baitu bekhatu,
hartaric beretic iñanen du pena, eta gaſtigu
gnehienic.

33 JESU-CHRISTOREN

Han naguiac eta antsicabeac içanen dire
fuzco punta çorrocez punchicatuac; han
gormantac eta hordiac gofeaz eta egarriaz,
cruelqui tormentatuac.

Han lohiac eta defonestac pulumparuco
dire bikhezco, eta suffrezco tulumbio ira-
quituetan; eta bekhaistiac bere dolorearen
violencian egonen dire marrubiaz potço er-
rabiatuac beçala.

4. Han bicio bakhoitçac içanen du bere
suplicio particularra. Han içanen dire supher-
bioac seculaco laidoaz eta ahalqueriaz esta-
liac, eta abariciosac asqueneco laceriaz eta
erromesiaz herstuac.

Han oren baten pena gaitçago içanen da
pairatcen, hemen ehun urtheren penitencia
den garratcena baiño.

Hemen nekheac badu bere sofegua, dolo-
reac bere descansua, baiñan han damna-
ruentçat ez da pausuric batere, ez consola-
cioneric, ez descansuric.

Duçun bada orai çure bekharuesco dolore
bici bat, eta hari çate çure falter peniten-
ciatz urratcen, iuiamenduco egunean far çai-
tecentçat dohatfuen baquean eta sofeguan.

Sap. 5. Ecen orduan iustuac *alçhatuco dire segua-
rantça handirequiñ mundu huntan desho-
ratu, eta persecutatu ditustenen contra.*

Orai hemen guiçonen iuiamendu iniustuac

IMITACIONEA. I. LIB. 89

milqui pairatcen dituena ethorrigo da or-
tan loriaz betheric hequien iuie icatera.

Orduan humilla eta pobrea icanen dire se-
rantça oso batean, eta supherbioac ikha-
n eta etsimenduan.

5. Orduan ikhusico da eguiasco çuhurrac
rela haiñac ceñec nahi ican baitute mun-
tu huntan ican mespreçatuac edo erhotçat
duquiac JESU-CHRISTOREN amore gatic.

Orduan pacienciarequiñ pairaturicaco at-
ecabeac icanen dire persecutatuen loria, eta
persecutatçailleen iniusturasunac eguiñen du
hequien atsecabea eta bihotz miña.

Orduan presuna prestua eta debora bosca-
rioan icanen da, eta gaichraguiña nigarretan
eta plainutan.

Orduan gorphutz mortificatua eguiñen da
distiantago eta edertago, bethi atseguinpean,
eta mainapean hasia icatu balitz baiño.

Orduan distiatuco dute pobrearen tresna
tcharrec, eta illhunduco da aberatsaren ber-
reguintça.

Orduan guehiago preçatua icanen da et-
chola tcharra, ecen ez iauregui urrestatua.

Orduan hobeago causituco da paciencia
humilla, ecen ez munduco bothere gucia,
eta obediencia simple batec guehiago balio-
co du munduco prudencia eta errefinamendu
guciac baiño.

6. Orduan boscarío guehiago emanen da
conciencia onac eta garbiac, ecen ez filoso-
foen iaquintasun guciac.

Orduan guehiago laudatuco da aberatza-
funen mesprecioa, ecen ez munduco tresco-
gucien iabetasuna eta posefionea.

Ikhufico dugu orduan othoitzean emplegatu
dugundemborahobequi emana içatudela, ecen
ez atseguinezco othuruncetan iragan çaicuna.

Orduan boscarío guehiago içanen dugu
ichillic egonaz, ecen ez solas luceac eguinaz.

Progotchosago içanen ditugu hitz ederrac
baiño, obra sailduac. Eta descanfu guehiago
emanen daroca bicitce hertsi eta penitentac,
munduan hartu ditugun atseguin guciec baiño.

Ikhafaçu beraz bicitce huntaco gaitz chu-
me, eta iragancorren pairatcen, bertceco
tormenta dorphe, eta eternaletarat eror ez
çaitecen.

Froga çaçü hemen, cer han paira deça-
queçun; hemengo gaitz chumeen ia sareco in-
darric ez baduçü; ikhufaçu nola han pairatuco
diturçun bethi iraunen duten suplicioac.

Haiñ paciencia guti baduçü orai gaitcie
chumeeneran, nola iraunen duçü ifernüco
su eta lametan?

Orrhoit çaitce ez dela posible boscariotie
boscariorat iragatea, mundu huntan lehe-
nic dohatfu içatea, eta guero ceruan JESU-
CHRISTOREQUIN erreguinatcea.

7. Çure bici gucia ohorez eta arseguinez
ai artheraino berthea içan balitz-ere, cer pro-
tchucinduque oraiberean hill behar bacindu?

Gauça guciac dire beraz vano eta ez deus
khat Jaincoa maitatcea, eta haren choill-
ui cerbitçatcea.

Bere hihotz guciatz Jaincoa maite duenac?
ez du beldurric heriotcearençat, ez supli-
cioarentçat, iuiamenduarentçat, ez ifer-
nuarentçat, ceren Jaincoaren amudio per-
retac haren ganat segurantçarequiñ hurbill
arasten baicaitu.

Baiñan ez da miresteco bekhatuan oraino
lakhet duena heriotcearen, eta iuiamendua-
ren beldur içatea.

On da bada halere amudioac oraino gui-
belatcen ez baçaitu bekhatutic, guibela
çaitçan bederen ifernuaren beldurrac.

Guciarequiñ ere Jaincoaren baino bertce
cerbaiten beldurrago denac, eciñ onean lu-
cero itaunen du, eta laster erorico da dea-
bruaren arterarat.

XXV. CAPITULUA.

*Guerotic guerorat berthutean aitciñatcera
behar dugula lehiatu.*

IÇAN çaitte erne eta arthos Jaincoaren
cerbitçuan, eta manera bereci batean
Jaincoati consecratua baçate, erroçu maiz

92 JESU-CHRISTORĒN

çure buruari : Cer chedez ethorri haiz hūnat? Certaco utci duc mundua, Jaincoaren cerbitçatceco ; eta bicitce spiritual bat eramateco baicen?

Çoaz beraz khar handirequiñ aitciña, siñhetiric nekheen saria laster içanen duçula, eta orduan içanen çarela çure gaitz eta beldur gucietaric campoan.

Nekhe hec chumeac direlaric ere içanaracico darotçute sofegu eternal bat, eta dohatfutafun infinita bat.

Çaren leial eta khartfu Jaincoaren cerbitçuan, eta Jaincoa leial içanen da eta liberal çure golardoan.

Behar duçu içan esparantça handi bat ardietsico duçula golardo hura, ordean halere ez dioçoçula çure butuari aguiñ segurantça oforic beldurrez eror epheltasumerat edo orguilleriarat.

2. Behiñ Jaincoaren cerbitçari bat kheçatua haguitz, eta penatua beldurraren eta esparantçaren artean, goan cen tristeciaz betheric Eliça batetara, eta han aldare baten aitciñean hahuspez emanic, gogoeta hau çarabillan bere baitan : Oi banaqui bederen iraunen dudala Jaincoaren cerbitçuan ! Eta berehala aditu çuen boz bat ceñac bere barrenetic etran baitcioen : Eta bada gauça hori baciñaqi, cer eguiñ nahī cinducue ? Eguiču orai

IMITACIONEA. I. LIB. 93

rduan eguiñ ciñeçaquena, eta iñanen duçu
esiratcen duçun segurantça. Errepulta hor-
az consolarua gucia, eta borthitstua abando-
atu cen osoqui Jaincoaren borondatera, eta
facegatu ciren haren khechagune guciac.

Handic harat etcen curioz içatu iaquite-
totz cer guerthatu behar citçaioen ethorqui-
tunean, baiñan haren artha guciac içatu ciren
iaquiteco cercen Jaincoaren nahia, cercen ha-
ren beguieran hoberenic eta perfetenic bere
obra on guciac sailduqui hasteco eta akha-
batceco.

3. *Duçun esparantça Jaincoa baitan, Psal.*
dio Profetac, eta eguiçu unguia, egon çaitte 36. 3.
lurrean, eta hacico çare haren ontasunez.

Gauça batec guibelatcen gaitu edo guel-
diarasten salbamenduco bidean; eta hura da
han causitcen diren gaitztafunen, eta han
iafan behar diren guduen beldurra.

Bertcenaz haiñac guehienean betthutean
aitciñatcent dire, ceñac animo guehiagore-
quiñ ensaiatcen baitire trabaric handienen,
eta gure desira sailduac guehienic contref-
tatcen ditustenen garaitcerat.

Ecen cembatenaz guiçonac bere burua ga-
raitcen eta mortificatcen baitu guehiago,
hambatenaz ardiesten du gracia, mereci-
mendu, eta perfeccione guehiago.

4. Baiñan guciac ez dute hambat pasione

94 **JESU-CHRISTOREN**
mortificatceco, ez haiñ gudu handia eguiñ
behar bere buruen garaitceco.

Halere khar eta zelo guehiago duenac bi-
de guehiago eguiñen du berthutean pasione
borthitçagoac içan arren, ecen ez pendura
onac dituelaric khar gutiago duenac.

Bi moian dire guciz handiac gure escafe-
tatic libratceco, lehenbicicoa da gure bu-
ruei bortcha eguitea, gure bicio naturalei
contra eguiteco, eta bertcea ciñciñez pre-
miatcea guehienic behar ditugun berthutean
ardietsteco.

Ensaia çaitte beraz arthosqui çure baitan
garaitcerat bertceen baitan guehien gaitce-
sten ditutçun escafac.

5. Progotcha çaitte gauça guciez çure ait-
ciñamenducotz, eta lehia çaitte imitatcerat
ikhusten, edo aditcen ditutçun exemplu on
guciac.

Nihorc huts bat eguiten badu çure aitciñean,
goardia guehiagorequiñ beira çaitte huts har-
tatic, edo çu ere hartara erori baçare altcha
çaitte lehen bai lehen.

Orrhoit çaitte çuc bertceen gaiñean beça-
la, bertceec ere çure gaiñean beguia ide-
quia darocatela.

Oi ala on baita eta esti bicitcea presuna de-
bot eta khartsuequiñ, bere eguiñbideei iarrai-
tquequiñ, eta bere bicitcean erreguelatue-
quiñ!

IMITACIONEA. I. LIB. 95

Contrarat, ala triste eta doloragarri baita
ustea iende desordenatuac, eta bere eguiñ-
etaric batere complitcen ez dutenac!

Ala perilloz baita norc bere estatuco obli-
cioneac ustea, eta obligatu ez den egui-
oei lotcea!

6. Orrhoit çaitte bethiere certarat deithua
atu çaren, eta maiz beha dioçoçu JESU-
CHRISTO gututceficatuaren imaginari.

Çuretçat ahalqueria handi baten suieta be-
r da içan ikhustea cein guti çure bicia ha-
naren idurico errendatu duçun, hambat
ambora duelaric eman çarela Jaincoaren
erbitçuan.

Arima Jaincotiar batec amudiorequiñ
meditatcen duenean JESU-CHRISTOREN bi-
tce saindua, eta haren pasionea, causitcen
ditu han bere salbamenduaren eguiteco pro-
torchos dituen gauça guciac. Alferric billha
eçaque bertceran JESUSEN baitan causitcen
uen baino cerbait hobeagoric.

Oi baldiñ sartcen balitz JESUS gututcefi-
catua gure bihorcean, ala laster baiquiña-
quique iaquiñ behar den gucia!

7. Religioneo prefuna batec zeloz eta
kharrez bihotça bethea duenean, hartcen
ditu gogo onez, eta berehala complitcen
eguiten çaiçcon manu guciac; baiñan ephe-
tac eta antficabeac bere buruari erakhartcen

96 JESU-CHRISTOREN

dio atsecabea atsecabearen gainean, eta e
du halacoac alde gucietaric penaric eta dolo
rerit baicen, ceren gabetua baita barnea
consolacioneez, eta debeatcen baitcaizo
campocoac.

U Bere erreguelatic urruntcen dena osoqu
galtceco menean da.

Aisian eta largotafunean bici nahi duena
ondico gogoretan cafituco da; ceren eta
gauça batean lachatcen denac ez baitu aur-
khitcen bertce gucietan desgusturic eta un-
haduraric baicen.

8. Nola eguiten dute hambat Religioneo
presunec, ceñec bere erreguela hañ bert-
siqui beiratcen dutela bici baitire comen-
tutan?

Bakhan ilkhitcen dire, bakhartafunean
daudez, pobrequi iaten dute, harroqui be-
sticen dire, hañitz nekhatcen, guti mint-
çatcen, lucero beillatcen dute, goiz iai-
quitcen dire, berant etciten, othoitz luceac
eguiten, hañitz iracurtcen, eta bere buruac
bere eguinbide gucietan arthosqui itche-
quitcen.

Ikhufaçu Chartrusen Ordena, Citoscoa,
eta hambat bertce fraide eta ferora, ceñac
gau guciez iaiquitcen baitire Jaincoaren lau-
dorioen cantatcera.

Laido handi bat liteque çuretçat lacho et

nagi

gui icatea haiñ eguinbide sailduan, hama
 arima on khar eta debocionerequin or-
 itcean daudecen demboran.

9. Oi posible balitz bertce artharic ez
 atea munduan lekhar gure bihotz guciatz
 incoaren laudatcea! Ez balitz behar behiñ-
 e ez ian, ez edan, ez lo eguiñ, ahal ba-
 intez bertce artharic gabe Jaincoaren eta
 ure arimaren alderacoez lekhora, orduan
 aguitcez dohatuago bide gintesque oraï
 aren baiño, gorphutceco behar guciën ga-
 bu garen huntan baiño.

Ochala bada gaributasun huntaric alde ba-
 era libratuac baguiñe, eta lan bakhartçat
 baguindu gure arimari bere bazca spirituala
 ematea! ceïña, helaz! gutitan dastatcen
 paitugu!

10. Guiconac ardietsi duenean estatu hura
 ceïnetan ez baitu billhatcen creaturen con-
 solacioneric, orduan hasten da Jaincoaren
 ungui gustatcen, eta cer nahi den guertha da-
 quioen baque handi batean dago haren arima.

Orduan ez gauça handiec ez chumeec ez
 diote causatcen boscarioric edo tristeciaric,
 nola osoqui ematen baitçαιο Jaincoari, gau-
 ça guciac causitcen ditu Jaincoa baitan, ceï-
 narentçat ez baita deus galtcen, ez hilt-
 cen, eta ceïña gauça guciëc obeditcen bai-
 tute guibelamenduric batere gabe.

98 JESU-CHRISTOREN

11. Bethi orrhoit çaitte çure fiña hurbil-
cen dela egunetic egunerat, dembora galduan
ez direla guehiago bihurtcen, eta artha eta
grîna handiarequiñ baicen berthuteac ez di-
rela ardiesten.

Epheltcen hasten çaren pontutic, hasten
çare gaizquitcen, baiñan çure berotafunean
irauten baduçu, baque handi batez goçatuc
çare, eta Jaincoaren graciaç eta berthutea-
ren amudioac estituc darozquitçute nekhe
guciac.

Arima khartsua eta arthosa prest dago
gauça gucietaco.

Arimac pena guehiago hartcen du bicioei
eta pasionei contra eguiten, ecen ez gor-
phutçac nekheric handienen iafaten.

Eccles. *Falta chumeei ez badioçute ihes eguiten,*
19. 1. *erorico çare baratche baratche handieneta-*
rat.

Nahi baduçu içan aleguera arratsean, em-
plega çaçu progotchosqui eguna.

Egon çaitte erne çure buruaren gainean,
atçaraçu çure burua, anima çaçu, mehatcha
çaçu, eta bertceez cer içanen bada ere, ez
deçaçula utz çure buruaren artha.

Cembatenaz çure buruari bortcha egui-
ñen baitioçu, hambatenaz goanen çare ait-
ciña berthutean. Halabiz.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

BI-GARREN LIBURUA.
Bicitce Spiritualean arimaren
abantçquaz.

I. CAPITULUA.

*Sarihu behar dugula gure barrenean, eta
conversatu JESU-CHRISTOREQUIN.*

A INCOA REN *erresuma* Luc.
J *çuen baitan da, dio Salbatçail-* 17. 12.
leac, conberti çaitte Jaincoa ga- Joel.
nat çure bihotz guciatz, eta utfaçu 2. 12.
mundu dohacabe hau, eta çure arimac cauli-
tuco du eguiatz co sosegua.

Usa çaitte campoco gauça gucién arbuiat.

200 JESU-CHRISTOREN.

cen, eta maiz çure barrenean sartcen, eta sentituco duçu Jaincoaren errefuma çure ganat ethortcen. Ecen Jaincoaren errefuma ezta bertceric lekhat spiritu fainduac bihotcera dakharquen baquea eta boscaria, ceñiaz gaichtoac ez baitire goçatcen.

JESU-CHRISTO ethorrigo da çure ganat, eta dastaracico darozquitçu bere consolacioneac, hari dagocan egoitça bat preparatcen badioçu.

Harc maite duen loria eta edertasun gucia ariman dago, han egotea du lakhet.

Guiçon barrencoiac içaten tu haren-ganic bisita hufuac, instruccione samurtac, consolacione estiac, baque handi bat, eta comunicacione batçuc guciz miragarriac.

2. Ea beraz arima leiala aphaïn dioçoçu çure bihotça espos divino hari; han bere egoitça eguiñ deçantçat. Ecen berac erran du:

Joan. 14. 23. *Ni maite nauenac ene hitçac beiratuco ditù ethorrigo gare haren ganat, eta eguiñen dugu haren baitan çure egoitça.* Idec dioçoçu beraz çure bihotça JESU-CHRISTORI, eta herts bertce guciei.

Hura baduçu aberatz çare, eta hura bakharriac asco duçu, harc berac complituco ditu çure behar guciac; hura içanen da çure habea eta adisquidea, eta etçare içanen guiçonnen laguntçaren galdeguiteco beharrean.

IMITACIONEA. II. LIB. 107

Ecen guizonac laster gambiatcen dire, eta escasten berehala; bainan JESU-CHRISTO *bethicotz dago*, eta haren adisquidetasunac Joan. 12. 26. irauten du mende gucietan.

3. Guri behar duçu pausatü guizon flaco eta hilcor baten gainean, nahi beçain progortchosa edo maitea çuretçat içan arren: eta etçaitçu halaber sobera gaitcitu behar, haren inconstancia, edo herra çure aldera iiaratcen dire haicea beçala, egun çure alde direnac, bihar çure contra içanen dire, eta berriz egun etsai ditutçunac bihar çure fagore altcharuco dire.

Ez beraz eman çure esparantça bertceran, baicen Jaincoa baitan; den hura bakharric çure beldurtasun, eta amudio gucien che-dea. Hare ihardetsico du çuretçat, eta gauça gucietaric probetchu atheraracico darotçu.

Esta hemen çuretçat iraupenezco egoitçaric, norat nahi çoacen arrotz eta bideante içanen çare, eta estuçü eguiazco soseguric causituco non etçaten JESU-CHRISTOREQUIN osoqui iantatcen. Hab. 13. 14.

4. Cer ikhusten duçu mundu huntan tricaraz çaitçaquenic; estenaz gueroztic hemen çuc pausatü behar duçun lekhua? Ceruan behar duçu eguiñ çure egoitça hala lutreco gauça guciei eztioçute beiratu behar iragaitçaz baicen.

Gauça hec iragaten dire eta çu ere bai

102 JESU-CHRISTOREN

hequiequiñ, beguirautçu hei lot etçaquizco-
ten beldurrez har çaitçaten eta gal bethicotz.

Itcheçaçu çure spiritua Jaincoa ganat alt-
chatua, eta offrenda diorçocotçu bethiere çure
othoirçac JESU-CHRISTORI. Contemplacio-
ne gora batera eciñ hel baçaitezque, pausa
çaitte Jesu - Christoren pasionean, eta du-
çun lakhet haren çauri sacratuetan egotea.
Eçen ihes lekhu sacratu hartara debocione
handirequiñ goaten baçare, causituco duçu
descansu handi bat çure atsecabe gucietan,
contu guti eguiñen duçu guiconen arbuioez
eta calomniez.

5. Jesu-Christo bera guiconetarie mes-
preçatua içatu da, behar suerte guciez ingu-
ratua, bere ahaide eta adisquideez abando-
natua, laidoen eta doloreen erdian. Jesusec
nahi içatu du içan penatua eta arbuiatua, gue-
ro atrebituco çare nihortaz errencuratcera?
Jesusec içatu ditu etsaiac eta gaizqui errail-
leac, eta çuc estuçü nahi causitu adisquide-
ric eta ungui errailleric baicen? Nola Jain-
coac khoroatuco du çure paciencia, ez ba-
ducu nahi guertha daquiçun atsecaberice? Eta
ez baduçü deus soffritu nahi, nola içanen
çare Jesu - Christoren adisquide? Soffri-
çaçu Jesusequin eta Jesus gatic, nahi ba-
duçu Jesusequin erreguiñatu.

6. Oi behiñ sar ahal bacintez Jesusen.

galtçarrean, eta aphur bat senti baciñeça haren amudioaren kharra eta goçotafuna; et-cintezque casu hati çure amudio propioaten gogara edo desgogara litezquen gauez, boscariorequiñ har ciñetçaque eguiten çaiçquitçun affrontuac, ecen Jesusen amudioac ekhartcen gaitu gure buruaren mespreçatcerat.

Jesus eta haren eguia ciñciñez maite due-na, eta affeccione desordenatuetaric libratu-ric barreneco bicitceaz bici dena ematen çalo osoqui Jaincoari, eta altchatcen da spirititz bere buruaz gorago, sofegu esti batez goçatceco bere maitearen posesionea.

7. Norc ere gauez iuiatcen baitu ez ien-deen ustearen, edo erranaren arabera, bai-ñan gauçac berenez direnaren arabera, haiña da çuhurra; ez guiçonon ganic heldu den çuhurtciáz, baiñan Jaincoa ganic heldu de-naz. Barreneco bicitceaz bicitcen daquienac eta campoco gauceran guelditcen estenac, estu muga edo lekhu fuerte baten hartceco beharric bere debocionearen bizteco.

Guiçon barrencoia laster bere ganat bilt-cen da, ceren ez baita behiñ-ere osoqui cam-porat aitatcen: campoco lanec, eta arduraf-co eguitecoec estute trabatcen, ez barraiat-cen; baiñan alogatcen da eguitecoequiñ, guerthatcen direnaren arabera. Bere baitan ungti disposatua denac, contu guti eguiterdu

704 JESU-CHRISTOREN

munduan condemnatcen edo laudatcen diren gaucez. Cembatenaz guiçonac hartcen baitu campotic eguiteco guehiago, hambatenaz guehiago barraiatcen da bere barrenzan.

8. Bihotça chuchena bacindu, eta garbia gauça guciez, eguiñ ciñeçaque proberchu era berthutean aitciñamendu. Milla gaucec khechatcen çaituzte, eta altaratcen ceren ez baitçare oraiño çure baitan osoqui hilla, eta munduco gaucetaric apartatua. Deussec estu hala nothatcen eta trabatcen guiçonaren bihotça, nola creaturen amudio lohiac: munduco consolacioneac hastantcen bacintu çure ganic, ceruco gauçac contempla ciñetçaque, eta senti ciñetçaque hango boscarioac.

II. CAPITULUA.

Guiçonec eciñ deus doguiquetela bere esparançã Jaincoa baitan emana duenaren contra.

ETÇAITECELA penetan eman nor den çure alde edo çure contra; baiñan duçun artha solamente Jaincoa den çurequiñ eguiten dirutçun gauça gucietan. Duçun bethiere conciencia garbi, eta Jaincoac deffendatuco çaitu gucien contra. Ecen guiçonon maleciac eciñ eguiñ dioçoque bidegaberis Jaincoac lagundu nahi duenari.

. Baldiñ badaquiçu ichillic soffritcen, fro-

IMITACIONEA. II. LIB. 105

gatuco duçu falta gabe Jaincoaren laguntça.
Harc daqui ungui cein diren çure laguntceco
mugaric , eta maneraric hoberenac ; hala
emaçu çure burua haren escuetarat. Harc da-
qui çure laguntcen , eta çure atheratcen çure
nahasdura gucietaric. On da maiz gure hu-
miltasuna beiratceco eta handitceco , bertce-
iaquiñ detçaten gure escafac , eta hequien
gatic mehatcha gaitçaten.

2. Nihorc bere hutfa aithortcen duenean ,
eta hartaz humiliatcen denean , errechqui fa-
cegatcen ditu , eta contentatcen bere mehar-
charçailleac. Jaincoac humilla beguiratcen
du eta deffendatcen ; maitatcen du , conso-
latcen du , haren ganat ethortcen da , bether-
cen du bere graziez , eta beheramendu handi
baten ondoan altchatcen du azquenean lo-
riaric gorenera.

Jaincoac humillari aguertcen diotça bere
secretuac , deitcen du eta erakhartcen eme-
qui bere ganat. Cer nahi ahalqueria içan de-
çan humillac , baquean da hargatic , ceren
bere sosegua ematen baitu Jaincoa baitan ,
eta ez guizonen baitan. Estuçu uste behar
perfeccionean aitcinatu çarela , ez badaucaçu
sinhetzia gucietaco chumeena çu çarela.

III. CAPITULUA.

Barreneco baqueaz.

HAz çaitte behiñdic behiñ çure bihotcean baquearen eçartcen, eta guero bertceen artean emanen duqueçu. Guiçon baquezcoa progotchofago da bertceentçat guiçon sabanta baiño. Bere pasioneen gathibuden guiçonac ona ere gaitcera itçultcen du, eta errechqui siñhesten du bertceez erraten den gaizquia, baiñan guiçon baquetiarrac guciac onerat aldatcen ditu.

Bere baitan baquean den guiçonac estu nihortaz suspitcharic, baiñan guiçon khechosa eta pausu gabea hañitz suspitcha suertez betha da, eta ez bere buruari, ez bertce ni-hori ustendio halacoac baqueric. Mintço da maiz erran behar ez lituzquen gaucez, eta usten ditu eguiñ gabe guehienic eguiñ behar lituzquen gauçac. Artha handi du iaquiteco bertceac certara diren obligatuac, eta betac usten ditu eguiñ gabe obligacionez eguiñ behar lituzquen gauçac. Duçun beraz zelo lehenic çure buruarentçat, eta guero bertcerara ere hedatuco duqueçu.

2. Badaquiçu choill ungui çure hutsen eta falten guetiçatcen eta bernuçatcen; eta ez ditutçu errecibitcen berceec bere hutsen esaltceco edo gutitceco ekhartcen ditusten arraçoiñac ez liteque bada iustuago çure

burua faltiar aithortcea, eta bertceac faltatic
descargatcea?

Nahi baducu bertceec iasan çaitçaten,
iasan çatçu çuc ere bertceac. Ikhusaçu hortic
cein urrun çaren oraino eguiazco caritatetic,
eta eguiazco humilrafunetic, ceinac ez baita
afarraduratic bere buruaren contra baicen.

Ez da gaitz baquezco icatea onequin eta
mansoequin, natural da ecen baquea maitat-
cea, eta gure sentimenduco diren presunen
onhestea. Baiñan gracia handi bat, eta berthur-
te sendo bat behar da, buru gaitz eta errebes-
equin, desordenatuequin, makhurrequin,
eta contrestatçailleequin baquean bicitceco.

Badire presunac bere buruequin, eta bert-
ceequin baquea dutenac: badire bertce bat-
çuc ez berequin ez bertceequin baqueric ez
dutenac, bertceentçat nekhagarri eta nekha-
garriago beretçat.

Bertce batçuc ez dire contentatcen bere
buruequin baquean icateaz, ensaiatcen dire
bertceei ere haren ematerat. Guciarequin
ere gure baquea bicitce dohacabe huntan ga-
reino, hobequi datça trebesien humilqui
pairatcean, ecen ez atsecaberic gabe icatean.
Cembatenaz baitaqui guiçonac hobequi pai-
ratcen, hambatenaz du baque guehiago. Pa-
ciencia duena da bere buruaren garatçaille,
munduaren nausi, JESU-CHRISTOREN adif-
quide, eta parabisuco primu.

IV. CAPITULUA.

*Bihotceco garbitasunaz eta chedearen
simpletasunaz.*

GARBITASUNA eta simpletasuna bi hegal dire ceñec lurraz gorago altchatcen baicaituzte. Simpletasunac behar du içan gure chedeetan, garbitasunac gure affeccioneetan. Simpletasunac eramaten gaitu Jaincoaren ganat, garbitasunac erakhartcen du Jaincoa gure ganat.

Cer nahi den accione onetaco prumt içanen çare, baldiñ libro baçare barrenean affeccione defordenatuetaric. Ez baduçu bertce chederic Jaincoaren gogaraco, eta lagun proximoaren probetchuco içatea baicen, goçatuco çare barreneco libertateaz.

Çure bihotça chuchena balitz, creatura guciac çuretçat creatçaillearen contemplateco mirailtçat litezquez, eta liburu bat ceñetan ikhus bairciñetçaque bicitce faindu baten eramareco erreguelac. Ecen esta creaturic haiñ chumeric, eta tcharric non ez baitarocu eracuchten Jaincoaren ontasuna.

2. Arima ona eta chahua baciñdu, gauça guciac ikhus ciñetçaque goibelic gabe, eta errechqui adi ciñetçaque: ecen bihotz chahuentçat esta deus estaliric, idequiac dire ceruac eta ifernuac.

Nolacoa baita guizona bere barrenean, halacoac dire haren iuiamenduac campoco gau-
cen gainean.

Eguiafco boscarioric baldin bada mun-
duan, hura du bihotz onetaco guizonac. Eta
balin bada atsecaberico edo ondicoric, con-
ciencia gaichtoentzat dire guciz halacoac.

Nola burdina herdoilldura guciac utciric
goritcen baita suban, hala Jaincoari osoqui
ematen çaion guizona eguiten da guizon
berri bat uzurdura guciac utciric.

Arima bat epheltcen hasten den pontutic
icitcen da nekheric chumeenaz, eta campo-
co consolacioneen ondoan abiatcen da.

Bainan noiz eta ere bere burua osoqui ga-
raitcen hazten baita, eta Jaincoaren bidee-
tan gogo onez ibiltcen, orduan errech causit-
cen du lehen gaitz eta dorphe citçaiona.

V. CAPITULUA.

*Gogo gucia eman behar dugula gure buruen
esteustaçunean eta Jaincoaren handitasu-
nean pensatcen.*

ESTUGU behar gure baitan sobra fidatu, ce-
ren era maiz escaz baitugu gracia, eta
spirituco arguia. Estugu gure baitan airaio
chume bat baicen, ceina laster galtcen baitu-
gu gure antsicabez, eta guehienean hain itsu
gare non ez baitugu ecagutcen gure itsura-
funa ere.

110 JESU-CHRISTOREN

Maiz gaizqui eguiten dugu, eta gaizqui eguina gure aitcequiez gaizquiago guericatcen.

Barçuetan uste dugu zeloac garabiltçala, eta pasioneac baicarabiltça.

Mehatchatcen ditugu bertceac falta chumeen gatic, eta gure buruei hutsic handienac ere barkhatcen diotçogute.

Biciqui sentitcen ditugu eta gure hitcez berretcen bertceen ganic pairatcen ditugunac, eta ez gare acordatcen ere cer bertceei pairarasten dioguten.

Gure obrac çorrozqui eta chuchenqui pisatcen baguintu, ez guinducque lekharic bertceen hertsiqui iuiatceco eta condemnatceco.

2. Barreneco bicitceaz bici den guionac artha gucien aitcinean databilla bere arimaren artha, eta bere buruaren gainean atçarrria dagoena guri mintço da bertceez.

Etçare secular içanen debot eta barrencoi, ez baduçu ikhasten çure buruaren gainean atçarriric egoten, eta bertceen eguitecoac alde batera usten.

Çure gogoan ez bada Jaincoa eta çure burua baicen campoan ikhusten ditutçun gauec guti mobituco çaituste.

Non çare çure buruaren bistan etçarenean, eta çure baitan gogoa estuçunean? Eta cer probetchu guelditcen çaitçu çure

IMITACIONEA. II. LIB. III

buruaren artha largaturic, campoan gogoa
ibilliz haiçatu çaitçunean?

Nahi baduçü barreneco baqueaz goçatu,
eta Jaincoaren adisquide eguiazco içan,
emoçu çure buruari contu, eta ahantfaçu
bertce guciac.

3. Haguitz aitciñatuco çare berthutean
gauça iragancorren artha usten baduçü, bai-
ñan hei lotcen baçaizcote haguitz guibela
egonen çare.

Esteçaçula estima badela deus handiric,
goraric, agradagarriric, edo baliosic Jaincoa
baicen, eta Jaincoa ganic heldu denic baicen.

Vanotçat eta ez deustçat iducatçu creatu-
ren ganic heldu diren consolamendu guciac.

Jaincoa maite duen arima haren azpian
ematen da eta altchatcen da dembora be-
rean bertce gauça guciez gorago.

Jainco choillac bere içate neurri gabecoaz,
eta fiñ gabecoaz eguiten du arimaren consola-
cionea, eta bihorceco boscario eguiascoa.

VI. CAPITULUA.

Conciencia onaren baqueaz.

PRESUNA prestuaren loria eguiten du ha- II. Cor.
ren concienciarren lekhucotasunac. Du- I. 12.
çuu bihorça garbi, eta bethi içanen çare
boscarioan.

Conciencia onac pairatcen du hañitz, eta

ITZ JESU-CHRISTOREN

bethi boz dago soffricarien erdian ere.

Conciencià gaichtoa bethi da icialduran eta altaramenduan.

Sosegu esti batez goçatuco çare, çure bi-hotçac deusez acufatcen ez baçaitu.

Ez çarecela deusez ere boz ungui eguiñaz baicen.

Bekhatoreac estu eguiazco boscarioric, ez barreneco soseguric, ceren Jaincoaren

Isai beraren errana baita : *Gaichtaguinentçat*
48. 22. *estela baqueric.*

Erranen dute menturaz : *Descansuan gare, esta gure gainera gaitcic erorico, eta nor atrebi-ere leiteque guri gaizqui eguitera ?* Baiñan ez detçaçula fiñhets, ecen Jaincoaren colera betan altchatuco da hequien contra ; ez estatuco ditu hequien obrac, eta hequiequiñ batean suntcituco dire hequien go-goeta güciac.

Rom. 5. 3. Gal. 6. 14. 2. Esta gaitz Jaincoa maite duen arima *batençat atsecabetan loriatcea*, ecen hori da nihorc *bere loria JESUSEN guruecean ematea.*

Guiçonec elkharri ematen eta hartcen dioten loria berehala iragaten da, eta loria hari bethi darraio tristecia.

Prestuen loria hequien bihorz barrenetan dago, eta ez guiçonon ahoetan.

Nola iustuen boscarioa Jaincoa ganic heldu

IMITACIONEA. II. LIB. 113

heldu baita, Jaincoa baitan da gucia, eta da eguian fundatua.

Loria eguiazcoa eta eternala billhatcen duena esta casu hari mundu huntacoaz, eta munduco loria arbuiatu behar bidean, billhatcen duenac eracuchten du ceruco loria eternalaz estuela acholaric.

Bihotceco baquea handia du haiñac, ceiñac ez baitu anfiaric ez munduco laudorioez ez afftontuez.

3. Conciencia garbia errechqui da content eta sofeguan.

Hortaz guixonen laudorioec etçaituste fainduago eguiten, eta halaber etçaituste gaichtoagotcen iendeec çutaz erraten dituten gaizguiec.

Hec gucien gatic çarena çare; eta guixonen erranec etçaituste eguiten Jaincoaren eçagutçan çarenaz bertce bat.

Ikhufaçu beraz cer çaren çure barrenean, eta contu guti eguiñen duçu cer iendeec dituten çutaz.

Guixonec campoa dacusate, eta Jaincoac 1. Reg.
bihotça. Guixonac ikhusten ditu accioneac, 16. 7.
eta Jaincoac pisatcen chedeac eta intencio-
neac.

Bethi ungui haritcea, eta bere burua guti preçatcea, da arima humillaren seiñalea.

Creaturen ganicaco consolamendu gucien

H

114 JESU-CHRISTOREN

asteac marcatcen du arima bat haguiz gabia, eta bere esparantça gucia Jaincoa baitan duena.

4. Guizonen estimuaren den gutiena ere billha estabillanac eracuchten du Jaincoari osoqui eman çaiuela.

II. Cor. 10. 18. Ecen iondoni Pauloc dioen beçala: *Laudagarri eta estimagarri da ez bere burua laudatcen duena, bainan Jaincoac laudatcen duena.*

Guizon barrençoiaren estatu perfeta da, bere barrenan Jaincoari iarraiquitcea, eta campoco guticietaric eta affeccioneetaric libro içatea.

VII. CAPITULUA.

Maitatu behar dela JESUS gauça gucien gainetic.

DOHATSUA da ungui daquiena cer den JESUSEN maitatcea, eta JESUSEN gatic bete buruaren arbuiatcea.

Utcu behar ditutçu maite ditutçun guciac guciz maite haren gatic, ceren bakharric, eta gauça gucien gainetic nahi baitu içan maitatua.

Creaturen amudio enganiosa da, eta gambiacorra, bainan Jesufen amudioa leiala eta iraupenezcoa.

Creaturari lotcen çaiuena ererico da hare-

IMITACIONEA. II. LIB. 115

quin, baiñan Jesufi iuntatcen çaiœna hura beçala egonen da fermu eternitatean.

Maita çaçu eta itcheçaçu çure adisquidetçat mundu guciac usten çaituenean utcico etçaituena, eta galtcetic debecatuco çaituena.

Berdiñ nahi baduçu eta ez, noizbait utci beharco ditutçu creatura guciac.

2. Lot çaquizco beraz Jesufi, eta caude harequien bician eta heriorcean; eman çaitc adisquide leial haren escuetan ceñnac baitu podore çure laguntceco bertce guciac escasten çaitçitçunean ère.

Orduan gucizco maite harc bakharric nahi du içan maitatua, estu nahi bertcerequin partitu çure bihorça, berac nahi du gucia, eta nahi du han iarri erregue bere tronuan beçala.

Nahi baciñdu hustu çure bihorça creaturen affeccione gucietaric, ethor liteque Jesus gogotic çure baitan bere egoitçaren eguitera.

Berdiñ guiçonen gatic eguiten ditutçun obrat, eta Jesufi khentcen diorçorçunac galduac dire guciac.

Etçaçula har çure habetçat sesca bat haiceac darabillana, ecen *haragui gucia belharraren pare da, eta haren loria gucia* Isai. 40. 6. *ihartcen da belharraren lorea beçala.*

3. Guiçonen campoari baçauzco beira laster enganatuco çare, eta hetan billhatcen baduçu çure consolamendua, eta probetchua,

116 JESU-CHRISTOREN

maïçago caufituco duçu çure arimaco caltea ;
eta çorigaitça.

Gauça gucietan Jesus billhatcen baduçu
falta gabe edirenen duçu ; eta çure burua
billhatcen baduçu halaber caufituco duçu ,
baiñan çure bidegabetan.

Ecen guiçonac Jesus billhatcen estuenean
bere buruari calte guehiago eguiten dio,
mundu guciac eta bere etsaïc handienac
eguiñ dioçocoten baiño.

VIII. CAPITULUA.

JESUSEN amudioa dela on gucien ethorquia.

JESUS bihotz batean denean han dire on gu-
ciac, errech çaiçco gauça guciac ; baiñan
handic urrun denean, gauça guciac çaiçco
gogor eta gaitz.

Jesus arima bati mintço etçaioenean deu-
fec estu consolatcen ; baiñan Jesus mintço
denean hitz bat baicen ez erranic ere conso-
lacionez bethercen da.

Maria Madalena laster altchatucen ni-
garrez cagoen lekhitic ; Marthac erran cioe-
nean : *Hemen da launa , çure galdez dago.*

Joan.

11. 28.

Dohatsu orena ceñetan Jesusec deitzen
baicaitu nigarretaric bozcariorat.

Ala çure bihotça agor baita , eta gogor
Jesus gabe ! Oi ceñ erhoa , eta vanoa çaren
Jesusez campoan deus billhatcen baduçu !

IMITACIONEA. II. LIB. 117

Munduco tresor gucién galtcea esta deus orduan eguiñ ciñeçaquen caltearen aldean.

2. Hortaz cer probetchu ekhar dieçaçunque mundu guciac ere Jesus gabe?

Jesus gabe bicitcea iternua da, harequiñ bicitcea parabisua.

Jesus çurequiñ bada, eciñ nihorc calteric eguiñ dieçaçunque.

Jesus causitcen duenac causitcen du tresor bar, edo hobequi, ontasun gucién gaineco ontasun bar.

Hura galtcen duenac galtcen du guehiago aberatstasun guciac baiño, eta mundu gucia baiño-ere.

Jesus gabe bicitcea azqueneco, laceria, Jesusequin bicitcea aberatstasunic handiena.

Secreturic handiena da beraz Jesusequin bicitcen iaquitea, eta prudencia soberanoa norc bere bihotcean hura iduquitcea.

Çaren humill eta baquetiar, eta Jesus çurequin içanen da.

Çaren debot eta manso, eta Jesus çure baitan iduquico duçu.

Orduan ihesi egorrico duçu, eta segurqui galduco duçu, munduco gaucetara beheratcen baçare. Eta ihesi badoatçu, noten ganat goanen çare? Galtcen baduçu, non causituco duçu adisquide leial bar?

Ez bada posible adisquide gabe bicitcea,

118 JESU-CHRISTOREN

JESUS ez denean çure adisquide içanen, ala çu triste eta larri egonen baitçare.

Erhoqui beraz çure esparantça eta bozcarioa ematen duçu hartaz bertcetän.

Hobeago ciñduque mundu guciäz higuindua içän ecen ez gaitceç egon JESUSEQUIN.

Den beraz JESUS çure adisquideen artean guciç hautetsia eta onhetsia.

4. Maita çatçu bertce guciac JESUSEN gatic, eta JESUS bere gatic.

Harc bakharric behar du içän bereciqui maitatua, hura bakharric hobeago, maitagariago eta leialago baita bertce adisquide guciac elkharrequin baino.

Maita çatçu haren baitan çure adisquideac, eta haren gatic çure etsaiac, eta eguiocu othoitz batçuentçat eta bertceentçat, demoten gracia haren eçagutceco eta maitarceco.

Estuçü nahi behar bakharric maitatua edo laudatua içän; hori etçαιο çor Jaincoari baitcen, ceinac ez baitu nihor bere pareric edo iduricoric.

Ez duçu nihoren bihotcean eta amudioan buruperic, eta ez dioçoçula eman halaber çurean nihori; JESUS choillaren amudioac behar ditu bethe bihotz guciac.

5. Beguira çaçü çure arima garbi eta libro creaturen traba guciataric.

Billhuci behar duçu guciataric, eta bihotça

garbi eman behar dioçu Jaincoari, nahi baduçu harequiñ iuntatu, eta launa ceñ goçoa den gustatu.

Eguia da billhustafuneco estatu hortara ez care helduco, graciac ez badu çure bihotça behindic hehiñ atçartcen, eta guero thiratcen eta altchatcen; munduco lothura gucietaric libraturic Jainco choillarequiñ iuntaçateçentçar.

Ecen graciac borthisten gaituenean, gauça gucietaco gai eguiten gare; baiñan usten gaituenean, erottcen gare gabetafunerat eta flaqueciarat, eta gaudez paratuac pena eta gastigu fuerte gucietarat.

Hargatic ez çaiçu bihotça erori behar, edo esparantçaz gabetu; baiñan baquezqui Jaincoaren borondateari behar gaizco sumetitu, eta guerthatcen çaiçquigun gaitz guciac JESU-CHRISTOREN loria gatic paitatu, ecen uda heldu da neguaren ondoan, eguna badarraio gabari, edo dembora ederra tempestari.

IX. CAPITULUA.

Barreneco agortafunez eta desgustuez.

ESTA gaitz guiçonen consolacionean arbuaiatcea Jaincoaren consolacioneac gustatcen ditugunean. Baiñan berthute haguiz handi bat behar da consolamendu batçuez, eta bertceez gabetua bicitceco, eta Jaincoaren

loria gatic gabetasun hura gogo onez pairatceco, norc bere burua deufetan ere ez billhatceco, eta bere merecimenduari ez bazerere behatceco.

Esta mirestecco boscario sentitcen baduçu gracia çure ganat iauften denean Norc esta-duca bere burua dohatfu momentu çorionezco hartan?

Bere gogara dabilla gracia darabillana: eta ez da miracullu ez baçaitcu deus pifurritcen, Jainco guciz podorofac fustengatcen eta guidatcen gaituenean.

2. Atseguin dugu bethiere caufitceaz cebait consolagarri; eta nekhez gure buruei ukho eguiten diogute.

Iondoni Laurendi martyr handi harc garaitu çuen mundua bere Ipizpicu fainduac beçala, hemengo atseguinac eta charmac osticaturic, bai eta oraino pacientqui pairaturic apartarua icatea Sixto Aita faindua haguitz samurqui maite çuena ganic.

Manera hartan Jaincoarentçat çuen amudioaz garaitu çuen guçonarentçat çuen amudioa, eta consolacione humanoa utciric seguitu çuen Jaincoaren nahia.

Hortie ikhasaçu behar duçula utci Jaincoa gatic çure adisquideric maiteena eta beharrena.

Ez bequiçu damu adisquide batec usten

IMITACIONEA. II. LIB. 121

çaituenean, orrhoit çaito noizbait berdiñ behar degula elkhar ganic separatu.

3 Gudu luce eta dorphe bat eguiñ behar dio bere buruari guiçonac, bere burua osoqui garaituco badu, eta bere affeccione guciac Jaincoa ganat itçulico baditu.

Bere baitan sustengatcen dena errechqui iauften da munduco consolacionetarat.

Baiñan JESU-CHRISTO cinciñez maite duena, eta berthuteari arthosqui darraioena ez da beheititcen guiçonon consolamenduetarat, eta ez abiatcen sensuen araberaco solaimenduen ondoan, aiticitic lotcen çαιο debocionezco praticaric gaitcenei, eta nekheric gogorrenac iafaten ditu JESU-CHRISTOREN amorea gatic.

4. Hala Jaincoac egortcen darotçunean barreneco consolacioneric, har çaçu esquerrequiñ, eta pensa çaçu harc eguiten darotçun dohaiñ bat dela hura; eta ez çuc irabaciricaco fari bat.

Ez duçun orduan buruperic, ez boscario sobraric, aiticitic içan çaito humillago, çure gainean atçarriago, çure accione gucietan beldurriago; ecen oren dohatfu hura iraganen da eta tentacioneco dembora ethorrico da.

Barreneco estitasun hartaz gabetcen çarenean, ez bequiçu eror bihotça, baiñan humiltasun, eta pacienciarequiñ iduricaçu bihurt

122 JESU-CHRISTOREN.

- daquiçun; ecen asqui botheretsu da Jaincoa çuri emateco fagore bera, eta oraiño abundantquiago.

Comportamendu hori ez da berria, ez mirestecoa Jaincoaren bideac eçagutcen ditustençat; Profeta çaharrec eta Sainduric handienec frogatu dituste ecen bere baitan gambiantça horlacoac.

5. Hargatic Erregue Profetac graciazco
Psal. abundancian erraten ohi çuen: *Nic erran*
29. 7. *dut neure abundancian, ez naiz secular*
mobituco edo aldaratuco. Orduan gracia hura
haren ganic hastandu denean, berenez cein
8. flacoa cen frogaturic, dio: *Itçuli duçu ene*
ganic çure beguitarte, eta erori naiz alta-
ramenduan.

- Halere bada ez du galtcen bere esparantça, aiticitic khar guehiagorequin othoisten
9. du Jaincoa, eta diotço: *Iauna, ene oihua*
altchatuco dut çure ganat, eta eguiñen da-
rotçut ene othoitça. Eta fiñean marcatcen du
11. ardietsi duela galdetu duena, dionean: *Iau-*
naç entçun nau, eta urric al du natçai,
ene Jaincoa eguiñ da ene laguntçaille.

- Baiñan adi çagun cer laguntça eguin dioen,
12. dio: *Iauna, ene plainuac gambiatu ditutçu*
bozcariorat, eta inguratu nauçu alegran-
çiaz.

- Sainduric handienei horla guerthatu baçaiç,

IMITACIONEA. II. LIB. 123

guc gacho, eta herbalec ez dugu esparantça galdu behar, batçutan khartsu, eta bertce-tan hotz edireten bagare, ceren Jaincoaren spiritua hurbiltcen eta urruntcen baita berac plazer duen beçala.

Hargatic diotço Jopec Jaincoari: *Goicetic Job. 7. guiconna biçtatcen duçu eta berehala ondoan 18. frogatcen duçu haren ganic apartaturic.*

6. Ceren gainean beraz fida ahal naiteque eta certan eman ahal deçaquet neure esparantça baicen Jaincoaren gracion, eta haren misericordian ?

Ecen nahiz aurkhi nadiñ presuna prestue-quin eta arima sainduequin, edo adisquide leialequin; nahiz iracur detçadan liburu sainduac eta Jaincozco gauzez mintço direnac, nahiz canta detçadan edo entçun detçadan cantatcen hymnoac, eta Eliçaco bertce can-tac; horietan gucietan laguntça eta descansu guti causitcen dut graciaz billhucia; eta neure miseriarat largatua balin banaiz.

Orduan erremedio hoberena da paciencia, eta gure buruen abandonamendua Jaincoa-ren nahirat.

7. Ez dut egundaiño causitu guiconic haiñ debotic eta khartsuric ceinez ez baitu frogatu bere burua graciaz gabetua, eta lehen çuen berorafunetic epheldua.

Ez da egundaiño içatu sainduric hartaraiño

124 JESU-CHRISTORÉN

arguituric, edo haiñ gora althaturic, ceña ez baita lehenche edo gueroche içatu tentacioneez humiliatua.

Jaincoaren amorea gatic gudu handiric iafan ez duenac ez du mereci contemplacione gora batetara altchatua içatea.

Ecen presenteco tentacionea da marca consolacioneac laster ethorri behar duela-coa: hortaz consolacioneac etçaiſte ere bert-
ceei aguintcen, lekhat atſecabeez frogatuac
*Apoc. 2. 7. içan direnei baicen, dio ecen Jaincoac: Vic-
torioz içanen denari emanen diot iatera bi-
citcearen arbolaco fruitutic.*

8. Ecen gracia fuerte horiec ematen çai-zco guiçonari ſendoago içan dadintçat ſoffri-carien pairatceco, eta berriz nahi gabeac egortcen çai-zco bere baitan alrcha ez dadint-çat gracia hequien gatic.

Hala çaude beñhi preſt gudu eguiterat; ecen deabrua ez datça lo, haraguia ez da hilla, eſcuiñ, eta ezquer baitutçu etſaiac behiñ-ere paufatcen ez direnac.

X. CAPITULUA.

*Jaincoaren graciencat behar den eſquer
eta eçagutçaz.*

CERTACO çabiltça pauſu billha nekhe-cotz ſorthua çarenaz gueroſtic; prepara çaute guehiago pacienciarat ecen ez conſo-

lacionerat, atsecaberat hobequi ecen ez bozcario rat.

Nor da munduan presuna bozcario eta consolacione spiritualac gogoric gusta ez detçaquena, bethi hetaz goça ahal baledi? Ecen goçoago dire consolacione hec haraguiaren plazer, eta munduco atseguin guciac baino.

Ecen haraguiaren atseguinac edo dire vanoac, edo laidorsuac; bainan spirituaren plazerac ederrac dire eta garbiac, ceren berthutetic fortcen baitire, eta Jaincoac itsurtcen baititu arima garbietarat. Bainan eciñ nihor goça daiteque nahi beçambat Jaincozco consolacione hetaz, ceren tentacione arequin ditugun tregoac haguitz baitire laburrac.

2. Consolacione spiritual hequinçat traba handiac dire gure burua baitan dugun fiducia sobraniozcoa eta gure arimaren libertate falsoa.

Jaincoac ungui eguiten darocu bere graziaz consolatcen gaituenan, bainan guc ungui hura gambiatcen dugu gaizquiri, gure esquerren bidez gucia hari berari bihurtcen ez diogunean, eta horren gatic ez dire heldu gure ganat graciaren dohaiñ hec, ceren esquer gabeac baicare hequien emaillearen alderat, eta ez baiditugu iganaracitcen bere ithurbururat aithor humill baten medioz.

126 JESU-CHRISTOREN

Ecen gracia errecibituen eçagutçac era-
khartcen ditu gure ganat gracia berriac : eta
Jaincoac supherbioari khentcen dioena,
ematen dio humillari.

3. Ez dieçadaçula eman, ô ene Jaincoa,
consolacioneric ene bekhatuen urriquiaz ga-
be naçaquenic, ez eta contemplacioneric ora-
guilleriara altcha naçaquenic.

Ecen gora guciac ez dire saindu, esti diren
guciac ez dire on, desiratcen den gucia ez da
garbi, eta guiçonaren gogara den gucia ez
da çure gogara.

Baiñan indaçü, launa, gracia bat humil-
lago era atçarriago eguiñen nauena, eta neu-
re buruari ukho eguitera ekharrico nauena.

Jaincoac bere gracia batean eman ez bert-
cean khenduz presuna bat arguitu duenean,
eciñ atrebituco da siñhestera deus onic bere
ganic baduela; baiñan aithortuco du haiñac
gauça guciez dela pobrea eta billhucia.

Math. 22. 21. *Emoçu Jaincoari Jaincoarena dena, eta*
çuretçat, ez çaçula har çureric baicen; Erran
nahi da, emotçu esquerrac Jaincoari haren
ganic ditutçun graciez, eta aithoraçu ez du-
çula çure ganic bekhatua baicen, eta hala
ez duçula mereci hari çorçaioen pena baicen.

Luc. 14. 10. *4. Eman çaitte beñhi lekburic beherenean,*
eta altchatuco çaituste gorenerat; lehenbicico
herrunca azquenecoa hautatcen duenarena da.

Saindu Jaincoaren beguietan handienac dire bere beguietan chumeenac ; cembatenaz distiantago , hambatenaz humillago.

Ecen nola baitire ceruco eguiaz eta loriaz betheac, ez dire casu hari munduco ohore vanoetz : Jaincoa baitan fincatuac eta borthitituac ez ditu higitcen orguilletiac ; eta nola Jaincoari egortcen baitiotçate haren ganic icatu ditusten on guciac , ez dute nahi batçuec bertceen ganic loriaric , eta ez dute desiratcen Jaincoa ganic heldu dena baicen.

Hec gauça guciën gainetic desiratcen dutena da Jaincoa den laudatua bere baitan , eta bere sainduetan , eta hori da hequien accione guciën chedea.

5. Duçun beraz eçagutça handi bat gratiaric chumeenez , eta merecituco ditutça handienac. Jaincoa ganic heldu çaitçun dohaiñic chumeena estima çaçü hañitz , eta guicõnei tchar iduritcen çaiena den preciatu çure beguietan.

Emaillearen handitasunac errendatcen baidu balioz dohaiña , Jaincoaren dohaiñic eciñ daiteque tcharric edo chumeric ; ecen guciz handi denac eciñ deus chumeric eman deçaque.

Haren ganic heldu çaiçquigun gastiçguac , eta cigorradac ere on behar çaiçquigu , ecen , deus ez çaicu guerthatcen non ez duen hargure salbamendua gatic permetitcen.

128 JESU-CHRISTOREN

Beraz Jaincoaren gracia conferbatu nahi duenac esquer, eta eçagutça behar du hura ematen çaionean, eta paciencia khentcen çaioneañ, behar du eguiñ othoitz haren ardietsfeco, eta behar du içan humill, eta goardiacor haren conferbatceco.

XI. CAPITULUA.

*Gutic duela maite JESU - CHRISTOREN.
gurutcea.*

JESUSEC baditu hañitz haren errefuma maite dutenac, baiñan guti harren gurutcea iafaten dutenac.

Hañitcec billhatcen dituste haren consolacioneac, gutic haren soffricariac.

Lagun hañitz du mahaiñean, baiñan bakharric da barurean.

Guciec nahi dute içan haren boscarioetan partale, baiñan nihor gutic nahi du haren gatic pairatu.

Hañitz darraizco JESUSI oguia partitcen diotenean, baiñan guti pasioneco khalitça edan behar denean.

Hañitcec ohoratcen dituste haren bicitceco miraculluac, baiñan gutic haren heriotceco laidoac.

Hañitceç maite dute JESUS nahi gaberiguerthatcen ez deiño, laudatcen dute era benedicatcen, consolatcen ditueiño; baiñan gordetcen

IMITACIONEA. II. LIB. 129

gordercen baçaiote, eta usten baditu dem-
bora bateco, erortcen dire berehala mur-
muracionerat eta epheltafunerat.

2. JESUS maite dutenec ez bere contenta-
mendu propiala gatic, baiñan JESUS bera
gatic, benedicatcen dute soffricarietan haiñ
ungui nola boscarioetan.

Eta behiñ-ere consolacioneric eman ez ba-
lioçate ere, ez litesque gueldi hargatic bere
laudorioac, eta esquerrac hari bihurtcetic.

3. Oi ala indarsua baita JESUSEN amudioa
garbia denean, eta amudio propioaz nahaf-
tatua ez denean! Cer dire beraz Jaincoaren
cerbitçuan estitasunen billha bethi dabilçan-
nac, baicen cerbitçati intrefatuac, eta sol-
dateco sehiac?

Hañec bere buruac JESUS baiño guehiago
dituste maite ceñac bethi bere abantailen,
eta aisien ondoan baitabiltça.

Bizquitartean nor causitcen da orai Jaincoa
dohaiñic cerbitçatu nahi duenic?

4. Presuna spiritualen artean ere nekhez
causituco da bat gauça guciez billhucia denic.

Non causi daiteque presuna spirituz eguiaz-
qui pobrea, eta creatura gucien amudiotic
osoqui libroa? *Munduaren basterrerañño* Prob.
goanic behar da aurkhitu halaco bat. 31. 10.

Guiçonac bere ontasun guciac ematen ba- Cant.
litu ere, ez da hori deus. Penitencia garratz 8. 7.

130 JESU-CHRISTOREN

bat eguiñ baleça-ere deus guti da hori. Munduco iaquintafun guciac balitu-ere urrun da oraiño. Balu-ere berthute handi bat, eta debocione khartfu bat, escas du gauça bat haguitz beharra.

Ceiñ da hura? Gauça guciac utci ondoan, utz deçan bere burua; bere baitharic athera dadiñ osoqui, eta ez deçan deus itcheç bere amudio propiotic; eta oraiño gauça horieç eguiñ ondoan, eta eguitccotz daufcan guciac siñhets deçan ez duela deus eguiñ.

5. Guti preça deçan bertceei haren baitan handi iduritcen çaiena, eta cinciñez aithor deçan cerbitçari alfer bat dela; JESU-CHRISTO

Luc. berac eracuchten darocun beçala: *Manatu*

17. 10. *çaiçquitçuen guciac eguiñ ondoan, erraçue bethi, cerbitçari inutillac gare.*

* Orduan daiteque eguiaz spirituzco pobrea, eta gauça guciçz billhucia: orduan erran

Pfalm. deçaque Profetarequiñ: *Pobrea naiz eta*

24. 16. *abandonatua.*

* Halere ez da nihor içanen aberatsagoric, puchantagoric, ez libroagoric halaco guiçona baiño, ceiñac baitaqui gauça gucietaric apartatcen, eta azqueneco herruncan bere buruaren ematen.

XII. CAPITULUA.

Gurutcea dela ceruco bidea.

JESU-CHRISTOREN hitz hauc dorphe çai-
 cote hañitcei: *Ukho eguiocu çure buruari,*
altcha çaçu gurutcea, eta iarrai qui çaquiz-
quit. Baiñan dorphe içanen da aho beretic
 aditcea azqueneco hitz hauc: *Aparta çai-*
rezte ene ganic madaricatuac, eta çoazte
seculaco surat.

Math.
19. 21.

Ibid.
25. 41.

Orai gurutcezco hitz hec gogotic aditcen
 ditustenac ez dire beldur içanen adi deçaten
 Jaincoaren iuiamenduan condemnacionezco
 arasta ikharagarri hura.

Gurutcea aguertuco da ceruan, JESU-
CHRISTO ethortcen denean gure iuiatcera.
 Orduan gurutcearen cerbitçari guciac, bere
 bician JESUS gurutceficatuaren idurico eguiñ
 direnac seguratuqui hurbillduco dire bere
 iuiearen ganat.

2. Cergatic çare bada beldur gurutcearen
 hartcerat, haren bidez goan behar denaz
 guerostic cerurat? Gurutcean causituco duçu
 çure salbamendua, çure bicitcea, eta çure
 etsaien garaitceco behar den gucia.

Gurutcea da graciën canala, arimaren in-
 darra, spirituaren boscarioa; gurutcean da
 berthuteen khoroa, eta sainduta funaren per-
 feccionea.

132 JESU-CHRISTOREN

Ez dugu causituco arimaren salbatceric, ez bicitce eternalaren esparantçaric gurutcean baicen.

Har çaçü beraz çure gurutcea, eta çar-raizco JESUSI, eta goanen çare bicitce eternalerat.

Berac iasan du lehenic bere gurutcea, eta hill da hartan çure gatic; çuc ere iasan çaçuntçat çurea, eta hartan hillcera dedeçaçuntçat.

Rom. *Ecen harequiñ hillcen baçare, harequiñ*

6. 8. *bicico çare*, eta haren penetan partale baçare, içanen duçu halaber haren lorian parte.

3. Gauça dago beraz gurutcearen maitatcean, eta hartan hilltcean; ez da bertce bideric bicitce eternalerat, eta eguiazco baquerat, lekhat gurutcearen eta mortificacionearen bidea.

Çoaz norat nahi, billha çaçü placer duçun beçambat; behatcen baduçugorot, ez duçu causituco bide altchatuagoric, behatcen baduçü beherat, ez duçu causituco seguragoric gurutce sainduaren bidea baiño.

Disperfa çatçu eta arrima gauça guciac çure nahien, eta chedeen arabera; nahi baduçü eta ez, aurkhituco duçu bethi cerbait pairatceco; hala causituco duçu bethiere gurutcea. Ecen edo içanen duçu gorphutcean oĩn haçe, edo spirituan atsecabe.

IMITACIONEA. II. LIB. 133

4. Batean Jaincoac utcico çaitu, bertcean guiçonec persecutatuco çaituste, eta guehiago dena, maiz çure buruarentçat ceroni nekhagarri içanen çare. Eta eciñ causituco duçu çure penen erremedioaric, edo arintafunic; hala beharco ditutçu guciac pairatu Jaincoac placer duen arteraiño. Eceñ Jaincoac nahi du ikhas deçaçun pairatcen consolamendu gabe; osoqui haren azpian eman çaitcentçat, eta pairatuz humillago eguiñ çaitcentçat.

JESU-CHRISTOREN pasioneac ez du nihor hala uquitcen nola haren idurico soffricariac pairatu dituen. Alde gucietaric beraz bathuco çaitçu gurutcea, lekhu gucietan çure beira dago.

Notat nahi den ihes eguiñ deçaçun, eciñ itçurico çaiçco; ceren norat nahi den çoacen, çurequin eramaten baitutçu çure burua, eta hala causituco baitutçu çure burua lekhu gucietan.

Çoacen goiti, çoacen beheiti, çoacen camporat, edo çaudecen barrenean; alde gucietan aurkhituco duçu gurutcea; lekhu gucietan beharco duçu pacienciaz borthistu, nahi baduçu ardietsi bihotceco baquea, eta merçitu seculaco khoroa.

5. Gogoric ekhartcen baduçu çure gurutcea, harc-ere ekharrico çaitu, eta guidatuco

çaitu chedé dohatfu hartara ceîna baira ne-
khe gucien akhabantça, eta ceîna ez baira
edireten bicitce hunetan.

Baiñan gogoaren bortcha iafaten baduçu
carga pifugo eguiten duçu, eta pena gue-
hiago çute buruari ematen dioçu, berdiñ bai
eta ez bada pairatu behar duçunaz guerostic.

Gurutce bat usten baduçu, cafituco du-
çu bertce bat menturaz pifugoa.

6. Egundaiño nihor ecin itçuri çaiõ gu-
rutceari, eta duçu uste çu itçurico çaiçcola?
Sainduetaric ceîñ içatu da egundaiño gurut-
ce, eta ondico gabe bicia iragan duenic?

Jesus gure nauñac ez du berac içatu mun-
duan bici içan deiño oren bat cerbait pairatu
gabe. Ecen dio berac: *Pairatu behar çuen*
Luc. 24. 46. *Christoc hilletaric bichtu behar çuen, eta*
soffricarien bidez behar çuen sarthu bere lo-
rian. Nola bada billhatcen duçu ceruco bert-
ce bideric, gurutcearen bide erreguezcoa
baicen.

7. JESUSEN bicitce gucia bethiereco gu-
rutcea, eta martyrioa içatu da, eta çu çabilt-
ça paufuaren, eta bozcarioaren billha?

Enganatcen çare, berriz-ere diot, enga-
natcen çare, mundu huntan billhatcen ba-
duçu penaric, eta pairatceric baicen, ceren
bicitce mortal hau laceriaz bethea baira, eta
alde gucietaric atsecabez, eta gurutcez in-
guratua.

IMITACIONEA. II. LIB. 135

Eta cembatenaz arima bat aitciñatcen baita guehiago bicitce spiritualean, hambatenaz communiqui gurutce handiangoac ditu; ceren ceruarentçat duen amudioac miñquiago sentiarasten baitiotça bere desterruco penac.

8. Halere haiñ miñqui affligitua den arima ez da consolacione gabe, ecen frogatcen du cembatenaz baita haren gurutcea gogorrango eta pifuego, hambatenaz dela haren abantçua, eta probetchu spirituala handiango.

Ecen nihorc amudiorequiñ atsecabeac hartcen dituenean, hequien dorphetafuna gambiatcen da Jaincoaren esparantça handi batetara, eta cembatenaz soffricari hec guehiago flacatcen baitute haraguia, hambatenaz graciaz borthisten du spiritua.

Eta batçuetan **J E S U S** gurutceficatuaren idurico içan nahian inspiratcen dio arima bati hambat amudio atsecabeentçat, non ez bailuque nahi içan hetaz gabetua; ceren uste baitu hambatenaz içanen dela Jaincoaz maitatuago, cembatenaz pairatuco baitu haren amoreaz gatic guehiago.

Eta ezdu hori eguiten guiçonaren berthuteac, baiñan bai laincoaren graciaz, ceñac haragui flacoan bici bagare-ere ematen baitarocu hambat indar non maitarasten baitarocu, eta khar handirequiñ billharasten naturaleçac guehienic higuinrasten darozquigun gatuçac.

9. Ez da guizonaren pendura gurutcearen iafatea eta maitatcea, gorphutçaren gasti-gatcea, eta gathibu errendatcea, ohoreei ihes eguitea affrontuac boscariorerquin hart- cea, bere butuaren arbuiatcea, eta bertcez arbuiatua içan nahi içatea, calteac eta nahi-gabeac gogo onez pairatcea, eta mundu hun- taco onen eta abantailen guticiaric ez içatea.

Çure burua ungui consideratcen baduçu, cañituco duçu horietarican deus eciñ dagui- queçula; baiñan laincoa baitan ematen ba- duçu çure esparantça harc emanen darotçu ceruco laguntça, eta hala mundua, hala ha- raguia çure azpian içanen dire.

Fedeaz armatua eta gurutceaz seiñalatua baçare, deabruaren-ere etsai cruel haren beldur etçate içanen.

10. Çaude beraz prest JESUSEN cerbitçari on eta leial bat beçala, bihotz handirequin iafatera gurutcea, ceñetan çure nauñi adora- garriac nahi içatu baitu hill çure amorea gatic.

Deliberatu behar duçu bicitce dohacabe huntan çareño hañitz gaitz eta atsecabe fuerteren pairatcerat; ecen norat nahi çoa- cen, eta non nahi gorde çaitecen, ez duçu cañituco halacoriç baicen.

Horiche da çure çorthea; eta gaitz horien gucien contraco erremedioric ez duqueçu, gu- claç patientqui iafatea baicen.

IMITACIONEA. II. LIB. 137

Edan çaqu beraz gogo onez JESUSEN khalitça, nahi baduçu içan haren adisquide, eta haren erresuman partale.

Consolacioneez denaz beçambatean urçatçu hec Jaincoaren borondatera, eguiñ deçan heraz placer duena.

Baiñan çuc delibera çaqu atsecabeen hartcerat consolacioneac balire beçaiñ boscario handirequiñ. *Ecen mundu huntaco soffricariac (guciac pairatcen bacintu-ere), ez dire Rom. 8. 18. comparatceco aguintcen çaiçun loriarequiñ.*

11. Ardierli duqueçunean estatu hura, ceinetan penac esti idurituco baitçaizquitçu, eta atsecabeac goço JESU-CHRISTOREN amore gatic; orduanche iducaçu çure burua dohatfu, aurkhitu duqueçu munduan parabisua.

Baiñan soffricarien ihesi çabiltçaïño, edo hec fasticurequiñ pairatcen diturçuiño; dohacabe içanen çare, eta ihesi eguiñ nahi diçun gaitça bethi iarraiquico çaitçu.

12. Eamaten baçare behar çaren beçala pairatceco, eta hilltceco estatuan, causituco çare berehala hobequi, eta ardierfico duçu bihotceco baquea.

Londoni Paulo beçala baciñe-ere altchatua hirugarren ceruraiño, etcindunque segurancaric ez duçula deus pairatuco. Ecen JESU-CHRISTO berac hambat fagoreen ondoan Act. 9. erran du Apostolu hartaz: *Nic eracusico* 16.

138 JESU-CHRISTOREN

diot cembat beharco duen pairatu ene icenaren ohoretan.

Çure eguiteco baxharra da beraz pairatcea, nahi baduçu JESUS maitatu, eta çure bici gucian cerbitçatu.

13. Ochala bai baciñe JESUSEN icenean cerbaiten pairatceco ! Oi nolaco ohorea litequen çuretçat ! Nolaco bofcarioa Sainduentçat, eta exemplu ona çure lagumentçat ! Ecen guciec laudatcen dute paciencia, nihorc gutic hartu nahi badu-ere.

Ez liteque bada iustu cembait pena çume har ciñeçan JESU-CHRISTO gatic, hambat iendeec mundua gatic hagitcez dorpheagoac hartcen ditustenaz gueroftic ?

14. Siñhetfaçu çure biciac behar duela içan heriotce continual bat, eta cembatenaz çure buruari hilltcen baitçaizco guehiago, hambatenaz guehiago hasten çarela Jaincoarentçat bicitcen.

Nihor ez da gai ceruco gauen eçagutceco, ez bada iartcen atsecabeen soffritcerat JES-CHRISTOREN amorea gatic.

Deufere ez da Jaincoaren gogarago denic, eta gure salbamenducorçz hoberic, nola JESU-CHRISTO gatic gogo onez pairatcea.

Eta hautua ematen balitçaitcu, hobequi behar quintuzque hartu atsecabeac, eçen ez bozcarioac; ceren horla iduri guehiago bai-

IMITACIONEA. II. LIB. 139

quindueque JESU-CHRISTOREQUIN, eta ha-
ren fainduequin.

Ecen gure merecimendua, eta aitciña-
mendua ez dago hañitz consolacioneen, eta
estitafunen icatean, baiñan hañitz altara-
menduen eta penen iafatean.

15. Içan balitz soffricariac baiño deus
hoberic, eta progotchofagoric guiçonent-
çat, JESUS-CHRISTOC eracutchico çarocun
bere hitcez eta exempluz.

Bizquitartean bere discipuluac eta bere
iarraicun guciac ez ditu exhortatu pairatce-
rat baicen, eta ez diote erran bertceric, le-
khat: *Nihorc ethorri nahi badu ene ondo-* Math.
tic, ukho eguiñ bioça bere buruari, ekhar 16. 24.
beça bere gurutcea, eta iarrai qui bequit.

Hala gauça guciac ungui consideratu eta
examinatu ondoan, huntanche çarratcen
dire: *Hañitz atsecabetaric, eta hañitz* Act. 14.
soffricaritaric iragan behar dela ceruco er- 21.
resuman sartceco. Halabiz.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

HIRURGARREN LIBURUA.
Barneco consolacioneaz.

I. CAPITULUA.

*Nola behar den preparatu Jaincoaren
aditcerat.*

A R I M A C.

Pfalm.
34. 9.

DITUCO dut Jainco Iaunac
ene bihotçaren barrenean erranen
darotana.

Dohatsu arima, Jaincoa mintço
çaionean aditcen duena, eta haren ganic
consolacionezco hitçac hartcen dituenta!

Dohatsu beharriac, Jaincozco hitcen

IMITACIONEA. II. LIB. 141

foiñua entçuten dutenac , eta munduco habarrotsentçat çarratuac direnac.

Berriz-ere dior dohatfu beharriac , campotic heldu çaioren boça aditu nahi estutenac ; baiñan bihotçari mintço çaiõn eguia entçuten dutenac.

Dohatfu beguiac campoco gauça gucientçat bethi çarratuac daudecenac , eta barrenecoei baicen idequitcen etçaištenac.

Dohatfu , bere barrenaren berri daquite-nac , eta egun oroz debocionez pratica sailduz guerotic guerora guehiago ceruco secretuen eçagutcerat preparatcen direnac.

Dohatfu guiçona , munduco traba gucietaric libraturic Jainco choilla baitan gogoa duena.

Gaudecen erne , ô ene arima , eta hertsatcigun gure sensuen atheac aditceco cer erranen darocun gure Jainco launac , huna cer dioen çure guciz maiteac.

JESUS-CHRISTOC.

2. *Ni naiz çure salbamendua* , çure ba- Psal. 34. 3.
quea eta çure bicia ; çauðe enequiñ , eta
causituco duçu eguiazco sosegua.

Utsatçu gauça iragancorrac , eta iarraic çaquizcote bethi iraun behar dutenei.

Cer dire demborac daramatçan gauçac , doidoia lilluramendu vanoac ?

Eta certaco tutçu creaturac , creatçailleac usten baçaitu ?

142 JESU-CHRISTOREN

Beraz gauça guciei ukho eguiocute Iau-
naren gogaraco, eta haren cerbitçari leial
içan çaitcentçat, eta eguiazco dohatsuta-
funa ardiets deçaçuntçat.

II. CAPITULUA.

*Arimac Jaincoari galde eguitendio arren
mintça daquion bihotcerat.*

ARIMAC.

I. Reg.
3. 9.

MINTÇA çaitte, Iauna, ecen çure cer-
bitçariac adituco çaitu. Ni naiz
çure cerbitçaria; indaçü arguia eçagut de-
çadan cer manatcen darotaçun.

Pf. 118.
125.

Sufla çaçü ene bihotça, eta gai eguiçu
çure ahoco hitcen entçuteco, eta isur beitez
hitz saindu hec ihintça beçala ene bihotcera.

Lehenago Israeldarrec erraten cioten Moi-
Exod. feri: *Mintça çaquizquigu çu cerorri, eta*
20. 19. *adituco çaitugu; baiñan ez bequigu Jain-*
coa mintça, hill ez gaitcentçat.

Estarotçut nic hori galdeguiten, ô ene
Jaincoa! aiticitic atrebitcen naiz humiltasu-
nequiñ eta debocionerequiñ, çuri erraterat

I. Reg. Samuel Profetac beçala: *Mintça çaitte, Iau-*
3. 9. *na, ecen çure cerbitçariac entçuten çaitu.*

Ez bequit mintça Moise, ez bertce Pro-
feticaric; baiñan çu mintça çaquizquit, ô ene
Iauna eta ene Jaincoa: çu ceñnac inspiracien
eta arguitcen baititutçu Profetac; ecen çuc

IMITACIONE A. III. LIB. 143

bakharric hec gabe perfetqui argui naçaçue,
eta hec çu gabe eciñ daguiquete deus.

2. Eguia da, hitçac adiaras detçaquere; bai-
ñan eciñ eman deçaquere, spiritua eta gracia.

Ungui mintço dire; orduan çu gabe bi-
horça eciñ uqui deçaquere.

Hec ematen dute letraren achala; baiñan
çuc aguertcen duçu eta adiarasten sensua.

Hec predicatcen tuste misterioac; bai-
ñan hequiñ eçagutça çuc ematen duçu.

Hec adiarasten darozquigute çure ma-
nuac; baiñan eciñ compli detçaquegu çure
laguntça gabe.

Hec iracasten darocute bidea; orduan çuc
ematen han ibiltceco indarra.

Hec ematen tuste campoco arguiac; bai-
ñan çuc arguitcen tutçu barnetic gure spiri-
tuac eta bihorçac.

Hec campotic ihinstatcen dute arbola;
orduan çuc erakhartcen diotçute fruituac.

Fiñean bere boçaren oihua adiarasten dute;
baiñan çuc idequitcen bihorceco beharriac.

3. Ez bequit beraz niri Moise mintça;
baiñan çu mintça çaquizquit, ene Jaincoa,
ceña baitçare eguia eternala.

Hill ez nadintçat, eta agor, eta fruitu
gabe egon ez nadintçat; ecen hori guertha-
tucocait campotic choillqui banaiz abifatua;
eta ez barnetic uquitua eta fustatua.

144 JESU-CHRISTOREN

Beldurrez çure iuiamenduan condemna nadiñ , ceren entçun dudan çure hitça , eta ez beguiratu ; eçagutu , eta ez maitatu ; siñ-
1 Reg. hetfi , eta ez complitu. *Mintça çaitte beraz,*
3. 9. *launa , ecen çure cerbitçariac aditcen çai-*
Joan. *tu , eta çuc ditutçu bicitce eternalaren hit-*
6. 69. *çac.*

Mintça çaquizquit ene arimaren consola-
cionecotz ; mintça çaquizquit ene biciaren
onera gambiatcecotz : siñean mintça çaquiz-
quit çure icen fainduaren ohore loria , eta
laudorio eternalaecotz.

III. CAPITULUA.

*Jaincoaren hitçac humiltasunequin entçun
behar direla , eta hañitcec estitustela
hec asqui pisatcen.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , adi çatçu ene hitçac , hitz
estitasunez bethericacoac , ceñec ichit-
cen baitute infinituqui munduco çuhurren
iaquintafun gucia.

Joan. *Ene hitçac spiritu eta bicitce dire , eta*
6. 64. *estute sensu humanoaren arabera neurthuac
içan behar.*

Etçaçula hetan billha complacencia vano
baç : baiñan entçun çatçu ichilltasun handi
batean , eta har çatçu berotasun eta zelo
hañitcequin.

ARIMAC.

IMITACIONEA. III. LIB. 145

ARIMAC.

2. *Dohatsua da çuc arguitcen duçuna*, Pf. 93.
ò ene Jaincoa , eta ceronec çure leguea ira- 12. 13.
kkosten dioçuna bere atsecabezco egunetan
desçansuan emateco , eta mundu huntaco
miserietaric atheratceco.

JESUS-CHISTOC.

3. Nic arguitu ditut hastetic Proferac , eta
orai ere ni bethi mintço natçaiote guiçonei.

Baiñan guehienac gor dire , eta senti-
mendu gabe ene boçarentçat.

Jaincoa baiño gogoricago aditcen dute
mundua , eta hobequi behatcen diote bere ha-
raguiaren guricieï , ecen ez Jaincoaren nahiei.

Munduac aguintcen tu ontasun iragan-
corrac eta mezpreçagartiac , eta cerbitçatua
da beroqui ; nic aguintcen ditut ontasun so-
beranoqui handiac , eta bethi iraunen dute-
nac , eta guiçonac nagui dire eta hotz enetçat.

Norc hambat artharequiñ , eta kharrequiñ
obeditcen , eta cerbitçatcen nau ni , nola
mundua eta munducohandiac eguiten baitire?

Gorri çaite Sidon , dio itsasoac , edo ho- Ifaï.
bequi ahalca çaite arima guiristiñozcoa , dio 23. 4
munduac ; arraçoïña galdetcen baduçu ,
huna non den.

Bide hañitz eguiten da beneficio chume
baten içatea gatic ; eta urhats bat-ere doidoia
niborc eguiñ nahi du bicitce eternala gatic.

Hañitz nekhez billhatcen da gauça tchar bat ; ez deus gatic alchatcen dire hauci ahalcagarrac ; aitezco esparantça batec , edo aguintça vano batec gabac , eta egunac iraganarastendarozquigu nekhe etaborroquetan.

4. Baiñan oi gure laidoa , uzcur gare den nekheric chumeenaren hartcerat ontasun eternal baten gatic , golardo eciñ asqui estimatuzco baten gatic , ohore soberano , eta loria neurri gabe baten gatic.

Ahalca çaitte beraz cerbitçari lacho , eta errencuraria ikhustiaz hambat iende bere caltetaco gaucentçat lehia guehiago dutenac , çuc çure salbamenducoençat baiño ; eta itchurapenezco ontasunetan atseguin guehiago hartcen dutenac çuc eguiazcoetan baiño.

Bizquitartean maiz enganatuac guerthatcen dire bere esparantçetan ; baiñan ene aguintçac eciñ faltatuzcoac dire , eta ene baitan esparantça eman duena estut hutsic egorri egundaiño.

Emanen dut aguindu dudana , erran dudana complituco dut ; baldiñ ene cerbitçariac fineraño irauten badu ene amudioan.

Nic onac handiroqui saristatcen ditut : orduan lehenago froganrça dorphetan eçartcen ditut.

5. Escribe çatçu ene hitçac çure bihorcean , eta maiz gogoan erabill çatçu , behartuco

IMITACIONEA. III. LIB. 147

çaiquitçu tentacioneco demboran.

Ez baditutçu aditcen iracurtcean, adituco ditutçu nic visitatuco çaitudan demboran.

Bi maneraz visitatcen ohi ditut neure hautetfiac, tentacioneez, eta consolacioneez: eta egunoroz bi leccione fuerte ematen diotçatet: bata utz deçatentçat bere escafasc: bertcea berthuteac ardietz detçatentçat.

Leccione horiec hartu ondoan: arbuiatu dituena, hequien gainean condenatuco da azquen egunean.

O T H O I T Ç A.

Debocionearen gracia ardiastecotçat.

6. Ene launa eta ene Jaincoa, çure baitan dire ene ontasun guciac, eta ni cer naiz aufartatceco çuri mintçatcerat?

Ni naiz çure cerbitçarietan den mendree-na, eta on guciez gabetuena, esteufago hur-reco harra baiño, nerorrec daquidan, eta erran ahal deçaquedan baiño milletan doha-cabeagoa, eta mezpreçagarrigoa.

Guciarequiñ ere orhoit çaite launa, ez naicela deus, estudala deus, eta eciñ deus daguiquedala.

Çu çare bakharric ona, iustua, eta sain-dua, çuc daquizquitçu guciac, çuc ematen tutçu guciac, çuc bethetcen tutçu guciac, le-khar bekhatorea, ceina usten baituçu çure ontasunez gabetua.

148 JESU-CHRISTOREN

[Psalm. Orrhoit çaitte çure misericordiez, beth
24. 6. çaçü ene bihotça çure graciaez çuc ceĩnac ez
baituçu nahi çure obrac ičan ditecen escafac.

7. Nola neure burua iasan deçaquet bi-
citce dohacabe hunetan? çure graciaez, eta
misericordiac ez banaute borthirsten.

Etçaçula itçul ene ganic çure bifaia, eta
esteçaçula luça çure bisita, ez naçaçula gabe
çure consolacioneez, ene arima çure aitciñean

[Psalm. eguiñ estadintçatluragor, eta idor baten pare.

142. 6. Iauna, iracatz dieçadaçu çure nahiazen

9. eguiten, iracatz dieçadaçu çure aitciñean
humilqui eta dignequi ibiltcen; ecen çu çare
ene çuhurtcia çuc eçagutcen nauçu eguiaz-
qui naicen beçala, çuc eçagutu nauçu nintcen
baiño lehenago, bai eta ere mundua creatu
baiño lehenago.

IV. CAPITULUA.

*Eguiaren eta humiltasunaren arabera ibilli
behar dela Jaincoaren aitciñean.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, çure bicia chuchen çaçü ene
eguiaren arabera, eta bihotz simple,
eta chuchen batequin bethi billha naçaçu.

Ene aitciñean eguiaren arabera dabillana
guerçatuco dut etsaiaren colpetaric, eta
eguiã harc berac beiratuco du gaichtaguñen
atacada eta enganamenduetaric.

IMITACIONEA. III. LIB. 149

Eguiac libratcen baiçaitu, eguiazqui libro
içanen çare, eta contu guti harico çare çure
contraco erasia guciez.

A R I M A C.

2. Eguia da, launa, eguiçu ene baitan dio-
çun gucia, çure eguiac argui benaça, guida
benaça, eta beguira fin dohatfu batetaraiño.

Libra beça ene bihotça amudio lohi, eta
guticia defordenatu gucietaric, çurequiñ ibill
nadintçat bihotceco libertate handi batean.

J E S U S - C H R I S T O C.

3. Eguia bera naiz ni, eta nic iracatsico da-
rotçut cein den bide chuchena, eta nola içan
ahal çaitenzquen ene gogaraco.

Gogoan erabiltçaçu çure bekhatuac damu
eta bihotz min handirequiñ, eta çure obra
onec ez bieçaçute eman buruperic.

Hortaz bekhatore bat çare milla passio-
neez, eta guticia gaichtoz gathe batçuez be-
çala herstua, eta trabatua.

Çure buruz ez deusera duçu çure pendura
gucia; berhi erorca hari çare, berehala çare
garaitua, den gauçatic chumeenac altaratcen
çaitu ez deusec bihotça erorarasten darotçu.

Estuçü nondic preça çure burua aitcitic
çure baitan dire gauça guciec humiliatu be-
har çaituste; ecen çure flauecia handiago
da cerorec eçagut ahal deçaqueçun baiño.

4. Ez deçaçula beraz deus preça eguiten
duçun gaucetaric.

Etçaçula deus ithec handi, balioz, miragarri, gora, laudagarri, edo guticiagarri bethi iraun behar duena baicen.

Billha çaçu gauça gucién gainetic eguia soberanoa: mezpreça çaçu deus-ere baiño guehiago çure beheratafun eciñ guehiagocoa.

Deusi-ere ez dioçoçula hambat ihes eguiñ nola çure bicioei, ez bequiçu deus iduri haiñ icigarri, eta condenagarri, nola çure bekhatuac, ceñac aborrimendu guehiago eman behar baitarotçute munduco gaitz guciéc baiño.

Hanitz profuna estabiltça ene aicñean simplequi eta chuchenqui; baiñan arroganciazco eta curioftafunezco spirituz nahi tuste iaquiñ ene secretu gordeac, eta çundatu ene misterioac bere buruen, eta bere salbamentuaren artha utciric.

Baiñan nola ni halacoen etsaia banaiz, curioftafun eta arrogancia hanc erorarasten ditu haiñac tentacione eta bekhatu handitara.

Çutaz denaz beçambatean çaren Jaincoaren iuiamenduen beldut, ikara beçaitça guciç Podorosoaren colerac.

Etçaçula çunda launaren obren barrentafuna; baiñan bai çureen malecia eta gaichtorafuna, conda çatçu cembat bekhatu eguiñ ditutçun, eta cembat obra on utci eguiñ gabe,

Batçuec bere debocione gucia libaruetan

IMITACIONEA. III. LIB. 151

darabillate, bertce batçuec imageretan; edo campoco seiñale, edo itchurapenetan.

Batçuec bethi dute Jaincoa bere mihitan, eta hurren behiñ-ere bere bihotcetan.

Baiñan badire bertce batçuc ceïnen spiritua arguitua baita, eta bihotça eguiazqui chahutua ceïñec ez baitute bartceric gogoan era chedan, ontasun eternalac baicen, ceïñec eciñ bertcez aditcen badituste munduco gauçac, eta gogoaren bortcha iarraiquitcen baitçaizco bere bici beharrari, haiñec sentitcen eta aditcen dute Jaincoaren spirituaç bihotz barrenerat erraten diotena.

Spiritu harc eracuchten diote lurraren arbiatcen, ceruaren maitatcen, mundutic defamarratcen, eta gabaz eta egunaz ceruco dohatfutafuna desiratcen.

V. CAPITULUA.

Jaincoaren amudioaren effetu miragarria.

A R I M A C O

BENEDICATCEN çaitur, Aita ceruco, ene JESUS launaren Aita, ceren ni beçalaco bekhatore dohacabesaz orrhoitu çaren.

Esquer darotçut, ô *miseriçordien aita*, II. Cor. eta consolacione *gurien Jaincoa*, ceren nahi nauçun noicic behiñ consolatu çure graziez, haiñ guri mereci dudalaric.

Laudatcen çaitur eta lorificatcen bethi

152 JESU-CHRISTOREN

JESU-CHRISTO çure seme bakhotçharequin,
eta Spiritu Saindu consolatçaillearequin,
ceñec erreguinatcen baitute çurequin men-
datco mende gucietan.

O ene laun eta ene Jaincoa ene maitat-
çaille saindua, ene ganat iauften çarenean
boztuco da ene bihotz gucia.

Çu çare ene loria eta ene arimaren boz-
cario gucia. Çu çare ene esparantça, eta
ihes lekhua atsecabezco demboran.

2. Baiñan nola oraiño çure amudioan flaco
baiñaiz, eta berthutez escas, çure laguntcen,
indarren eta consolacioneen beharrean naizi.

Visita naçaçu beraz, ô ene Jaincoa, eta
iracats dietçaquidatçu çure manu sainduac.

Libra naçaçu ene pasione gaichtoetarie,
eta senda çaçu ene bihotça affeccione desor-
denatu gucietarie, ene barnea sendo, eta garbi
dela, gai içan nadintçat çure maitatceco, in-
dartsupairatceco etafermu fiñeraiño irauteco.

3. Eguiaz amudioa gauça handi, eta mi-
ragarri bat da, harc arintcen du pisu dena,
harc behiñ-ere altaratcen esten fosegu bate-
quin iafaten tu bicitce huntaco mudantça
differentac.

Pena gabe iafaten tu penac, nekhe gabe
nekheac, eta estirat gambiatcen tu khitat-
sic miñenac JESUSEN amudioa generosa da,
hertchatcen gaitu gauçaric handienetatat,

IMITACIONEA. III. LIB. 153

eta lehiarasten berthuteric perfetenetarar.

Amudioac goiti du iaidura , eta eciñ guel-
di daiteque gauça beheretan.

Amudio faindu harc libro nahi du , eta
hastantcen da lurreco gauen guticietaric,
beldurrez haren barreneco arguia illhun da-
diñ , eta beldurrez munduco onec traba de-
çaten edo garai munduco gaitcec.

Esta deus-ere ceruan , ez lurtean estiagoric,
eta borthitçagoric amudioa baiño , deus-ere
altchatuagoric , edo hedatuagoric , nahica-
razcoagoric , perfetagoric eta excelentagoric
hura baiño ; ceren amudioa Jaincoa ganic
heldu baita , eta creatura guciez gorago alt-
chatcen dela Jainco choilla baitan causitcen
baitu bere sofegua.

4. Amudio duena bethi da boz lasterca ,
eta airetan dabilla den kheinuric chumeenean
libro da, deusec estu trabatcen ez guibelatcen.

Gauça guciac ematen tu Jaincoa gatic ,
ceiña baita harentçat gucia , eta haren baitan
guciac causitcen tu, ceren pausatcen baita on-
tasun soberano hartan , ceiña guciez gorago
baita , eta ceiña ganic heldu baitire bertce
guciac.

Dohaiñei baiño guehiago behatcen dio
hequien emailleari , eta hura ontasun guciac
baiño maiteago du bethiere.

Maiz amudioac estu eçagutcen neurriric

154 JESU-CHRISTOREN

eta bere kharrac badarama mugarri guciez urrunago.

Amudioac estu carga sentitcen, hura estu nekheac icitcen, lan garaiari-ere lotcen çαιο, estu alegatcen ahal escasa; ceren uste baitu gauça guciac badaquizquiela, eta cillhegui çaiçcola.

Hala amudioa duena gai da gucietaco; halacoac eguiten tu, eta obretan atheratcen milla gauça, ceñei ez bailitçaiote lohuco amudioric estuena.

5. Amudioa esta loharcatcen, loan-ere atçarria dago.

Esta unhatcen nekheetan, libro guelditcen da hersturetan, esta altaratcen icialduretan, khar bici, eta suzco bat beçala altchatcen da cerurat traba guciac ichituric.

Maite duenac aditcen du boz ichill hura, suzco has beherapen hec, plainu famur hec, ceinac arima batec egortcen baitiotça Jaincoari, erraten dioenean: O ene Jaincoa, ene amudio bakharra, gucia enea çare, eta ni çure naiz gucia.

6. Çabal çaqu ene bihotça guehiago maita çaitçantçat, gusta deçadantçat ene baitan cein on den çure maitatcea, eta iguero ibill nadintçat amudio faindu hartan, irfaso baitan beçala, edo hobequi han urth eta nahasta nadintçat.

IMITACIONEA. III. LIB. 155

Ochala posedi banintça osoqui amudio
harc , eta haren kharraz gorituric , eta gor-
phutceco sentimenduez gabeturic altcha ba-
nendi neure buruaz gorago çurequiñ bat
eguiteco.

Ene arimac , canta beça amudiozco canta,
jarraic bequiçu eta airetan ibill bedi çure on-
dotic , ô ene guciz onhetsia , çu laudatuaren
podorez flaca bedi , eta honda bedi bere bos-
carioaren estitafunean eta goçoan.

Maita çaitçadan neure burua baiño gue-
hiago , esteçadan maita neure burua çure
amorea gatic baicen , eta maita detçadan
çure baitan çu maite çaitusten guciac.

Hala manatcen du amudiozco legue harc
ceiña çure arguiaren arraio bat baita.

7. Amudioac estu luçamenduric , eguiatia
da , estia , agradagarria , prudenta , pairacor-
ra , bihotzduna teiala , desintrefatua ; ecen
nihorc bere burua billhatcen duen pontutic
galtcen du amudioa.

Amudioa gauça gucietan goardiacor da ;
humilla da eta chuchena , esta lachoa , ez
gauça vanotarat emana , sobrea da , garbia ,
fermua , pausatua , bere sensuac herrsiqui
beguiratcen dituena.

Harc eguiten gaitu obedient gure aicin-
guidarien alderat , eta mezpreçagarri gure
beguietan.

Zeloz eta eçagutçaz bethea da Jaincoaten alderat, hanc inspiratcen darocu esparantça fermu bat agortasunic handienen artean, ecen amudic hura hastenda atsecabeen erdian-ere.

8. Hala gauça gucien pairatcerat, eta gauça gucietan bere maitearen borondatearen complitcerat prest estagoenac estu mereci haren adisquidearen icena.

Jaincoa maite duena gogotic lothu behar çaiote gauçatic gaitcenei, eta gogortenei, eta cein nahi den trebesia guertha dadiñ, estute behar apartatu bere amudiotic.

VI. CAPITULUA.

Nola amudioa estagoen atseguin spiritualetan; baiñan bai gudutan leial icatean.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, ez nauçu asqui borthitsqui, eta asqui prudentqui oraiño maitatcen.

ARIMAC.

Nola bada, ene launa?

JESUS-CHRISTOC.

Ceren den contrestaric chumenac utsararen baitarotçu hasi duçun gauça, eta sobra lehiarequin baitçabiltça consolacioneen billha.

Ni cinciñez maite nauena fermu dago tentacioneen erdian, eta estute haiña etsaiaren aguintcec enganatcen.

¶ Eta maite banau ene ontasunez bethetcen

IMITACIONEA. III. LIB. 157

dudanean, esnau gutiago maite atsecabeez frogatcen dudanean.

2. Amudio arguituac estio behatcen hambat dohaiñaren balioari, nola emaillearen amudioari.

Amudio haren eredura preçatcen tu emaitçac, ez hetaric heldu çaiõ progotchuaren arabera: eta bere maitea baiño beherago ematen tu haren emaitça guciac.

Amudio generofac ene baitan ematen du bere boscarioa, eta ez ene ganic dituen onetan, eta on hec guciac baiño gorago ni altchatcen nau.

Halere estuçü uste behar galdu çarela ez baduçü batçuetan enetçat, edo ene sainduentçat nahi cinduqueen beçambat berotasun sentitcen.

Noicic behiñ sentitcen duçun samurtasun esti hura ene gracia çure baitan denaren effetubat da, eta orai danic parabifuco boscatioen dastatce fuerte bat; baiñan etçaitecela hartan sobra pausa; ecen gustu horiec heldu dire, eta badoaz laster nic nahi dudan beçala.

Baiñan berthute eguiazco, eta merecimendu handi baten seiñalea da, gure bihotceco guticia gaichtoei contra eguitea, eta deabruac eman nahi darozquigun enganioen arbuiatcea.

3. Etçaitecela beraz altara çure spiriturat

158 JESU-CHRISTOREN

heldu diren imagina vanoec, cer nahiden guifetacoac ahal ditecen.

Çaude fermu çure deliberacione onetan, eta çure chedea chuchen idecaçu Jaincoaren alderat.

Çure burua sentitcen duçunean betan ceruraino altchatua, eta handic berehala erortcen baçare çure spirituco flaquecia, eta imaginacione vanotara, estuçu hargatic uste behar lilluramenduzco, eta enganiozco estatuan çarela.

Ecen estire horiec çure nahitic heldu, aitic gogoaren bortcha pairatcen ditutçu; bada gaitcesten tutçuino, eta contra eguiten diotçuteino mercecimenducotz ditutçu, eta ez çure gaitceco.

4. Orrhoit çaitte çure etsai çaharrac bere ahal guciac eguiten diruela çure guticia onen debecatceco eta obra on gucietaric çu guibelatceco: hala nola baitire sainduen ohoratcea, ene pasionea maiz gogoan erabiltcea, çure bekhatuez urriquirequin orrhoitcea, çure bihotçaren goardian egotea, eta berthutean aicinatceco deliberacionean fermuqui irautea.

Eraintcentu çure spirituan gogoeta gaichtoac çuri descustu, eta higuintça emateco, eta çu othoitcetic, eta liburu sainduen iracurtcetic guibelatceco.

Higuindu choill çure bekhatuez eguiten

IMITACIONEA. III. LIB. 159

duçun aithor humilla; eta (ahal balegui) guibela cintçaque alde batera communione laindutic.

Esteçaçula siñhetz, eta estuçun hartaz anfiaric, maiz artea hedatcen badarosquitçu-ere.

Egoratçu haren ganat heldu çaiçquitçun gogoeta gaichtoac, eta erroçu.

Hoa spiritu liçuna; ahalcaadi dohacabea.

Haguitz behar haiz lohia horlaco hasquetiac ene gogorat ekharrceco.

Apartaaquit enganari gaichtoa; estuc ene gainean deus irabacico. Esnauc JESUSEC utico, ene alde gudu eguiñen dic, eta laidorequiñ gueldituco aiz.

Nahiagoriat sofritu suplicioric handienac, eta heriotcea-ere ecen-ez hire nahi gaichtora erori.

Ago ichillic, ez aquidala mintça gue- Marc.
hiago, ecen ez haut hemendic harat adituco 4. 39.
ter nahi erranic ere.

Iauna da ene arguia, eta ene salbamen- Psalm.
dua noren beldur naiteque. 26. 1.

Etsaiezco oste bat ene contra altcha bale- Ibid. 3.
di-ere, ezlite ici ene bihotça.

Jaincoa da ene habea, eta ene salbatçail- Psalm.
lea. 18. 16,

5. Gudu eguiçu soldadu fecho batec beçala, eta noicic behiñ flaqueciaz erortcen baçare, altcha çaite lehen baiño indar gue-

160 JESU-CHRISTOREN

hiagorequiñ, seguraturic gracia sendoago batez lagunduço çarela, guciz beguira çaita complacencia vanotic, eta orguilleriatic.

Handic hañitz presuna erortcen dire enganiorat, eta hurren eciñ sendatuzco itsutafun batetarat.

Halaco supherbioen, eta bere baitan erhoqui fidatcen direnen eroricoa balia bequiçu humillago, eta goardiarorrago içateco.

VII. CAPITULUA.

Arimaco agortasunean beguiratu behar dela humiltasuna, eta baquea..

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, esta deus çuretçat hobeagoric, eta seguragoric, nola devocionearen gracia gordetcea; haren gatic buruperic ez içatea; hartaz guti mintçatcea, çure buruaren mezpreçatcea, eta gracia haren beraren beldur içatea, siñhetfiric mereci gabe duçula.

Estuçu sobra fidatu behar bihotceco sentimendu samur horietan, haiñ laster contrarat gambia daitequenaz guerostic.

Gracia hura duçuiño orrhoit çaita ceñ urricaltceco çaren hura estuçunean.

Bicitce spiritualeco aitciñamendua estatça bhotceco consolacioneen içatean; baiñan norc bere buruari ukho eguinic, humilqui equien

IMITACIONEA. III. LIB. 161

equien gabetafuna pairarcean, çure othoitçac, eta bertce debocionezco praticac uften ez dirutçula.

Aitcitic çure ahal gucia eguiten duçula berthutean lachatu gabe çure bihotceco agortafun, eta nahastura gucien gatic.

2. Hanitci erortcen çaie bihotça eta escafteren paciencia den trabaric chumeena aurkhitcen duten beçaiñ sarri.

Baiñan guiçonaren bidea estago bethi Jerem.
guiçonaren ahalean. Jainco choillac bere 10. 234
graciac eta consolacioneac ematen diotçate plazer dutenei, eta plazer duen demboran, eta neurrian.

Bertce batçuc goardia escafez galdu dire bere debocionean: ceren ahala baiño guehiago eguiñ nahi içan baitute, bere flacotasunari behatu gabe, eta guehiago siñhietfi baitute bere bihotceco zeloa, eta kharra, ecen-ez bere arraçoïñaren arguia.

Eta ceren Jaincoac galdeguiten cioten baiño guehiago eguiñ nahi içatu duten, galdu dute laster gracia.

Hegaldatu nahi çuren ceruetan gota, eta erori dire pobreciarat, eta mezpreciorat; humilduric, eta pobreturic ikhas deçatentçat ez abiatcen fidosqui airetan gora baiñan bere esparantça, eta indarra ene hegalden itçalean ematen.

Ianaren bidean sarthu berriac; eta oraiño ungui ikhasi gabeac errebelatuco dire falta gabe, eta tulumbiorat erorico, presuna çuhurren, eta iaquinsunen arguiz ez badire guidatcen.

3. Hañec bere buruac guehiago siñhesten baituste presuna ungui ikhasiac era arguituac baiño, hequien salbamendua hirriscu handitan dabilla, baldiñ ez badiote ukho eguiten bere sentimendu propioari.

Gutitan guerthatcen da bere buruac çuhur daduzcatenac bertceez guidatcea.

Hobeago da argui guri, eta humiltasun hañitz içatea, ecen ez çuhurciazco tresor guciac bere buruaten complacencia vano batequiñ.

Hobeago da gutia, ecen-ez orguilleria eman deçaquezen hañitça.

Prudenciaric ez içatea da bere bihotça bozcarioari osoqui ematea, orrhoitu gabe bere leheneco gabeaz, eta ahanciric Jaincoaren beldurtasuna, ceñnac beñi goardian baicaduzca, içatu dugun gracia gal esteçagun.

Baiñan berthute guti içatea da halaber penac, eta nahi gabeac ditugun dembotan bihotça galtecea erimendurat erortcea, eta ene ontasunean behar den esparantça ez içatea.

4. Baque demboran bere burua sobra seguratua daducana lacho, eta beldurti içanen da guerla demboran.

IMITACIONEA. III. LIB. 163

Bethi humill baciñe eta chume çure be-
güetan, eta baciñaqui çure bihotceco mobi-
menduen bridatzen eta chuchentzen, etcintef-
que haiñ laster eror tentacioneen hirriscutarat.

Graciaz goçatzen çarenean on da pensat-
cea, nola içanen çaren hura estuçunean: goa-
ren çaitçunean orrhoit çaitte berriz-ere bihur
daitequela argui faindu hura, ceña khenda
baitarotçut dembora barecotz çure hobe-
goa gatic, eta ene loria gatic.

5. Frogantça suerte hori hobeago duçua
maiz, ecen ez ene graciac, eta fagoreac
bethi çure gogora bacintu.

Ecen merecimendua estatça ceruco visio-
neen eta consolacioneen içatean; esdatça ha-
laber Scriptura fainduaren ungui aditcean,
ez eta cargu goretarat altchatua içatean; bai-
ñan eguiazco humiltasunean fincatua içatean;
Jaincoaren amudioz, eta haren loriaren zeloz
bethea içatean, nori bere burua ez deus esti-
matcean; fiñean nahiago içatean bertceez
içan mezpreçatua, ecen ez ohoratua.

VIII. CAPITULUA.

*Nola behar dugun gure burua ez estatua
Jaincoaren aitciñean.*

ARIMAC.

MINTÇATUCO othe natçaiõ ene Iau-Genes.
nari, ni hautsa eta herrautsa baicen 18. 27.
ez naicena? L ij

164 JESU-CHRISTOREN

Cerbait guehiago naicela uste badut, altchaturco çare ene orguilleriaren contra, eta ene hobenec eguiñen dute ene contra lekhuco-ta-fun bat ceñari eciñ deusic ihardetsico bairior.

Baiñan ene burua mezpreçatcen badut, eceztatcen banaiz, eta fama vano guciei ihes eguiñic ene herrautferat bihurtcen banaiz; orduan çure gracia alde içanen dut eta çure graciae ene bihotcean distiatuco du.

Eta ene esteustafunaren tulumbioac irau-nguituco ditu bethicotz ene amudio, eta estimu propioaren iñhar guciac.

Estatu hartan eracuchten darotaçu cer naicent; eta cer billhacatu naicen. *Ceren eta ez*
Psal. 72. 22. *bainaz eguiazqui deus, eta hori ez naquien.*

Neure ganat usten nauçunean ez naiz flaqueciariç baicen; baiñan çure beguitartea ene ganat itçultcen duçun beçañ farrî bethetcen naiz indarrez, eta bozcarioz!

Oi gauça miragarria horla betan altchatçen bainauçu, eta haiñ samurqui besarcacen, ni ceña ene pisutafun propioac ez deusera bainarama!

2. Horra cer eguiten duen çure amudioac, nic mereci gabe hasten da ontasunez ene bethetcen; laguntcen nau ene beharretan, beiratcen nau hirtiscuric handienetan, eta atheratcen nau milla gaitz fuerteen artetic.

Ene burua galdu dut sobera maitatuz;

IMITACIONEA. III. LIB. 165

eta çu bakharra billhaturic ; eta maitaturic
caulitu çaitut , baita halaber neure burua ,
eta çure amudioa baliatu çait ene esteusta-
funean barrenago sartceco.

Hala , ô Jesus , guciz manfoa eguiten da-
rotaçu ez solamente nic mereci baiño gracia
guehiago ; baiñan oraiño çure ganic iguri-
quitcen , eta galdetcerat atrebi naitequen
baiño guehiago.

3. Çaren bethiere benedicatua , ô ene
Jaincoa ! Çeren gracia gucientçat indigne
naicelaric , halere çure generostafun , eta on-
tasun infinitua ez baita guelditcen niri ungui
eguitetic , hala nola hañitz bertce esquer
gabeei , eta çuretçat higuintçaric baicen ez
dutenei.

Iauna , osoqui çure ganat itçularaz gaitçat-
çu içan gaitecentçat esquer emaille , humill ,
Jaincotiar ; ecen çu çare gure salbamendua ,
gure indarra , eta berthutea.

IX. CAPITULUA.

*Nola Jaincoa baita gucien fiña , eta azquen-
chedea , hari behaturic eguin behar di-
rela gauça guciac.*

JESUS - CHRISTOC.

ENE Semea , dohatfu içan nahi baduçu ,
nic behar dut içan çure chede azquena ,
eta soberanoa ; chede horrec chaturuco ditu.

166. JESU-CHRISTOREN

çure bihotceco affeccioneac, ceñac maice-
gui cere baitharat, eta creaturetarat baitça-
ramatçate.

Ecen cerbaitetan çure burua billhatcen
baduçu erorico çare berehala flaqueciarat,
eta agortafunerat.

Niri behar datoraçu beraz gauça gucietan
behatu gauça gucien chede principalari beça-
la; ecen nic gauça guciac eman darozquitçut.

Ontafun guciac iducatçu ontafun sobera-
notic ethorriac beçala, eta ene ganat bere
ethorquiria guisa, bihurtu beharrac beçala.

2. Ene ganic ithurburu bici bateric beça-
la, chumeec eta handiec, pobrec ecen abe-
ratsec hartcen ruste graciaren urac, eta gra-
cia bat bertce gracia baten saria da ni bihotz
onez cerbitçatcen nautenentçat.

Baiñan norc-ere nitaz campoco ontafun
batean eman nahico baitu bere loria eta atfe-
guiña, estu içanen behiñ-ere bozcario ungui
fincaturic, ez sofegu eguiazcoric bere bihotz-
cean; aiticic, haren trabac eta hersturac ber-
retaco dire guerotic guerorat guehiago.

Ez beraz eman çure contuan, edo bert-
cerenean unguiric edo berthuteric, baiñan
gauça guciac bihur Jaincoari, ceña gabe
guiconac ez baitu deus.

Nic eman darozquitçut guciac, eta nic
nahi dut guciac posedi detçatçun; baiñan

IMITACIONEA. III. LIB. 167

halaber nahi dut heretsiqui bihur dietça quidat-
çun, çor çaisquidan esquerrac.

3. Horra eguia bat, vana loria guciac
suntitu behar dituena.

Jaincoaren gracia eta eguiazco amudioa
çure bihotcean sartcen badire, esta han gue-
hiago içanen ez inbidiaric, ez tristeciaric,
ez amudio propioric.

Ecen Jaincoaren amudioac garaitcen tu
gauça guciac, eta beftretcen arimaten indartac.

Eguiazqui çuhurra baçare emanen diçu
ene baitan çure bozcario, eta espafanteça gu-
cia, ceren ez baita nihor onic Jainco choilla
baicen, ceinac behar baitu içan gauça guci-
en gainetic laudatua, eta gucietan benedicatua.

X. CAPITULUA.

*Ceñ on den Jaincoaren maitatceen, eta
munduaren mezptecatceen.*

A R I M A C.

EZ naiz ichillie egonen, launa, atrebi-
tuco natçαιο berriz - ete mistçatçetat
ene Jaincoari, ene laberi, ene Ertegneari,
ceina baitago ceruric gorenéan.

*Oi ala çuc ontasun, eta goçotasun han- Psalm:
dia gorde baitaçu çare beldur ditentitçat, 30. 20.
ó ene Jaincoa!*

Baiñan cembatenaz çare estiago, eta go-
çoago çu maitatcen çaitustenençat, eta bere

bihotz guciez cerbitçatcen çaitustenentçat.

Eguiaz nihor esta gai explicatceco çu çure maitatçailleei contemplacionean ematen diotçotçuren atseguinac.

Nintcen baiño lehenago eman darozquidatçu çure amudioaren seiñale handiac, çeren esteufetic athera binauçu ni eguiteco, eta formatceco : guero çure ganic hastandu naicenean ene errebelamendutic erakhartinauçu çure cerbitçatceco ; eta cembat higuin-garria banaiz - ere manatu darotaçu maita çaitçadala.

2. O amudiozco ithurburu eternala ! cer erranen dut çutaz ? Nola çu ahantz çaitçaquet, nitaz orrhoitu çarenaz gueroftic galdua nindabillhanean ?

Ni çure cerbitçaria bethe nauçu misericordiaz, graciez, eta samurtasunez, ez solamente merecitu baiño guehiago ; baiñan oraiño esparantça guciez gotago.

3. Hambat onrasunen orde cer bihurtuco darotçut, ene Jaincoa ?

4. Ecen esta guciei eguiten dioçuten dohaiña munduari ukho eguita, eta guciac utciric religioneco bicitcean sartcea.

5. Gauça handia da bada nic çu cerbitçatcea, creatura guciac hortara obligatu direnaz gueroftic ?

6. Ez, esta handia ; aiticitic handi eta mira-

IMITACIONEA. III. LIB. 169

garrí dena da çuc ni cembat guti gaia , eta dohacabea banaiz-ere hartcen bainaçu çure cerbitçaritçar , eta ematen bainaçu çure adisquideen nombrean.

3. Nic dudan gucia çurea da , nic çu cerbitçarcea-ere çuc niri eguiten darotaçun dohaiñ bat da.

Baiñan cer eguiten darotçut ? Hobequi erran diteque çuc ni cerbitçarcten nauçula , ecen ez nic çu.

Horra non cerua eta lurra creatu tutçun guiçonaren cerbitçucotz , complitcen tuste arthosqui çuc gute progotçucotz eman diotçotçuten manuac.

Era hori gauça gutia balitz eguiñ ditutçu aingueruac guiçonen çaiñ , eta deffendatçaille içateco.

Baiñan fagore horiec guciac ichitcen dituena da cerorri beheratu baitçare guiçonaren cerbitçarceraiño , eta aguindu baitioçu emanen çaiçcola çure lorian.

4. Millaca ontasunen orde cer bihurtuco darotçut ?

Ochala ene bicico egunetan cerbitça abal bacintçar !

Helaz , egun batez bederen dignequi cerbitça bacintçar !

Ecen çuc ditutçu mereci cerbitçu guciac ohore eta loria guciac.

Çu çare ene nausi eguiazcoa, eta ni çure cerbitçaria, cerbitçatu behar çaitut ene indar guciez, eta laudatu behiñ-ere unhatu gabe. Hori nahi dur, hori da ene guticia, compli çaçu othoi ene ahal escafa.

5. Ohoreric eta loriaric handiena balinba çure cerbitcatcea da, eta çure amorea gatic gauça guciac arbuiatcea.

Ecen çure graciaez betheco tutçu çure cerbitçuan bihotz onez ematen diren guciac.

Çure gatic munduco atseguin vanoac usten ditustenec içanen tuste Spiritu fainduaren consolacione goçoac; eta munduco arthac utciric çure loria gatic bicitce hertsiari lotcen çaiçconac bihotcecolibertateaz goçatuco dire.

6. Oi gathibutasun esti eta maitagarria, ceiñac ardiersten baitio arimari libertatea eta faindutasuna!

O Religioneco bicitce faindua, ceiñac eguiten baitu guiçona aingueruen berdiñ, Jaincoarentçat maitagarri, eta guiristiño gucientçat ohoragarri!

O esclaborasun eciñ asqui desira, eta billa daitequena haren bidez irabasten dugunaz gueroftic ontasun gucien gaineco ontasuna, eta bethi iraunen duen bozcarioa!

XI. CAPITULUA.

*Guticia onac ere behar ditugula bridatu,
spirituaren azpian eman haragüia, eta
spiritua Jaincoaren azpian.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, nahi darozquitçut iracatsi
hañitz gauça oraiño ungui estaquizquit-
çunac.

ARIMAC.

Cer bada, ene Jaincoa?

JESUS-CHRISTOC.

Çure borondatea eman behar baituçü
enearen azpian; ez baituçü çure burua mai-
tatu behar, ez billhatu bertceric ene nahia-
ren complitcea baicen.

Maiz çure guticiec borthitsqui çarabil-
çate; orduan ikhufaçu ungui, eta guticia he-
quien chedea ene loria den, ala çure aisia.

Ene gatic hari baçate, cer nahi den ene
ordenuz guertha dadiñ content içanen çare;
baiñan çure chedetan estaliqui fartcen bada
çure buruaren amudioa, gauça horrec naha-
sico çaitu eta altaratuco.

2. Erçaitecela beraz sobra fida ni consul-
tatu gabe hartu tutçun deliberacionetan bel-
durrez urriqui daquiçun, eta higuñ deçaçun
lehen on citçaitçuna.

Ecen estire berehala complitu behar gure
bihotceco guticia on diruritenac, eta halà-

172 JESU-CHRISTOREN.

ber etçaiote bere berehala ihes eguiñ behar gaichto diruritenei.

On da maiz desira onen ere bridatcea bel-durrez lehia sobrac bartaia deçan gure spiritua, edo zelo gaizqui neurthu batez bertceei scandala eman dioçoguten, edo fiñean bertceren contrestac altara gaitçan.

3. Maiz behar da bortchaca hari, eta bortchitsqui contra eguiñ behar çaie sensuen guticiei; eta beiratu gabe cer nahi duen, edo cer ez haraguiac, artha behar da choillqui spiritua haren nausi eguiteaz.

Hari behar dugu haren garaitcen eta cençatcen gauça gucietara prest içan dadiñ arteraiño, gutiz contenta dadiñ arteraiño, eta den errencuratic chumeena nahi gabeetan itçur estaquion arteraiño.

XII. CAPITULUA.

Pairacor içan behar dela gaitcetan, eta arbuiatu behar direla atseguinac.

ARIMAC.

ENE launa eta ene Jaincoa, ikhusten dut pacienciaren behar handian naicela: ecen bicitce hau bethea da hañitz atsecabez. Cer nahi den eguiñ deçadan baquean bicitceco, eciñ naiteque gudu eta pena gabe.

JESUS-CHRISTOC.

2. Eguiç da, ene semea; baiñan estut nahi.

IMITACIONEA. III. LIB. 173

billha deçacun baque bat tentacione, eta ondico gabecoa.

Aitcitic nahi dut çure baquea eman deçacun çure indarra, eta paciencia frogatcen duten atsecabetan.

Erraten badarotaçu ecin hambat paira deçaqueçula, nola bada pairatuco duçu purgatorioo sua?

Bi gaitcetatic, bethi chumeena hautatu behar da.

Hala nahi duçu ez erori seculaco suplicio-
tarat? Iasan çatçu pacientqui oraico gaitçac Jaincoaren amorea gatic.

Uste duçu munduco presunec estutela deus soffritcen?

Estuçu hori causituco, munduco dohat-
suenetan ere.

3. Erranen duçu baitustela hec hanitz at-
seguin, bere nahiaren eguiten hari direla,
hala bere penac arintcen çaizcotela.

4. Baiñan emagun hala dela, eta gauça
guciac bere gogara distustela, horiec guciec
cembat iraunen dute?

Munduco handi hec guciac iraganen dire
khea beçala, hequien atseguinen orthoitça-
penic ere guelditcen estela.

Eta mundu huntan bici direiño-ere estire
atseguin hetaz goçatcen khirats, beldur eta
desgustu gabe. Eta maiz cerc-ere eguin baitu

174 JESU-CHRISTOREN

hequien bozcarioric handiena harc causatcen ere du hequien doloreric miñena.

Eta iustu da ene nahiaren contra atseguinac billharu ditustenec, ez derçaten dasta laido eta behacun gabe.

Oi ala atseguin hec guciac laburrac baitire, falsoac, desordenatuac, eta ahalcagarriac!

Baiñan guicōnec estute hori ikhusten munduac itlutu, eta horditu dituenean, aitcitic iduri bestia adimendu gabecoac bere arima ematen dute heriotceco hirrisçuan memen batez iragaten den atseguina gatic.

Ecclef.

18. 30.

Çu beraz, ene semea, etçabiliçala çure pasioneen ondotic, ukho eguiocute çure guicia desordenatuei.

Pfalm.

36. 4.

Emaçu launa baitan çure bozcarioa, eta çure bihotceco galdeac eta desirac complituco darozquitçu.

5. Nahi baduçu bethequi goçatu eguiazco boscarioez eta consolacioneez, mundua mezpreçaturic, eta atseguinei ukho eguiniç aurkhituco duçu ene benediccioneen eta favoreen gaindidura.

Cembatenaz guehiago hastanduco baitçare munduco consolacioneeraric, hambatenaz aurkhituco duçu desçansu guehiago Jaincozco consolacionetan.

Eguia da, estuçu hartarat ardietsico pena gabe, nekhe eta gudu gabe.

IMITACIONEA. III. LIB. 175

Çure hastura gaichtoac traba eguiñen da-
totçu; baiñan hobeago batez garaituco duçu.

Haraguaia altchatuco da çure contra; bai-
ñan çure spirituaren kharrac hecico du.

Fiñean fugue çaharrac armatuco ditu çure
contra bere malecia eta indar guciac; bai-
ñan othoitçac ihesi egorrico du, eta guero
cembait lan on eta progotchofec çarratuco
diote çure bihorceco athea.

XIII. CAPITULUA.

Obedienciaz.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, obedienciatic aldaratcen de-
na hastantcen da graciatic; eta bere
guia bici nahi duena gabetcen da baltfan
eguiten den unguiaz.

Bere aitcinguidariac, gogotic, eta bihorz
onez obeditcen estituenac eracuchten du es-
tuela haraguaia ungui hecia; baiñan muthiria,
eta maiz spirituaren contra altchatcen dena.

Ikhasaçu beraz berehala obeditcen çure
guidariei, baldiñ nahi baduçu çure hara-
guiac obedi çaitçan.

Campoco etsaia laster da garaitu barneco
guerla iraun guitu denean.

Estuçu çure arimaren etsai handiagoric eta
gaichtoagoric ceroni baiño, baldiñ çure spi-
rituarequiñ baquean ez baçare.

176 . JESU-CHRISTOREN

Behar duçu çure burua cinciñez mezpreçatu; baduçu çure haragua, eta odola osoqui nahi garaitu.

Herabe duçu berçeren borondateari osoqui arrimatçera, çeren sobra maite baituçu oraiño çure burua.

2. Cer da miresteco çuc Jaincoa gatic obeditea guiçon bati, etçarenaz gueroztic herrauts, eta ez deus baicen? Ni eguiñ naiz bada çure gatic guiçonen obedient, naicelatic guciz gora, eta guciz podorosoa.

Gucietaco humillen eta azquen eguiñ naiz, ene humiltasuna balia daquiçuntçat çure orguilleriaren garaitçeco.

Herrautsa ikhafaçu beráz obeditecen; lurra, humilia çaute; ongarría, urfaçu çure burua osticatçerat.

Ikhafaçu çure nahi guciei ukho eguiten, eta obediencia gucietarat arrimatcen.

3. Aferra çaute fainduqui çure buruaren contra, eta etçaçula utz orguilleria çure baitan bicitçerat.

Eguiçu çure burua haiñ chume, emaçü haiñ behera non batbedera baitabilque çure gainean carricaco, basaren gainean beçala.

Guiçon vanoa certaz errrencura çaitetzque?

Bekhatoroz hambat maneraz liçundua, nola atrebitcen çare mintçatçerat, çuti eguiten ç aizquitçuan hirriez? Hambatetan çure creatçaillea

IMITACIONE A. III. LIB. 177

creatçaillea offensatu, eta ifernua mereditu
duçun ondoan.

Bizquitartean ene misericordiac barkhatu
darotçu ceren çure arima preciatu içatu baita
ene beguetan.

Eta ene amudioaren seiñale horiec eman
darozquitçut ene ganic içatu tutçun ontasu-
nez bethiere eçagutça içan deçaçuntçat, eta
çutazco mezprecio guciac manfoqui paira
detçaçuntçat.

XIV. CAPITULU A.

*Jaincoaren iuiamenduetan pensatuz behar
dugula beguiratu obra onen vana-loriatic.*

ARIMAC.

IAUNA, çure iuiamenduen ihurtçuria adit-
cen dudanean, beldurac, eta ikharac
iharrosten tu ene heçurac, eta ene arima
trancitcen du icialdurac.

Harritua guelditcen naiz, eta nahasia
ikhuslean ceruac-ere *estirela garbi çure be-* Job:
grietan. 15. 15.

Baldiñ causitu baduçu corrupcionea ain- Ibid.
gueruetan-ere, eta ez badioçute barkhatu, 4. 18.
helaz! cer içanen da nitaz?

Içar distiant hec erori dire cerutic, eta Apoc:
herrautsa baicen ez naicenac cer burupe du- 18. 12.
quet.

Hañitz presuna ceñen obrec laudagarriac •

M

baitciduriten erori dire, eciñ erran beçaiñ behera, eta aingueruen oguiaz hasten cire- nec eguiñ dute bere atseguña urdeen bazca liçunaz.

2. Esta beraz sailduta funic, çuc urruntcen baduçu çure escua gure ganic.

Esta çuhurtciaric, çure arguiaz ez bada guidatua.

Esta indarric çure laguntça gabe.

Esta garbita funic sequirean, çure gracia gabe.

Eta fiñean guizonen erretasun gucia esta deus baliatcen çure artha gabe.

Çu gure ganic hastantcen çarenean erort- cen gare, eta galtcen gare; çu bihurtcen çai- quigunean alchatcen gare, bichten gare.

Cordocan gare bethi; choillqui çuc bor- thitsten gaitutçu; bethi gare ephel çuc be- rotcen gaitutçu.

3. Oi ala nic arraçoiñ baitut neure bu- ruaren mezpreçatceco! Ala nic haguitz be- har baitut humiliatu, eta guti preçatu ene baitan on diruriena!

Certaraño behar dut eceztatu çure iui- menduen tulumbiotan barna sartcen naice- nean, ceñec iracasten baitarotet ez deusefic heldu naicela, eta ez deus baicen ez naicela.

O pisutasun neurri gabecoa, carga eciñ iafanezcoa! O itsaso ondo eta baster gabe-

toa ceñetan caufitcen bainaiz hondatua, eta ceñetan nondic nahi mira nadiñ ez baitut caufitcen esteustafunic baicen neure baitan.

4. Non gordeco da beraz ene baitan, orguilleriaren erroa, eta ene berthute aphurraz dudan burupea?

Ene vana-loria gucia galtcen da, eta hondatcençure iuiamenduen tulumbiobarrenean.

5. Cer da guiçona çure aitciñean? *Lur-Isai. rezco iarroa atrebituco da bada altchatcera 45. 9. bere moldatçaillearen contra.* Laudorio vanoec nola haunt ahal deçaquete bihotz bat Jaincoaren aitciñean humiliatua, eta beheitua?

Munduco laucengu guciec eciñ altcha deçaquete bihotz bat eguia berac aspiratu duena, ez eta aldara laudorio guciez Jaincoa baitan bere esparantça fincatu duena.

Ecen lausagari hec estire deus; suntituco dire bere hitcen foiñuarequiñ; *baiñan* Psalm. *eguia badago eternitate gucian.* 116. 2.

XV. CAPITULUA.

Estugula nahi behar Jaincoac nahi duenic baicen.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, huna aldi gucian itchequi behar duçun solasa. Iauna, hauche eguiñ bedi baldiñ çure nahiaren arabera bada. Iauna,

Mij

180 JESU-CHRISTOREN

gauça hau çure loriacotz balin bada guertha bedi çure içen sainduaren ohoretan.

• Iauna, ikhusten baduçü nic nahi dudana on dela ene arimacotz, eta progortchoz ene salbamenducotz arren eguidaçu balia nadiñ çure ohoretan.

Baiñan eçagurcen baduçü caltiar nuquela khen dieçadaçu othoi guticia hura.

• Ecen estire Spiritu saindua ganic heldu guticia guciac, ez eta on eta probetchos diruritenac-ere.

Gaitz-ere da chuchenqui iaquitea ea gure desirac heldu diren spiritu ona ganic, ala gaichtoa ganic, ala estiren heldu gure spiritu propialetic.

Hañitz prefuna azquenerat enganatuac guerthatu dire, ceñec baitciduriten hastean spiritu onaz guidatuac cirela.

2. Hala beraz gogorat heldu çaiçquigun gaucetatic eztugu behar deus desiratu edo galdetu humiltasunequiñ, eta Jaincoaren beldurtasunequiñ baicen: eta bere gainqui ordnan behar dugu utci guciac Jaincoaren nahirat, eta erran behar diogu errespetu handirequiñ.

Iauna, çuc daquiçu cer den hobe; eguiñ bedi hau edo hori çure nahi sainduaren arabera.

• Indaçu placer duçuna, placer duçun manerān, eta placer duçun demboran.

IMITACIONEA. III. LIB. 181

Eguiçu nitaz behar dela daquiçuna, çuc nahien duçuna, eta çure loriarentçat hoberen dena.

Eman naçaçu nahi duçun lekhuan, eta gauça gucietan compli bedi ene baitan çure borondatea.

Çure escuan naiz, ïira naçaçu, eta erabill placer duçun beçala.

Bai, launa, huna non naicen çure cerbitçaria prest gauça gucietarat, ecen estut enretçat bici nahi; baiñan bai çuretçat; ochala eguiñ baneça dignequi eta perfetqui!

O T H O I T Ç A.

3. O Jesus, guciz ona eta mantsoa, eguiçu arren çure gracia bethi *enequiñ içan* dadiñ, *enequiñ travailla* dadiñ, eta fineraño bethi *enequiñ* egon dadiñ. Sap. 7.
10.

Desiraraz dieçadaçu bethi guehienic çure gogara dena çure borondatea den bethi enea; enea iarraic bequio bethiere çureari, eta enea bethi iunta bedi çurearequiñ.

Nahi içatea, eta ez nahi içatea dire ofoqui çure baitan, eta ene baitan halaco façoïñez non ez baituquet ahalic nahi içateco çuc nahi estuçuna, edo ez nahi içateco çuc nahi estuçuna.

4. Arren eguiçu naicen hilla munduco gauça guçientçat, eta dudan lakhet munduaz ahantcia, eta arbuiatua içatea çure amoreagatic.

182 JESU-CHRISTOREN

Eguicu arren çure baitan causi deçadan neure sosegua, eta ene bihotçac gauça gucieran baiño hobequi çure baitan causi deçan bere baquea ata bozcarioa.

Çu çare eguiazqui bihotceco baquea ; çu bakharric çare gure arimaco sosegua.

Çutaz campoan esta penaric eta khechadururic baicen.

Pfalm. Beraz ene loa eta pausua hartuco dut
4. 9. *baque soberano hartan, ceïña baitçare çu*
ceroni, ô ene Jaincoa, ene ontasun gucz
handia eta eternala. Halabiz.

XVI. CAPITULUA.

Jainco choilla baitan billhatu behar dugula
gure consolacionea eta sosegua.

A R I M A C.

ENE Jaincoa, estitut hemen iguriquiten ; baiñan eternitatean ene defansucorç desira edo pensa ahal detçaqueðan gauça guciac.

Munduco consolacione guciac neronec banitu-ere, eta lurreco atseguin guciez goça banendi-ere, segur da ez litesquela hec guciac dembora luceraco.

Beraz, ô ene arima, eciñ causi deçaqueçu bozcario oso, eta perfetic çure Jaincoa baitan baicen, ceïña baita pobreen consolacaillea, eta humillen habea.

IMITACIONEA. III. LIB. 183

Iduricaçu aphur bat, ene arima, iduricaçu compli daitecen Jaincoaren aguintçac, eta ontasun gucien bethetasuna içanen duçu ceruan.

Jaincoaren ordenuen contra oraingo ontasunac desiratcen baitutçu ontasun eternalac galduco tutçu.

Munduco ontasunez balia çaitte eta ceru-coac desira çatçu.

Ontasun iragancorrec etçaitçaquete osoqui contenta, ceren ez baitçare eguiña heraz goçatceco.

2. Mundueo ontasun guciac bacintu - ere etcintezque hargatic dohatu, ecen Jainco gauça gucien creatçaillea baitan darça çure eguiazco çoriona.

Bai, Jainco choillac eguiten du gure dohatfutafuna, ez munduaren maitatçailleec pteçatcen duten beçalacoa; baiñan JESU-CHRISTOREN, cerbitçari leialec iguriquitcen duten beçalacoa, eta arima garbiec, eta bere gogo eta desira guciac ceruan ditusteneç noicic behiñ mundu huntan berean gustatcen duten beçalacoa.

Mundu huntaco consolacioneac falsoac dire, eta laburrac.

Esta atseguin eguiazcoric, eta iraupene-coric Jaincoac bihotçaren barranean sentia-raften darocuna baicen.

Guicon Jaincotiarrac berequin darabilla

184 JESU-CHRISTOREN

lekhu gucietarat. JESU-CHRISTO bere consolatçaillea, eta erraten dio aldi gucian: launa, lagun çaquizquit dembora, eta lekhu gucietan.

Den ene consolacionea guiçonen consolacioneric ez nahi içatea.

Eta çure consolacionea faltatcen baçaitere, çure borondatea, eta çure frogantçac balia daquizquit.

Pfalm. Ecen çure colerac estu bethi iraunen, eta
102. 9. çure dichiduac estire eternalac içanen.

XVII. CAPITULUA.

Gure buruazco artha guciac eman behar dugula Jaincoa baitan.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, urz naçaçu çure alderat nahi dudanaren eguiterat, nic badaquit cerden on çuretçat.

Çuc guiçon guisa gauced iuiatcen duçu, eta çure gogoetac, hala nola çure guticiac humanoac dire. **A R I M A C.**

2. Horiec guciac eguiac dire, ô ene Jaincoa, çuc artha guehiago duçu nitaz nerorrec ahal duquedan baiño.

Çure gaiñean bere artha guciez pausatcen estena hirriscu handitan dabilla.

Iauna, baldiñ ene borondatea bethi çure baitan fermu badago, eguiçu nitaz placer duçuna.

IMITACIONEA. III. LIB. 185

Ecen nitaz eguiten duçun gucia eciñ dire-
que ona baicen.

Nahi duçu içan nadiñ illumbean? çaren
benedicatu. Nahi duçu içan nadiñ arguiñ?
çaren halaber benedicatu.

Placer nauçu consolatu? çaren laudatu,
Placer nauçu affligitu, çaren orobat laudatu.

JESUS - CHRISTO C.

3. Ene semea, estatu hortan behar duçu
eman çure burua, nahi baduçu enequiñ ibilli.

Haiñ ungui egon behar duçu arsecabeei
paratu nola bozcarioei.

Haiñ gogotic içan behar duçu pobre nola
aberats.

A R I M A C.

4. Iauna, çure amore gatic bihorz onez
pairatuco tut çuc egorrico darosquidatçun
sofricari guciac.

Çure escutic orobat nahi dut harthu ona,
eta gaitça, estia, eta khiratça; bozcarioa,
eta tristecia, eta orobat bethi esquerrac bi-
hurtuco darozquitçut cer nahi den guertha
daquidan.

Beira naçaçu solamente bekhatutic, eta
estut heriotcearen ez ifernuaren beldurric
içanen.

Baldiñ ez banauçu bethicortz khentcen çu-
re ganic; ez banauçu urratcen bicitcearen
liburutic deusec eciñ calteric eguiñen darot.

XVIII. CAPITULUA.

*Pacientqui behar dugula sofritu munduco
laceriac JESUS-CHRISTOC. beçala.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, çure salbamendua gatic ce-
rutic iautsi naiz, eta cargatu naiz çure
miseriez, ez baitez bada hala beharrez; bai-
ñan çure ganaco amudio phuruz, ikhas de-
çaçuntçat pairatcen, eta bihotz onez mundu
huntaco atsecabeen iafaten.

Ecen forthu nintcen pontutic gurutcean
hill naicen oreneraiño ez naiz içatu dolore
gabe.

Bici içatu naiz gauça gucien beharrear,
aditu ditut maiz ene contraco iroi, eta er-
rencura iniustuac, estiqui pairatu ditut de-
sohoreac, eta laidoac.

Ene ungui eguiñac esquer gaitcez paga-
tuac içatu dire.

Ene miracuilluac blasfemioz, eta ene doc-
trina afruntuz eta mehatchus.

A R I M A C.

2. Iauna, çure bicitcean haiñ pacient iça-
tu çarenez guerostic, eta pontu hortan guciz
çure aitaren ordenuac complitu tutçunaz
guerostic; iustu da nic ceiña bainaiz bekha-
tore dohacabe bat pacientqui iafan detçadan
atsecabeac, eta çuc nahi duçun beçambat

IMITACIONEA. III. LIB. 187

emboraz garraia detçadan ene salbamendu-
otz bicitce flaco, eta galcor hunen carga
sua.

Ecen bicitce hau pifur eta penagarri dela-
re çure graciac eguiten du mercedun, eta
çure saindu gucien exempluac estitcen tu,
eta ohoragarri errendatcen mundu huntaco
sofricariac.

Consolacione guehiago-ere dugu orai le-
gue çaharrean baino, ceinetan ceruco athea
nertzia baicen, eta haraco bidea gutiago eça-
gutua noiz eta-ere haiñ gutic baitçuten ar-
tha bide haren billhatceco.

Orduan iustu cirenac-ere eciñ far citez-
quen ceruco erresuman, ceren hango athea
eciñ idec baitcitequen çure pasioneco dolo-
reez, eta çure heriotcearen mercedimenduz
baicen.

3. Cer esquer eta eçagutça estaroçut be-
raz çor niri, eta fidel guciei eguiñ darocuçun
graciaz çure erresuman sartceco haiñ bide
çucena, eta segura eracutchi darocuçunaz
gueroz.

Ecen çure bicitcea gure bidea da, eta pa-
cienciaren medioz goaz çure ganat, ceina
baitçare gure khoroa, eta golardoa.

Çu ceroni ez baciñe abiatu gure aitci-
ñean, çuc ez baciñarocu eracutchi bide hu-
ra nor sartuco cen sofricarien bidean.

188. JESU-CHRISTOREN

Cembat lagonque guibelat, eta haguin
urrun çure exemplu ederrac ez balituste be-
guien aitciñean.

Eta hambat miracuillu, eta instruccionea
ondoan ephel, eta nagui bagare; cer lite-
que bada argui distiant haren laguntça ez ba-
guindu çuri iarraiquitceco.

XIX. CAPITULUA.

*Nola behar dugun pairatu afruntuac
eta mezprecioac.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, cer duçu errateco? utçaç
errencurac beiratu ondoan ene pasionea-
ri, eta sainduen sofriçariei.

Heb. Estuçu oraiño odolaren isurteeraiño sofritu.
12. 4. Çure pena guciac deus guciac dire hañitz
bertcen aldean, ceñec pairatu baitituzte haiñ
tentacione borthitçac haiñ atsecabe gogor-
rac, haiñ frogantça hufuac eta luceac.

Çure gogoan erabillçatçu hequiñ sofriçari
handiac, eta çure chumeac errechquiago
pairatuco tutçu.

Eta chumeac iduritzen ez baçaizquitçu
ikhufaçu ea estituen çure pairu escafac han-
ditcen.

Baiñan nahiz diren handiac, edo chu-
meac etfaia çaitte hequien estiqui pairatcerat.

2. Cembatenaz baitçare sofritcerat ema-

go, hambatenaz duçu çuhurtcia eta me-
 cimendu guehiago; eta gaitçac ariñago
 arituco çairquitçu deliberacione fermuez,
 a usantça saindu batez borthitstua baçare.

Esterraçula eciñ paira deçaquet hau, edo
 ori hunelacoren ganic; esta hori gauça bat
 fritu behar dudana; calte handi bat eguiñ
 erot; egundaiño orrhoitu ez naicen gauzez
 bi eguiten darot.

Bertce baten ganic sofri neçaque gogoric;
 ada gauçaric asqui estiqui paira neçaquenic.

Solas horiec arraçoiñ gabecoac dire, eta
 orla mintço denac estu consideratcen, ez
 pacienciaren merecimendua ez hura kho-
 patu behar duen Jaincoa; baiñan bai choill-
 ui nolacoa den eguiñ çaión offensa, eta nor
 en offensatçaillea.

3. Nahi duena ganic, eta nahi duen be-
 cambatean baicen sofritu nahi estuenac estu
 eguiazco paciencia.

Eguiazco pacienciac estu beharcen noren
 ganic heldu çaión, ala heldu çaión gorago-
 coa ganic, ala berdiñecoa ganic, ala behera-
 gocoa ganic, ala prestua ganic, ala gaich-
 toa ganic.

Baiñan nor nahi denec offensa deçan, ceñ
 nahi den demboraz, edo cer nahi den ma-
 neraz guertha daquion atsecabe hura hartcen
 du bethiere esquer onez Jaincoaren escutic
 eta uste du abantail handi bat dela harentçat;

190 JESU-CHRISTOREN

ceren eta Jaincoa gatic pairatcen den gauçac ric chumeena ez baita metecimendu gabe.

4. Çaude beraz bethi gudurat prest nahi baduçu içan victorios. Pacienciaren khoroa eciñ duqueçu gudu gabe; ez baduçu nahi pairatu, eztuçu nahi khoroa.

Khoroa ardietsi nahi baduçu, eguiçu gudu borthitsqui, paira çaçu pacientqui.

Nekhearén saria da sofegua, eta gudua- ren golardo a victoria.

A R I M A C.

5. Ene Jaincoa, çure graciaz errech dieçadaçu ene baitan naturaleçac eciñ daitequeena.

Badaquiçu ez naicela gai hañitz sofritceco, eta den gaitic chumeenac bihotça erarasten darotala.

Ene Jaincoa, eguidaçu othoi gracia defira, eta maita detçadan çure ohoretan ene frogatceco egortcen darozquidatçun sofriçari guciac; ecen abantail handi bat da enetçat çure amore a gatic pairatcea, eta persecutua içatea.

XX. CAPITULUA.

Eçagutu behar dugula gure flaquencia propioac, eta mundu huntaco miseriac.

A R I M A C.

Pfalm.

34. 5.

AITHORTUCO dut ene buruaren contra ene iniustutafuna, bai, ene Jaincoa, aithortuco darotçut ene flacotafuna.

IMITACIONEA. III. LIB. 191

Maiz den gauçaric chumeenac egozten nau, eta tristatcen. Maiz deliberatcen dut borthitz içanen naicela; baiñan tentacionea heldu da bai, erortcen naiz nahasmendurat.

Batçuetan esteusqueria batec etchatcen nau tentacione handitarat.

Eta noiz-ere uste baitut segurean naicela, ceren estudan hirriscua aitciñean ikhusten betan causitcen dut neure burua den haiceric chumeenaz etchatua.

2. Urrical bequiçu beraz, launa, ene beheratafuna, ene flacotafuna, çutaz ungui eçagutua:

Nauçun urricari, eta athera naçaçu *basat* Psalmt. 68. 15.
han sarthua ez nagoen, ecin nihoiz il-
khizco maneran.

Horrec bada dolotatcen nau, eta ahalcatcen çure aitciñean, ikhustez cein erorcor naicen, eta cein indar guti dudan ene pasio-
neen garaitceco.

Eta ez osoqui consentitu arren, halere bethiereco gudu horrec penatcen nau haguitz, eta choill unhatcen naiz ene bici gucia barneco guerla hortan iragateaz.

Eta oraiño ene flaquecia guehiago eçagutarasten darotana da gogoeta lohi, eta ahalcagarric errechquiago ene ariman sartcen baitire handic ilkhitcen diren baiño.

3. O Israelgo, Jainco poderosoa, guirif-

192 JESU-CHRISTOREN

riñoen arimac haiñ samurqui maite ditutçuna, ikhufaçu çure cerbitçariaren penac, eta nekheac, eta estioçoçula falta çure laguntça bere behar gucieran.

Ceruco indarraz borthitz naçaçu, beldurrez nauñi daquidan guiçon çaharra, haragui dohacabe hau, ceña oraiño ez baita spirituz ungui garaitua, eta ceñaren contra bethiereco guduua baitugu.

Helaz! cer da bicitce dohacabe hau! Atsecabez, eta laceriaz gucia cargatua, arthez, eta etfaiez alde gucietaric inguratua.

Tentacione bat iragan deneco bertcea heldu da, eta lehenbico guduac oraiño dirauela hañitz bertce aguertcen dire betan ustecaberic.

4. Eta nola maita ahal deçaqueguque bicitce bat hambat behacunez bethea, hambat atsecabeei, eta miseriei paratua.

Nola ere deith ahal daiteque bicitcea, hambat içurri, eta heriotceren ithurburu poçoatua.

Gustiarequiñ - ere maite dute hañitcec, eta bicitce huntan bere atseguñac billhatcen dituste, hañitz iende errencuratcen dire mundua gueçurtia, eta vanoa dela, halere nekhez usten dute, ceren gure pasioneac gure arimeran sobra baitire nauñi.

Hala badire munduan gauça barçuc hura maitarasten

IMITACIONEA. III. LIB. 193

maitarasten darocutenac, eta badire bertce
batçuc higuin arasten darocutenac.

Alde batetic *haraguiaren guticiec*, be- Joan
I. 26.
grietaco atseguinec bicitceco orguilleric
maitarasten darocute mundua, bertce aldetic
nekheec penec, eta miseriec (ceinac baitire
bekhatuaren gastigu iustuac) higuin arasten
darocute.

5. Baiñan helaz! munduaren amudioa
garaitcen da hañitcen arimetan, eta mun-
duarequin iosiac direnec billhatcen tuste be-
roqui sensuen atseguinac.

Ceren hañec ez baitute egundaino ikhufi
berthutearen edertasuna, ez guziatu Jain-
cozco goçotafunac eta atseguinac.

Baiñan mundua cincinez arbuiatcen du-
tenec, eta Jainco choillarentçat erreguela
sainduen azpian bici nahi dutenec eçagutcen
tuste ungui Jaincoac mundua usten dutenei
aguintcen diotçaten goçoac, eta descantsuac,
eta ikusten clarqui, certaraino mundanoac
enganatcen diren berac, eta certaraino, bert-
ceac enganatcen ditusten.

XXI. CAPITULUA.

*Jainco choilla baitan causitu behar dugula
gure sosegua.*

ARIMAC.

OENE arima, gauça gucietan, eta gau-
ça gucien gainetic pausa çaitte çure

N

194 JESU-CHRISTOREN

launa baitan, ecen hura da faindu gucien fofegu eternala.

O JESUS, guciz esti eta maitagatria, eguidaçu gracia çure baitan baque, eta fofegu guehiago caufi deçadan creatura gucietan baiño, ofafunaren, eta edertafunaren abantailletan baiño; ohorean, eta lorian baiño; podorean eta cargutan baiño; arguietan, eta iaquintafunetan baiño; aberastafunetan, eta ancean baiño; bozcario, eta atfeguïne-tan baiño; fama onean, eta laudorietan baiño; eftitafun, eta confolacione gucietan baiño; munduco efpasantça, eta aguintça gucietan baiño; guc ahal dituzquegun merrecimendu, eta nahi faindu gucietan baiño.

Eguidaçu gracia, ene Jaincoa, guehiago preça çaitçadan çu cerorri çure ganic errecibi ahal detçaquedan dohaiñ, eta favore guciac baiño; ene arimac çure ganic içan ahal detçaquen plarer, eta bozcario guciac baiño; fiñean eguidaçu favore guehiago eftima deçadan çure baithaco paufu faindua; ecen-ez aingueruac, arkhanieluac; eta fpiritu dohatfuen armadac; ecen-ez ontafun agueri direnac, eta eftirenac; eta hitz batez çutaz bertce guciac; ô ene Jaincoa.

2. Ecen, launa, çu cerorri çare ona, eta guciz ona gauça gucien gainetic; çu cerorri çare guciz gora, eta guciz podorofoa; çu cerorri

IMITACIONEA. III. LIB. 195

çare çuretçat eta bertce gucientçat asco çarena deusen, edo nihoren beharric ez duçuna.

Çuc cerorrec ematen tutçu eguiazco consolacioneac, eta goçoac.

Çu cerorri çare edertasuna bera, ontasun eta amudio bera; çu çare maiesta, eta loria bera; çu çare ithurburu baxharra, ceinnetan baitire, içatu eta içanen baitire bertan ontasun guciac bere perfeccioneric handi dienean.

Hala çutaz bertce ematen darozquidatçun guciac chume ç aizquit, eta estire asco enetçat, çure buruaz ematen darozquidatçun eçagutçac eta arguiac, eta çure loriaz eguiten darozquidatçun aguintcec ez naute contentatcen, ez baçaitut cerorri ikhusten, eta ez banaiz çure baitan descanfatcen.

Hortaz non ene bihotçac causi deçaque eguiazco sofeguric, eta contentamendu oso ric, ez bada creatura guciac baiño, eta dohaiñ guciac baiño gorago altchatcen çurequin bat eguiteco.

3. Ene arimaren espos maitea, Jesus amudio garbiaren ithurburua, mundu guciaren laun eta iabea, *norc libratuco nau, eta norc Psalm: emanen darozquit hegalac çure ganaraino 54. 7. hegaldatceco, eta çure baitan pausatceco.*

Helaz! noiz ethorrico da momento dohat-
su hura ceinnetan bertce lan guciac utciric ez

196 JESU-CHRISTOREN

baitut iñanen bertce eguitecoric lekhar ikhustea eta gustatcea ceñ estia eta goçoa çaren, ô ene launa eta ene Jaincoa.

Noiz iñanen naiz haiñ barna sarthua çure baitan, haiñ sustatua çure amudioz non ez baitut neure burua sentituco, eta çu bakhar-ric gustatuco baitçaitut sensuez goragoco manera batean, ceña ez baitute guciec eçagutcen!

Orai bici naiz plainuen, eta hasberapenen erdian, eta ene bicitce, dohacabea dolorez iafaten dut.

Ecen miseriazco haren hunetan guerthat- cen dire milla gaitz, ceñec ene spiritua al- raratcen, nahasten, eta illhuncen baitute, eta ene bihotça trabatcen dute, barraiatcen, thi- ratcen, cargatcen, halaco maneraz non eciñ baitoque çure ganaraiño, eta eciñ goça bai- titeque çure arraiciez, ceñec eguiten baitu- te dohatfuen bethiereco bozcarioa ceruan.

Ene Jaincoa, uqui beçaitçate ene has behe- rapenec, eta nic lurraren gaiñean pairatcen tudan hambat gaitz differentec.

Heb. 4. O JESUS, *loria eternalaren distiadura*,
 3. 3. arima desterratuaren consolamendua! ene
 ahoa mutu da çure aitciñean; baiñan ene bi-
 hotça mintço çaitçu ene ichiltsunaz.

Noiz arteraiño ene launac beranduco du
 ene ganat ethorri gabe?

IMITACIONEA. III. LIB. 197

Bethor ene ganat ene pobrecian ene consolatcerat.

Heda bieçat escua , eta athera benaçã ene laceria gucien artetic.

Çato, launa, çu gabe estenaz gueroz bicitcean bozcariozco ez egunic , ez orenic , eta çu çarenaz gueroz ene neurrimendua , eta habea.

Hagorandua naiz , mundu huntan presfundgui beltz batean beçala gaitcez cगतatua , burdiñez hertstua , çure presenciaren arguiac consola naçaqueen arteraiño , eta çure beguitarte arraiac libertatean eman naçan arteraiño.

5. Bertceec galde beçate çure orde , eta billha beçate nahi badute, nic eciñ deusbertceric maita deçaquet , esta , eta esta içanen ene gogaracoric çu baicen , ô ene Jaincoa, ene esparantça , eta dohatfutafun eternala.

Ez , eznaiz ichilduco ; eznaiz behiñ-ere gueldituco othoitz eguitetic ; çure gracia bihur dieçadaçun arteraiño , eta barrenean ene bihotçari mintça çaquizcon arteraiño.

J E S U S - C H R I S T O C .

6. Huna non naicen bada, ene semea , heldu naiz çure ganat , ceren deithu bainauçu.

Çure beguietaco nigartec , çure arimaco , desfirec , çure bihotceco humilltasunac , eta urriquiac iaufaraci naute cerutic , eta eraçkharri çure ganat.

198 JESU-CHRISTOREN

ARIMAC.

Eguia da, launa, deithu çaitut çutaz goçat-
cea desiratu dut, eta deliberatu dut gauça
guciei ukho eguiterat choillqui çurequiñ
iuntatcea gatic.

7. Baiñan çuc lehenbiciriç hertchatu nauçu
çure billhatcerat. Çaren beraz benedicatua,
ene Jaincoa, ceren çure cerbitçarientçat
hambat ontasun içatu duçun çure misericor-
dia infinituaren arabera.

Cer erran deçaque beraz guehiago gathi-
bu pobre batec çure aitciñean humiliatcea
baicen, behiñ ere bere bekharuen, eta be-
heratafunaren orrhoitçapena galdu gabe.

Ecen ceruan, eta lurtean eguiñ tutçun
gauça miragarri gucietan esta çure pareric.

Genef.

I. 31.

Pfalm.

18. 10.

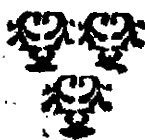
Sap.

14. 3.

*Çure obra guciac perfetac dire; çure iuia-
menduac çucentasunez betheac; eta crea-
tura guciac çure providencia guciz çuhur-
raz governatuac dire.*

Çaren beraz laudatua, eta lorificatua, ô
JESUS, aita eternalaren çuhurtia.

Ene mihia, ene arimac, eta creatura
guciec elkharrequiñ lauda, eta benedica be-
çaitçate eternitate gucian,

XXII. CAPITULUA.

Orrhoitu behar dugula bethi, Jaincoa ganic icatu ditugun unguiez.

ARIMAC.

IAUNA, idec dioçogu ene bihotça çure ^{2. Mac.}
legue sainduari, eta iracats dieçadaçu ^{1. 4.}
çure manamenduen bidean ibiltcen.

Eguidaçu, othoi, gracia eçagut deçadan çure borondate saindua, eta errespetu, eta atencione handirequiñ gogoan erabill deçadan çure ganic icatu ditudan ontasun generalac eta particularrac; hetaz orrhoituric bihur dietçaquitçudantçat çor darozquitçudan esquerrac.

Eguia da eta aithortcen dut, ez naicela gai çure favoreric chumeenaz-ere behar beçala çuri esquerren bihurtceco.

Infinituqui urrun naiz çuc eguiñ darozquidatçun unguien merecitetec, eta aufar-ratcen naicenean çure Jaincozco maiestaterai-ño beguien altchatcerat haren distiadurac erorasten nau llilluramendurat eta flaqueçarat.

2. Arimaco eta gorphutceco abantaill guciac barnean eta campoan ditugun dohaiñac, nahiz naturazcoac, nahiz graciazcoac, guciac dire çure ganic ditugun unguiac, ceñec eçagut arasten baitute çure manificencia; misericordia eta ontasuna.

Batçuec guehiago dute, bertceec gutiago; baiñan guciac çureac dire; eta nihorc eciñ duque den chumeena-ere çure ganic baicen.

Guehiago errecibitu duenac estu hargatic burupe guehiago behar, guehiago mereci balu beçala, estu behar altchatu bertceac baiño gorago, eta ez arbuiatu gutiago duena; ecen gucietaco handiena eta hoberena da bere ganic deus estuela uste duena, humillen dena, eta çuri esquerren bihurtceco arthosena.

Eguiazqui norc-ere baitaroca bere burua mezpreçagarrientçat, eta dohaiñen errecibitceco gutienic gaitçat, haiña eguiten da gai handienen errecibitceco.

3. Dohaiñ gutiago errecibitu duenac estu behar tristatu, eta etçαιο behar guehiago errecibitu duenari bekhaiztu.

Hobequi behar du miretci, eta laudatu çure ontasun infinitua, ceiñac haiñ liberalqui dohaiñic eta gogotic, isurtcen baititu bere ontasunac gure gaiñerat; presunen handitasunari, edo chumetasunari behatu gabe.

Gauça gucietan çu behar çare laudatu, ene Jaincoa; ecen gauça guciac çure ganic heldu dire.

Çuc daquiçu cer behar çaiõ batbederari, eta certaco behar çaiõ eman batari gutiago, eta bertceari guehiago, eztagocu guri

IMITACIONEA. III. LIB. 201

differentia horren eguitea, baiñan bai çuri,
launa, ceiñac marcatu baituçu guiçon ba-
khotcharen mercedimenduen neurria.

Hargatic, ene Jaincoa, favore handi ba-
tentçat dagoçat ez içatea dohaiñ distiantic
guiçonen laudorioac, eta ohoreac ene ganat
erakhar deçaquenic.

Eta norc ere bere burua pobre, eta billhuz
haitacusa estu hargatic behar tristatu, eta do-
loratu, aiticic boztu behar du; ceren eta
çuc, ô ene Jaincoa, humillenac, eta mun-
duaren arabera mezpreçagarrinenac hautatu
baititutçu çure cerbitçaritçat, eta maitetçat.

Lekhucõ dire çure Apostoluac, ceiñac
eguiñ *baititutçu mundu gucico Prince.*

Pfalm:

Bici içatu dire munduan errencura gabe.

44. 17.

Haiñ ciren humillac, haiñ malecia,
eta enganio gabeac: non hequien bozcario
gucia baitcen *afrunturic handienen çure ga-*
tic pairatcea, eta cer munduac higuintcen
baitu, eta hura gogo onez besarcateca.

Act 5:

41.

5. Hargatic çu maite çaituenac, eta çure
ungui eguiñez behar den eçagutça duenac
bere atseguinac handiena behar du içan çure
borondatearen eguitea, eta desiratcea compli-
daitecen haren baitan çure ordenu eternalac.

Hori behar da içan haren bozcario gucia,
eta nahi behar du haiñ gogoric içan chumee-
na, nola bertce batec nahi bailuque içan

handiena ; haiñ content behar du ičan azque-
neco herrunca hortaz , nola bertce batec le-
henbicoaz.

Fiñean hambat bozcario behar du ičan
beheratua mezpreçatua, eta fama gabe iça-
teaz nola bertcec bailuquete ohoreen, eta
loriaren erdian içateaz.

Guciac baiño guehiago estimatu behar
duguna da çure loriaren maitatcea , eta har-
tan bozcario , eta consolacione guehiago be-
har dugu causitu çure ganic erricibitu ditu-
gun , eta errecibituco ditugun ontasun gu-
cietan baiño.

XXIII. CAPITULUA.

*Lau abisu probetchos bihotceco baquearen
içateco.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, orai iracatsi nahi darotçut
baquearen bidea, eta eguiazco liberta-
tearena.

ARIMAC.

2. Eguidaçu gracia hori, launa, atsegui-
ñequiñ adituco çaitut.

JESUS-CHRISTOC.

3. Ene semea, eman çaitte çure nahia
baiño hobequi bertceenaren eguitera,

Hauta çaçü hobequi gutia, ecen ez ha-
ñitça.

IMITACIONEA. III. LIB. 203

Billha çaqu bethiere azqueneco lekhua ,
eta eman çaitte bertceac baiño beherago.

Desira çaqu eta othoitz eguiçu çure bai-
tan eguiñ dadiñ Jaincoaren borondatea.

Horra nolaco behar duen guiçonac ba-
quean eta foleguan fartceco.

A R I M A C.

4. Iauna , solas labur horrec perfeccione
handi bat çarratcen du.

Hitz baiño sensu guehiago da hor eta
manu baiño fruitu guehiago.

Erreguela horiec leialqui beira ahal be-
netça , ez nintequ erechqui eror altaramen-
durat.

Hortaz eçagutçen dut baquea , eta fose-
gua galdu dudan gucian ; çori gaitz hura
guerthatu çaitala ; ceren maxima saildu ho-
rietaric hastandu naicen.

Baiñan çuc , ene Jaincoa , ceñac gauça
guciac eguiñ ahal baiteçaquetçu , berrez diet-
çadatçu çure graciaç , çure manuac compli
detçadantçat , eta eguiñ detçadantçat ene
salbamendua.

Gogoeta gaichtoen contraco Othoitça.

5. Ene iauna eta ene Jaincoa , etçaitte- *Psalmt.*
cela urrun ene ganic ; çato , othoi , ene la- *70. 12.*
guntcerat ; ecen hañitz gogoeta gaichto alt-
chatu dire ene contra , eta icialdura handiec
altaratcen dute ene arima.

204 JESU-CHRISTOREN

Hambat etfaien artetic nola iraganen naiz çaurthu gabe, eta nola nic hec garaituco ditut?

6. Iauna, çuc erran darocuçu çure Profetaren ahoz: *Ni çure aitciñean ibillico naiz, Ifai. 2. 45. eta munduco podorosen orguillera beheraco dut. Presondeguitaco atheac idequico ditut, eta aguertuco ditut gauçaric gordeenac.*

7. Beraz, iauna, compli çaçu aguindu darocuçuna, *eta ni nahasten nauten gogoeta gaichto guciac suntsi bitez çure aitciñean.*

Ene esparantça eta consolacione bakharra ene atsecabe gucieran da çure ganat ihes eguitea, çure baitan fidancia osoaren ematea, çure deitcea eta othoitstea, çure ganicaco consolacioneac pacienciarequiñ iguriquitcea.

Jaincoaren arguien galdetceo Othoitça.

8 JESUS, guciç onça eta maitagarria, arguinaçacu, othoi, barreneco arguiaren arraiocoz, eta khen çacu ene arimatic illhumbe guciac.

Esteçaçula utz ene spiritua errebelatcerat, eta hezatçu ene tentacione muthiriac.

Eguiçu gudu ene alde, egoratçu ihesii bestia cruel hec, passione gaichto hec, ceñec gure galtceco lausengatcen baicairuste, çure bothereac baquea eman dietçadantçat, eta ene arima garbituric eguiñ dadintçat templu saindu bat, ceñetan contu gabe adituco baitire çure laudoriozco cantac.

Pfalm.

121. 7

IMITACIONEA. III. LIB. 205

Mana diogoçute haiceei eta tempestei, Marc.
erroçu itsasoari pausa adi, eta haiceari 4. 39.
gueldi adi, eta berehala eguiñen da calma
handi bat ene ariman.

9. Egoratçu çure arguia, eta çure eguia ^{Psalin.}
lurraren gainean distia detçatentçat: ecen ^{+2. 3.}
ni naiz lur hura illhun eta agor dagoena,
çuc argui deçaqueçun arteraiño.

Çure graciac isuratçu ene gainerat, ce-
ruco ihintz hartaz busti çacu ene arima,
egoratçu debocione samur baten uriac lur-
raren ihinstatceco, eta hari erakhartceco
fruitu onac, eta excelentac.

Altcha çacu ene arima bere bekhatuen
carga pisuaz çapatua, ene desirac itcheatçu
ceruco gaucei lothuac, dohatsutafun sobe-
ranoaren goçotasuna dastatu ondoan ahalca
nadintçat lurrerat gogoaren hedatceaz.

O thira naçaçu, ene Jaincoa, eta osoqui
aparta naçaçu creaturen iragaitçazco conso-
lamendu gucietaric; ecen esta creaturatic
ene bihotça osoqui sofegu, eta descantsa
deçaquenic.

Bat eguiñ naçaçu çurequiñ bethicotz çure
amudioaren lokharri eciñ urratuzcoaz; ecen
çu çare bakharra çure maitatçailleentçat
asco çarena, eta çu gabe alfer dire bertce
guciac.

XXIV. CAPITULUA.

Estugula behar curiosasunic bertceren berrien iaquiteco.

J E S U S - C H R I S T O C .

ENE Semea, etçaren curios, eta esteçaçula traba çure spiritua behar gabeco arthez.

Joan. *Hunelaco edo halaco eguitecotan cer doaz-*
21. 22. *çu çuri? Choillqui iarraic çaquizquit niri.*

Batac duen hunelaco, edo halaco umore; bertceac eguiñ deçan hau, erran deçan hori edo hura, çuc cer achola behar duçu?

Ez duçu çuc bertceentçat ihardetsico; baiñan çure buruaz contu eman beharco duçu: cergatic beraz horla khechatcen çare, çuri estoazquitçun eguitecoez.

Nic eçagutcen tut guiçon guciac, ikhuf- ten tut iguzqui azpian iragaten diren guciac, badaquit batbedera cer den, cer darabillan gogoan, cer nahi duen, cer chedez hari den.

Niri behar çazquit utci artha horiec: çu çau de soseguan, eta utzatçu khechosac khecha ditecela nahi duten beçambat.

Cer-ere eguiñen baitu edo erranen guiçonac, bere contuco içanen du; ni eciñ enganatuco nau.

2. Etçabiltçala fama handi bat ardietsi beharrez hañitz adisquide eguiñ nahiz, edo handien estimua merecitu beharrez.

IMITACIONEA. III. LIB. 207

Horiec guciac estire spirituaren barraiat-
ceco, eta bihotça illhumbeez bethetceco
naicen.

Adiaraz nieçaçuque gogotic ene hitça,
eta aguer secretu gordeac; beguira baciñau-
dez noiz heldu naicen çure ganat, eta ide-
quitcen baciñarot çure bihotceco athea.

Çaren beraz goardiacor, atçarria othoit-
ceran, eta humill gauça gucieran.

XXV. CAPITULUA.

*Certan dagoen bihotceco baquea, eta
aitciñamendu spirituala.*

JESUS-CHISTOC.

ENE Semea, erran diotet ene discipuluei:
*Usten darotçuet ene baquea, ematen da- 14. 17.
rotçuet ene baquea, eta estarotçuet ematen Joan,
munduac ematen duen beçala.*

Guciec nahi dute baquea: orduan guciec
estituste billhateen baque eguiazcoaren ar-
diesteco bideac.

Ene baquea bihotcez humill, eta estri di-
renentçat da.

Causituco duçu baquea, baldiñ paciencia
handia baduçu.

Baldiñ aditcen banauçu, eta ene manuac
beiratcen baiturçu sofegu handi batez goça-
tuc çare.

ARIMAC.

2. Cer beraz eguiñen dut, Iauna?

3. Goardia hertsi bat iducaçu erraten, eta eguiten tutçun gauça gucien gainean.

Estuçun bertce chederic ene gogara eguitea baicen, eta nitaz campoan ez deçaçula deuse ere ez hillha, ez desira.

Esteçaçula temerarioqui iuia bertceen eranez, eta eguñez, eta esteçaçula traba çure burua çure eguiteco estirenez. Manera hortan gutitan içanen çare altaratu, edo çure altaramenduac guti iraunen du.

Ecen bihorça bethi foseguan içatea, eta gorphutcean, edo spirituan penaric ez sentitcea, hori eciñ daiteque bicitce huntan, eta aukhiruco da solamente eternitateco paufuan.

Ez duçun beraz uste baque eguiazcoa ediren duçula, ceren ez duçun gaitcic pairatcen; edo osoqui ona çarela, ceren ez duçun etsaïic; edo gucia perfeta çarela, ceren gauça guciac çure gogara doazquitçun.

Erçaçula halaber iduc çure burua berthute handitacotçat, eta Jaincoaz bereciqui maitatutçat, devocione, eta samurtasun hañitz çure baitan sentitcen duçunean.

Esta seiñale horieran eçagutcen berthutearen maitatçaille eguiazcoa, eta estago hortan gure aitciñamendu spirituala, eta perfeccionea.

ARIMAC.

4. Certan bada, launa?

JESUS-CHRISTOC.

5. Perfeccionea dago çure burua Jaincoari çure bihotz guciac sacrificatcean, eta çure abantailac niholere ez billhatcen, ez gauça chumetan, ez handitan, ez demboran; ez eternitatean. Halaco maneraz bai non bifaia bethi content duçula çure esquerrac bihurtu-co baitiorçotçu Jaincoari, haiñ ungui çorigaitcetan, nola çori onean, guciac çuretçat orobat iduquiric.

Baldiñ baduçu indarric, eta bihotcic aſco, barreneco conſolacioneac galdu ondoan gairz handiagoen-ere pairatcera preparatceco; baldiñ ez baduçu çure burua iustificatcen, allegaturic merecitu gabe gaſtigu gogor hec pairatcen tutçula; aircitic ene probidencia, eta ſaindutaſuna adoratcen baditutçu guerthatcen çaiquitçun gairz gucietan. Orduan ibillico çare baquearen bidean, eta eſparantça ahal duqueçu *berriz-ere içanen duçula ene* Job: *ikhusteco bozçarioa.* 33. 26.

Baiñan çure buruaren mezpaccio ofo baterat hel ahal baçaite goçatuco çare baquezto abundanciaric handienaz; bederen mundu huntaco deſterruan ahal daitequen beçambat.

XXVI. CAPITULUA.

*Spirituco libertatea ardiesten dela, iracurt-
cez baiño hobequi othoitzez.*

A R I M A C.

EÇAGUTCEN dut, launa, guicon perfet
bati daocala, ceruco gaucetatic spiritua
ez apartatcea, mundu huntaco arthen erdian
artha gabe icatea, ez tontotafunezco indife-
rencia batez: baiñan arima libro, eta crea-
rureratic lechatuaren privilegio bereci batez.

2. Othoitsten çaitut, ô ene launa, begui-
ra naçaçun mundu huntaco artha sobretatic,
beldurrez heran traba nadiñ, gorphurceco
beharretatic, beldurrez hequien complitcen
hari naicela, atseguinac atçaman neçan; fi-
ñean ene salbamenduco traba gucietatic bel-
durrez trebesiez ynbatu eta hacatu ondoan
eror nadiñ.

Estarotçut galdeguiten solamente beira
naçaçun mundanoec lehia handirequiñ bill-
harcen ditusten gaucetatic; baiñan oraiño
libra naçaçun miseria hetatic ceinac baitire
guicon gucien pena, eta malediccione co-
munac, ceinec ene arima pifatcen baiture,
eta debeatcen nahi luquen beçambat liber-
tatearequiñ spirituaren bidean ibiltcetic.

3. O ene Jaincoa, atseguin eguiazcoen
sthurburua, gambia dietçadatçu behaçuneta-

IMITACIONEA. III. LIB. 211

rat haraguiaren gueçurrezco consolacione guciac, ceñec ontasun eternalen amudioric guibelatesn baicairuste, eta bere ganat thiraten presenteco atseguin iragancor baten itchurapen enganiofez.

Haraguiac eta odolac, ene Jaincoa, ez naçaten garai, munduac eta haren loria falsoac ez naçaten lillura, deabruac, eta haren malecia guciac ez naçaten engana.

Indaçu indarra gudu eguiteco, paciencia pairatceco, eta constancia fineraño iraureco

Munduco consolamendu vanoac gambia çatçu çure spirituaren gançudura guciz estirat, eta haraguiaren amudioa çure icen sainduaren amudiorat.

4. Oi ala iatea, edatea, eta bertce gorphutçaren beharrac carga baitçaizco çu maite çaituen arima bati!

Eguidaçu gracia, ene Jaincoa, gure flaquaciaren erremedio horiez balia nadiñ sobrequi, eta ez atseguina gatic, edo sobraniaz.

Ecen hec osoqui utz deçaquegu ceren naturaleça hagoan itchequi behar baitugu, bainan çure legue sainduac debeatcen darocu hetaric behar baino guehiago hartcea, edo heran sensuen billharcea, ceren bertcela haragua altcha bailiteque spirituaren contra.

Çure escu botheretsuac, ene Jaincoa, guida benaça, eta goarda sobrania gucietaric.

XXVII. CAPITULUA.

Gure buruentzat dugun amudioac guibelat-
cen gaituela ontasun soberanoaren
amudiotic.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, eman behar duçu gucia, gu-
cia gatic, eman behar çaiçquit gucia;
nahi banauçu içan osoqui.

Iaquin çaçü deusec-ere eciñ hambat calte
eguiñ dieçaçuquela nola çure buruarentzat
duçun amudioac.

Cembatenaz baituçu amudio propio gue-
hiago, hambatenaz çare creaturequiñ iofiago.

Çure amudioa simplea, garbia eta chu-
chena balinbada, etçare munduco gaucen
gathibu içanen.

Etçaçula desira içatea cillhegui etçaitçu-
na; eta etçaçula içan deus-ere traba çaitça-
quenic, edo spirituco libertateaz gabe çait-
çaquenic.

Miresteco da nola estuçun bihotçaren bar-
netic usten ene ganat çure burua, çuc desira
edo içan ahal detçaquetçun guciequiñ.

2. Cergatic tristecia vanoetz ahitcen çare,
eta nekhatcen artha sobraniazcoez?

Çatchazco fermuqui ene borondateari,
eta deusec eciñ calteric eguiñen darotçu.

• Lotcen baçaizco gauça bati baiño hobequi

IMITACIONEA. III. LIB. 213

bertce bati; lekhu bat hautatcen baducu, eta usten bertce bat çure aisia gatic, eta çure contentamendu propiala gatic; etçare behin-ere içanen grina eta khechagune gabe; ceren causituco baiturçu gauça gucietan escasac, eta contrestac lekhu gucietan.

3. Esta beraz heldu bihotceco baquea munduco gaucen içatetic, ez eta hec nombre handian içatetic-ere, baiñan hec arbuiatçetic, eta bihotcez ustetic.

Eta gauça hori erran behar da ez solamente aberastafunez, baiñan oraiño ohoreen, etalaudor ioen guticiaz-ere, ecen iragaten da mundua, eta munduarequiñ gauça horiec guciac.

Lekhuaren saildutasuna guti baliatcenda spirituaren kharra escas denean, eta campotic billhatcen dugun baqueac guti irauinen du; ez balin bada bere cimendua bihotceco baquean.

Erran nahi da ez baçare enequiñ borthitzqui lothua, alda beçaitzque; baiñan hobe eciñ çaitzque.

Ecen lehenbico aldian causituco tuteu çure ganic hastandu nahi içan ditutçun gaitz guciac, eta menturaz, guehiago ere.

O T H O I T Ç A.

Bihotceco garbitasuna Jaincoarigaldetceco.

A R I M A C.

4. Ene Jaincoa borthitz naçaçü Spiritu sailduaren graciaz.

O iij

214 JESU-CHRISTOREN.

Borthitz çaqu ene baitan guïçon barrenecoa.

Libra çaqu ene bihorça munduco artha, eta grîna guctiaric.

Etçaçula utz ene bihotça thira deçan bere ganat cer nahi den gauça tchar, edo baliosen guticiac.

Eguïdaçu gracia munduco gauça guciei beha dioçotedan gauça iragancorrei beçala, eta orrhoit nadiñ neroni-ere hequiequiñ batean Eccles. laster iraganen naicela; *ceren ez baita iguz-
2. 11. quia ren azpian deus iraupenecoric; eta guciac baitire vanitate, eta spirituco atsecabe.*

Oi ala dohatfu baita gaucei manera hortan behatcen diotena!

5. Indaçu, Iauna, Jaincozco çuhurtcia hori; ikhas detçadantçat çu gauça gucien gainetic billhatcen, causitcen, gustatcen, eta maitatcen. Eta gauça guciez iuiatcen bere baitan direnaren arabera, eta çure providenciac eman dioten herruncaren arabera.

Indaçu behar den prudencia lausenguen ene ganic urruntceco, eta contresten mansoqui iafateco.

Ecen çuhurtcia handi bat da guïçonen hitz vanoen mezpreçatcea, eta Syrena perillosoen canta estiei eta lausengu charmagarriei beharria tapatcea.

Manera hortan ibillico gare segurantçarequiñ Jaincoaren bideetan.

XXVIII. CAPITULUA.

Estugula içan behar mihi gaichtoen beldur.

JESUS-CHRISTO E.

ENE Semea, paira çaqu asaratu gabe çure
contra nihore gogoan iragaten badu,
edo erraten cerbait.

Ecen cembait estimu guti çutaz iendeec
eguiten badute-ere; cerotrec oraino guti agò
behar duçu çure burra preçatu, eta uste be-
har duçu estela fluqueciatic çureaten pateric.

Barrencoia eta spirituala baçare contu guti
eguiñen duçu haiceac daramatçan hitcez.

Prudencia handi bat da, gærtharçen çaitz-
quigun gaitçetan, eta nahi gabeetan ichillic
egotea, ene ganar bihotceç itçultçea, eta
guiçonen iuiamenduez ez altaratçea.

2. Çure baquearen içareac edo ez içareac
ez du egon behar guiçonen erranquizonetan;
ecen nahiz iendeac çutaz mintça direcen un-
gui edo gaitçqui; etçare harçatic çarençtic
bertce bat.

Non da çure uste baque eguiatzcoa, eta
eguiatçeo loria? Ez othe dago ene baitan?

Bai segur; eta norc ere ez baita guiçonen
gogaraco içateco guticiatic, ez eta guiço-
nen desgogaraco içateco beldurric, haña go-
çatuco da baque handi batez.

Eta contrara, bihotçeco kheçagure, eta

216 JESU-CHRISTOREN

spirituco barraiadura guciac fortcen dire
amudio desordenaturic, eta guizonentzat
dugun beldurtasun vanotic.

XXIX. CAPITULUA.

*Othoistu, eta laudatu behar dela Jaincoa
atsecabetan.*

ARIMAC.

IAUNA, çuc nahi içatu duçu tentacione
edo atsecabe hau guertha cequidan, den
çure icena benedicatua eternitate gucian.

Nola eciñ itçur bainaquioque, çure ganat
behar dut ihes eguiñ; çuc lagun naçaçunt-
çat haren iafaten, eta ene progotchucotz
guertharaz deçaçuntçat.

Iauna, altaratua naiz gucia ene bihotçac
eciñ causi deçaque soseguric, passione hunec
banarabilla, eta tormentatcen nau.

Joan. 12. 27. *Cer erranen darotçut, ó ene Aita guciz
onhetsia? Orái ni naicen hersturan.*

Hau da guduco orena, khecha çaite ene
laguntcerat.

Baiñan dembora hau ethorri da ene ganat,
çu guehiago lorifica çaitecentçat, ni libraturic
hambatetaraiño humiliatu nauçun ondoan.

Iauna, beraz othoi heda dieçadaçu escua,
eta athera naçaçu hirriscutic.

Ecen naicen beçalaco gachoa, cerdaiquet:
eta norat noaque çu gabe?

IMITACIONE A. III. LIB. 217

Iauna, indaçu aldi huntan-ere paciencia.
Lagun naçaçu, ene Jaincoa, eta cembat
herstua banaiz-ere ez naiz beldur içanen.

2. Baiñan arte hortan cer erran ahal die-
çaçuquet lekhat? *Iauna, çure borondatea* Marc.
compli dadillala. 26. 39!

Ungui merecituac ditut iasaten tudan penac.

Pairatu behar ditut Jaincoac nahi duela
paciencia requiñ iasan detçadan, tempesta
iragan, eta calma bihur daitequen arteraiño.

Çute escu guciz botheretsuac athera na-
çaque tentacione huntaric, edo eman deça-
que atsecabe hau, ni erortzeric guibelatceco
lehenetan asco aldiz eguiñ nauçun beçala,
ô misericordiazco Jaincoa.

Ecen cembatenaz baitçait niri gaitçago,
hambatenaz da ene librantça errechago,
Jainco guciz goraren escuarentçat.

XXX. CAPITULUA.

Nola behar dugun Jaincoaren laguntça
galdetu, esparantçarequiñ gracia
bihurtuco çaicula.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, ni naiz iauna atsecabetan Nahum
arimac borthitsten ditudana. Çato ene I. 7.
ganat penatua çarenean.

Badaquiçu cergatic estutçun laster içaten
ceruco consolacioneac? Hori heldu da ceren

218 JESU-CHRISTOREN

nekhezegui galdeguiten baititutçu oracionean.

Ecen othoitz khartsu batez baliatu baiño lehen, campoco consolacioneen ondoan abiatcen çare, eta emplegatcen tutçu guïçonnen erremedio vanoac.

Hargatic hec guciac guti baliatcen çaitz-Psalm. quitçu, eçagut deçaqueçun arteraiño, Ni
16. 7. *naicela bakharra ene baitan esparantça dutenac*, hirriscutic athera detçaqueçadana, eta nitaz campoan estela asco den laguntçatic, on den conseilluric, probetchos den erremedioric.

Baiñan orai tempesta guelditu denaz guerostic, eta gure spiritua sofegatuago denaz guerostic har çatçu çure lehenagoco indarrac ene misericordien arguiac dirabeiño.

Ecen hurbill naiz çure ganic ez choillqui gauça guciac leheneco estatuan eçartceco; baiñan oraiño çu gracia berriez berbetceco.

Jerem.
32. 17. *2. Bada enerçat deus gaitcic? ala içanen*
naiz erraten duena, eta eguiten estuena beçalacoa?

Non da çure fedea? Çau de fermu, eta irauu çaçu unguian.

Çaren pairucor eta indartsu; bere damboran ethorrico da consolacionea.

Math.
8. 7. *Çau de ene beita, iguric naçaçu: ethorrico naiz segar, eta sendaruco çairut.*

IMITACIONEA. III. LIB. 219

Tentacione iragancor batec penatcen çaitu; icialdura vano batec altaratcen çaitu.

Cer probetchu duçu çure buruaren khecharcea eta nahastea, ethorquiçuneco gauça segur estirenen gatic? Hori da çure gaitcen berretcea, eta çure buruari tristeciaren gainerat ematea. *Egun baxhotçac asco du bere pena.* Math. 6. 34.

Gauça vano eta alfer bat da, ethorquiçuneco gaucez, eta nihoiz menturaz guertthatuco estirenez tristatcea edo boztea.

3. Guiconen arintasunaren marca bat da bere burua halaco gogoeta vano ez enganatcerat ustea; eta arima flaco baten seinalea da, haiñ errechqui gure etsaiac zogoratcen darcuna sinhestea.

Ecen hari orobat çaiso baliatcea gueçutraz edo eguiaz, baldiñ helteen bada gure enganatcerat.

Estu acholaric ala erorataz gaitçan oraingo gauen amudioaz, ala guero coen beldutraz.

Etçaitrecela beraz altara; ez bedi ici çure bihotça. Joan. 14. 1.

Sinherçaçu ene baitan, eta emaçü çure esparantça ene misericordian. 27.

Noiz ere uste baituçü utrun naicela çure ganic, orduan maiz çure hurbillean naiz.

Eta uste duçunean guciac çuretçat galdu direla; orduan duçu maiz metecitcecotz paradaric hoberena.

Gauçac çure nahien contra direnean, estire hargatic bethi çure bidegabetan.

Estuçü çure buruaz iuiatu behar batrenean duçun khechagunearen arabera, eta nondic nahi den ethor daquiçun atsecabea etçaitçu bihotça eroti behar, handic ilkhitceco esparantça guciac galdu bacintu beçala.

4. Cerbait damu noicic behiñ egortcen darotçudan arren, edo cerbait consolacionez gabetcen çaitudan arren, estuçü uste behar berhicotz utcia; ecen bide hortaz ardiesten da ceruco errefuma.

Duda gabe hobeago da çuretçat, eta ni cerbitçatcen nauten gucientçat atsecabeez, frogatuac içan çaitetzen, ecen-ez gauça guciac çuen gogara doacen.

Eçagutçen tut çure gogoetaric gordeenac, eta badaquit on dela çure salbamenducotz urz çaitçadan noicic behiñ agortasunean; beldurrez çure nahira gauçac içateac eroraraz çaitçan orguilleriarat, eta çure burua lausenga deçaçun siñhetsiric etçarena baçarela.

Eman dudana khen deçaquet, eta bihurere placer dudanean.

5. Ematen badut, enea ematen dut; eramaten badut, estut çurea hartcen; ceren eneac baitire ontasun, eta dohaiñ perfet guciac.

Beraz cerbait pena edo atsecabe egortcen darotçudanean, ez bequiçu hargatic eror

IMITACIONEA. III. LIB. 221

bihorça : ecen çure gaitçac ariñ detçaquet berehala , eta gambia detçaquet bozcariorat çure nahi gabeac.

Eta horla eguiten dudanean , ez naiz hargatic gutiago iustu , eta estut laudorio gutiago mereci.

6. Çuhurra baçare , eta gauceti eguiaren arabera behatcen badioçute , estuçü behar atsecabeetan hambat tristatu ; aiticitic boztu , eta niri esquerrac bihurtu.

Çure bozcario bakharra behar liteque ,
nic çuri mundu huntan guphidetci gabe at- Job.
secabeac egortcea. 6. 10.

Noizbait erran diotet ene discipulu guciz onhetsiei : *Aitac ni maitatu nauen , beçala* Joan.
çaitustec maite. 15. 9.

Bizquitartean estitut egorri mundurat hango atseguinez goçatcerat , baiñan gudu handien pairatcerat ; ez ohoratuac , baiñan mezapreçatuac içaterat ; ez paufuan egoterat , baiñan pacienciaten bidez fruitu hañitcen ekhartcerat.

Ene semea , orrhoit çaitte bethi horiez.

XXXI. CAPITULUA.

*Creatura guciac arbuiatu behar ditugula ,
nahi badugu creatçaillea cuusitu.*

ARIMAC.

IAUNA , hañitz gracien beharra dut oraiño ,
Iardietfico badut estatu hura , ceñetan

222 JESU-CHRISTOREN

creatura batec - ere ez bainau irabatuco.

Ecen cerbaitec itchequitcen darotaino,
eciñ çure ganat libroqui hegaldan naitteque.

Hala nahi çuen altchatu Profetac cioenean:

Pfalm.
54. 7.

*Norc emanen darozquit hegalaç uso bati
beçala, hegaldan nadintçat, airean noan,
eta aurkhi deçadan pausa lekhu bat.*

Math.
6. 22.

Çer da baquezcoagoric *begui simplea*
baino? eta libroagoric mundu huntan deus
desiratcen estuena baino.

Altchatu behar da beraz gauça creatu gu-
ciez gorago, utci osoqui norc bere burua,
eta goratasun hartan eçagutu çu çarela gau-
ça gucien creatçaillea, eta çure obra gucie-
tan estela çure pareric.

Orduan arima ez bada osoqui lurreco gau-
cetaric lechatua, eta nihoiz-ere gai içanen
çeruco gaucetan gogoa fincatceco.

Hargatic dire bakhatrac comtemplacione-
corz gai diren presunac, ceren gutiac baitire
ontasun irancorretaric osoqui apartatcen di-
renac.

2. Hortacortz behar da gracia handi bat
arima altcha deçaquena bere buruaz gorago.

Eta guçona ez bada ematen spirituaren
goratasun hortan, eta creatura guciez bill-
huciric, ez bada Jaincoarequiñ osoqui iun-
tatcen, ez dire deus condatu behar haren ia-
quiñ, eta içan guciac.

IMITACIONEA. III. LIB. 223

Norc-ere uste baitu badela deus, handirie ontasun soberanoaz, neurri gabeaz, eta eternalaz campoan, haina apha egonen da, eta herrestan ibillico da luçaro.

Jainco ez den gucia esta deus, eta ez deus behar da estjmatu.

Diferencia handia da guicon prestu Jaincoac arguitcen duen baten çuhurtciaren, eta theologo barec liburutaric atheratcen duen iaquintasunaren artean.

Cerutic heldu diren arguiac, eta gracia gure bihotcerarat ifurtcen dituenac haguitez dire baliofagoac, ecen ez guiconaren spirituac bere nekhez, eta estudioz ardiesten dituenac.

3. Hañitcec nahi luquete altchatu cerucegaucen contemplacionerat: orduan estute eguiñ nahi hain ontasun handiaren ardiesteco behar dena.

Gu estatu dohatu hartaric guehienic guibelatcen gaituena da, ceren gauça campoçoei, eta sensuen gogaracoiei lotcen baicazcote, eta ceren artha guti baitugu gure buruaren mortificatceco.

Estaquit cer den, edo cer spirituc garabiltçan, edo cer nahi dugun guc spiritualtçat pasatu nahi dugunac.

Nekhe, eta artha hañitz hartcen dugu ontasun esteuz, eta iragançorentçat, eta estugu

hurten behin - ere pensatcén nola chucheti ahal deçaquegun gure barrena, eta ithec bilduac gure sensuac.

4. Helaz ! ez gare haiñ laster gure barrenan sartcén, non ez garen berehala ilkhiccen, eta estitugu behin-ere behar beçaiñ hertsiqui gure obrac pisatcen.

Estugu ikhusten cein behera dabiltcen gure guticiac, eta estugu nigarric eguiten ikhulteatz ez garela licuntafunic baicen.

Genes. 9. 12. Jaincoac egorri çuen uholde handia lur-
rerat, ceren haragui guciac lohitu baitçuen bere bidea.

Hala gure bihotceco affeccioneac gaichatatuac direnean, eta gure arima bere indarrez gabetua edireten denean, baitezpada gure campoco accioneec-ere sentitu behar dute barreneco flaquecia, eta corrupcione hura.

Ecen bicitce onaren fruitua bihorz garbitic sortcen da.

5. Galdetcen da maiz cet nihorc eguiten duen : baiñan guti contutan hartcen da cet chedez hati den.

Galdeguiten da guiçon batez, ea balentaden, aberatfa, edo ungui eguiña den, ea ungui escribatcen, edo cantatcen duen, ea bere officioan fechoa den.

Orduan ea spirituzcoa, pobrea den, ea pairucorra, mansoa, barrencoia den. Nihor esta mintço.

Naturaleça,

IMITACIONEA. III. LIB. 225

Naturaleça, eta gracia haguitz dire different, hare estio behatcen campoari baicen, hau berriz barrenera dago beira.

Naturaleça maiz enganatcen da, gracia ez enganatceco Jaincoa baitan ematen du bere esparantça.

XXXII. CAPITULUA.

Batbederac ukho eguin behar dioela bere buruari, eta bere guticiei.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, çure buruari alde baterat ukho eguiten ez badioçu, libertate oso bat eciñ ardietsico duçu.

Badire batçuec bere escuco içan nahi dutenac, bere buruen maitatçailleac, guticiofac, curiosac, horrat, hunat, bethi dabilçanac, bere aisiac bilhatcen ditustenac, eta ez JESU-CHRISTOREN, gogaraco gauçac, bethi gogoeta berritan dabilçanac, eta deseinu iraupenezcoric behin-ere hartcen estutenac, eta hec guciac gathibu dire, eta amarratuac daduzcate haraguiac, eta debruac.

Ecen Jaincoa ganic heldu estena deseguiten da, eta erortcen da laster esdeufsetarat.

Orrhoit çaitte bethi hitz labur, eta perfeccione gucia çarrateen duen huntaz.

Urçaçu guciac, eta causituco tutçu guciac.

Ukho eguiocute çure passionei, eta editenen duçu eguiazco sosegua.

216 JESU-CHRISTOREN

Eguia hori erabill açu maiz çure gogoan,
eta obrateen baduçü, gauça guciac iaquiñen
tusquetçu.

A R I M A G.

2. Iaina, esta hori egun bateco lana eta ez
haur dostera, hitz labor horiec çarratcen du-
te religioneco perfeccione gucia.

J E S U S - C H R I S T O C.

Ene semea, estuçü guibela goan behar,
eta bihorça galdu behar perfeccioneco bidea
eracuchten çaitçunean, aiticic altchatu be-
har duçu çure arima estatu gora hartarat, edo
bederen enfaiatu çure desfrez, harat igaterat.

Ochala hartan baciño, eta ethorri baciñe
çute buruaren ez guchiago maitatçeraiño;
bainan onestçeraiño folamente ene boron-
date saindua, ceina marcatcen baitçaitçu çu-
re aicindarien ordenuez.

Oiala ordutan ene gogaraco baitçintezquel
eta çure bicia baquez, eta bozcarioz, bethea
basliteque.

Hañitz gaitzez behar duçu oraiño billhuciz,
ceinac ez badituçü osoqui ene gatic uti
nahi ez baituçü secular ardiestico galdetcen
duçuna.

Apoc. 1. 18. *Beaz abisa ematen darotçut aberastecotz
eros deçaçun ene gatic urte suan gorz hura,
ceina aguinta baitut, erran nahi da ceruco
çuhurteia munda gucia oiñen azpian oflicat-
cen duena.*

IMITACIONEA. III. LIB. 227

Haren içateco arbuia çaqu lurreco çuhurt-
cia gucia, eta utfaçu çure buruaren amudio,
eta estimu guciac.

3. Badiruri hitz horiez ertchatcen çaitu-
dala gauçaric baliosenen despendioz, tchar-
renen, eta mezpreçagarienen erosterat.

Ecen ceruco çuhurtcia hura bere burua-
rentçat estimuric estuena iduriz çhumea da
haguitz, mezpreçagaria, eta hurren ahanz-
mendurat eroria, eta cembaitec hitcez oho-
ratcen badute-ere açcionneez contra eguiten
diote.

Hura da bizquitartean perla preciatua,
ceiña hañitcentçat estalia baita eta haren ba-
ñoa gutiz eçagutua.

XXXIII. CAPITULUA.

*Guiçonaren bihotceco arintafuxa eçin pausa
daitequela Jaincoa baitan baicen.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, etçaitecela sobra fida oraico
çure disposicionean, ecen bertce con-
tracorac laster muda daiteque.

Mundu huntan bici çareño nahi estuçur-
laric-ere beñhi gambiacor içanen çare.

Hala batean aleguera içanen çare, eta
bertcean triste, batean baquean eta bert-
cean altatamenduan, egun Jaincotiar, eta
devocionean bero bihar ephel, eta devo-
cione gabe.

Orai fecho guero nagui, batean serios, eta goardiacor, eta bertcean ariñ, eta goardia gabeco.

Baiñan çuhurra fermu dago mudantça horien gucien erdian.

Nola gauça spiritualez arguitua baita ez-tu conturic eguiten bere baitan cer sentitcen duen, eta ez cein partetaric heldu den inconstanciaren haicea.

Haren gogo gucia da guerotic guerora guehiago hurbiltcea marcatua duen chederat, ceina ez baitu behin-ere bichtatic galtcen.

Manera hortan dago bethi bat, eta bethi fermu ceren haren chede chuchen, eta garbia guerthacari differenten erdian bethi baita ene cerbitçatcea, eta ene gogara eguitea.

2. Cembatenaz gure chedea, ceina baita gure atimaco beguia, garbiago eta chuchenaigo baita, hambatenaz gabiltça seguratuquiago hirriscu differenten artean.

Baiñan intencione garbi hura lohiten da hanitcen baitan, ceren laster bichta arthiquitcen baitute aiteinera heldu çaizcoten sensuen gogaraco gaucen gainerat.

Gaitz da haguitz causitcea bihotz bat osoqui libroa, eta amudio propioaren notha gucietaric garbia.

Hala Juduac lehenago ethorri ciren Bethaniarat, Martharen, eta Mariaren etcherat

IMITACIONEA. III. LIB. 229
ez choillqui JESUSEN gatic; baiñan hobequi
Lazaro bichtua ikhustea gatic.

Behar da beraz garbitu intencionearen
beguia chuchena, eta simplea ičan dadintçat,
eta moian gucien artetic bethi-ere chedea
ene ganat heda deçaçuntçat.

XXXIV. CAPITULUA.

Ceiñ goço den Jaincoa maite dutenentçat.

A R I M A C.

HUNA, ene Jaincoa, eta ene gucia, cer
guehiago nahi dut, cer çorion desira
deçaquet handiagoric?

Jaincoa da, ene gucia, ô hitz estí eta goçoa!

Orduan hitz eternala maite duenarentçat,
eta ez mundua, eta munduco ontasunac
maite dituenarentçat.

Ene Jaincoa da, ene gucia! Asqui erra-
tea da amudioa duenarentçat.

Aditcen tu errechqui hitz horiec, eta esta
unhatcen horien maiz ahoan içateaz.

Çure aitciñean gauça guciac on eta gustos
dire, khiratsdun, eta unhagarri, çu estalia
çarenean.

Çuc ematen dioçu bihotçari bere sofegua,
eta bethecten duçu baquez eta bozcarioz.

Çuc gauça guciez ungui iuiarasten da-
roçu, eta laudarasten gauça gucietan çure
maiestatea.

Deusec-ere çu gabe eçin luçaro atseguin daique, deus-ere esta goço, eta gustoz çure graciac, eta çure çuhurtciaren gatçac ez badio gustu ona ematen.

2. Çu gustatcen çaituenac gustatcen tu çure baitan gauça guciac; eta çu goço causitcen etçaituenarentçat khıratfa dute gauça guciec.

Munduco çuhurrec estute goço causitcen çure çuhurtcia, estute gusturic haraguiarentçat baicen; bizquitartean cer han causitcen dute? Vanitatea, eta herioa.

Contrarat eguiazco çuhurrac dire mundua mezpreçaturic, eta haraguia mortificaturic, çuri daraizquitçunac; ceren iragaten baitire gueçurretic eguiarat, eta haraguitic spirituarat.

Hei çaie goço Jaincoa, hec ematen diote Jaincoari creaturetan causitcen den on guciaren ohorea, eta burupea.

Hequien gostu fin eta delicatuac eçagutcen du cer diferencia den creatçaillearen, eta creaturen artean; eternitatearen, eta demboraren artean, argui creatua estenaren eta argui hartaric heldu diren arraioen artean.

3. O argui eternala, argui creatu guciez gorago infinituqui altchatua; arthicatçu ceru goratic çure chismichtac, eta çure kharrai sarbedi ene bihotceco chocolu, eta gordaira gucietan.

IMITACIONEA. III. LIB. 231

Garbi çaqu, aleguera çaqu, argui çaqu,
bitch çaqu ene arima; haren pucbantça gu-
ciac çuri hertsiqui iunta daquizquitçuntçar.

Oi, noiz ethorrico da oren dohatfu,
oren hambat desiratu hura, ceinetan çure
presenciaz safiatuço bainauçu, eta çu içanen
baitçairut guciën orde?

Fagore hura eguiten estautaçuiño, estut
içanen eguiazco bozcarioric.

Baiñan, helaz! guiçon çaharra bici da
oraiño ene baitan, esta oraiño gucia gurut-
ceficatu, esta osoqui hill oraiño.

Enferratcen çaiõ muthiriqui spifituari,
bichten ditu guerlac eta guduac çure barte-
nean, eta estu ulsten arima baquean erregui-
ñatcerat.

4. Baiñan çu, ene Jaincoa, *itsasoaren* Psalm.
furia nauşi çarena, eta haren ukriñ asar- 88. 10.
reac calmarcen ditutçuna, altcha çaitte eta Psalm.
lagun çaquizquit. 43. 23.

Sunşi çatçu niri guerla eguiteñ darotate- 67. 31.
nac: porroçca çatçu çure befo guciç bothe- Judith.
reisuaz. 9. 11.

Eracutch çatçu çure obra miraculluz- Ecclef.
coac, çure botherea ohora eta lorifica da- 36. 6, 7.
dintçar; econ çu çare ene ihes lekhuç, eta
ene esparantça bakharra, ô ene Jaincoa.

P iv

XXXV. CAPITULUA.

Nihor estela tentacionetario segurantzari mundu huntan bici dein.

JESUS - CHRISTOC.

ENE Semea, mundu huntan çareinõ erçare nihoiz-ere segurantzari içanen; baiñan bethi arma spiritualen beharra içanen duçu.

Erçañez alde gucietarico inguratua çare, ceinõc ematen baitarotçute gudu escuin, eta esquer.

Baldin ez badiocute paratcen hequien colpe guciei pacienciaren erredola, etçare hañitz egonen cembait çauri hartu gabe.

Çure bihotça ez baduçu ene baitan fincatcen, ene gatic gauça guciën pairatceco borrodate fermu batequin, hambat gudu borhitz ecin iafanen tutçu, eta ecin ardietsico duçu dohatsuen khoroa.

Iragan behar tutçu beraz hiriticu hec guciac, bihotz handirequin, eta indarca garaitu traba hec guciac.

Apoc. 17. *Ecen victoriosentçat dago mana, bihotz gabeentçat laceria handia.*

2. Mundu huntaco baquearen ondoan baçabiltça, nola ardietsico duçu sofegu eternala?

Erçañdecela pausuaren ustean, baiñan egon çaitte soffricarien beira.

IMITACIONEA. III. LIB. 233

Billha çaqu baque eguiazçoa, ez lutrean, baiñan bai ceruan; ez guiconen eta creaturen artean, baiñan Jainco choilla baitan.

Mundnco gaitz guciac iasan behar tutçu, nekheac, doloreac, tentacioneac, persecucioncioneac, beharrac, errasunac, afruntuac, erran gaichtoac, hiroiac, humiliacioneac, ahalquericac, mehatchuac, mezprecioac; guciac behar tutçu pairatu Jaincoaren amoreac gatic.

Horiez aicñatcen gare berthutean, horiez frogatcen gare, horiez eguiten da ceruan errecibituco dugun khoroa preciatua.

Ecen aguindu durgolardobethi iraunen duenbat nekhe laburrentçat, eta loria fiñ gabecobat berehala iragaten den ahalquericat.

3. Uste duçu bethi nahiaren arabera içanen tutçula consolacione spiritualac?

Ene sainduac estute bethi halacoac içatu, egorri diotet pena penaren gainean, tentacionea tentacionearen gainean.

Baiñan gaitz horiec guciac pairatu tuste paciencia handi batequiñ, iasan tuste gudu horiec fermutasun miragarri batequiñ bere esparantça gucia ematen çutela, ez bere baitan, baiñan Jaincoa baitan; baitçaquiten *bicitce huntaco soffricariac estirela deus loria haren aldean, ceña içanen baita he-*

Rom.
8. 18.

quien pagua eternitate gucian.

234 JESU-CHRISTOREN

Nahi cinduce eman nieçaçun berehala hambat sainduec haiñ nekhe, eta nigarren ondoan içatu dutena?

Çaude ene laguntçaren beira, estuçun impacienciatic, çaren fermu eta animotsu, fida çaitte ene baitan, egon çaitte fincatua berthutean, eta hirrisca çatçu çure arima eta gorphutça, ene ohoretan.

Nic emanen darotçut compliqui golardoa,

*Pfalm. eta içanen naiz bethi çurequiñ çure atseca-
90. 15. betan.*

XXXVI. CAPITULUA.

Mezpreçatu behar ditugula guiçonen iuiamendu vanoac.

JESUS-CHRISTOE.

ENE Semea, emaçu segurantçarequiñ ene escuetan çure bihotça, eta estuçun beldurric guiçonen iuiamenduentçat, çure concienciac deusez acusatcen etçaitueiño.

Çorion bat da horla pairatcea, eta hori etçaiõ gaitz, eta penagarri idurituco bihotz humillari, eta bere baitan baiño Jaincoa baitan fidatcenago denari.

Guiçon guehienac sobra mintço dire, eta fiñheste guti eman behar çaitte hequien hitçuntciqueriei.

Bertce alde eciñ guciac contenta derçaqueguque.

IMITACIONEA. III. LIB. 235

Ecen londoni Pauloc bere ahal guciac eguiñ dituelaric Jaincozco chedez gucién gogaraco içatecotz, eta hartacotz *gucia gucientçat* I. Cor. *eguiñ delaric*, halere eracutchi du *estela* 9. 19. *contu hari guizonen iuiamenduez condena-* 4. 3. *tua içateaz.*

2. Bere ahal guciac eguiñ ditu arimen one-cotz eta salbamenducotz, eta halere eciñ egoru dabertceez iuiatua, eta mespreçatua içangabe.

Gauça guciac utci cituen Jaincoa ganat, ceñac guciac eçagutcen baititu, eta etcen baliatu bere pacienciaz eta humiltasunaz baicen guizonen erranquiçun, eta suspicha falsoen contra.

Eta noicic behiñ ihardetsi badiore bert-
ceen gaichtaqueriei, hori eguiñ du beldur-
rez haren ichiltasuna behastopa harri balia
cediñ flacoentçat.

3. Çaren beçalacoric cergatic çare beldur
guizon hilcor batentçat? Egun bada, bihar esta.

Çaren Jaincoaren beldur, eta etçare gui-
çonen beldur içanen.

Cer bidegabe eguiñ dieçaçunque guizon
batec bere solasez, eta hitz gaichtoez? Bere
buruari calte guehiago eguiten dio çuri bai-
ño; ecen nor nahi den eciñ itçurico çαιο
Jaincoaren iuiamenduari.

Duçun beraz iuie iustu hura bethi beguien
aitciñean, etçaitecelabalia errencurez eta ihar-

236 JESU-CHRISTOREN

duquitceez iendeen erasia gaichtoen contra.

Baldiñ orai garaitu badiruriçu, bertceen gaichtaqueriaz, eta estalia baçare merecitu ez ditutçun laidoz eta ahalqueriaz, beira çaite çure merecimendua gutitcetic, eta çure khoroa mendratcetic çure pairu escafez.

Itçul çarçu çure beguiac ene ganat, ceñac baitut ahala ceru goratic çure libratceco laido Rom. do eta afruntu gucietaric, eta *batbederari* 2. 6. *bihurtceco bere obren arabera.*

XXXVII. CAPITULUA.

Uti behar dugula osoqui gure burua Jaincoaren nahirat, bihotceco libertatearen içateco.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, utsaçu çure burea, eta edirenen nauçu.

Ez duçun cerenez, ez hauturic, ez iabetafunic, eta hañitz irabacico duçu.

Ecen ene borondaterat usten baduçu çure burua bethicorç, bethi gracia berriac emanen darozquitçut.

A R I M A C.

2. Iautia, cembat aldiz behar dut manera hortan utci neure burua?

JESUS-CHRISTOC.

3. Dembora guciez, lekhu gucietan, gauça chumetan handitan beçala, ez dut deuseren beresten, eta nahi çaitut gauça guciez billucia causitu.

IMITACIONEA. III. LIB. 237

Bertcela nola çaitesque enea, eta ni çurea : ez baçare campoan, eta barnean osoqui hustua nahi propio çucietaric.

Cembatenaz hori eguiñen baituçu lasterrago, hambatenaz hobequi cañitico çare; eta cembatenaz osoquiago, eta ciñezago ucico baituçu çure burua; hambatenaz guehiago mereditico duçu ene amudioa, eta ene graciac.

4. Hañitz niri ematen çaitzquit, baiñan ez osoqui eta ene providencian estire hambat fidatcen, non ez baitute berec-ere cebait artha bere buruez itchequitcen.

Batçuec ematen çaitzquit osoqui; baiñan guero tentacionez hertstuac direnean hartcendute eman dutena, eta hala estire garabic berthutean aitciñatcen.

Batçuec eta bertceec estute behiñ-ere ardietsico bihotz garbien libertatea, eta ene adisquidetasunaren fagore estiac.

Ecen eciñ daiteque enequiñ goçamenezco amudioric, eta batasun misticoric presuna ez bada lehenago ene ganat osoqui usten, eta ez badarot egun oroz bere içate çucia sacrificatcen.

5. Erran darotçut maiz, eta berriz-ere erraten darotçut : ukho eguiocu çure buruari, eman çaitzquit osoqui, eta çure anima goçatuco da barreneco baque handi batez.

238 JESU-CHRISTOREN

— Emaçu gucia , gucia içatea gatic , etçaçula deus desira , etçaçula galde iadanic eman duçuna.

— Çauđe enequiñ phuruqui , eta fermuqui lothua , eta ni içanen nauçu.

— Orduan içanen da çure bihotça eguiazqui libro , eta illhumbe gucietaric campoan.

— Çure eguiñ gucien , çure othoitcen , çure desiren chedea behar da içan iabetasun guciez billhuciric. JESUS-CHRISTO billhuciarri iarraquitcea : eta çure buruari hillic enetçat eternitate gucian bicitcea.

Orduan goanen dire çure ganic beldurtasun humanoac , eta hillen dire çure bihotcean amudio defordenatu guciac.

XXXVIII. CAPITULUA.

Nola behar dugun campoco gaucetan comportatu , eta Jaincoa ganat ihesi eguiñ hirriscutan.

JESUS-CHRISTOC.

ENa Semea , lekhu , occasione , eta lan gucietan duçun artha handi bat libro içateaz çure batrenean , eta çure campoaren nauşi.

Gauça guciac diren çure azpico , eta çu ez baten ere ; içan çaitçentçat çure accioneen nauşi , eta ez esclabo.

— Manera hortan gathibutasun gucietaric libraturic ; Israeldar eguiazco bat beçala

IMITACIONEA. III. LIB. 239

iraganen çare Jaincoaren umeen condicio-
nerat, eta libertaterat.

Ceiñac altchatcen baitire dembora hun-
taco gauzez gorago, ontasun eternaletan go-
goa fincatceco.

Ceiñec esquerreco begüiaz behatcen
baitiote ontasun irangotiei, eta escuiñaz
cerucoei.

Ceiñac haiñ guti creaturen esclabo iart-
cen baitire, non contrarat hec arrimatcen
baitituste creaturac Jaincoaren cerbitçuan,
berac creaturetan eman duen ordenuaren ara-
bera, ceiñetan ez baita deus makhurric; bai-
ñan gauça guciac eguiñac baitire creatçail-
learen ohoreco.

2. Baldiñ fermu baçaude munduco guer-
thacari gucietan; ez baduçu iuiatcen ikhuf-
ten, edo aditcen ditutçun gauzez campoco
idurien arabera, eta haraguzco beguiz.

Aitcitic occasione gucietan sartcen baçara
Moise beçala tabernaclea barna, Jaincoari
conseillu galdetcerat, maiz adituco ditutçu
haren erreputa divinoac, eta handic ilkhico
çare hañitz gauça oraingoez, eta guerocoez
arguitua.

Ezen Moise bethi tabernaclerat cioan ar-
gui, eta conseillu billha gauça gaitz, eta du-
dazcoetan; othoitcerat eguiten çuen bere
ihesa guçonen maleciac hirriscutan ematen
çuenean.

Çuc-ere manera berean farthu behar duçu çure bihotceco tabernaclean, Jaincoari mintquiago bere laguntça galdeguiteco.

Ecen iracurteen dugu escriptura sainduan Josue, eta Israelgo umeac Gabaondarrez Josue. enganatuac içatu cirela; *ceren ez baitçuten* 9. 14. *artha içatu gauça guciac baiño lehen Jaincoari conseillu galdetceco*, *ceren errechquiegui siñhetsi baitçitusten hequien hitz estiac*, eta utricalmendu falso batez uquitcerat utci baitçitusten bere buruac.

XXXIX. CAPITULUA.

Jaincoari utci behar diogula gur eguitecoen artha, eta haren ganic iguriqui gauça guciac.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, utlatçu ene gainean çure eguitecoen artha, nic burutan atheratuco ditut cein bere demboran.

Çaude ene ordenuaren beira, eta progotichu içanen duçu.

A R I M A C.

2. launa, gogoric ustun ditut çure ganat ene eguiteco guciac, ecen ikhusten dut berdin ene arthec deus guti daiquetela.

Ochala ez banu gññaric gueroco gaucez, eta osoqui çure nahirat arrimatçen baninz.

JESUS

IMITACIONEA. III. LIB. 241

JESUS - CHRISTOC.

3. Ene semea, guiçona badabilla, eta khechatcén da haguitz desiratcen duenaren içateco, eta ardietsi duen beçaiñ sarri hi-
guinrcen çaió, eta hartaz bertcela iuiatcen du, ceren guiçonaren guticiac gambiacorrac baitire, eta errechqui iragaten baitire gauça bateric bertcerat.

Esta beraz berthute chumea gauçatic chumeenetan norc-ete buruari ukho eguitea.

4. Guiçonaren aitiñamendu eguiazcoa bicitce spiritualean datça bere buruari ukho eguitean; hartarat ardietsi duena goçatcen da libertateaz, eta foseguaz.

Guciarequiñ - ere debruac ungui guciert etsaiac ezcaitu behiñ-ere usten tentacione gábe; gabaz, eta egunaz hedatcen tu fateac, hetan atçamateco bere buruen guardian ez daudecenac.

Hargatic erran diotet ene Apostuluei : çau- Math.
dete atçarriric, eta eguiçus orhoitz tenta- 26. 41.
cionean sar etçaitestentçat.

XL. CAPITULUA.

Guiçonac estuela berenez onic, eta eciñ
duquela deusez-ere buruperic.

ARIMAC.

IAUNA, cer da guiçona çu hartaz orhoit- Psalma
ceco, edo cer da guiçonaren semea çuc 8. 5.
hura çure bisitaz ohoratceco? Q

242 JESU-CHRISTOREN

Nondic merccitu ditu çuc fiari eguiten diotçotçun gracia guciac.

Usten baninduçu-ere, ô ene Jainco, cer çucen nuque errencuratceco ?

Eta cer caufi deçaquet errateco ez bada- rotaçu ematen galdetcen darotçudana.

Eciñ neure buruaz deus penfa, eta erran deçaquet eguiagoric hauche baiño, Iauna, ez naicela deus, ez daiquedala deus ene ganic estudala deus onic; ez naicela flaqueci- ric baicen; eta bethiere neure iaidura gucia esteufera dudala.

Halacô maneraz bai non ez banauçu cam- potic laguntcen, eta barnetic borthisten, lachatcen bainaiz berehala, eta erortcen epheltafunerat.

Pfalm.
101. 27.

2. *Baiñan çu, Iauna, bethi orabat çare eternitate gucian, bethi on, iustu, faindu.*

Gauça guciac ordenatcen, eta arrimatcen ditutçula ontasunequiñ, iustutasunequiñ, çuhurtçiarequiñ, eta faindutasunequin.

Baiñan ni ceña aicña bainoa guehiago bainoa guibela berthutearen bidean eznago dembora lucez estatu batean, ceren gam- biatcen bainaiz demboraren arabera.

Halere laster altchatcen naiz placer du- çunean hedatu çure escua ene laguntceco.

Ecen çu cerori nihoren laguntçaric gabe asco çare ene laguntceco, eta ene borthisteco

IMITACIONEA. III. LIB. 243

halaco façoñez non ez bainaiz haiñ gambiacor içanen, baiñan ene bihorça osoqui çure ganat itçulico baita, eta çure baitan baicen ez baitu billhatuco bere sosegua.

3. Baldiñ banaqui munduco consolacioneen usten, nahiz devocionean aitiña goateco, nahiz çure baitan causitceco guiconen artean etciñtuzquedan laguntçac, eta solegimenduac.

Orduan arraçoinequin uste behar uuque betheco nintequela çure graziaz, eta ceruticaco dohaiñez, eta consolamenduez.

4. Esquer darotçut, ô ene Jaincoa, ene ganat heldu diren ontasun guciac çure ganic heldu ditenez gueroftic.

Ecen ez deus naiz, eta vanitate hutz çure aitiñean gucia naiz gambiacorra, herbala, eta flacoa.

Certaz duquet beraz ene baitan burupe, eta cergatic nahi dut içan preçatua bertceez?

Ene esteustafuna gatic? Hori liteque azqueneco vanitatea.

Eguiaz vana-loria içurri perillos bat da, eta lilluramendu handi bat eguiazco loriaz gabecen, eta çure graziaz billhuzten gaituenaz gueroftic.

Ecen nihor bere buruaz content denean çure desgogara eguiten da, eta guiconen laudorioen ondoan dabillanean gaitcen tu eguiazco berthuteac.

244 JESU-CHRISTOREN.

5. Arimaren eguiazco loria, eta bozcario faindua da çure baitan bere atseguina ematea, eta ez bere baitan çure handitasunaz boztea, eta ez bere berthuteaz, eta creaturetan gure gogaraco diren gauça guciez çuri ohore ematea.

Hala beraz, launa, guionec lauda beçaitçate çu, eta ahantz ni; glorifica betçate çure obrac, eta ez eneac; laudorio guciac diren çuretçat, eta nic ez deçadan enetçat gueldi batere.

Çu çare ene loria, eta ene bihotceco bozcarioa.

Estut nahi loriaric, eta bozcarioric hartu çure baitan baicen, ene bici gucian, ecen nitaz denaz beçambatean estut deus loria, eta burupe eman dieçaquedanec ene flaueciac, eta ez deustafuna baicen.

Joan. 6. Judeec eta mundanoec *billha beçate*
5. 44. *elkharrri ematen dioten loria; nic behintçat*
estut nahi billhatu Jaincoa ganec heldu de-
na baicen.

Ecen mundu huntaco loria, ohore, eta handitasun guciac estire vanitateric, eta erhoqueariaric baicen çure eternitateco loriaren aldean.

O ene Jaincoa, ceina baitçare ene misericordia, eta ene eguia; Trinitate dohatua! çuri choillqui çor çazquitçu laudoriac,

IMITACIONEA. III. LIB. 245
ohoreac, berthuteac, eta loria mende gucie-
taco mendetan.

XLI. CAPITULUA.

*Mundu huntaco ohoreac mezpreçatu behar
ditugula.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, etçaitecela trista ikhustez
bertceac ohoretarat altchatuac, eta çu
arbuiatua, eta beheratua.

Altcha çaçu çure bihotça ene ganat ceru-
rat, eta estuçu içanen damuric guiçonez lur-
rean mezpreçatua içateaz.

ARIMAC.

2. Iauna, haiñ itsuac bagare non vanita-
teac errechqui enganatcen baicaitu.

Neure buruari ungui behatcen badior,
eçagutuco dut egundaiño nihorc estarotala
bide gaberic eguiñ, eta hala estudala arra-
çoiñic çutaz errencuratceco.

Ecen creatura guciec çucen dute ene con-
tra altchatceco, hambateraiño egun oroz
offensatcen çaitudanaz gueroftic.

Hala defohorea, eta arbuioa haiñ iustu-
qui daoçquit niri, nola çuri laudorioa, oho-
rea, eta loria.

Eta ez banago gogotic creatura guciez
mezpreçatua, utcia eta esteustçat iduquia
içaterat, eciñ duquet ene barrenean baqueric.

Q iij

246 JESU-CHRISTOREN
eta fermutafunic, ez çure graciaren ar-
guiric, ez çurequiñ batafun oforic.

XLII. CAPITULUA.

*Bicitce huntaco baquea estugula guiçonon
baitan eçarri behar.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, çure baquea ematen badu-
çu ceñ nahi den presunaren baitan, ce-
ren den çure gogaracoa, eta ceren lakhet
çaitçun harequiñ bicitçea, bethi içanen çare
khechos, eta trabatua,

Baiñan lotcen baçazquit niri ceña bai-
naiz eguia eterñala, eta nihoiz-ere gambiat-
cen ez naicela, etçare tristatuco çure adif-
quidea hiltcen çaitçunean, edo bertce ma-
neraz usten çaituenean.

Nic behar dut içan çure adifquideentçat du-
çun amudioaren cimendua, eta ene gatic
behar tutçu maitatu berthutetsu iduriten
çazquitçun guciac, eta mundu huntan mai-
teen ditutçunac.

Ni gabe esta adifquidetafun eguiazcoric, ez
iraupenecoric, eta bi presunen arteco amu-
dioa esta garbia, baldiñ ni ez banaiz hec el-
kharrequiñ lotcen ruen corapilloa.

Halaco maneraz behar duçu içan hilla mai-
te tutçun presunen affeccionari, non çure
baitan dagoen beçambatean nahi behar

IMITACIONEA. III. LIB. 247

baituçu ičan guiçonon compaiñiaric gabe.

Cembatenaz guiçona lurreco consolacione gucietaric urruntcen baita, hambatenaz hurbiltcen da Jaincoa ganat.

Eta hambatenaz gorago altchatcen da Jaincoa ganat, cembatenaz beherago iausten baita bere esteustafunerat, eta bere beguieran aguertcen mezpreçagarriago.

2. Cerbait on bere baitharic duela uste duenac debeatcen du bere burupeaz Jaincoaren gracia bere ganat iaustetic, ceren spiritu sainduaren graciac bethi bihotz humilla billhatcen baitu.

Baciñaqui çure buruaren osoqui eceztatcen, eta creaturen alderaco amudio gucietaric billhusten, ikhus ninçaqueçu çure ganat iausten ene graciën abundaciarequiñ.

Orduan creaturei beha iartcen çaircorenean galtcen duçu bichtatic creatçaillea.

Ikhasaçu gauça gucietan çure buruaren gataitcen Jaincoaren amoreagatic, eta altcharuto çare baratche baratche Jaincozco gauen eçagutçarat.

Gauça bat chumea ičan arren Jaincoaren ordenuaren contra maitatcen baduçu licuntcen du çure bihotça, eta hastantcen çaitu ontasun soberanoa ganic.

XLIII. CAPITULUA.

Ceiñ vanoa den munduco iaquintafuna.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, esteçaçula utz çure burua charmatcerat guiçonen solas ederrez: *I Cor. Ecen Jaincoaren erresuma estago hitcetan; 4. 20. baiñan bai Jaincozco berthutean eta indarrean.*

Çaude erne ene hitcen aditceco, hec berrocen dute bihorça, hec arguitcen spiritua, ariman urriquimendua bichten, eta consolatione fuerte guciac ematen.

Esteçaçula behiñ-ere ene hitça iracur, çuhurrago, eta iaquinsunago guiçonen artean aguertceco.

Ikhasaçu çure passioneen hesteco antcea; hura guehiago baliatuco çaitçu gauçaric gaitcenen eçagutça baiño.

2. Iracuraçu nahi duçun beçambat: içan çaitç nahi beçaiñ çuhur, eta iaquinsun; be-thiere ethorri behar da principiorat; nic iracasten diotedala guiçonei iaquintafun gucia.

Pfalm. Nic ematen diotedala haurrei, eta simplei argui, eta intelligencia guehiago guiçon guciac elkharrequiñ eman ahal deçaqueten baiño.

93. 10.
Pf. 118.
99. &
130,

Ni mintço natçaiona laster içanen dela iaquinsun, eta haguitz ainñtciñatuco dela çuhurtcian.

IMITACIONEA. III. LIB. 249

Çorigaitz hañitz gauça çurios ikhasten hari direnentçar, eta ene ungui cerbitçatceco moldearen ikhasteaz artharic estutenentçar.

Ecen ethorrigo da egun bat, ceñetan JESUS-CHRISTO, doctoren doctorac eta aingueruen nausiac, examinatuco baititu batbederaren estudioac, erran nahi dut miratuco bihotçac, eta conciencia.

Orduan *miratuco du Jerusalem flanbeu Soph: arguiz, illhumbean gordeac daudecen gauçac aguertuco dire, eta ahalqueriac mutu-* I. 12.
tuco ditu hitz ederretaco mihiac. I. Cor. 4. 5.

3. Nic momento batez altchatcen dut spiritu humilla, eta gaiago eguiten dut eguia eternalaren arraçoiñamenduan aditceco, hamar urthez escoletan estudiatu dutenac baiño.

Nic irakhasen dut hitcezco habarrotic gabe, opinione differenten nahasmenduric gabe, iaquintasunac ematen duen hanturoric, eta buruperic gabe, iharduquitceen gudurariic gabe.

Nic iracasten dut lurreco gaucen arbuiatcen, oraico ontasun iragancorren usten eternitatecoen billhatcen, eta gustatcen; ohoreei ihez eguiten, laidoen pairatcen, Jainco choilla baitan esparantça ematen, hura baitcen ez desiratcen; eta hura maitatcen gauçaguciac baiño guehiago.

4. Presuna batçuec ni bere bihotz guciacz

250 JESU-CHRISTOREN
maitatuz ikhasi tuste ene ganic Jaincozco
gauça handiac, eta hetaz mintçatu dire mi-
ragarriqui.

Hañec çuhurtcia guehiago ardietsi dute
gauça guciei ukho eguiñic, gauça ederrac
eta gorac estudiaturic ikhasico çuten baiño.

Batçuei gauça ardurazcoac erraten diot-
çater bertceei iracasten diotçater goragoac;
batçuei aguertcen natçaiote itçalen, eta fi-
guren azpian, eta bertce batçuei ene miste-
rioac argui handian eracuchten diotçater.

Liburuec gauça bera erraten diote guciei;
baiñan estiruste guciac orobat arguitcen, ce-
ren ni barrenean bainaiz eguiaren iracatçail-
lea, bihotçaren çundatçaillea, eta nic bar-
bederari partitcen baitiotçat arguiac mereci
duela iuiatcen dudan beçala.

XLIV. CAPITULUA.

*Estugula behar campoco gaucez spiritua
trabatu.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, on da hañitz gaucen gainean
Letçaitecen içan iaquinsun, eta çure burua
Gal. iduc çaçun munduari hiltçat, *eta mundua*
6. 14. çuri hill *eta gurutçeficatutçat.*

Gor içan-ere behar duçu hañitz solascent-
çat, eta erne haguitz baquea eman ahal die-
çaçuqueten gaucentçat.

IMITACIONEA. III. LIB. 251

Hobeago da beguiac çure gogaraco estiren
gaucetatic apartatcea, eta barbederari nahî
duenaren eguiterat ultea; ecen-ez contref-
tetan, eta iharduquitcetan sartcea.

Jaincoarequiñ ungui lothua baçaude, eta
haren iuiamenduari behatcen badioçu achola
guti içanen duçu guiçonon iuiamenduan ga-
raitua içateaz.

A R I M A G.

2. Helaz! ene Jaincoa, certatat billhaca-
tuac gare? Auhendatcen dugu calte temporal
bat, intres chume batec nekharasten gaitu,
eta bagarabilçça lasterca; eta galtcen dugu
gure arima, hurren nola estequigula antsia
gabe, eta haiñ calte icigarriaz uquituac
içan gabe.

Artha handi dugu progotchu gabeco, edo
gutitaco gaucençat, eta antsicabequi latgat-
cen rugu baitez bada behar dirugunac, ceren
gure pendurac camporat baicaramatça, eta
hetan gogotic baicaudez, ez bagare serioz-
qui sartcen gure barnetan.

XLV. CAPITULUA.

*Estela edoceiñ sinhetsi behar, eta guti
behar dela mintçatu.*

A R I M A G.

IAUNA, lagun çaquizquit ene atsecabean, Psalm.
ecen guiçonaren laguntça esta deusetaco. 59. 12.

252 JESU-CHRISTOREN

Oi, cembatetan guerthatu çait leialtasu-
nic ez causitcea guehien ustenuen lekhuari!
eta cembateran causitu dut gutienic ustenuen
presunetan?

Alferric ematen dugu beraz gure espa-
rantça guizonen baitan, iustuen salbamen-
dua esta causitcen çure baitan baicen, ô ene
Jaincoa!

Çaren benedicatua, ô ene launa, guer-
thatcen çazquigun gauça gucietan.

Flacoac gate eta gambiacorrac; enganat-
cen gare, eta mudatcen aldi gucietan.

2. Nor dago bere buruaren gainean haiñ
erne, eta haiñ atçarria non ez baita noicic
behiñ erortcen ustecabeco faltetarat, eta spi-
rituco penetarat?

Baiñan çure baitan bere esparantça ema-
ten duena, eta bihotz simple, eta chuchen
batequiñ çu billhatcen çaituena, esta haiñ
errechqui hetarat erorico.

Eta atsecabetarat erortcen bada, hetaz al-
de gucietaric inguratua balitz-ere, laster he-
taric atheraco duçu eta consolatuco, ceren
ez baititutçu usten behiñ-ere çure baitan
fiñeraiño esparantça dutenac.

Bakharrac dire haguitz adisquide leialac,
bere adisquideen hertstura, eta çorigaitz
gucien gatic gambiatcen estirenac.

Çu bakharric çare, ô ene Jaincoa, adis-

IMITACIONEA. III. LIB. 253

uide guciz leiala, eta esta çure adisquideta-
unaren eta leialtasunaren pareric.

3. Oi, ala virgina saildu batec çuhurqui
erran baitçuen tormentaric handienac ikhus-
tean: *Ene arima fincatua da eta fermuqui*
simendatua JESUS-CHRISTO baitan!

Sancta
Agatac.

Hala baninz ni-ere guiçonen beldurrac ez
aintçaque haiñ errechqui altara, eta enetçaque
uehaiñ miñqui senti mihi gaichtoen colpeac.

Nor da gaitz guciac aitciñetic ikhus ahal
etçaquena, edo heldu çazquigun çorigaitz
uciei itçur ahal daquioquetena?

Eta aitciñetic ikhusiric heldu çazquigu-
ac-ere haiñ miñ baçaizquigu, cein dorpheac
ire bada ustecaberit çaurtcen gaitusten col-
peac?

Ene dohacabea! cergatic ez ditut gaitz ho-
tec gucien contra segurantçaric handienac
artcen? eta cergatic fidatcen naiz guiçonen
hitzetan?

Helaz! guiçonac gare, eta guiçon flacoac
añitcec ainguerutçat bagaduzcate-ere.

Nor beraz siñhetfico dut baicen çu, ô ene
aincoa, ceina baitçare eguia, eta ceinac ecin
ihor engana baiteçaquegu, ez çu-ere nihorc?

Guiçon guciac gueçurtiac dire, flacoac, Psalm.
gambiacorrac, eta erorcorrac bere gainqui ^{115. 2.}
hitzetan: hala estire errechqui siñhetfi behar,
embat hequien hitzec eguia baditurite-ere.

254 JESU-CHRISTOREN

4. Ala çuc, launa, çuhurqui abifatu bai-
 Math. caitutçu : *Ez gaitecela fida guiçonetan;*
 10. 17. *guiçonaren etsaiac haren etchecoaç direla;*
 36. *eta nihorc erraten badarotçu Hemen da,*
 Ibid. *edo han da Christo,* estugula behar siñhetçi.
 24. 23.

Hori frogatu dut ene gastuz : ochala fro-
 gantça hanc eguiñ banindu goardiacorrage,
 eta çuhurrage ethorquiçunecotz.

Presuna bateç gomendatcen darot secretu
 bat; itcheçaçu gorderic, diotça, nic erra-
 ten darotçudana, eta nic gauça hura secretu
 datchecat, eta estalitçat daducadala; bea-
 eciñ daoque ichillic, eta erraten du nic er-
 ran deçadan nahi estuena : badoa ene ganic,
 eta dembora berean bere buruati, eta niri
 hitça faltatcen darocu.

Othoi, ene Jaincoa, beira naçaçu iende
 hitcuntei, eta ariñetatic; ez nadin eror he-
 quien escuetarat, ez nadin içan hequien
 idurico.

Emaçu ene ahoan hitz eguiazcoac, eta ci-
 ñezcoac; urrun çaçü ene ganic mihi engana-
 ria; ecen estut behar ene baitan onetsi bert-
 ceen baitan gaitcesten dudana.

5. Oi nolaco baquea eta abantailla den
 bertceez ez mintçarcea; erraten diren gu-
 çiac ez siñhestea, hec bertceei ez condatcea,
 gutiri bere barrena aguertcea, gure bihotce-
 co lekhuco, eta iniçari beçala çuri bethi

IMITACIONEA. III. LIB. 255

Beharcea, guizonen haicezco solafen arabera
ez iiratcea, eta nahi icatea gauça guciac ira-
gan direcen gure barnean, eta campoan, çu-
re borondate sailduaren arabera.

Ala on baita, gracia segurean beiratceco,
thes eguitea guizonen beguietan distiatcen
guten gauça guciei; ez desiratcea mundua-
ren estimua, eta admiracionea gure ganac
rakhar deçaqueten gauçaric, eta artha han-
diquiñ billharcea gure escasac guti, eta
gure berthuteac berrez detçaqueten guciac!

Ecen berthute distianteguiac, eta sobra
reçatuac hañitz galdu ditu.

Eta contrarat progotchos icatu da bethi,
thilltasun handi batean gracia gordetcea bi-
rtce huntan, ceñetan bethi tentacioneez,
eta etsaiez inguratuac baicare.

XLVI. CAPITULUA.

*laincoa baitan eman behar dugula gure fi-
dantzia mihi gaichtoz çaurtuac garenean.*

JESUS-CHRISTOC.

EN E Semea, çau de fermu, eta emaçu ene
baitan çure esparantça; ecen cer dire
guizonen solasac? baicen hitz airean galtcen
lirenac; eta harriac hausten estustenac.

Eguia bada çutaz erraten dena; libra çai-
e lehen bai lehen escas hartaric.

Ez baduçu çare burua faltiar caufitcen paira

256 JESU-CHRISTOREN

çaçu gogo onez, erran gaichto hura Jaitcoaren amorea gatic.

Etçare gai tormenta handien iafateco; ez duçu bada bederen cembait hitz gogor pairatu behar?

Cergatic haiñ gauça chumeac miñ eguiten darotçu bihotcean? Ceren oraiño haraguzcoa baitçare, eta behar baiño guehiago guïçonei behatcen baitioçute.

Arbuiatua içateco beldurrez, estuçu heroic aditu nahi çure escafen gainean, eta çabiltça çure buruaren edertatceco aitcequia billha.

2. Baiñan far çaitte barnago çure buruaren etçagutçan, eta ikhufico duçu mundua oraiño çure bihotcean bici dela, eta guïçonen gogara eguiñ nahizco guticia vanoac çure baitan badirauela.

Ecen çure falten gatic beheratua, eta mezpreçatua içateco duçun beldurrac eracuchten du agueriqui etçarela eguiazco hilla, Galat. 6. 14. *eta estela halaber mundua hilla, eta guruteceficatua çuretçat.*

Baiñan adi çaçu ene hitça, eta guïçonen solaz guciez etçare contu harico.

Guïçonen gaichtaqueriac asma ahal detçaqueen guciac çure contra eraften balirere, cer bidegabe cindueque? Uzten bacintu

erran

IMITACIONEA. III. LIB. 257

erran hec guciac antsia gabe aiteco fixa
beçala, gai othe litezque çure burutic ille
baten atheratceco-ere?

3. Presuna bat estenean bere barrenean
farthua; bihotça camporat barraiatua due-
nean, eta Jaincoa beguien aitecinean estue-
nean hitz moco bat asco da haren çaurtceco,
eta miñtqui offensatceco.

Baiñan ene baitan bere esparantça ema-
ten duenean, bere iuiamendu propioan tri-
catu gabe; guiçonen iuiamenduentçat esta
beldur içanen.

Ecen ni naiz iuiea, eta bihotcen barrenac
eçagutcen ditudana; nic badaquit cer mane-
raz gauçac iragaten diren; badaquit norc
eguiñ duen offensa, eta nori eguiten çaiõn.

Nic permerituric eguiñ da hunelaco gauça,
edo erran halaco hitz; eta hori guerthatu da
arguitarat atheratceco hañitcen bihotcetan Luc:
gordiac çaudecen gogoetac. 2. 35.

Innocenta eta faltaduna nic iuiatuco ditut
mundu guciaren aitecinean: baiñan nahi içatu
ditut bata eta bertcea lehenago frogatu iuia-
mendu gorde batez.

4. Guiçonen lekhucotasuna maiz enganiosa
da; baiñan ene iuiamendua eguiazcoa da,
fermua, eta deusec eciñ gambiatuco du.

Maiz gordea da, eta nihor gutic eçagut-
cen ditu haren secretuac.

Eta ez bethi iustua iduritu arren presuna çuhurtciaz gabetuei, hargatic chuchena da, eta eciñ nihor engana deçaque.

Niri utci beharçait beraz gauça gucien iuiamendua, norc bere burua siñhetfi gabe.

Prov. 12. 21. *Ecen iustua esta altaramendurat erorico, cer nahi den gaitz guertha daquion Jaincoac permetituric.*

Damu guti içanen du iende batçuec haren contra gaizqui eta iniustuqui mintçatcen badire, eta halaber bozcario guti bertce batçuec haren alde iarriric iustuqui deffendatcen badute.

Ceren baitaqui *nic çundatcen ditudala bihotcen, eta erraiñen barrenac*, estudala iuiatcen campoco idurien arabera, eta maiz guiçonen beguietan on eta laudagarri dena, gaichto dela eta criminel ene iuiamenduan.

A R I M A C.

5. Ene launa eta ene Jaincoa, ceiña baitçare iuie iustu, borthitz eta pairacorra, ceiñac eçagutcen baituçu guiçonen flaquecia eta gaichtotafuna; çaren, othoi, ene indarra, eta ene habe bakharra.

Esta asco ni neure beguietan hobenduri ez içateã; çureec ikhusten dute ene baitan nic eciñ eçagut deçaquedana, eta mehatçhatu nauten aldi gucietan behar içatu dut humiliatu, eta hiroi guciac estiqui hartu.

IMITACIONEA. III. LIB. 259

Barkha dietçaquidatçu, ene Jaincoa, bert-
cela comportatuz eguiñ ditudan hutsac, eta
eguidaçu gracia ethorquiçunean humillago
eta pairacorrigo içateco.

Hobeago dut othoitztu çure misericordia
guciz handia, ene barkhamenduaren ardie-
steco, ecen-ez fidatu ene baitan dela uste du-
dan iusturasunean: ecen ene conciencia cho-
coluac eta gordairac estitut eçagutcen.

*Ecen deusetan - ere faltiar neure burua I. Cor.
tausitcen estudalaric, halare eciñ neure bu- 4-4-
rua iustifica deçaquet; ceren eta çure mise-
ricordia gabe, guiçon baterè ez baita iustu Psalm.
edirenen çure aitciñean. 142. 2.*

XLVII. CAPITULUA.

*Munduco pena guciac gogotic behar direla
pairatu bicitce eternalaren ardiesteco.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, etçaitecela unha ene amorea
gatic hartu ditutçun lan gaitz, eta pe-
nagarritan: ez bequiçu bihotça eror atseca-
betan; baiñan ene aguintçac borthitz beçait-
ça, eta consola cer nahi den guertha dadiñ.

Asqui poderosa naiz neurri gabeco fari
bat hequien orde çuri emateco.

Etçare hemen dembora lucez nekhatuco,
eta etçare bethi nahi gaberan içanen.

Iguricaçu aphur bat, eta laster ikhufico

R ij

duçu çure gaitz gucien akhabantça.

Ethorrico da momento bat ceñetan çure pena eta altaramendu guciac fiñatuco baitire.

Demborarequiñ iragaten direnac ariñac dire bethi, eta laburrac.

2. Eguçu bethi eguiñ behar duçuna; hari çaute leialqui lanean ene mahastian, eta neroni içanen naiz çure golardoa.

Escriba çaçü, itacur, canta psalmuac; maita çaçü penitencia, ichiltasuna, othoitça, eta paira çatçu animosqui guerthatcen çaizquitçun atsecabe, eta contresta guciac.

Bicitce eternalac mereciten ditu gudu horiec guciac, eta handiagoac-ere.

Egun batez ethorrico da baquea, eta egun hura estaqui nihorc launac baicen; esta hura içanen oraicoa beçalaco eguna, ceñaren ondoan gaba baita; baiñan içanen da egun eternal bat claritate fiñ gabeco bat, baque fermu bat, eta fosegu seguratu bat.

Rom. Estuçü orduan erranen: *norc libratuco nau*

7. 24. *heriotcezo gorphutz huntaric?* eta etcate

Pfalm. guehiago oihuz egonen. *Helaz! ene dester-*

119. 5. *ruaren lucea!*

Ecen heriotcea deseguiñen da, eta ecezaratuco, çure dohatfutafuna eciñ altaraturcoa içanen da, eta goçatuco çare griñaric gabe ceruco bozcario guciez, Jaincoaren compaiñiaz, eta loriaren edertasunez.

IMITACIONEA. III. LIB. 265

3. Oi! ikhusten bacintu ceruan ene sain-
duen khoroa eternalac, eta nolacoa den orai
hañen loria ceñei munduac lehenago mez-
preciorequiñ behatcen baitcioten, bicitcea-
ere merecitu ez balute beçala! Duda gabe
humilia cintezque lurreraño, eta nahiago
cintuque guiçon guciei obeditu, ecen ez ba-
ti-ere manatu.

Nahiago cintuzque Jaincoa gatic atseca-
beac paitatu, ecen-ez bicitce huntaco egu-
nac atseguñetan iragan; eta abantail han-
dirçat estima ciñeçaque guiçonon aitciñean
esteuſçat iduquia içatea.

4. Oi! eguia hauc gusta baciñetça, eta çu-
re bihotçaren barreneraño far balitez, nola
trebi cintezque çure gaitz gucietan erren-
çura chume baten-ere eguiterat?

Cer da hañ gaitz handiric, gogotic pai-
ratu behar estenic bicitce dohatſu, eta eter-
nal baten ardietſeco?

Esta gauça gutia Jaincoaren errefumaren
altcea, edo irabaſtea.

Altha çatçu beraz çure beguiac cerurat;
an ikhus naçaçü ene ſaindu guciez ingura-
na: hec gudu handiac içatu tuſte munduan:
aiñan orai bozcarioan dire, conſolacio-
nean, baquean, eta egonen dire enequiñ
ternitate gucian, ene aitaren errefuman.

XLVIII. CAPITULUA.

Ceruco dohat sutafunaz, eta mundu huntaco miseriez.

A R I M A C.

OI, Jerusalem, cerucoaren egoitça goçõ, eta dohat sua! O eternitateco egun distiosa, gabac illhuncen estuena, baiñan eguia soberanoac bethi arguitcen duena!

Egun çori onezcoa, ceñetan gustatcen baita bethiereco bozcarioa, segurantça osoa, eta estitafun eciñ altaratuscoa!

Ochala ethorria balitz egun hura, eta oraingo egun hauc guciac akhabatuac balire!

Orai danic egun harc arguitcen du sainduentçat bere distiadura gucian: baiñan urrundic haguitz, eta hañitz itçalen artetic bere arraioac arthiquitcen ditu lurreco bideanteen gainerat.

2. Ceruan daudecenec gustarcen dute arseguinequiñ egun dohat su hura; Evaren ume desterratuec frogarcen dute bihotz minequiñ cembat khiratsez betheac diren hemengo egun dohacabeac.

Ecen dembora huntaco egunac laburrac dire, gaichtoac, atsecabez, eta behaçunez betheac.

Hemen guçona bekhatuec liçuntcen dute, pasionec amarratcen dute, beldurrac

IMITACIONEA. III. LIB. 263

altaratcen du, arthec khechatcen dute, curiostafunac barraiatcen du, vanitateac trabatcen du, enganioac itsultcen du, nekheac ahitcen du, tentacioneac penatcen dute, atseguinec flacatcen, eta gabeac tormentatcen.

3. Oi! noiz ethorrico da gaitz hauc gucien fiña? Noiz libratuco naiz bicioen gathibutafun dohacabetic?

Noiz ez naiz çutaz baicen orrhoituco, ô ene Jaincoa? Noiz osoqui çure baitan boztuco naiz?

Noiz gorphutceco eta spirituco traba gucietaric ilkhiric manera guciez libro içanen naiz?

Noiz goçatuco naiz baque fermu eta nahasmendu gabeco hartaz, baque seguratu, barneco eta campoco baque deusec eciñ alataratuco hartaz?

O JESUS ona eta maitagarria! noiz içanen naiz estatu hartan, ceñetan nic çu bekhos bekho ikhusico baitçaitut, ceñetan çure errefumaco loria contemplatuco baitut? Noiz içanen çaitut çu gauça gucien orde?

Noiz içanen naiz çurequiñ errefuma hartan, *ceina preparatu baituçu maite çaitutenentçat eternitate gucitic?*

Math.

25. 344

Helaz! utcia naiz hemen desterratu dohacabe bat beçala erfaien lurrean, ceñetan berthiereco guerlac baitire, eta laceria eciñ guehiagocoac.

R iv

264 JESU-CHRISTOREN.

4. Iauna, consola naçacu ene desterruan, goça çatçu ene atsecabeac; ecen ene bihotçac estu çuretçat baicen hasbeherapenic.

Munduac ene gaitcen arintceco eman nahi darozquidan consolamendu guciac nekhangarri eta penagarri dire enetçat.

Ene guticia miña daçurequiñ hertsiqui lothua içatea, eta eciñ hartarat hel naiteque.

Ene desirec altchatcen naute ceruco gauçetarat, baiñan ene pasioneen cargac pisatcen nau, eta lurreco gaucec lurrerat thiratcen naute.

Spirituac eman nahi nau gauça guciez gorago, baiñan haraguiac nahi badut, eta ez beheratcen nau.

Eta hala ni dohacabea ene buruaren contra guduan hari naiz: *ene buruaren etsai naiz*, eta contresta neure buruarentçat carga eciñ iafanezco bar, ene spirituac goiti, eta haraguiac beheiti naramanaz gueroftic.

5. Oi, cer bihotz miñ estut pairatcen, noiz eta ere othoitcean nagoenean, eta ceruco gauçetan gogoia dudanean, haraguiac milla fantasma, eta lilluramendu gogoratcen baitarozquit!

Psalm. O ene Jaincoa! etçaitecela, othoi, hastan ene ganic; etçaitecela çure cerbitçaria
26. 9. *ganic itçul çure coleran.*

Arthicatçu çure ihurtçuriac eta çure chif-

nichtac, eta sunrſi çatçu llilluramendu hec.
 Etcha çatçu çure fletçac, eta egoratçu iheſi
 ene etſaiac bere artificio guciequiñ.

Biribilla çatçu çure ganat ene ſenſu gu-
 ciac; ahantzaraz dietçaquidatçu munduco
 gauçac; eguidaçu gracia hei ukho eguiteco,
 eta bicioen fantasma vanoac arbuiatceco.

O eguia eternala! hel çaquizquit eſteça-
 çula ſofri vanitateac eguiñ dieçadan daiñ uric.

O ceruco eſtitafuna! çato ene ganat, eta
 khen çatçu ene bihotcetic lohitaſun guciac.

Çure miſericordia infinituac barkha biet-
 çaquit othoitcean nagoenean çure çanic ene
 gogoa haſtantcen duten errebelamendu guciac.

Aithortcen dut ardura dudala bertcetan
 gogoa, eta maiz gutiago naicela ene gor-
 phutça den lekhuana; ecen-ez ene gogoeta
 airatuec naramaten lekhuman.

Eta eguiazqui ene gogoa den lekhuana naiz,
 eta da ene gogoa nic maite dudana den le-
 khuan.

Eta naturalqui atſeguiñ eguiten darocun
 gauçac edo uſantça gure gogaraco eguiten
 duena laſter heldu çaicu ſpiriturat.

6. Hori ceronec erran darocuçi clarqui,
 ô eguia eternala! çure bihotça den lekhuana
 da çure trefora.

Cerua maite badut, ceruco gauçac atſe-
 guïnequiñ gogoan erabillico ditut: mundua

Math.
 6. 21.

266 JESU-CHRISTOREN

maite badut , munduco onez boztuco naiz ,
eta tristatuco munduco gaitcez.

Haragua maite badut , haraguiari daoz-
can gauçac ethorrigo çaiquit gogorat : spi-
ritua maite badut , spirituaren araberaco
gaucetan hartcen dut atseguin.

Finëan gogotic mintço naiz maite ditudan
gaucez , eta halacoez mintçatcen bertceac
gogotic aditcen ditut , eta bihurtcen naiz
etcherat halaco gaucen orrhoitçapenez eta
imaginez burua betheric.

Baiñan dohatzu da , ene Jaincoa , çure ga-
tic creatura guciac bere bihotcetic hastantcen
dituena , bere naturaleçari bortcha eguiten
dioena , eta haraguiaten guticiac spirituaren
kharras hersten eta mortificatcen dituena.

Manera hortan bere conciencia soseguan
emanic othoitz garbia offrenda dieçaçunt-
çat ; lurreco gauçac campoan eta barnean
bere ganic hastanduric , gai causi dadintçat
aingeruen baltzan egoteco.

XLIX. CAPITULUA.

*Dohatsutasunaren guticiaz , eta bertoe
munduco golardoetz.*

JESUS - CHRISTO G.

ENE Semea , sentitcen duçunean ematen
dudala çure baitan berotasun faindu bat
eternitateco çorionarentçat , desiraceen duçu-

IMITACIONEA. III. LIB. 267

ean çure gorphutceco presondeguitic ilkhitea ene arguiaren contemplatceco; orduan çabal çaçü çure bihotça, eta har çaçü spiracione hori çure arimaren hedadura guciaz.

Esquerrac bihur diotçotçu Jaincoaren misericordiar, ceina haiñ estiqui heldu baita çure ganat, ceinac haiñ samurqui atçartcen baitçaitu, ceinac haiñ sendoqui sustengatcen baitçairu, beldurrez çure pisutasun propioac erorataz çaitçan lurreco gaucen amudiorat.

Esta hori heldu çure gogoetetic, eta ez çure ahaletetic, baiñan ene graciaren favoritic, eta ene misericordiazco beguitartetic berthutean aiteña çaitecen, humiltasunean borthitz çaitecentçat, ethorrico çaitçaitçun gudutarat prepara çaitecentçat; çure bihotz guciaz niri lot çaitçaitçun çaitçaitçun, eta çure borondate guciaz cerbitça naçaitçunçat.

2. Ene semea, sua bichten da errechqui; baiñan khe gabe esta kharra aitchatcen.

Hala badire presuna batçuc cerucotz desira beroac ditustenac; orduan estire osoqui garbi affeccione humanoen cikhiñetic.

Handic heldu da cembat khar handirequin ceruco ontasunac galdetcen badarozquidate-ere, ez baitituzte phuruqui ene loria choilla gatic galdetcen.

Halacoac dire maiz çure guticiac, eta çargatic dire hambat grinez nahastatuac.

268 JESU-CHRISTOREN

Ecen intres eta amudio propioz nothatua dena, eciñ daiteque ez chahua, ez perfeta.

3. Galde dieçadaçu beraz, ez çure nahia-
ren eta aisiaren arabera dena, baiñan ene lo-
riari daocana eta ene gogara dena; ecen gau-
cez ungui iuiatcen baduçü, behar duçu ene
ordenuac çure guticia baiño guehiago preça-
tu, eta çure nahia utciric, enea complitu.

Ecagutcen ditut çure nahiac, eta maiz
entçuten ditut çure hasbeherapenac.

Nahi cindunque orai danic goçatu Jainco-
aren umeen libertateaz eta loriaz: atseguine-
quiñ darabillaçu gogoan etche eternal hura,
eta herri bozcarioz bethe hura.

Bainan esta oraiño çure orena ethorri:
iguriqui behar duçu cembait demboraz, eta
dembora hura guerlaren, nekhearen eta
frogantcen dembora da.

Nahi duçu içan bethea ontasun sobera-
noaz; baiñan eciñ duqueçu orai.

Ni naiz ontasun gucien gaiñeco ontasun
hura: çaude ene beira, dio launac, Jain-
coaren erresuma ethor dadiñ artheraiño.

4. Asco atsecabe behar duçu lurraren gai-
ñean pairatu, eta hañitz frogantcetaric iragan.

Consolacioneac-ere içanen tutçu batçue-
tan: orduan estuçü içanen bozcario perfeta.

Josue.
1. 6. *Estuçun beraz beldurric, eta prepara çai-
te animorequiñ eguiterat, eta pairatçerat,*

IMITACIONEA. III. LIB. 269

naturaleça guehienic contrestatcen duten
gauçã guciac.

Guiçon berriaz bestitu behar duçu, eta be- Eph.
har duçu bertce guiçon batetarat gambiatu. 4. 24.

Maiz eguiñ behar duçu nahi estuçuna, eta
bertcei behar duçu nahi duçuna.

Bertceac helduco dire bere chede gucie-
tan, eta çu ez batetan-ere.

Hec diotena adituco da, eta çuc dioçuna
buiatuco.

Bertceen othoitçac entçunen dire; çureez
eta khafuric eguiñen.

Bertceac laudatuco dire, eta çu ahantçico.

Bertceei emanen çaiste carguac; eta çu et-
re deusetaco gai iduquico.

Orduan naturaleçac pairatuco du, eta han-
ta daiqueçu horlacoac ichillic, eta erren-
tra gabe pairatcen baitutçu.

Manera hortan frogatcen da Jaincoaren
erbitçari leiala, ikhusteco nola daquien
gauçã gucietan bere buruari ukho eguiten,
eta bere pasioneen garaitcen.

Nihoiz-ere estuçũ beharrago çure buruari
nilla icatea, nola gutien nahi cinduquen gau-
ta ikhufi edo pairatu behar duçunean; eta
guciz manatcen darozquitçutenean gauçã
batçuc arraçoiñic, eta progotçuric gabeco
duritcen çaizquitçunac.

Eta nola buruçagui baten azpian baitçare,

270 JESU-CHRISTOREN

eta eciñ contra eguiñ baitioçoqueçu hareñ
podoreari, garratz iduritcen çaitçu çure nahi
propioac utcirie haren ordenuen complitcea.

6. Baiñan, ene semea, considera çaçü
nolacoa iñanen den nekhe hauquien fruitua,
ceiñ guti iraunen duten, eta ceiñ sari han-
dia darraioten; eta etçaituste tristatuco, ait-
citic borthitstuco dute çure paciencia.

Ecen çure nahiei ceren cerbait bortcha he-
men eguiñ dioçuten çure nahi guciac com-
plituco dire ceruan.

Han causiruco duçu placet duçun gucia,
eta desira ahal deçaqueçun gucia.

Han ontasun gucien iabe iñanen çare he-
quien galtceco beldurric gabe.

Han çure borondatea eneerequiñ bat iça-
nen da, eta estu bertcerie deusere nitaz le-
khora desiratuco.

Han nihorc estatotçu contratic eguiñen,
nihor esta çutaz errencuratuco, nihorc estitu
çure chedeac debecatuco, ez trabatuco; bai-
ñan nola ontasun guciac aicñean iñanen
baititutçu çure desira guciac complituac iça-
nen dire, eta betheco dute çure bihotçaren
hedadura gucia.

Ordean emanen darotçut loria fiñ gabeco
bat pairatu duçun afruntu baten orde; bozca-
riogucien bilduma cembait nigarren orde, eta
ceren eman çare berhi azqueneco herruncan,

iarrico çare bethicotz ceruco lorian.

Han aguerico da nolacoa den obedienciaren fruitua, cer bozcario darraion penitenciari, eta cein handia den humiltasunaren balioa.

7. Orai beraz humilia çaite, eman çaite gucien azpian, eta etçaitecela contu hari noren ganic heldu den çuri eman çaitçun manua.

Duçun artha solamente gogo onez hartceco, eta pontualqui complitceco çure ganic galdetcen dutena; nahiz den galdetçaillea çure aicindaria, nahiz den çure azpicoa edo çure quidea.

Batac billha beça hau, bertceac hori; hainac eman beça bera loria gauça batean, eta harc bertcean; içan beitez laudatuac ehun milla presunez.

Çuc etçaçula eman çure bozcarioa, edo ohorea horlaco gaucetan; baiñan çure mezipreçatcean, eta ene loriaren billhatcean, eta ene loriaren complitcean.

Çuc içan behar duçun guticia baxharra da *Jaincoa içan dadin bethiere loriaficatua* Philip:
nahiz çure biciaz, nahiz çure herietceaz. I. 20.

L. CAPITULUA.

Nola arima astigituac eman behar duen Jaincoaren escuetan bere burua.

ARIMAC.

ENE launa, eta ene Jaincoa, aita guciz faindua, çaren benedicatua orai, eta

272 JESU-CHRISTOREN

mende gucietan, ceren çuc nahi içatu duçun gucia eguiñ baita, eta çuc eguiten duçun gucia bethi ona baita.

Çure cerbitçaria boz dedi ez bere baitan, edo bertce nor nahi - denen baitan, baiñan choillqui çure baitan; çu çarenaz gueroz ene eguiazco bozcarioa, bai, ene Jaincoa, çu çare ene esparantça, ene khoroa, ene contentamendua, eta ene loria.

1 Cor. 4. 7. Era eguiazquia, launa, *cer du çure cerbitçariac çure ganic içatu duena baicen*, eta halere oraiño merecitu gabe?

Gauça guciac çureac dire, çuc eguiñ ditutçu, eta çuc eman ditutçu.

Pfalm. 87. 16. *Ni pobrea naiz, eta nekhatua ene gaste-tasuneco demboraric, eue arima doloratcenda*, eta barçuetan nigarretaraiño: *altaratcen da* maiz ene pasioneez garaitua içateco beldurrez.

2. Çure baquearen bozcarioa nahi dut, çuc çure umeei ematen dioçuten baquea galdeguiten dut, eta khartsuqui desiratcen dut çure consolacioneen arguia ceiña baita uma hequien bazca.

Baque hura ematen badarotaçu, eta ifurtcen baduçu bozcario faindu hura çure cerbitçariaren arimarat, allegriazco cantez betheco da gucia, eta zelorequiñ harico da çure audatcen.

Baiñan

IMITACIONEA. III. LIB. 273

Baiñan hastantcen beçare haren ganic,
 maiz eguiten çaren beçala *eciũ ibillico da* Psalm;
lasterca çure manamenduen bidean: bel- 118.32.
 haunac aldi gucian flacatuco çaiçco, eta ha-
 ren escuec estute indarric içanen bere bul-
 harren iotceco baicen, ikhusiric erori dela
 lehen çuen estatu dohatfutic: *Noiz eta ere* Job;
çure arguiac haren buruaren gaiñean dis- 29. 3.
tiatcen baitçuen, eta gueriçatcen baitcin- Psalm.
duen tentacione muthirien contra çure he- 16. 8.
galen itçalaz.

3. Aita iustu, saindu, eta bethi laudat-
 cecoa, ethorri da çure cerbitçariaren frogat-
 ceco orena.

Aita guciz mairagarria, iustu da çure cer-
 bitçariac oren huntan cerbait paira deçan
 çure amorea gatic.

Aita bethi adoragarria, huna non den or-
 dua ceñetan çuc eternitate gucitic ikhusi
 duçun beçala çure cerbitçariac camporic ga-
 raitua behar baitu içan aphur batecotz çure-
 quiñ bethi bicitcecotz bicitce barreneco
 batez.

Den beraz arbuiatua, den humiliatua,
 den guiçonen beguietan eroria, eta garaitua,
 sofricariz cargatua, ahiduraz flacatua, çu-
 requiñ batean argui berri baten alban bitz
 dadintçat, eta fiñean dohacfuen çorionaz ce-
 ruan goça dadintçat.

274 JESU-CHRISTOREN

Aita gucz saindua , çuc horla manatu duçu , çuc horla nahi içatu duçu , eta çure ordenuen arabera guerthatu da gauça.

4. Ecen çuc çure maiteei eguiten dioçuten gracia da, hei indarra ematea gauça gucien gogo onez pairatceco, çure amoreaa gatic, eta hei atsecabeac egorrcea, plazer duçun aldi guciez, eta plazer duçun presuna gucien bidez.

Ecen lurrean esta deus guerthatcen çure providenciaren ordenuz, eta conseilluz baiden : deus esta eguiten bere ethorquia çure borondate soberanoan estuenic.

Pfalm. *On içatu da enotçat , launa humiliatu*
 118. 71. *bainauçu , iaquiñ detçadantçat , bide hortaz iustu eguiten diturçula guiçonac , eta ene bihotçetic supherbiazco goratçapen guciac , eta burupe vano guciac khen detçadantçat.*

Pfalm. *Progotchos da enotçat ceren ene bisaia*
 68. 8. *ahalqueriaz estalia içatu baita. Ene consolacioneac billha detçadantçat hobequi çure baitan , ecen-ez guiçonon baitan.*

Hortic ikhasi-ere dut çure iuiamendu gordeen beldur içaten : ikhufiric gastiçatcen duçula gaichtaguina beçala iustua-ere ; baiñan bethi iustuqui , eta çucenqui.

3. Esquer darotçut, ene Jaincoa, ceren estaçozquidatçun guphideti çure gastiçuac; aitic; ceren çure colpeez porroscatu bainauçu,

IMITACIONEA. III. LIB. 275

niri dolorea dolorearen gainean egorric,
eta barneco penei gorputceco sofriariac-
ere iuntaturic.

Esta deus-ere ceruan ez lurrean ni consola
naçaquenic baicen çu, ô ene launa, eta
ene Jaincoa, arimen miricu cerutic ethorria,
ceñac çaurtcen baigaituçu, eta sendatcen
eramaten thombaraino, eta handic bihura-
rasten.

I Reg.

2. 6.

Tob.

13. 2.

Psalms.

Hedatu duçu çure besoa ene gainerat, eta çure
çure cigorrada instruccionetçat baliatuco çait.

17. 36.

6. Huna non naicen çure escuetan, aita
guciz maitagattia; humiliatcen naiz, eta
ematen dut neure burua bihorz onez çure
gastiguen azpian.

Iaçar çaçü ene bizcarraren gainean, be-
hera çaçü ene buru superbia; chuchen çaçü
ene borondate makhutra çurearen atabera.

Eguin naçaçü çure discipulu humill, eta
Jaincotiat, hala nola baitaçiçu eguiten pla-
cer duçunean, çu obedi çaitçadantçat den
kheñuric chumeenean.

Neure burua, eta nic ditudan guciac ema-
ten ditut çure gastigusco chigorren azpian;
hobeago dut mundu huntan gastigatu bert-
cean baiño.

Çuc eçagutcen ditutçu gauça guciac, go-
netalean, eta particularrean, eta esta gure

conciencia barrenan deus estaliric çuretçat.

Ethorquiçuneco gauçac çure eçagutçan dire, ethor ditecen baiño lehenago; eta nihorc estarotçu iracatsi behar, cer lurrean iragaten den.

Çuc badaquiçu cer dudan on berthutean airciña goateco, eta cein progotchos diren arsecabeac bicioen herdoilldura khentceco.

Eguiçu nitaz placer duçun gucia, eta esteçaçula arbuia ene arima bere bekhatuen gatic, ceinac nihorc baiño hobequi çuc eçagutcen baituçu.

7. Indaçu gracia, ez deçadan ikhas, iaquin behar dudana baicen, ez deçadan maita maitatu behar dena baicen, ez deçadan lauda çure gogara denic baicen, ez deçadan preça çuripreciatu çaitçunic baicen, eta ez deçadan arbuia çure desgogara denic baicen.

Mañ. II. 3. Eguidaçu gracia ez deçadan gaucez iuia campoco itchura penen arabera, eta ez na-diñ mintça iendeen ganic aditcen ditudan hitz arinen arabera; baiñan iuia deçadan gauça agueri direnez, eta spiritualez chuchenqui, eta eguiaren arabera, eta gauçagucien gainetic billha deçadan çure borondate sailduaren complitcea.

8. Guiçonac enganatcen dire maiz bere sensuen arabera iuiaturic.

Munduaren maitatçailleac enganatcen

IMITACIONEA. III. LIB. 277

dire halaber gauça agueri direnac eta iragan-
corrac baicen ez maitaturic.

Guiçon bat hobeagotcen othe da, ceren
den handiagotçat iduquia ?

Ez segur, eta guiçon bat bertce batez lau-
datua, esta bertceric, baicen enganari bat
enganatua bertce enganari batez : supherbio
bat bertce supherbio batez, itsu bat bertce
itsu batez, eri bat bertce eri batez : eta lau-
dorio vano horiec baliatce dire hobequi
ohoratceco baiño desohoratceco, eta con-
funditceco.

Ecen S. Franses humillac erran duen be-
çala guiçona hambat da bere baitan cembat
baita çure beguetan, ô ene Jaincoa.

LI. CAPITULUA.

*Gauça kumilletan hari hehar dela, han-
diagoric ecin eguin ditequenar, guciz
agortasuneco demboran.*

JESUS - CHRISTOC.

ENE Semea, ecin bethi iraun deçaque-
çu çure berotasunean, eta bethi ecin
çaudezque comtemplacioneco gradu gora ba-
tean; ecen naturaleça haiñ da gaichtua, eta
flacatua, non baitez bada behar baituçi iautsi
beheragorat, eta behar baituçi ikhasi bort-
chaz bederen bicitce huntaco lacerien iafaten.

Içanen dituçi bethi hariñtz khirats, eta

378 JESU-CHRISTOREN

barneco pena pairatceco gorphutz hilcor ba-
tean bici careño.

Behar duçu beraz haraguiari careño maiz
auhendatu haraguiaren carga pisua, ceñac
guibelatcen baitçaitu bicitce spiritualari çu-
re burua osoqui ematetic, eta Jaincozco gau-
cen contemplatetic.

2. Orduan eguiñ deçaqueçun hoberena
da çure unhaduraren arintcea campoco cer-
bait obra humillez ene baitan çure esparant-
ça ematea, eta ene beguira egotea; çure
agortasuna, eta çure desterrua pacienciare-
quiñ iafatea; çure ganat bihur nadiñ arterai-
ño çure consolatcerat, eta çure pena gucie-
taric libratcerat.

Ecen ahantzaracico darozquitçut çure ne-
khe guciac, eta goçaracico çaitut barreneco
baqueaz.

Idequico darotçut ene Escrituren atsegu-
ñezco baratcea, çure bihotça bozcarioac
Ps. 118. çabalduco du, eta *abiaturco çare lasterca*
ene manamenduen bidean.

Rom. 8. 18. Orduan eçagutuco duçu *bicitce huntaco*
*soffricariac estirela deus, bertcecotz çuret-
ças dagoen loriaren aldean.*

LII. CAPITULUA.

*Batbederat uste behar duela gastiguac hobe-
qui dituela mereci consolacioneac baiño.*

A R I M A C.

IAUNA, estut mereci ethor çaitecen ene
consolatcerat. Iustuqui tratatcen nauçu
miserian, eta atfecabean usten nauçunean.

Ecen itsafoan ut den beçambat nigar egui-
ten banu-ere, eznetçaque mereci çure con-
solacioneac.

Ecen haiñ handizqui, hambat aldiz, eta
hambat maneras offensatu caitudan ondoan,
estut iguriqui behar gastigoric eta punicio-
neric baicen.

Hala gauça guciac ungui pifatu ondoan,
estut mereci den consolacioneric chumeena.

Baiñan çuc, Jainco guciz ona, çure obrac
deseguiñ nahi estitutçuna, eta çure *graciazco* Rom:
tresforac misericordiazco iarrotan eracutchi 9. 23.
nahi ditutçuna, ematen diotçotçu çure cer-
bitçariari merecitu gabe Jaincozco consola-
cioneac, guçonen consolacioneac ez beça-
lacoac.

Ecen çure consolacioneac munduco sola-
fen consolacionerac haguitz dire diferentaci-
o. Cer eguiñ dut, launa, çuc niri ceruco
consolamenduric emareco?

Helaz! ez dut eausicen deus onic ene

280 JESU-CHRISTOREN

bicitce gucian , estut deus ikhusten ene baitan , baicen bethierece pendura bat biciorat , eta naguitasun handi bat ene escafen usterat.

Eguia da gauça hori , eta eciñ ukha deçaquet , bertcela erraten banu ene contra alcha cintezque , eta nihor ez ene alde.

Cer beraz merecitu dut ene bekhatuez baicen ifernua , eta eternitateco sua.

Aithortcen dut cinciñez , ene Jaincoa , mereci dudala manera guciez trufatua , eta arbuiatua içatea , eta eznaicela gai çure cerbitçarien artean condatua içateco.

Hera berequiñ eguiten du aithor hori , halere erranen dut eguia ene buruaren contra ; ene bekhatuez accusatuco naiz çure ganic errechquiago misericordiaren eta barkhamenduaren ardiesteco.

3. Cer erranen dut ene bekhatuen orthoitçapenac ematen darotan ahalqueriac eta nahasmenduan.

Eciñ ahoa idec deçaquet baicen errateco hitz hauc bekhatu eguiñ dut , Iauna , bekhatu eguiñ dut ; urrical naquicu , eta barkha dieçadaçu.

Job. 10
20. 21. *Utz naçaçu aphur bat ene atsecabean , auhen eta nigar eguiterat , iaunts nadiñ baiño lehenago illhumbezco lur hartarat , ceiña baita herioaren egoitça.*

Eta cer galdeguiten duçu bekhatore cri-

IMITACIONEA. III. LIB. 281

minel eta dohacabea ganic, baicen ičan de-
čan bihotça humiliatua, eta bere bekha-
ruen urriquiaz erdiratua.

Eguiazco urriquiac eta bihotceco humi-
liacioneac for-arasten du barkhamenduaren
esparantça; hanc sofegatcen du conciencia al-
taratua cobrarasten gracia galdua, libratcen
guiçona Jaincoaren coleratic, eta iuntatcen
musu saildu batez arima penitenta bere Jau-
narequiñ.

4. Bekhatore baten urriquimendu humilla
çure gogaraco sacrificio bat da, ceñaren ur-
riña hobeago baitçaitçu insensu, eta bertce
usain on guciena baiño.

Urriqui hura compara daiteque *usain on* Luc.
preciatu harequiñ, ceñz isuria içatu bait- 7. 38.
cen çure oin sacratuen gainerat: ecen estu- Psalm.
çu egundaiñ arbuia bihotz eguiazqui, 50. 19.
urriquitu, eta humiliatu bat.

Urriquimendu hura da ihes lekhua gure
arimaco etsaien contra.

Hanc eramaten da bertcetari hartu ditugun
notha, lohidura, eta khutsu gaichto guciac.

LIII. CAPITULUA.

Munduco ontasunequiñ iosiac direnei estiot-
çotela Jaincoac ematen bere gracia.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, deus esta haiñ baliosic, no-
la ene gracia, estu nahi ičan bertce

gaucequiñ belfatua, ez nahastatua munduco
consolacioneequiñ.

Nahi baduçu beraz hura eman dieçaçudan,
hastan çatçu çure ganic traba guciac.

Billha çaçu erretiramendua, lakhet be-
quiçu bakharric çure buruarequiñ egoten.

Ihes eguiocute solas alferrei, iarraic çä-
quizco othoitçari, duçun artha çure concien-
cia garbi iduquitceaz, eta çure bihorça bethi
çure bekhatuen urriquiaz çaurtua içateaz.

Munduari ez balitz beçala behatu behar
dioçu, eta lorhu behar çairzco Jaincoari hert-
siquiago lurreco gauça guciei baiño.

Ecen eciñ duqueçu gogoa ene baitan fin-
catua, munduco atsequiñ iragancorren on-
doan çabiltçala.

Hastandu behar duçu çure eçagunetarie,
eta maitetarie, eta iduqui behar duçu çure
arima munduco consolacione guciez gabetua.

Hartaracotz Iondoni Petri Apostoluac
othoisten ditu hertsiqui guiristiño guciac, bi-
I. Petr
2 11, *bideante beçala.*

Oi, nolaco segurantçarequiñ hiltcen den
guiçona deusi - ere mundu huntan amudioz
estatchacona!

Orduan arima eri eta flacoa eciñ daoque
gauça gucietarie horla hastandua, eta lurreco
gaucequiñ iosia denac estaqui cer den guiçon

IMITACIONEA. III. LIB. 283

barrencoi, eta spiritualaren libertatea.

Bada nahi badu içan spiritual, behar diote ukho eguiñ, atceei beçala hurcoei-ere, eta bere buruaren beldur içan behar du nihoren-ere baiño guehiago.

Çure burua osoqui garai ahal badeçaçu errechquiago guero bertceac eguiñen turçu.

Victoriaric handiena norc bere burua garaitcea da Norc-ere bere burua heci baitu halaco maneraz non haren sensuec arraçoïñari obeditcen baitiote, eta haren arraçoïñac gauça gucietan ene horondateari, hura da bere buruaren garaitçaille, eta munduaren nauñi.

3. Nahi baduçu perfeccione gora hura ardietsi, lothu behar çaizco lan hari çure indar guciez, hari behar duçu çuhaitça erotic picatcen, athera behar duçu çure bihorcetic çure buruarentçat, çure aifientçat, eta ceïñ nahi den munduco ontasunentçat duçun amudio desordenatua.

Norc-ere bere amudio propioa garaitu baitu, haiñac eguiñ du hurren gucia, ecen ebaqui du bicio gucien erthoa.

Eta victoria haren fruitua da baque bar deusec-ere eciñ altara deçaquena.

Baiñan nola gutiac baitire bere buruei hiltcera enfaiatcen direnac: hala guehienac bere passioneen gathibu guelditcen dire, halaco maneraz bai non spirituac eciñ garai baiteçaque haraguia.

284 JESU-CHRISTOREN

Bada enequiñ liberrate osoan ibiltceco he-
ci behar dire guticia desordenatuac, eta ez
lothu creatura batiere pasionez, edo amudio
propioz.

LIV. CAPITULUA.

*Graciaren, eta naturaleçaren mobimendu
diferentez.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, artha handirequiñ hari çaitte
çure baitan beresten naturaleçaren, eta
graciaren mobimenduac, ecen haguitz dire
gaitçac eçagutcen, eta presunatic arguitue-
nec-ere nekhes ikhasten dute hequien artean
diferenciaren eguiten.

Guciac unguiari darraizco : guciec cerbait
ontasun dute bere hitcen, eta obren chedet-
çat; baiñan unguiaren itchurac hañitz enga-
natcen ditu.

2. Naturaleça fiñeciosa da, guiçon guehie-
nac irabasten ditu, eta bere ganatcen, enga-
natcen, eta bere saretarat erorasten, eta estu
bertce chederic bere buruaren contentatcea
baicen.

Contrarat graciac estu nihor enganatcen,
simplea da, eta artificio gucien etfaia: haf-
tantcen da gaizquiaren iduri gucietaric, gu-
ciac eguiten ditu phuruqui Jaincoa gatic, cei-
ña baita haren eguiazco fosegua, eta haren
chede bakharra.

IMITACIONEA. III. LIB. 285

3. Naturaleçac estu hill nahi, estu nahi içan çapatua, ez garaitua, nekhez obediten du, eta gaitci çaiõ azpico içatea.

Baiñan graciac darabillan arimac artha daoca bere buruaren mortificatceaz, eta atseguinèn guticieï contra eguiteaz, nahi du garai deçaten, hertz deçaten, libertateaz gabe deçaten, erreguela hertsien azpian eman deçaten.

Urrun da nauñtasuna billhatcetic edo desiratcetic; aiticitic bethi nahi du içan Jaincoaren manuco, eta egon haren azpian, *eta bethi prest dago bere burua Jaincoaren amore gatic guiçon gucien azpian ematerat.*

1. Petr.
2. 13.

4. Naturaleça bere intrefac darabilla, hura bere abantailen ondoan dabilla.

Graciac berriz estio beiratcen bere aisiari, eta probetchuari; baiñan bai bertceren onari.

5. Naturaleçac nahi du içan ohoratua, eta errespetatua.

Graciac estu nahi ohore, eta loriaric Jaincoarentçat baicen.

6. Naturaleça ahalqueriaren, eta mezprecioaren beldur da.

Graciac pairatcen ditu afruntuac bozcario- *requiñ JESU-CHRISTOREN amore gatic.*

Act 5.
41.

7. Naturaleçac maite du pausua, eta gorphutçaren aisia.

Gracia eciñ daoque alferric, eta gogotic lanari lotcen çaiõ.

286 JESU-CHRISTOREN

8. Naturaleça gauça ederren, eta curiosen ondoan dabilla, higuin ditu gauça tcharrac, lodiac, eta latçac.

Graciac billhatcen tu gauça lanoac, eta guti baliosac, harroac, eta gogorrac estitu arbuiatcen; gogotic iauften tu tresna çahar, eta iherceac.

9. Naturaleça lurreco gauceti darraioze, bozten da irabaciaz, tristatcen calteaz, affarratcen; eta sumintcen hitz offensagarri batez.

Gracia lotcen çaiç ceruco ontasunei haiñ borthitsqui non munduco calteec ez baitute altaratcen, ez uquitcen bide gabeec, ez affarratcen offenc; çeren bere tresora, eta bozcarioa eman baitu çeruan deusic galtcen esten lekhuån.

10. Naturaleça abariciofa da, eta hirritsez bethea gogoticago dago ematerat baiño hartcerat, bereac ditu maite, eta iabetu nahi du gauça guciez.

Gracia liberala da, harc estu nahi iabetafunic, balsan nahi ditu gauçac; gutiz contentatcen da, eta *atseguinago çaiço hartcea baiño ematea.*

11. Naturaleçac ematen darocu amudio munduarentçat, eta creaturentçat billharasten daroz quigu gorphutçaren nahicarac; eta erabiltcen gaitu vanitateen ondoan; galarasten darocu dembora solas, eta goan ethorri alferretan.

IMITACIONEA. III. LIB. 287

Graciac ematen du Jaincoaren amudioa, eta berthuteena; hanc ukho eguiten diote creaturei, ihes munduari, higuin ditu haraguiaren guticia lohiac; usten ditu pasaieta inutillac, eta ahalque da iende artean aguertceaz-ere.

12. Naturaleçari on çαιο campoco consolacioneen içatea, eta sensuen atseguinez goçatcea.

Graciac gure consolacionea billharasten dærocu Jaincoa baitan, eta ontasun soberanoan, gure atseguin gucia.

13. Naturaleça bethi hari da bere progotchu, edo aisia gatic, estu deus eguiten dohaiñic, baiñan haiñ bertce, edo guehiago içatea gatic, eta bederen fagorez, eta laudorioz pagatua içatea gatic, eta hañitz baliarasten-ere du eguiten, edo ematen duena.

Baiñan graciac estu billhatcen deus iragan-coric, estu nahi bertce irabaciric edo fatic Jaincoa bera baicen, eta lurreco ontasunetatic estu nahi ceruco ontasunen ardiesteco behar de baicen.

14. Naturaleça bozten da ahaide, eta adifquide hañitcen içateaz, loriatcen da bere fortce distiantaz, eta casta nobleaz, handiei gorthe eguiten diote, lausengatcen ditu aberatsac, eta bere idutacoei eguiten diote bes-ta eta beguitarte.

288 JESU-CHRISTOREN

Graciac maite ditu bere etsaiac, eta adif. quide hañitz içateac estio buruperic ematen, esta supherbiatcen bere sortceaz, estu preçatcen bere aitciñecoen noblecia, berthuteac ez badio preçarasten.

Pobreei guehiago behatcen diote aberatfeï baiño, estitu handiac lausengatcen, baiñan innocent doloratua utricaltcen çaiõ. Presuna simpleac, eta eguiatic ditu maite, eta ez dobleac, eta artificiosac.

I. Cor. 12. 31. Presuna prestuac hertchatcen ditu, *guerotie guerorat perfeccionean aitciña goaterat*, eta JESU-CHRISTOREN berthuteac obretan emanic haren idurico eguiterat.

15. Naturaleça laster errencuratcen da penaz, eta gabeaz.

Graciac constantqui pairatcen du pobreciac.

16. Naturaleça beretçat hari da, iharduquitcen badu, gudu eguiten badu, beretçat eguiten du.

Graciac gauça guciac bihurtcen diorça Jaincoari, ceña ganic heldu baitire; estu uste baduela deus onic, estu deusez-ere buruperic, estu iharduquitcen, eta estaoca bere burua bertceac baiño arguituago; baiñan bere adimendua, eta argui guciac ematen ditu Jaincoaren çuhurciaren, eta haren iuiamenduen azpian.

17. Naturaleçac iaquiñ nahi tu gauça gordeac,

IMITACIONEA. III. LIB. 289

deac, eta secretuac : aditu berriac ilkhi cam-
porat, eta dastatu gauça gucietaric. Nahi du
içan eçagutua, eta cerbait eguiñ bederen lau-
dorioac, eta estimua erakhar dioçaquetenic.

Gracia esta contu hari berriez, eta curios-
tasun vanoez; ecen horietan estu ikhusten
gure corrupcione çaharraren marcaric baicen,
eta bertce alde eguia errateco esta deus ber-
ritic, hala nola ez baita deus iraupenezcoric
lurraren gainean.

Harc iracasten du sensuen guticien hert-
ten, vanaloriari, eta gure buruaz dugun con-
tentamenduari ihes eguiten gure baitan lau-
dagarri, eta miragarri direnac humiltasunaz
gordetcen, gauça gucietan, eta iaquintasun-
naren argui gucietan arimaren progotchua,
eta Jaincoaren loria billhatcen.

Estu nahi içan laudatua, baiñan Jaincoa
nahi du lauda dadiñ bere dohaiñ gucietan,
ceren harc bere liberalitate phuruz ematen
baititu gauça guciac.

18. Gracia hura naturaz goragoco argui
bat da, Jaincoaren dohaiñ bereci bat.

Hura da ungui mintçatceco hautetsien
marca, eta ciguillua, eta salbamendu eter-
nalaren bahia. Harc arima altchatcen du lur-
reco gaucen amudiotic ceruco gaucen amu-
diorat, eta lehen gucia haraguizco cena gu-
cia spiritual eguiten du.

Hala cembatenaz naturaleça heciago, eta çapatuago baita, hambatenaz gracia ifurtcen da bethequiago arimarat, eta guicon barrencoia egunetic egunera Jaincozco ifuri hufuez perfeccionean aitciñatcen da, eta hurbiltcen Jaincoarequiñ behar duen idurirat.

LV. CAPITULUA.

Naturaleçaren corrupcioneaz, graciaren beharraz, eta harc arimetan eguiten dituen effectuez.

ARIMAC.

ENe launa, eta ene Jaincoa, çure imagarat, eta idurirat creatu nauçuna, indaçu bada çure gracia hura ceñaren handitasuna, eta beharra haiñ ungui eracutchi baitarotaçu; garai deçadantçat ene naturaleça gaichtoa, ceñac bethiere bekhaturat, eta heriotcerat bainarama.

Rom. 7. 23. *Ecen sentitcen dut ene haraguian bekhatuaren leguea, spirituaren legueari contra eguiten dioena ceñac gathibu itchequitcen bainau, eta maiz eraguiten baitarozquit sensuen nahicarac.*

Hala eciñ garai deçaquet ene passioneen indarra çure gracia, ez bada ethortcen ene bihotcerat, ene laguntcerat eta borthisterat.

2. Çure graciaren, eta gracia handiaren beharra dut hezteco naturaleça bat, *haste, hastetic gaitçer... ekharria,*

IMITACIONEA. III. LIB. 291

Ecen naturaleça hura lehenbico guizonaren bekhatuaz gaichtarua, eta poçoatua içatu da, eta bekhatu haren pena iaufsi da Adamen ume gucietarat.

Halaco maneraz bai non naturaleça ona, eta escas gabea celaric çuc creatu cinduenean, orai haren icena ematen baitçαιο bicioari, eta flaqueçari; ceren eta naturaleça hanc graciã ez bada lagundua lurrerat, eta bekhaturat baicaramatça.

Hanc orai duen indar aphurrac su inar baç diruri hautfaz estalia, eta su inar hura arraçoiñ naturala da illhumbeez estalia, ceina- ren artetic eguiten baita oraiño unguiaren, eta gaizquiaren, eguiaren, eta gueçurraren artean berezcoa, eta diferencia; estuelaric arren ahala ungui çaionaren eguitoco, gabe- tua delaric eguiaren eçagutça osoaz, eta ha- ren desirac estirelaric iustuac, eta innocentac.

3. Hargatic, ene Jaincoa, çure leguean Rom.
lakhetcen çait, eta maitatcen dut barreneco 7. 22.
guizonaren arabera, baitaquit, ona dela,
iustua, eta saindua dela, condenatcen di- Ibid.
tuela gaizqui guciac, eta iracasten darocula 12.
bekhatuaren higuintcen.

Baiñan haraguiac bekhatuaren leguearen Ibid. 5.
azpian ematen nau; eta sensuen guticiac ho-
bequiago eguiten ditut arraçoiñarenac baiño.

Handic heldu da, causucen baitut ene Ibid. 18.

baitan unguiaren eguiteco nahia, eta ez baitut causitcen haren complitceco ahala.

Deliberacione onac hartcen ditut; baiñan nola ene flacorasunean escasten baitçait hangoan egoteco behar dudan gracia den trabaric chumeena edireten dudanean flacatcen naiz, eta bihotça erortcen çait.

Hala eçagutcen dut perfeccionearen bidea, eta badaquit cer behar dudan eguiñ haren ardiesteco; baiñan ene corrupcionearen carga pisuac çapaturic eciñ harat hel naiteque.

4. Oi, ene Jaincoa, ala çure graciaren behar bainaiz unguiaren hasteco hartan aitciñateco, eta haren osoqui akhabatceco!

Pfalm. Ecen hura gabe eciñ deus dadiquet; *baiñan gauça gucien eguiteco gai naiz hartaz borthitstua naicenean.*

O gracia ceruco dohaiñ eguiazcoa; ceiña gabe ez baita merecimendu propioric, eta ceiña gabe naturaleçaren dohaiñ guciac ez baitire deus!

Hura gabe guiçonaren iaquintasuna, eta antcea, aberastafuna eta edertafuna, indarraren, eta bihotçaren handitafuna, spiritua, eta hitz ederrac, estire deus çure beguietan, ô ene Jaincoa.

-Ecen naturaleçaren abantail horiec ematen çazcote onei beçala gaichtoei-ere, gracia eta Jaincoaren amudioa da hautetsien dohaiñ berecia, hartaz merècitcen dute bicitce eternala

IMITACIONEA. III. LIB. 293

Haiñ gauça handia da gracia , non profeciazco spiritua , miracuilluen obratceco dohaiña , eta contemplacioneric gorenare ez baitire hura gabe preçatceco.

Fedea bera , esparantça , eta bertce bertthuteac eciñ daitezque çure gogaraco , ô ene Jaincoa , gracia , eta caritatea gabe.

5. O gracia dohatsua , ceñac spirituz pobre direnac bertthutez aberatz eguiten baititutçu , eta ceruco dohaiñez betheac direnac humill baitaduzcatçu !

lauts çaitte ene arimarat , çato ene ganat , eta goicetic bethe naçaçu çure consolacionez , beldureez nekheac , eta agortasunac flacaturic erorarez naçaten.

Othoisten çaitut , ene Jaincoa , bethi caufiaraz naçaçu çure gracion çure aitciñean.

Ecen *asco dut çure gracia* , naturaleçac desiratcen dituen bertce gauça gucietaric içaten ez banu-ere.

Cer nahi den tentacione , edo atsecabe guertha daquidan ez *naiz deusen-ere beldur içanen çure gracia enequien deiño*.

Harc borthitsten nau , guidatcen , eta laguntcen nau.

Ene etsai guciëc baiño indar guehiago du , eta argui guehiago munduco çuhur guciëc baiño.

6. Harc iracasten du eguia , harc chuchent-

294 JESU-CHRISTOREN.

cen bicitcea, harc arguitcen bihotça, arint-
cen penac eta atsecabeac, khentcen triste-
cia eta beldurra, hazten debocionea, eta isu-
rarasten penitenciazco nigar fainduac.

Cer naiz ni hura gabe, egur ihar bat su-
coz baicen on estena?

Orat.
Dom.
16.

*Beraz, ene Jaincoa, çure graciaz prepa-
ranaçaçu aitciñetic, eta gracia hura lagun
bequit bethi, eta atçarria iduc benaça con-
tiño obra onen eguiterat. JESU-CHRISTO
çure seme launaren merecimenduac gatic,
Halabiz.*

LVI. CAPITULUA.

*Gure buruari ukho eguiñ behar diogula, eta
iasan gurutcea JESUS-CHRISTOC beçala.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea, cembatenaz guehiago hi-
guinduco baituçu çure burua, hambate-
naz hertsiquiago enequiñ lothuco çare.

Eta nola campoco deuse ez desiratceac egui-
ten baitu barreneco baquea; hala gure bu-
ruei ukho eguiteac eguiten du Jaincoarequiñ
gure batafuna.

Nahi dut ikhas deçaçun gauça guciac ene
nahirat usten contrestatic, eta erranquicunic
batere gabe.

Joan.
14. 6.

*Niri iarraic çaquizquit, ni naiz bidea,
eguia, eta bicitcea; bideric gabe nihor*

IMITACIONEA. III. LIB. 295

eciñ dabilque, *egua* gabe esta eçagutça se-
guric, *bicitcea* gabe esta nihor bici.

Ni naiz çuc hartu behar duçun *bidea*; çuc
siñhetsi behar duçun *egua*, çuc desiratu, eta
iguriqui behar duçun *bicitcea*.

Ni naiz *bide* segura, *egua* eciñ engana-
ruzcoa, *bicitce* siñ gabecoa.

Ni naiz *bide* chuchenena, *egua* lehena,
bicitce eguiazcoa, dohatfua, eternala.

Ene bidean baçaude, eçagutuco duçu
egua; *eguiac salbatuco çaitu*, eta bici ara-
cico çaitu eternitate gucian.

Joan:
8. 322

2. *Bicitcea ardietsi nahi baduçu, beguira*
çatçu ene manamenduac.

Math:
19. 17.

Nahi baduçu *egua* eçagutu, siñhetsaçu
ene baitan.

Perfet içan nahi baduçu, sal çatçu ditut-
çun guciac.

Ibid. 21.

Ene discipulu içan nahi baduçu, *ukho*
eguiocu çure buruari.

Luc:
9. 23.

Bicitce dohatfua irabaci nahi baduçu, mez-
preça çaçü oraico *bicitce* hau.

Nahi baduçu cerurat altcharu, behera
çaitte, eta humilia lurrean.

Ene erreguetasunean partale nahi baduçu,
iasan çaçü enequiñ gurutcea.

Ecen gurutcearen maitatçailleec baicen
esture castruco dohatfutafunaren, eta eguiaz-
co arguiaten *bidea*.

A R I M A C.

3. Ene launa eta ene Jaincoa, çure bicitcea haiñ nekhatua, eta munduaz arbuiatua içatu denaz gueroftic, eguidaçu gracia çure imitatceco, eta munduaren mezprecioaren defiratceco.

Luc. *Ecen cerbitçaria esta handiago bere Iau-*
6. 40. *na baiño, ez eta discipulua bere nauſia baiño.*

Uſaçaçu beraz çure cerbitçaria çu beçala bicitcen, ecen hortan dago ene ſalbamendua, eta ſaindutaſun eguiazcoa.

Çure bicitceaz mintço eftiren liburuec, edo ſolaſec eſnaute conſolatcen, eſnaute oſoqui contentatcen.

J E S U S - C H R I S T O C.

4. Ene ſemea, daquiçunaz gueroftic, eta iracurri duçunaz gueroftic nic cer eguiñ, eta
Joan. iracatſi dudan, *dohatſu içanen çare hec obre-*
13. 17. *tan ematen baditutçu.*

Joan. *Norc ere baitaquizqui, eta beguiratcen*
14. 21. *baititu ene manamenduac, harc ni maitat-*
Apoc. *cen nau, eta nic-ere hura maitatuço dut;*
3. 21. *eta hura iararacico dut ene aitaren tronuan.*

A R I M A C.

5. JESUS ene launa, eguiñ bedi çuc erran eta aguindu duçun beçala, eta otkoi gai errenda naçaçu gracia haren ardietſteco.

Hartu dut gurutcea çure eſcutic, iaſanen dut gurutce hartu dudana, eta garraiatuco

IMITACIONEA. III. LIB. 297

duh heriotceraiño çuc manatu darotaçun be-
çala.

Fraide faindu baten bicitcea gurutcea da ;
baiñan gurutce hura ceruco bidea da.

Sarthu naiz bide hartan , etçait cillhegui
guibelat bihurtcea , are gutiago bide haren
ustea.

6. Ea beraz anaiac , goacen elkharrequiñ
JESUS gurequiñ içanen dugu.

JESUSEN amorea gatic hartu dugu gurut-
cea : haren amorea gatic iasan çagun fiñe-
raiño.

Hura içanen da gure laguntçaille , guidari ,
aitcindari.

Horra gure erreguea non doan gure aitci-
ñean , hanc gure alde nahi du guducatu.

Jarraic iaquizcon bihotz handirequiñ , es-
tugun etsaien beldurric.

Hill gaitecen behar bada guerla hortan , ^{1 Marc.}
eta gure laidotan etçagula erranaraz gai ^{9. 10.}
çatu garela gurutcearen banderaren usteco.

LVII. CAPITULUA.

*Etçaicula bihotça erori behar gure
escasen gatic.*

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , nahiago çaitur ikhufi hu-
mill , eta pacient atsecabetan ; ecen ez
debocionez , eta consolacione spiritualez

298 JESU-CHRISTOREN

bethea gauçac çure gogara daozquitçunean.

Cergatic horla khecha-cen çare çure contra eguiñ edo erran den gauça chume batez?

Handiagoa balitz-ere etcinduque hargatic altaratu behar.

Utsatçu guiçonon solas vano horiec, esta gauça berri bat halacoen aditcea, esta lehen aldia horla çure contra mintçatu direna; eta eta azquena-ere hañitz bici baçate.

Bihotz hañitz duçu deus pairatcecoric es-
tuçunean, bertceei conseillu onac ematen
diotçotçute, eta çure hitz onez borthitsten
ditutçu; baiñan ustecabeco cerbait gaitz
guerthatcen çaitçunean, berehala escasten
çaitçu conseillua, eta indarra.

Eçagut çaçü beraz çure flacotasun ecin
guehiagocoa; frogatcen duçu maiz den gau-
çaric chumeenetan. Halere iaquiñ çaçü pena
horiec, eta horlatoac cerutic egortcen çaiç-
quitçula çure salbamenducotz.

2. Khen çatçu lehen bai lehen pena hec
çure bihotcetic; eta ecin baçaozque hec sen-
titu gabe, bederen etçaitecela khecha, eta
hequien gatic ez bequiçu bihotça eror.

Paira çaçü bederen pacienciarequiñ ecin
eguiñ badaieçaqueçu bôzcariorequiñ.

Pena baduçu çure contra mintçatcen adit-
ceaz, eta orduan colera bichten bada çure
bihorcean, facega çaçü berehala, eta ez bedi

IMITACIONEA. III. LIB. 299

thera çure ahotic hitz behar gabecoric, eta
flacoac scandala detçaquenic.

2. Calma bihurrucò da laster graciarequiñ
batean, eta gracia hanc sofegatuco du çure
bihotceco altaramendua, eta errefumiñ gu-
cia goçatuco.

3. Bici naiz oraiño, dio Jainco launac, be-
thi prest çure laguntcerat, eta çuri egundaiño
baiño consolacione guehiagoren ematerat,
baldiñ çure esparantça gucia ene baitan ema-
nic othoitsten banauçu khar handirequiñ.

3. Çaren fermu, eta prepara çaitte egun-
daiño baiño guehiago pairatcerat.

Ez deçaçula etsi guerthatcen baçare atse-
cabeez maiçago penatua, edo borthitsquiago
tentatua.

Alabaiñan guiçon çare, eta ez Jainco :
baduçu gorphutz bat, eta etçare spiritu
hutz aingueruac beçala.

Nola ciñagozque bethi berthutezco, eta
indarrezco estatu berean, hala egotu estire-
naz gueroftic ez aingueruac ceruan, ez eta
guiçona parabifu lurrecoan.

Nic plaiñuz daudecenac consolatcen ditut,
eta atheratcen bere penetraric, nic Jaincotasu-
neraiño altchatcen ditut bere flacotasuna
eçagutcen dutenac.

A R I M A C.

4. Ene launa, den bethi ere benedicatua

*Pfalm. 18. 11. çure hitça ; goçoago da ene bihotçarentçat
estiric hoberena ene ahoarentçat baiñ.*

Cer eguiñ neçaque hambat atsecabe , eta hersturen erdian , çuc ez baninduçu borthits-ten çure hitz sailduetz ?

Baiñan cer antisia dut nic cer nahi den pairaturic-ere , ardiesten badut salbamenduco poiturat ?

Iauna , indaçu fiñ on bat , eta mundu huntaric bertcerat iragate dohatfu bat.

Ene Jaincoa , orrhoit çaute nitaz , eta guida naçaçu bideric chuchenenaz çure errefumarrat. Halabiz.

LVIII. CAPITULUA.

Ez ditugula çundatu behar Jaincoaren iuamenduac , eta gutaz gorago diren gauçac. Cer maneraz behar ditugun oharatu sailduac.

JESUS-CHRISTOC.

ENE Semea , beguira çaute sartcetic gauça goreguitan , eta çundatcetic Jaincoaren iuamendu gordeac.

Ea cergatic Jaincoac bat usten duen , eta bertce bati gracia handiac eguiten diotçon , cergatic dembat humiliatua , eta bertce bat altchatua.

o Gauça horiec ichitcen dituste guiçonen argui guciac , eta hequien spiritu eta arra-

IMITACIONEA. III. LIB. 301

ioñamendu guciac estire gai Jaincoaren
iuiamenduen eçagutceco.

Hala beraz deabruac horlaco gogoetac
egortcen darozquitçunean, edo guiçon cu-
riofec horlaco galde fuerteric eguiten daroz-
quitçutenean; ihardetz dioçoçute Profeta-
ren hitz hautaz: *Iustua çare, launa, eta çure*
iuiamenduac çucenac dire.

Pfalm.

118.

Edo bertce hautaz: *Iaunaren iuiamenduac*
eguiazcoac dire, eta berenez dire iusturc.

137.

Pfalm.

118. 10.

Guiçonec icialdura behar dute ene iuia-
menduentçat, eta ez dute hari behar hequien
cundatcen, ecen guiçonaren adimendua esta
gai hequien eçagutçan sartceco.

2. Etçaitecela halaber iar iharduquitcen
sainduen merecimenduez, hea bata saindua-
zo den bertcea baiño, nor den handiago edo
gorago ceruco erresuman.

Horlaco gauec bichten ruste maiz behar
gabeco escatimac, halsten supherbiotafuna,
eta vana-loria, eta batbedera vanitate gor-
de batez bere sainduaren bertceac baiño go-
rago haltatcen hari dela, eguiten dire ban-
deriçac, eta hetan sartcen herrac eta inbidiac.

Iharduquitce horiec estire behiñ-ere on
eta probetchos guiçonentçat, eta bethi dire
higuin garru sainduentçat, *ceren ez bainaiz*
ni escatimetaco Jaincoa, baiñan bai baqnez,
coa, eta baque, hura eslago norc bere burua

I. Cor.

14. 33.

302 JESU-CHRISTOREN

burua eguiazqui haltatcean : aitcitic norc bere burua eguiazqui humiliatcean.

3. Batçuec debocione guehiago dute saindu batençat bertce batençat baiño ; orduan affeccione hori maçago da humanoa, eta naturala ecen - ez naturaz goragocoa, eta Jaincozcoa.

Saindu guciac nic eguiñ ditut, nic eman diotet gracia, nic loriaz saristatu ditut.

Nic eçagutcen tut bakhotcharen mercedi-
Psalm. menduac, *Nic eman diotçatet ene estitafu-*
20. 4. *naren eta ontasunaren marcac*, hec enetçat
deus eguiñ baiño lehen.

Nic eçagutu ditut mende guciac baiño lehenago nerorrec maitatu, eta predestinatu ditudanac, esnaute hec ni lehenic hautatu,
Joan. *Nic hec hautatu ditut, eta bereci munduric.*

15. 16. Nic deithu ditut ene graciaz, ene ganat thiratu ditut ene misericordiaz, nic munduco tentacione diferentçen artean guidatu ditut.

Nic bethe ditut ene consolacione sainduetz, nic eman diotet onean iraupena, eta perseverancia, nic fiñean khoroatu dut hequien paciencia.

4. Nic guciac eçagutcen ditut, guciac lehenbicoric azqueneraiño, eta maitatcen amudio infinitu batez.

• Nic behar dut beraz içan laudatua gauça gucietan, eta gauça gucien gainetic, nic

IMITACIONEA. III. LIB. 303

behar dut ičan ohoratua ene sainduetan; ecen nic predestinatu ditut, eta altchatu haiñ loria handirat, merecimendu propioric aitciñetic ičan gabe.

Hargatican norc-ere mezpreçatcen baitu chumeena, haiñac estu ohoratcen haudiena, *ecen nic eguiñ ditut handia*, eta *chumea*.

Eta norc-ere offensatcen baitu saindu heratic bat, haiñac ni offensatcen nau eta ceruan ditzen bertce guciac.

• Ecen guciac caritateaz iuntatuac, eta bat eguiñac dite.

• Estute gueiec gogo bat, borondate bat, eta amudio bat baicen.

• 5. Baiñan guciç miragarri dena da, maitteago bainaute ni bere buruac, eta bere merecimendu guciac baiño.

• Ecen bere buruaz gorago altchaturic, bere amudio propiotic ilkhiric maitatcen nautte ni soberanoqui, eta bere indar guciç, eta hartan causitcen dute bere paufua, eta dohatfutafuna.

• Deus ecin guibela detçaque ene maitateetic, eta ecin iautz ditezque ni baiño deus beheragoren maitatcerat, ceren nola baitire eguia eternalaz betheac, secular iraungituco esten auudioaren suaz erretcen hari baitire.

• Hala beraz guçon haraguizeo lurrera

bihotça penditua dutenac, eta bere atsegui-
ñac baicen maitatzen estaquitenac ez bitez
atrebi sailduen dohatfutasunaz mintzatcerat.

Berretzen, edo gutitzen dute hequien lo-
ria bere nahiaren arabera, eta ez eguia eter-
nalac ematen duenaren arabera.

6. Hetaric hañitcen baitan bada ignoran-
cia, guciz haiñen baitan, ceña argui esca-
sez ez baitaquite cer den amudio phuru, eta
spiritual batez nihoren maitatcea.

Nihoren maitatcean amudio naturalac,
eta adisquidetafun humanoac darabiltça; eta
uste dute lurreco gaucéz beçala dela ceru-
co ez-ere.

Baiñan diferencia haguitz handia da, pre-
funa imperfetec uste dutenaren, eta prefuna
cerutic arguituec eçagutcen dutenaren artean.

7. Beguira çaitte beraz, ene semea, mint-
zatcetic gauça goreguiez eta çure iaquiña
ichitcen dutenez.

Baiñan çure eguiñ ahal guciac eguitçu ce-
ruco errefuman lek hu baten içateco, azque-
na behar balitz-ere.

Hortaz nihorc baleaqui-ere nor den han-
diago, edo senduago ceruan, certaco luque
eçagutça hura? baldiñ ez bada hortaz baliatcen
bere buruaren ene aitciñean humiliatceco,
eta ene guehiago ohcratceco, eta laudatceco.

Nihor pensatcen dagoenean cein handiac
diren

IMITACIONEA. III. LIB. 305

diren haren bekhatuac, cein chumeac haren berthuteac, cein urrun den sainduen perfeccionetic, hobequiago eta Jaincoaren gogarago eguiten du, sainduac elkharrequin comparatcen, eta hequien handitasunaz, edo chumetasunaz iharduquitcen hari denac baiño.

Haguitcez hobeago da sainduac ohorattea, eta othoitztea, eta hequien laguntza humiltasunequin, eta nigarrequin galdetcea, ecenez hequien secretu gordeen curiosafun alfer batez miratcen, eta çundatzen haritcea.

8. Hec osoqui content dire guicones balaquite contentatcen, eta solas, eta iharduquitce vano horiec bere ganic hastantcen.

Estute loriaric tiratcen bere merecimentu propiotaric, estute hartcen deus onic dutela bere ganic, guciez niri eguiten darotate ohore; hortaz nic guciac eman diotçater hequentçat içatu dudan amudio soberanoaz.

Hain betheac dire Jaincozco amudioaz, eta ceruco atseguinez, non ecin baituque deus escasic hequien loriac, eta dohatfutafunac.

Cembatenaz baitire sainduac lorian gogorago altcharuac, hambatenaz dire bere baitan humillago, eta arraçoin hartaz dire eneganic guehiago hurbilduac, eta enequin hertsiquiago iuntatuac.

306 JESU-CHRISTOREN

Apoc. 4. 10. Hargatic da errana Scriptura sainduan: *Ematen ditustela bere khoroc Jaincoaren oiñetan, ahuspez iartcen direla bildotcharen aincinean, eta adoracenc dutela mendetaco mendetan bici dena.*

Math. 18. 1. 9. Hañitcec galdetcen dute, *nor den handiena ceruco erresuman*, eta ez baitaquite hea berac gai içanen diren condatuac içateco chumeenen artean.

Gauça handi bat da chumeen-ere ceruan içatea, ceñetan guciac handiac baitire; guciac deithuac direnaz guerostic Jaincoaren umeo, eta eguiazqui guciac hala direnaz guerostic.

Isai. 60. 22. *Ecen chumeac alchatuco dire millen artean*, bicico dire millaca mendez, eta be-
65. 20. *khatoroc bicitceric luceenaren ondoan hitlen dire seculacortz.*

Math. 18. 1. Apostoluec galdetu çuten egun batez nor içanen cen *handiena ceruco erresuman*, eta
18. 3. *aditu çuten errepusta hau: Ez baçaite conbertitcen, eta eguiten haurren idurico, etçate sarthuco ceruco erresuman. Nor-ere beraz humiliatuco baina haurtto bat beçala, hura içanen da handiena ceruco erresuman.*

10. Çorigaitz chumeequiñ batean humiliatu nahi estutenentçat; ecen nola baita ceruco athea beheera eciñ han sarthuco dire.

Lue. 6. 24. Çorigaitz halaber *aberatsentçat çeiñec*

IMITACIONEA. III. LIB. 307

baitituste mundu huntan bere atseguinac,
eta nahicarac : ecen pobreac ceruan sartcen
direnean hec egonen dire campoan oihuz eta
nigarrez.

Humillac bozçaitetz : *bozçaitetze po-* Math.
breac; ecen çuena da ceruco errefuma; baldiñ 5. 3.
Jaincoaren bidean chuchen ibiltcen baçaitete.

LIX. CAPITULUA.

Jainco choilla baitan behar dugula eman
gure esparantça gucia.

ARIMAC.

IAUNA, noren baitan eman behar dut ene
fidantcia hemen naiceinõ ? eta noren ga-
nic iguric ahal deçaquet consolamenduric
mundu huntan ?

Estut deus uste çure ganic baicen, ô ene
Jaincoa, ceinaren misericordia infinitua
baita.

Non ungui içatu naiz çu gabe, edo non
gaizqui causitu naiz çurequin ?

Nahiago dut gauça gucien escapean bicî
çure amorea gatic, ecen ez aberastalunen
erdian çu gabe.

Nahiago nuque lurreco desterrua baldiñ
çu han baciñe enequin, ecen-ez ceruco er-
refuma çu han ez baciñe.

Ecen çu çaren lekhuana da cerua, eta he-
riotcea, eta ifernua çu etçaren lekhuana.

308 JESU-CHRISTOREN.

Çu çare ene guticia gucien chedea, çure ganat egon behar dut bethi plainuz, oihuz, eta hazbeherapenez.

Finéan ene beharretan eciñ bertce nihori fida naquioque çuri baicen, ô ene Jaincoa, eta nihor estago çu beçaiñ prest ene laguntcerat.

Çu çare ene esparantça, ene habea, ene consolarçaillea, eta ene adisquide guciz leiala.

Philip.

2. 21.

2. *Guciac bere progotchuaren ondoan dabilçça.* Çuc estuçü billhatcen ene salbamedua baicen, eta gauça guciac ene progotchucortz baliarasten tutçu.

Tentacione, eta atsecabeen hirrisçuan çuc ni maiz utci arren, guciac ene progotchutan eguiten ditutçu, ecen usatu ohi duçu çure maiteen milla maneraz frogatcen.

Hargatic etçaitut gutiago maitatu, eta laudatu behar atsecabe, eta frogantça horietan naicenean, ceruco consolacioneric handienenez bethetçen nauçunean baiño.

3. Hargatic, ene launa, eta ene Jancoa, çure baitan ematen dut neure esparantça gucia, çure ganat eguiten dut ene ihesa, çure oiñ sacratuetan ematen tut neure penac, eta atsecabe guciac, ceren ez baitut causitçen çotaz lekhora deus flacoric, eta gambiacoric baicen.

IMITACIONEA. III. LIB. 309

Ez ene adisquiden nombreac, ez ene beiratçailleen indarrac eciñ lagunduco nau; çu hurrunc-ere eciñ emanen dautet conseillu probetchosic; eciñ causituco dut consolacioneric, guiçon iaquiñfunen liburutan, ez laguntçaric aberastafunetan, ez segurantçaric lekhu batetan-ere ceroni ez baçate adisquidea, ene laguntçaillea, habea, ene sustengatçaillea, iracatçaillea, ene arguitçaillea, ene aberasteco tresora, eta ene segu-rean emateco ihes lekhu.

4. Iduriz gure baquecotz, eta çorionecotz diren gauçac estire deus çu gabe, eta estire baliatcen garabic gure dohatfutafuncotz.

Çure baitan da beraz ontasun gucién gaindidura, bicitcearen goçoa, çuhurtçiazco tumbioa; eta çure terbitçaric çure baitan duten esparantçac eguiten du hequien consolacionea, eta indarra.

Çure ganat daduzcat ene beguiac altçatuac, ô ene Jaincoa, çure baitan da ene esparantça çure ganic iguriquitcen tut guciac, ô misericordien aita.

Benedica naçaçu, sanctifica naçaçu ene baitarat isuratçu çure ceruco benediccioneac. eguiçu ene arimaz templu saindu bat, eta çure loriaren tronna, eta ez bedi causi templu hartan deus-ere çure Jaincozco maiestata ofensa deçaquenic.

310 JESU-CHRISTOREN

Pfalm. *Begnira dieçadaçu, ene Jaincoa, çure*
58. 17. *ontasun, eta misericordia infinituaren*
arabera.

Entçun çaqu çure cerbitçari gachoa, gau-
ça gucien escafean dena, desterratua, eta
hastandua bere herri dohatfutic, eta ehort-
cia herioaren itçalean.

Defenda çaqu ene arima, eta garbi idu-
eçu bicitce huntaco hirriscuen, eta corrup-
cionearen erdian; eta çure graciaz guida çä-
çu seculaco loriarat baquearen bidetic.

Hirurgarren Liburuaren akhabantça.

JESU-CHRISTOREN IMITACIONEA.

LAUGARREN LIBURUA.
Aldareco sacramendu adoragarriaz:

Amudiozco deiha mahain saindurat.

JESUS-CHRISTOC.

ATOZTE ene ganat, penatuac Math: 11. 28.
eta carginuac çaretan guciat,
eta nit arinduco datozquitçat
çuen penat, eta nekhetac.

Nic aguintcen dudan ognia ene karagüia Joan: 6. 52.
da, munduari bititçea emanen cibena.

Harçaque, eta ian çaque; hau da ene 26. 26.
gorphatça, ceina tradituco baita eta largatuco heriotcerat çuentçat, eguiçue hau epe 1. Cor: 11. 24.
orthoitçapenetan.

Joan. Ene haraguia iaten duena, eta ene odola
6. 65. edaten duena ene baitan dago, eta ni haren
baitan.

Ibid. Nic erraten darozquitçuedan hitçac
64. spiritu, eta bicitce dire.

I. CAPITULUA.

Cembat errespeturequiñ behar den errecibitu
sacramendu saindua.

A R I M A C.

O JESUS, eguia eternala ! hitz horiec gu-
ciac çureac dire, eta çure ganic ilkhiac,
ez içan arren guciac dembora berean erra-
nac, ez lekhu berean escribatuac.

Eta ceren diren çureac, eta eguiazcoac,
hartu behar ditut eçagutçarequiñ, eta fede-
requiñ.

Çureac dire hitz horiec, ceren çuc erra-
nac baitire, eta halaber eneac dire, ceren
enetçat, eta ene salbamenducotz erran bai-
titutçu.

Gogotic hartcen ditut çure ahotic lekhora,
ene bihotcean barnago far ditecentçat.

Ene bihotça animatua sentitcen dut hitz
famur esti, eta amultsu horiez; baiñan ene
bekhatuec icitcen naute, eta ene conciencia-
ren lohitasunac hastantcen nau misterio han-
di hortaric.

Çure gombidarce estiac thiratcen nau;

IMITACIONEA. IV. LIB. 313

baiñan ene bekhatuen nombregac, eta pifutafunac guibelatcen nau.

2. Manatcen darotaçu fidanciarequiñ çure ganat hurbill naditlala, baldiñ nahi badut çure primeçan parteric, ian deçadala Jaincozco ogui hura nahi badut bethi bici eta ardietsi loria eternala.

Çatozte ene ganat, dioçu, penez eta nekhez Math. cargatuac çareten guciac, eta nic çuen penetarie arinduco çaituztet. Math. 11, 28.

O hitz maitagarria, eta bekhatore barentçat guciz consolagarria, çuc, ene launa eta ene Jaincoa, gombida deçaçun creatura pobre bat, gauça guciez gabe bat, laceriaz, bethe bat, çure gorphutz guciz fainduaren comunionerat!

Baiñan, ene launa, nor naiz ni atrebitceco çure ganat hurbiltcerat?

Ceruen hedadura çabalac eciñ ithec çaitçaque, eta dioçu, çatozte guciac ene ganat. 3. Reg. 8. 27.

3. Nondic heldu da caritate sobraniazco hori, eta gombidatce guciz famur hori?

Nondic duquet aufartcia çure ganat ethortceco ni, ceñac ez baitut ene baitan sentitcen deus onic, cerbait burupe, edo segurantça eman ahal dieçaquedanic?

Nola atrebituco naiz çu ene bihotcean errecibitcerat, hambat bekhatu çure beguiesan eguiñ dudan ondoan?

314 JESU-CHRISTOREN

Aingueruac eta archangeluac ikharan dau-
dez çure aitciñean, iustuac, eta fainduac
beldur dire çuretçat, eta dioçu halere çä-
tozte *guciac ene ganat.*

Cerorrec ez bacindu erraten, Iauna, norc
siñhetz leçaque? nor hurbiltcerat aufatta
liteque, ceronec ez bacindu manatcen?

4. Noe, haiñ guiçon iustua, ehun urthez
haritu cen arkha baten eguiten, ceiñetan be-
rac iende gutirequiñ behar baitçuen salbatu.

Nola bada ni prepara ahal naiteque oren
batez munduaren creatçaillea errecibitcerat
hari çor çaiion errespetuarequiñ?

Moise çure cerbitçari handia, eta çure
adisquide bereciac eguiñ çuen arkha bat eciñ
bustelduzco çurez, eta estali çuen urretic
phuruenaz, han barna emateco leguearen bi
thaulac; eta nic creatura bustel, eta cortom-
pituac içaren dut aufartcia haiñ errechqui er-
recibitceco legue emaille soberanoa, eta
bicitcearen nauñ eta autora?

Salomon, Israelgo erregue guciën çuhurre-
nac, çazpi urthe eman cituen çure ohoretan
templu guciz magnifico baten eguiten, çort-
ci egunez eguiñ çuen haren dedicacioneco
besta, millaca sacrificioac ofrendatu cituen,
eta alienciaco arkha trompeta soiñuz, eta
pobluaren bozcariozco oihuen erdian, era-
nan çuen harentçat preparatua cen lek.hutañ.

IMITACIONEA. IV. LIB. 315

Eta nigacho eta dohacabea, nola atrebituco
naiz çu ene baitan errecibitcerat, ni ceĩnac
oren erdi batez eciñ gogoa othoitcean iduc
baiteçaquet?

Eta ochala behiñ bederen oren erdi bat
behar den beçala eman banu!

5. O ene Jaincoa, cer estute faindu hec
eguiñ çuri atseguĩ eguiteco!

Helaz! ala nic eguiten dudana deus gutia
baita, eta ala nic dembora guri ematen bai-
tut comunione faindurat preparatcen!

Gutitan caufitcen raiz ene baitan beribil-
larua, eta farthua; gutiagotan gogoaren
barraiadura gucietaric libratua.

Arraçoiñ liteque bada çure Maiestate ado-
ragariaren aitciñean, esneçan içan gogoeta
fainduric baicen, eta urrun litecen ene bi-
hotcetic creatura guciac.

Ceren nic errecibitu behar dudana ez baita
solamente aingueru bat, baiñan aingueruen
nausia eta Jaincoa.

6. Hortaz diferencia handia da alienciaco
arkharen alde batetic, eta bertcetic çure
gorphutz gueiz garbiaren artean, arkha har-
tan barna ciren gaucen, eta çure graciaren
artean.

Legue çaharreco sacrificio guciac-ere fi-
gura batçuc ciren, eta etciren comparatceco
çure gorphutçarequiñ, ceĩña baita victima

316 JESU-CHRISTOREN

eguiazcoa sacrificio çaharren figurac bethencen dituena.

7. Cergatic bada eznaiz khartsuago çure presencia adoragarrian ?

Cergatic eznaiz preparatcen artha guehiagorequiñ çure gorphutzpreciatuaren errecibitcerat ? Patriarca eta Profeta çahar hec, Erregue eta Prince hec populu guciarequiñ, hambat zelo eta amudio eracutchi dutenaz guetoz çuri çor çaitçun Jaincozco ohorearen emateco ?

2 Reg.
6. 14.

8. David Erregue Jaincotiar hura, *dantçatu cen bere indar guciez* arkharen aitciñean, Jaincoac haren aitei eguin ciotçaten tunguien orrhoitçapenetan.

Eraguiñ cituen hañitz musicaco instrument fuerte, psalmuac cantaraci cituen bozcariorequiñ, cantatu cituen berac-ere harpa soñuz Spiritu sainduaren graziaz betheric.

Iracatsi cioten Israeldarrei bete bihotz guciatz Jaincoaren laudatcen, eta boz batez haren egun oroz benedicatcen eta lorificatcen.

Bada Testament çaharreco arkha hambat debocionerequiñ ohoratcen bacen, eta hambat artharequiñ Jaincoa laudatcen bacen haren aitciñean muga fuerte batçuez ; cembat errespetu eta debocione guiristiñoec eta nic estugu behar içan gure aldaretaco Sacramentadoragarriaren aitciñean, eta JESU-CHRIS-

318 JESU-CHRISTOREN

fermu batec, eta caritate phuru eta eguiazco batec.

10. O Jainco, ikhusten etçarena, eta munda creatu duçuna, ala çure comportamendua miragarria baita gure alderat! ala çure estitafuna, eta çure samurtafuna handia aguertcen baita çure hautetsien alderat, hei çure gorputça sacramendu huntan iaterat ematen dioçutenean!

Gauça horrec ichitcen tu guiçonen adimenduac, horrec guehienic fidelen arimac çure ganat thiratcen tu; horrec amudioz fustatcen ditu çure cerbitçarien bihotçac.

Ecen çure cerbitçari eguiazcoei, eta bere bici gucia bere arimen garbitcen datamate-nei sacramendu adoragari hortaric debocionezco khar handi bat heldu çaic, eta bethi berri den amudio bat berthutearentçat.

11. O misterio handi hunen gracia miragarria! baiñan gordea guiristiño eguiazcoec baicen sentitcen estutena, eta siñhets gorrec, eta bekhatuaren gathibuec eciñ errecibi deçaquetena!

Sacramendu hunec isurtcen du gure baitharat Spiritu fainduaren gracia; bihurtcen diotça gure arimari galdu cituen indarrac; eta cobratcen dio bere edertafuna bekhatuaren itsutafunac khendu cioena.

Era gracia hura haiñ handia bada batçuetan

IMITACIONEA. IV. LIB. 319

non arimatic gorphutz flaco huntarat iraganic ofasuna, eta indarrac-ere ematen baitiotça.

12. Baiñan aubendatceco dena da ceren garen haiñ ephel, haiñ antsicabe, eta dugun haiñ debocione guti JESUS - CHRISTOREN errecibitceco, ceñna baita hautetsien esparantça baxharra; eta ceñnac eguiten baitu hequien merrecimendu gucia.

JESUSEC santificatcen gaitu, eta harc erosi gaitu, JESUS da gure consolatçaillea deserttu huntan, eta sailduen dohatfutafuna bertce bicitean.

Baiñan lastimagarri da ceren hañitz iendec haiñ guti eçagutcen duten sacramendu hunen handitafuna, eta excelencia, ceñnac eguiten baitu ceruaren bozcarioa, eta munduaren salbamendua.

O guiconen bihotçaren gogortasun estrangioa! ô itsutasun handia haiñ dohaiñ baliofa haiñ guti preçatcea, eta ceren egun oroz errecibitcen dugun ansicabetafunerat erortcea!

13. Ecen sacramendu handi hori ez balitz ematen, eta errecibitcen lekhu batean baicen, eta ez balitz mundu gucian aphez bat baicen consecratceco podorea luquenic; cer debocionezco kharrequin eslioazque iendeac lekhu hartarat, eta Jaincoaren aphez haren-ganat misterio sailduen celebratcen ikhusterat?

Orai hañitz aphecec hañitz lekhan JESU

320 JESU-CHRISTOREN

CHRISTOREN sacrificioa ofrendatcen dutean, cergatic ez progotcha fagore hortaz? Ecen Jaincoac manera hortan bere gracia eta amudioa hobequi eracuchten darocu; ceren munduaren parte gucietarat bere gorphutz sacratuaren communionea hedatu duenean, eman baitiote guicon guciei haren errecibitceco errechtafun guehiago.

O JESUS, artçain eterna! esquer darotçut ceren pobreac, laceriatuac, eta gure heritic desterratuac garelaric, halere çure gorphutz eta odolpreciatuaz hasten baicaitutçu, eta sacramendu handi horren errecibitcerat gombidatcen çure ahoco hitcez erraten daro-

Math. cuçula: çatozte ene ganat, penatuac eta
II. 18. *cargatuac çareten guciac, eta nic arinduco darozquitçuet çuen penac eta nekheac.*

II. CAPITULUA.

Jaincoac sacramendu huntan guiconari miragarriqui eracuchten dioela bere ontasuna eta amudioa.

A R I M A C.

ENE Jaincoa, ene esparantça gucia çure ontasun, eta misericordia infinituan emanic, heldu naiz çure ganat eria bere micua ganat beçala, gose eta egarri dena biciaren ithurrirat beçala, pobreac ceruco arreguea ganat beçala, cerbitçaria bere nauzia

IMITACIONEA. IV. LIB. 321

nausia ganat beçala, creatura bere creat-
çaillea ganat beçala, atsecabez berthea bere
consolatçaille podorofoa ganat beçala.

Baiñan nola merecitu dut çu ethor çaiten
ene ganat? Nor naiz ni çuc niri çure
buruaren emateco?

Nola bekhatore bat atrebitcen da çure
aitciñean aguertcerat? eta çu, launa, nola
beheititcen çare bekhatore baten ganat
ethortceraiño?

Çuc eçagutcen duçu ungui çure cerbitça-
ria, eta badaquiçu estuela bere baitan deus
onic çure bisita mereci deçaquenic.

Aithortcen dut ene esteustafuna, eçagut-
cendut çure ontafuna, laudatcen dut çure
misericordia, eta esquer darotçut çure amu-
dio eciñ guehiagocoa gatic:

Ecen ontasunez bethercen banauçu, hori
eguiten duçu çure bihorceco penduraz, eta
ez ene baitan den merecimendu baten-ere
gatic niri çure ontafuna hobequi eçagunara-
steco, çure amudioa ene bihorcean handiago
emateco, eta ni humiltasunean guehiago
fincatceco.

Beraz horla nahi duçunaz guetoz erre-
bitcen dirut bozcariorequiñ çure fagoreac:
ochala ene indignitateac ez baliote trabaric
ematen!

2. O J E S U S, guciz ona, guciz estia!

322 JESU-CHRISTOREN.

cembat errespetu, eçagutça eta laudorio
estaroçquitçute guicōnec çor çure gorphutz
sacratuaz eguiten dioçuten dohaiña gatic?

Esta gucienic munduan sacramendu hunen
excelencia berehitcez eçagutaraz deçaquenic.

Baiñan nolacoac içanen dire ene gogoetac
communione sailduan ene launa ganat hur-
biltcen naicenean, ceñarentçat eciñ baitu-
quet errespeturic asqui, eta ceña nahi bai-
nuque halere dignequi errecibitu?

Cer gogoeta ahalduquet hobeagoric, eta
ene salbamenducotz progotchofoagoric çure
aitciñean neure burua ahalic beherena humi-
liatcea baiño, eta çure ontasun infinituqui
nitaz gorago altchatua laudatcea eta adorat-
cea baiño?

Laudatcen çaitut, ene Jaincoa, eta ez
naiz nihoiz-ere gueldituco çure laudatceric.

Arbuiatcen dut neure esteustafuna, ema-
ten naiz çure manu gucien azpian, eta iauf-
ten naiz ene beheratafunaren tulumbioraiño.

3. Çu çare saildutaco saildua, eta ni
bekhatore gucietaric dohacabeena.

Iausten çare ene ganaraiño, eta ni eznaiz
gai ene beguien çure ganat altchatceco.

Heldu çare ene ganat, enequiñ nahi duçu
egon, deitzen nauçu çure banquet sacratu-

Pfalm. 141. eman nahi darotaçu ceruco ianaria *ain-*
27. 25. gueruen oguia, ceina ez baita bertceric,

IMITACIONEA. IV. LIB. 323

çu ceroni baicen: *Cerutic iautsricaco ogui bici hura, ceñas ematen baitio munduari bicitcea.* Joani 6, 513

4. Horra nola eracuchten duçun certaraino maitatcen, eta ohoratcen gaitutçun.

Cer esquer, cer laudorio estarotçugu çor haiñ fagore handiarentçat?

Oi ala çure chedeac gure salbamenducotz onac eta progotchofac icatu baitciren sacramendu hau ordenatu cinduenean!

Oi ceñ goçoa den, eta gustosa banquet hura, ceñetan çure burua ianaritçat ematen baitarocuçu! Oi ala çure obrac miragarriac baitire! Iauna, ala çure botherea handia baita, eta infinitua; çure eguia eciñ explicatuzcoa!

Mintçatu çare, eta gauça guciac eguiñ dire, eta guciac eguiñ dire çure hitçaren arabera. Genes. 1. 30. Psalm. 148. 5.

5. Gauça miragarria, eta fedearen arguiac gabe siñhetz ez daitequena, çu, iauna, eguiazco Jainco eta eguiazco guiçona, estalia çare ogui pichca baten, eta arno chorta baten idurien azpian; han çare gucia oforic, eta errecibitcen çaituenac iaten çaitu behiñ-ere consumitu gabe!

Çu çare mundu univerfoaren nausi, eta iabea, deusen-ere beharric estuçuna, eta halere eguiñ duçu sacramendu hori gure baitan egotea gatic.

324 JESU-CHRISTOREN

Ene arima, eta gorputça iducatçu garbi-ric, bihotz chahu, eta bozcarioz bethe bate-quin maiz parte har deçadantçat çure miste-rio sailduetan, eta errecibi deçadantçat ene arimaren salbamenducotz sacramendu ado-ragarri hori, ceïña ordenatu baituçu bere gainqui çure lotiacotz, eta çure ganic içatu ditugun ontasunez gu bethi-ere orrhoitaraf-teco.

6. Boz çaitte ene arima, eta esquerrac emotçu Jaincoari haiñ dohaiñ baliosaz, eta nigarresco haren huntan utci darocun haiñ consolacione bereciatz.

Ecen misterio hau celebratcen, eta JESUSEN gorputça errecibitcen duçun aldi gucian çure erresquetamenduco obra handia erre-berritcen duçu, eta çure salbatçaillearen me-recimendu gucietan partale eguiten çare.

JESU-CHRISTOREN caritatea esta behiñ-ere gutitcen, eta haren merecimenduen tre-fora esta ahitcen.

Hala behar duçu bethi-ere disposatu barre-neco erreberrimendu handi batez gracia har-tarat, eta consideratu misterio handi hura er-respetu, eta amudio bethi berri den batequin.

Bai, Meçaco sacrificioa nahiz ofrenda deçaçun nahiz entçun deçaçun, haiñ handi, haiñ berri, haiñ miragarri, iduritu behar çaitçu nola egun hartan berean Jaincoaren

femea virginaren fabel garbian, guiçon egui-
ten balitz, edo gurutcean itçaturic gure salba-
mendua gatic pairatcen balu pasionea, eta
heriotcea.

III. CAPITULUA.

Probetchos dela maiz communiatcea.

A R I M A C.

HUNA non heldu naicen, launa, çure
dohaiñaz progotchatcea gatic, eta çu-
requiñ boztea gatic *pobreaki preparatu dio-* Psalm:
çun atseguinezco banquet hortan. 67. 11.

Çure baitan causitcen dirut nic desira ahal
detçaquedan, eta desiratu behar ditudan
gauça guciac.

Çu çare ene salbamendua, ene etresque-
tamendua, çu çare ene esparantça, eta ene
indarra, çu çare ene ohorea, eta loria.

Isuraçu beraz egun bozcarioa çure cer- Psalm:
bitçariaren bihotcerat, ô Jesus adoragarria; 85. 24
ecen çure ganat altchatua dut ene arima.

Orai nic guehienic desiratcen dudana da
çu ene baitan errecibitcera behar den debo-
cione, eta errespetu guciarequiñ; çu ene
baitan sararastea, zakeo beçala ni ere bene-
dica naçaçuntçat, eta eman naçaçuntçat Abra-
hamen umeen nombrean.

Ene arimac borthitzqui desiratcen du çure
gorphutçaren errecibitcea, ene bihotceco

326 JESU-CHRISTOREN

guticiaric handiena da çurequiñ bat eguita.

2. Eman çaquizquit, eta content naiz, ecen çutaz lekhora esta eguiazco consolacioneric.

Eciñ naiteque çu gabe; eciñ bici naiteque çutaz bisitatua içan gabe.

Hargatic behar dut maiz hurbildu çure gannat, eta errecibitu behar çaitut ene gaitcen erremediotçat, beldurrez bidean flaca nadiñ, ceruco ianari hortaz gabetua banaiz.

Pobluei predicatcen ciñoten demboran, eta hequien eritasun diferentac sendatcen Math. cintuenean, erran cinduen egun batez: *Esti-
15. 32. tut iende hauc egorri nahi bere etchetarat, iatera eman gabe, beldurrez flacaturic gueldi ditecen.*

Hori bera eguiçu ene alderat, launa, çure burua eman duçunaz gueroftic sacramendu hortan, çure cerbitçari leialen consolamenducotz.

Ecen çu çare arimaren ianari gustosa, eta çu dignequi errecibitcen çaituenac içanen du primeçatçat, eta faritçat loria eternala.

Nola ni maiz erortcen bainaiz, eta bekhatu hañitz eguiten baitut; nola laster lachatcen bainaiz, eta errechqui flacatcen, maiz behar dut baliatu othoitçaz, eta maiz hurbildu confessionerat eta comunione saindurat.

Horla behar dut erreberritu, garbitu eta

berotu, beldurrez communionetic sobra ur-
runtcen banaiz, ahantz detçadan ene deli-
beracione onac.

3. Ecen guisonaren sensuac, gogoetac Genes.
8 21.
eta desrac haren gastetasunetic ekharriac
dire gaitcerat, eta haren gaichtotasuna ber-
retuco da bethi, cerbait Jaincozco lagunt-
çac ez badu sendatcen.

Eta communione sailduac gaizquitic gui-
belatcen gaitu, eta unguian borthitsten.

Orai beraz maiz haiñ lacho, eta haiñ
ephel banaiz communiatcen, edo meça ce-
lebratcen dudalaric; cer liteque bada erre-
medio hura hartcen ez banu, eta ez banu
billhatcen laguntça handi hura?

Hala gai eznaicen arren egun guciez mis-
terio sailduen celebratceco, artha içanen
dut demboratic demborarat bederen com-
munione sailduaren errecibitceco, eta haiñ
gracia handian parte hartceco.

Ecen arima leial batec çure ganic urrun-
dua deiño, eta gorphutz hillcor huntan des-
terratusa dagoeiño, ahal duquen consola-
cioneric handiena da çutaz orrhoitcea, eta
bere nausi guciz maitea debocione khartsu
batequin maiz errecibitcea. 2 Cor.
5. 6.

4. O amudiozco miracuillua! O behera-
mendu eciñ guehiagocoa! Çu, ene launa
eta ene Jaincoa, spiritu guciei içatea, eta

bicia eman dioçutena; çu iautz çaitecen arima pobre baterat, eta çure Jaincotasuna eta guicotasuna emplega detçatçun haren gabearen bethecten, haren beharren complitcen!

Ala çorionezcoa baita arima, dohatfua bihotça, bere Iauna eta bere Jaincoa errecibitceco gai duena, eta hura errecibitcean bozcario saildu batez bethecten dena!

Oi cein handia den haren ganat heldu den Iauna! Cein maitagarria den harc errecibitcen duen arrotça, eta cein charmagarria haren compania! Cein leiala haren bisitatcerat heldu den adisquidea! Cein ederra harequin iuntatu nahi duen esposa! Cein handia eta maitatcea mereci duena, lurraren gainean maita, eta desira daitezquen guciac infinituqui ichitcen ditceenaz gueroftic!

O Jesus manfoa eta ene guciz maitea! cerua eta lurra bere edertasun guciarequin ichil beitez, beheara beitez, çure aitcinean; ezen deus badute laudagarriric, deus ederric, guciac heldu çaitze çure ontasunetic eta manificenciatic; eta hequien edertasunac estu deus çure icenaren loriarequin compara ditrequenic, ceinac distiatcen baitu, çure çuhurtcia infinituac eguin tuen obra gucietan.

IV. CAPITULUA.

Communione sainduaren abantailac.

ARIMAC.

O ENE launa eta ene Jaincoa, ifuraçu çure gracia ene arimat : *emadaçu parte çure* Psalm. *benediccionē estietan,* eguiñ naçaçu gai çu 20. 4. dignequi errecibitceco sacramendu handi hortan, atçar naçaçu ene lokhuma pisuric, thira çaçu ene bihotça çure ganat, bisita çaçu ene arima, eta *bisita hartaz saindu çaçu* 105. 4. spirituz gusta deçadan ceruco estitasun hura, ceñaren bethetasuna çarratua baita sacramendu hortan bere ithurburuan beçala.

Argui çatçu ene beguiac misterio handi hori comtempla deçadantçar, borthitz çaçu ene fedea fermuqui sinhetz deçadantçar.

Ecen misterio hori çure obra da Jaincoac ordenatua, eta ez guiconc asmatua.

Hala guiconc esta gai haren comprenitceco, eta ungui eçagutceco, ceren ichitcen baititu aingueruen eçagutçaric eta arguiric bicienac.

Nola bada nic çundatuco dut, eta eçagutuco haiñ secretu barrena, nic ceña ez bainaz lurric, eta herrautsic baicen corrupcioneric, eta bekhatuic baicen?

2. Heldu naiz çure ganat, ô ene Jaincoa; bihotz simple batequiñ, fede fermu batequiñ,

esparantça, eta erresperturequiñ, çure obeditea gatic, eta ceren manatcen darotaçun.

Siñhesten dut eguiazqui, eta errealqui present çarela sacramendu huntan Jainco beçala, eta guicon beçala.

Nahi duçu, ene Jaincoa, errecibi çaitçadan, eta çurequiñ amudioz herrisiqui iunta nadiñ.

Beraz çure ontasuna othoisten dut eta galdeguiten darotçuthortacotz graciabat, ceina baita ene arima urth dadiñ amudioz eta samurtasunez isur dadiñ gucia çurerçat, eta esteçadan guehiago çutaz canpoanbilha consolacioneric.

Ecen sacramendu guciz handi hau arimaco, eta gorphutceco salbamendua da, eta eritasun spiritual gucien erremedio soberanoa.

Horrec gure bicioac sendatcen tu, gure pasioneac bridatcen, gure tentacioneac garaitcen, edo bederen flacatcen, haren bidez isurtcen dire gracia handiac gure arimetarat, berretcen da doidoia hasten den berthutea, sinçatcen da fedea, borthitsten esparantça, sustatcen, eta hedatcen caritatea.

3. Ecen çuc eman dioçute, eta orai-ere maiz ematen diotçotçute sacramendu handi hortan hañitz gracia çure maiteei, eta behar beçala errecibitcen çairuztenei.

Hortaz, ene Jaincoa, çu eçagutcen çaitut ene arimaren salbatçailletçat, flaquecia humanoen sendatçailletçat, eta barneco consolacione gucien emailletçat.

IMITACIONEA. IV. LIB. 331

Ecen hañitz consolacione ematen dioçute bere atsecabe differenten erdian, altchatcen dioçute bihotça eroria dutenei, ematen dioçute çure laguntçaren esparantça handi bat, eta gracia berriez bichten tutçu, eta berotcen,

Halaco façoïñez bai non comuniatu baiño lehen khechos, ephel, eta antsicabe cirenac, causitcen baitire onerac gambiatuac, eta hobequi disposatuac ceruco ianari hura hartu ondoan.

Manera hortan comportatcen çare çure hautetcien alderat, ô ene Jaincoa, bere flaquecia frogaturic, eta eçagaturic hobequi aithor deçatentçat çure ganic dutela bere bertute gucia.

Hortaz bere ganic hotçac dire gogortac, eta debocionezco sentimendu gabeac, baiñan çuc eguiten tutçu, bero, khartsu Jaincotiar.

Ecen nor doaque humillqui estirasunen ithurrirat, handic estiago bihurtu gabe?

Nor dagoque berotu gabe su handi baten aldean?

Çu çare, ene Jaincoa, ithurri ahitcen estena, çu çare sua berhi bichtua dagoena, eta behiñere iraunguitcen estena.

4. Beraz eciñ asqui hurbill banaireque ithurrirat ene egarriaren osoqui hiltceco ceruco ur bequien canalerat, hurbillduco dut

332 JESU-CHRISTORÉN

ahoa handic cembait chortaren hartceco, eta moian hortaz ene agortasuna heçatceco, eta ene egartsua aphur bat bederen frescatceco.

Eta eciñ banaiteque gucia cerucoa, eta amudioz sustatua cherubiñac, eta serafiñac beçala, guciarequiñ esaiatuco naiz eguiazco debocionearen ardietsterat, eta ahalaz ene bihortça preparatuco dut humiltasunequiñ aingueruen oguiaren errecibitcerat, ceruco su haren cembait iñhar bederen ene baitan sentitceco.

Compli çaqu çure ontasunaz, eta çure graziaz ene baitan escas den gucia, JESUS dibinoa, ene salbatçaille guciz ona, eta mansoa, ceñac erran baitarocuçu: *çatozte ene ganat, penatuac eta cargatuac çareten guciac, eta nic arinduco darozquitçuet çuen penac eta nekheac.*

Math.
xi. 28.

5. Ikhufaçu, launa, nekhatcen naicela, eta ene bekhoquia icertcen dela, bihotz miñez herstua naicela bekhatuez cargatua, tentacioneez khecharua, ene pasioneez trabatua eta penatua, eta estela nihor-ere çu baicen ni lagun naçaquenic, libra naçaquenic, salba naçaquenic.

Çure escuetan beraz ematen naiz osoqui eta ematen dut dudan gucia, beira naçaçuntçat bicitce iragancor huntan, eta bicitce eternalerat guida naçaçuntçat.

Har naçaçu beraz çure artharen azpian

IMITACIONEA. IV. LIB. 333

çure icen sainduaren ohoretan, eman nahi içatu darotaçunaz gueroſtic çure gorphurtz saindua ianaritçat, eta odol preciatua edaritçat.

*Ene Jaincoa eta ene ſalbatçaillea, eguidaçu gracia cembatenaz maiçago hurbil-
duco bainaiz ſacramendu handi hortarat, hambatenaz ene baitan berret ditecen guehiago çure alderat amudiozco eta debocio-
nezco ſentimenduac.* Eliçar. othoit.

V. CAPITULUA.

Aldareco ſacramendu ſainduaren excellenziaz, eta apheztaſunari daocan garbitaſunaz.

JESUS-CHRISTOC.

BACINDU-ere aingueruen garbitaſuna, eta londoni Iauni-Batiſtaren ſaindutaſuna, balere, etcintezque gai, eta digne ſacramendu handi horren offrendatceco, edo errecibitceco.

Ecen cer nahi den merecimendu duquen guizonac eſtu behiñ-ere aſqui ene gorphurtçaren conſecratceco, eta aingueruen oguia berac iateco, edo bertceei partitceco.

Miſterio handia! dignitate ikharagarria! ceĩnac ematen baitiote aphecei podore bat aingueruei eman etçaiotena.

Ecen choillqui aphez Eliçaz legitimoqui ordenatuei eman çai podorea miſterio ſain-

334 JESU-CHRISTOREN.

du hunen celebratceco, eta ene gorphutçaren confecatceco.

Eguia da apheçat sacramendu huntan Jaincoaren ministre, eta instrumen dire, haren icenean hari dire, haren hitcez baliatcen dire, eta harc manatcen diotena eguiten dute; baiñan sacramendu haren eguille nausia, eta buruçagüia Jaincoa bera da.

Harc obratcen du estaliqui, ceren baitu podore nahi duen guciaren eguiteco, eta gauça guciac prest baitaudez haren obeditcerat.

2. Beraz sacramendu handi huntan hobe qui behar dugu siñhetsi Jainco bothere guci duena ecen-ez gure sensuac, eta gaucen campoco iduri penac.

Hala errespeturequiñ, eta ikhararequiñ behar duçu bethi-ere hurbildu misterio handi hortarat.

Ikhusaçu cer çaren, eta cer ministerio, edo cargu eman çaitçun Ipizpicuac gutte gainean escuac pausatü dituenean.

Eguiñ çare aphez, eta sacratu çare misterio handi horren celebratceco.

Duçun beraz artha behar denean Jaincoari sacrificioaren ostendatceco leialtasun, eta debocione handi batequiñ; eta bicitceco bethi-ere çutaz erratecoric içanen esten maneran.

• Aphez eguiñ çarenean etçaiçquitçu obligationeac gutitu, aiticic hartu ditutçu eguiñ-

IMITACIONEA. IV. LIB. 335

bide berriac obligacione berriac sainduqui
bicitceco, eta perfeccione handiago baten
ardietseco.

Apheçac berthute guciez berreguindua
behar du içan, eta eman behar diote guciei
bicitce onaren exemplua.

Berecia behar du içan poblutic, eta estu
bici behar guçon comunec beçala; bici be-
har du aingueruac ceruan, eta presuna per-
fetaç lurrean bici diren beçala.

3. Aphez batec iaunzcuta sacratuez besti-
ua denean JESU-CHRISTOREN lekhua dao-
ta, bere othoitça humilqui Jaincoari offren-
tatceco, beretçac, eta populu guciarentçat.

Bere casolaren gainean marcatua dara-
pilla nahiz aitciñean, nahiz guibelean salbat-
tallearen gurutcea, bethi erreberritceco ha-
ren pasionearen orrhoitçapena.

Ekhartcen du aitciñean JESU-CHRISTOREN
exempluac behiñ-ere bichtatic ez galtceco,
eta hei zelorequiñ iarraitceco.

Ekhartcen du guibelean bertceen ganic
heldu çaizcon gaitçac estiqui, eta pacienqui
lafateco.

Aitciñean dakharque bere bekhatuez ni-
gar eguiñ deçantçat; eta guibelean bertce-
en hobenac-ere auhenda detçantçat era ia-
quiñ detçantçat ararteco beçala dela Jaincoa-
ren, eta bekhatoreen artean.

Hargatic bethi behar diotça ofrendatu bere othoitçac, eta sacrificioac Jaincoari ardiets deçaqueen arteraiño hequientçat galdetcen duen gracia, eta misericordia.

Fiñean apheçac sacrificioa celebratcen due-
nean ohoratcen du Jaincoa, bozten aingue-
ruac, poblu guiristiñoari ematen sentimen-
du onac, laguntcen ditu biciac, ematen hil-
lac foseguan, eta bere burua ontasun hetan
gucietan partale eguiten du.

VI. CAPITULUA.

*Communietic urruntcen denac bicitceari
ihes eguiten dioela, eta indignequi hur-
biltcen denac heriotcea ematen dioela be-
re buruari.*

A R I M A C.

IAUNA, behatcen diodanean aldebatetic çure
goratafunari, eta bertcetic ene beherata-
funari, ikharatcen naiz, eta confunditcen ene
baitan.

Ecen ez banaiz çure ganat hurbiltcen
bicitcetic urruntcen naiz, eta indignequi hur-
biltcen banaiz heriotcerat noa.

Cer eguiñen dut beraz, ò ene Jaincoa,
ene habea, ene laguntçaillea, duda, eta pe-
na gucietan ene arguitçaillea?

2. Iracats daçu bide chuchena, eta indaçu
molde labur bat communionearen faindu-
qui eguiteco.

IMITACIONEA. IV. LIB. 337

Ecen abantail handi bat da enetçat iaqui-
tea cer maneraz behar dudan ene bihotça pre-
paratu progotchosqui sacramendu horren er-
recibitceco, edo sacrificio handi horren ofren-
datceco çor darotçudan, errespetu, eta debo-
cionerequiñ.

VII. CAPITULUA.

*Norc bere burua examinatu behar duela ma-
hain saindurat hurbildu baino lehen, eta
hartu bere escasen usteco deliberacione fer-
mu bat.*

JESUS - CHRISTO.

APHEÇAC, dignequi misterio sainduen ce-
lebratceco eta errecibitceco, behar
duen lehenbico artha da, herarat hurbiltcea
humiltasun eguiazco batequiñ, errespetu han-
di batequiñ, fede oso batequiñ, eta Jaincoa-
ren oñoratceco chede phuru, eta chuchen
batequiñ.

Examina çaçu beraz ungui çure conciencia,
eta ahal guciaz garbi çaçu contricione, eta
confesione humill baten bidez; halaco ma-
neraz non ez bailaiteque çure baitan gueldi
notharic, çu hain ontasun handitic hastan
ahal çaitçaquenic.

Duçun urriqui miñ bat generalean çure
bekhatu guciez; bainan duçun damu bereci
bat egun oroz eguiten ditutçun hutsez.

338 JESU-CHRISTOREN

Era demboratic asco baduçu, confesa diotçotçu Jaincoari çure bihotçaren barrenean çure pasioneec çure baitan causatcen ditusten miseria guciac.

2. Duçun damu handi bat çure burua ikhusteaz oraiño sensuen plazeratarat haiñ emata, eta munduarequin haiñ iosia, haiñ guti mortificatua, eta guticia desordenatuez haiñ bethea.

Haiñ guardia gabea çure sensuen gainean, imaginacione banoez haiñ nahasia.

Haiñ errecha çure baitharic ilkhiterat, eta campoço gaucetan barraiatcerat, haiñ antficabea çure barnearentçat.

Haiñ ekharria hitti eguiterat, eta dostatcerat, haiñ gogorra urriquiarentçat, eta nigarrarentçat.

Haiñ laster gorputceco aisiac, eta atseguinac billhatcen dituen; haiñ nekhes penitenciaren garrastafunac hartcen dituen.

Haiñ curios berrien aditceco, eta gauça ederren ikhusteco; haiñ etsai humiliacione gucientçat.

Haiñ gofea ontafunen biltceco; emateaz donean haiñ beiratua; haiñ hertsia hequin itchequitceco.

Haiñ guti beiratua mintçatcean, ichillie egoten haiñ guti usatua.

Haiñ guti erreguelatua bicitcean, haiñ imperfecta manera gucietan.

IMITACIONEA. IV. LIB. 339

Haiñ emana ian edanerat, haiñ gorra Jaincoaten hitçaren aditcerat.

Pausuaren haiñ maitatçaillea, haiñ lanaren etsaia.

Haiñ etçarria elkheen aditceco; haiñ lotia khoroan cantatceco.

Haiñ khechatua fiñcatceco, haiñ gogo barraiatua othoitceco.

Haiñ antsicabea Eliçaco oficiotan, haiñ ephela meçan, haiñ agorra communionean.

Haiñ errecha çure baitharic ilkhitceco, haiñ gaitça çure barnerat bihurtceco.

Haiñ lasterra afarratceco, haiñ errecha bertceen ofensatceco.

Haiñ ariña çure iuiamendutan, haiñ dorphea çure mehatchutan.

Haiñ lorios, eta aleguera gauçac unguï doazquitçunean, flaco, eta bihotz eroria çure nahi gabetan.

Haiñ franco, eta generos deliberacione hartcean, haiñ lacho, eta agor hequien complitcean.

3. Escas horiec, eta horlaco bertceac Jaincoaten aitciñean auhendatu, eta confesatu ondoan, eta çure flacotasunaz behar den dolorea concebitu ondoan, har çaçu deliberacione fermu bat çure bicitcearen chuchentceco, eta ethorquiçunerat berthutean aitciña goateco.

340 JESU-CHRISTOREN

Eguicu guero çure bihotçaz aldare bar, eta han ofrenda çaquizquit osoqui bethiereco sacrificio, edo holocostatçat: utfatçu ene escueterat çure gorputça, eta çure arima ene cerbitcatceco borondate ferma batequin.

Manera hortan eguiñen çare gai Jaincozco misterioen celebratceco, eta ene gorputçaren sacramendua çure arimaren probetchu handitan errecibitceco.

4, Ecen esta ofrendaric Jaincoarentçat digneagoric, eta nahicarazcoagoric, ez eta satisfaccioneric gure bekhatuen urratceco hobegoric, eta probetchofagoric, nola norc bere burua phuruqui, eta osoqui ofrendatcea JESU-CHRISTOREN gorputçarequin batean meçaco sacrificioan, eta comunione sainduan.

Ezec. 18. 22. Guizonac eguiten badu bere eguiñ ahala, eta bere bekhatuez eguiazco urriquirimendubat harturic heldu baçait barkhamendu galdetcerat: *Iuramentu eguiten dut neure buruaz, dio Jainco launac, estudala nahi bekhatorearen heriotcea, nahiago dudala conberti dadin, eta bici dadin; eta conbertitcen bada ahantcico ditudala osoqui haren bekhatuac, eta generalqui guciac barkhatuco diotçadala.*

VIII. CAPITULUA.

JESUS - CHRISTORI osoqui eman behar gaizcola, harc bere burua guretçat eman duen beçala.

J E S U S - C H R I S T O C .

NOLA nic ene nahiz ofrendatu baitior neure burua ene aitari çure bekhatuentçat gurutcean, escuac hedaturic eta gorphutça billhuciric; eta ez baita deus ene baitan guelditu guiçonac Jaincoarequin baquetceco, eta erreconciliatceco sacrificatu estudanic.

Hala egun guciez meça entçutean behar çauzquit ofrendatu osoqui ofrenda garbi, eta saindu bat beçala çure amudio guciaz, çure indar guciez, eta çure bihotceco hedadura guciaz.

Cer nahi dut guehiago çure ganic, baicen çaren gucia niri eman çauzquitidan?

Çuc çure burua eman gabe ematen datoçun gucia, estut deus estimatcen, ecen ez nabilla çure gaucen, eta emaitcen billha; baiñan çure.

2. Ecen nola çuc gauça guciac-ere ez baitintuzque asquo ni gabe; hala niri-ere etçait çureric deus on çu gabe.

Ofrenda çauzquit beraz, eta eman çauzquit osoqui, eta errecibituco dut atseguinequin çure ofrenda.

Nic ofrendatu diot osoqui neure burua ene aitari çuretçat; çure ianaritçat eguiñ dut ene gorphutça, eta ene odola: ni gucia çuretçat, eta çu gucia enetçat içateco.

Baiñan çuc çure burutic guelditcen baduçu. cerbait eman gabe, balinbaduçu oraiño çuretçat cembait amarradura, eta ez baduçu çure burua osoqui, eta gogotic ene nahitar largatcen, çure ofrenda ez liteque osoa, ez perfera gure arteco batafuna.

Nahi baduçu beraz ardietsi eguiazco libertatea eta gracia, behar duçu gauça guciac, baiño lehenago çure burua gogo onez ofrendatu, eta Jaincoa ganat alde baterat largatu.

Ecen guciac badire presuna arguituac, eguiazco spirtualac, eta bere pasioneen nauñi direnac, hori heldu da ceren gutiac baitire bere buruei osoqui ukho eguiten daquitenac.

Bethi eguia içanen da nic erran dudana,

Luc. Norc ez baitiore ukho eguiten dituen guciei
24. 33. eciañ daiteque ene discipulu.

Beraz nahi baduçu içan ene discipulu, eguidaçu sacrificio bat çure buruaz, eta çure afecçione guciez.

IX. CAPITULUA.

Gure buruac, eta gure guciac behar diot-
çagula Joincoari ofrendatu, eta oshoitz
eguiñ behar dela gucientçat.

A R I M A C.

ENE Jaincoz, ceruan eta lurtean diren
gauça guciac çureac dire.

Eta estu deus bertceric nahi baicen çuri
neure buruaren ematea, eta eternitate gu-
cian çure içatea.

Egun betaz, ene launa, ofrendatzen nat-
çaitçu bihotz chuchen, eta simple batequiñ
çure gathibu beçala çure bethi obediteçco,
eta laudoriozco sacrificio bat bethi çuri ofren-
datceco.

Har çacu neure buruaz eguiten datotçudan
ofrenda, çure gorputz sacratuaren sacri-
ficioarequiñ batean, ceña egun ofrendatzen
baitarotçut ene eta poblu guciaren salba-
menducotz aingueru sainduen aitciñean,
ceñac aldarearen inguruan baitire agueri ez
badire-ere.

2. launa, ematen ditut çure misericor-
diazco aldarearen gainean çure ofensatzen
hasi nintzen egunetic orai arteraiño aingue-
ruen, eta çure aitciñean eguiñ ditudan hoben,
eta bekharu guciac, çure amudioaren suac
erre, eta suntsi detçantçat.

344 JESU-CHRISTOREN

Urta çatçu ene bicioan nothac , garbi çaçü ene conciencia bekharu gucietaric.

Bihur daçu ene hobenez galdu dudan gracia , indaçü ene hursen barkhamendu osoa , misericordia eguiten darotaçula , eta ematen baquezco musua , erreconciliacionearen seiñalea.

3. Cer eguiñ deçaquet ene bekhatuen deseguiteco , baicen hec auhendatcea , eta confesatcea , eta misericordia çuri galdeguitea?

Othoisten çaitut , ene Jaincoa , duçun bada nitaz misericordia , huna non naicen çure oiñetan , othoi entçun çaçü ene plainua.

Damuric handiena dut neure bekhatuez; estut nahi guehiago hetarat bihurtu.

Auhendatcen ditut , eta auhendatuco bici naiceño , prest naiz penitencia , eta satisfaccione ene ahal guciac eguiterat.

Barkha dietçaquidatçu ene falta guciac , ene Jaincoa , barkha dietçaquidatçu , çure icen sainduaren ohoretan.

Salba çaçü ene arima çure odolpreciatuaz erosi duçuna.

Largatcen dut neure burua çure misericordiarat , naicen gucia çure escuetan ematen naiz.

Çure ontasunaren arabera trata naçaçü , eta ez ene maleciaren , eta gaichtaqueriaren arabera.

IMITACIONEA. IV. LIB. 345

4. Ofrendatcen darotçut halaber ene baitan den unguia, haguitz aphuttra, eta imperfeta içan arren; çuc garbi, eta escas gucietaric libra deçaçuntçat. Errecibi çaçu arren, ene Jaincoa, eta emoçu behar duen mercedimendua, çure beguietan eder, eta nahicamazco içan dadintçat, eta emoçu bere azqueneco perfeccionea, fiñ dohatfu bateterat guida naçaçu, ez naicen arren cerbitçari alfer inurill, eta creatura esteuz bat baicen.

5. Ofrendatcen darozquitçut halaber anima onen guticia fainduac, ene ahaideen beharrac, ene adisquideenac, ahainenac, arribenac, maiteenac, eta çure amoreaa gatic; niri, edo bertceei ungui eguiñ darocuten gucienac.

Othoitsten çaitut halaber hañentçat ceñec ene othoitçac galderu baitituste beretçat, edo bere iendeentçat, nahiz diren biciac, edo hillac.

Guciez ardietz deçatentçat çure graciaren laguntça çureconsolacioneen estitafuna, herifcutan çure sustengua; eta librantça bere gaitz gucietaric; manera hortan bere pena gucietaric ilkhiric bere esquerrac bozcariorequiñ bihur dietçaquitçutentçat.

6. Ofrendatcen darozquitçut halaber ene othoitçac, eta erreconciliacionezco sacrificio hau bereciqui niri cerbait ofensa,

damu, afruntu bide gabe, edo pena eguiñ darotantçat.

Fiñean orhoitz berac eguiten darozquitçut cerbait damu, altaramendu, gaitz, edo scandala eman diotedan gucientçat, nahiz hitcez, edo obratz, nahiz ustecabez, edo maleciaz.

Iauna, khien çaçü gure bihotçetic suspitçac, despitac, herrac, asarradarac, escaçtimac, eta cerc-ere caritatea çaurt, eta guiristiñoen arteco amudioa guti baiteçaque, eta hura gucia.

Barkha dioçoçute, Iauna, barkha dioçoçute misericordia galdetçen darotçutenei, emoçute çure gracia, haren beharra dutenei, eta eguiñ gaitçatçu gai gracia hartaz goçatçeco mundu huntan; eta bicitçe eternalaz bertcean. Bizhala.

X. CÁPITULUA.

Communione saindutiç estela arraçoïñ gutiz guibelatu behar.

JESUS-CHRISTOC.

MAIZ hurbill du behar duçu gracien, eta misericordien estiraçun, eta garbitaçun gucien ithurburarat, senda çaitçentçat çure biciotariç, eta paçione defordenaturariç; eta borthitçago içan çaitçentçat, eta erneaço deabruaren tentacioneen, eta enganior gaichtoen contra.

IMITACIONEA. IV. LIB. 347

Ecen nola baitaqui etsaiac cein probetchu, eta laguntça handiac causitcen ditene commu-
nionean sainduan, bere eguin ahal guciac egui-
ren tu presuna Jaincotiarrac handiac guibelat-
ceco, eta urruntceco.

2. Handiac heldu da cembaiterac comuniat-
cerat preparatcean baitituste tentacioneric
borthitcenac.

Maliciazco spiritu hura, ceina causitcen
baita Jaincoaren umeen artean-ere lopen li-
buruaren errana den beçala, heldu da hequien
nahasterat bere fincia ardurazcoez, hequien
altaratcerat beldurtasun vanoiez, duda, eta
scrupula arraçoin gabecoez hequien debo-
cionea hosteco, eta fedea gutitceco, aguiari
guibelatuco direla alde baterat commu-
netic, edo communiatcen badute bederen
eguiñen dutela ephelqui, eta antficabequi.

Baiñan esta conturic eguin behar haren
artificioez, eta hanc egortcen dituen gogoe-
tez, cembat icigarriac, eta ahalca garriac
badire-ere, behar da garaitu bere arma pro-
pioez, eta egorri behar çaizco berari bere
inspiracione lohiac.

Arbuiatu behar da dohacabe hura, eta
burlatu behar da haren ahal guciez: cer nahi
den atacada eguin dieçaçun, cer nahi den na-
hasmendu altcha deçan çure baitan, estuçu
hargatic hastandu behar communionean sain-
ditic.

3. Maiz halaber debocionearen içateco lehia handiac, eta ungui confesatu nahizco khechagune sobraniazcoac penatcen du spiritua, eta trabatcen communione saindua.

Segui çaçu beraz çuhurren conseillua, khen çatçu çure ganic khechaguneac, eta scrupuluac, ecen hec apartatcen dute Jaincoaren gracia, eta agortcen debocionea.

Esteçaçula comunione saindua utz cembait altaramendu ariñ, edo spirituco pena chume ganic; baiñan çoaz berehala confesatcerat, eta barkha dioçoçute bertceei bihotz onez çuri eguiñ darozquitçuten ofensac.

Ceronec nihor ofensatu baduçu humilqui barkhamendu esca çaquizco, eta Jaincoac barkhatuco darozquitçu çure bekhatuac.

4. Cer progotchu duçu confesionearen horla luçatceaz, eta communionearen guibelatceaz?

Lehia çaute çure arimaren purgatcerat penitenciaz; arthicaçu lehen bai lehen poçoïña camporat, har çaçu contra poçoïña, guehïago irabacico duçu horla, ecen-ez luçamendutan ibilliz.

Egun arraçoïñ batec guibelatcen baçaitu communiatcetic, bihar benturaz handiago bat forthuco çaitçu: manera hortan hañitz ciñaudezque communiatu gabe, eta luçamendu horien ondoan causi cintezque benturaz

IMITACIONEA. IV. LIB. 349

gutiago gai sacramenduaren errecibitceco.

Khen çatçu ahalic lasterrena beldurkhunde, eta gogo urritafun horiec, ecen esta defetacotz on khechagunetan egotea, egunac altaramendutan iragatea; eta sacramendutaric urruntcea, egun oroz guertha ditezquen traba chumeen gatic.

Aitcitic caltiar da haguitz communionearen hambat guibelatcea, ecen luçamendu horiec epheltcen dute, pisatcen, eta lohartcen gure arima.

Helaz! badire presuna lacho, eta antficabe batçuc, ceñen atseguña baita bakhan confesarcea, eta ceñec gogotic guibelatcen baitute communionen saindua, bere buruen haiñ goardia hertsian egoterat obligatuac ez icateco.

5. Oi ala Jaincoaren amudio, eta debocione guti baitute haiñ errechqui communionen saindutic guibelatcen direnec!

Oi ala dohatfua baita, eta Jaincoaren gogaracoa haiñ ungui bici dena, eta bere conciencia haiñ garbi daducana, non gai bailiteque egun guciez-ere communiarceco cillhegui balitçαιο, eta eguiñ ahal baleça beguieran hartua içan gabe.

Baldiñ norbait hasantcen bada noicic behiñ mahaiñ saindutic errespetuz, humilltasunez, edo bertce cembait arraçoiñ onez, laudatceco da.

350 JESU-CHRISTOREN

Baiñan epheltafunerat erortcen bada, behar du bere debocionea bichtu, eta bere ahalac eguiñ, eta Jaincoac borondate ona maite duenac eguiñen du gaiñeracoa.

6. Cembait arraçoiñ iustuc communiatce-tic guibelatcen badu, eta halere balinbadu eguiazco desira, eta chedea communiatceco, esta gabetua iñanen communionen onaren fruituez, eta progortchuez.

Ecen arima onec egun guciez, eta oren guciez-ere trabaric batere gabe communia decaquete spiritualqui, eta progortchurequiñ.

Ordean badire dembora batçuc, eta egun bereci batçuc, ceñeran behar baitute sacramentalqui-ere communiatu amudio, eta errespetu handirequiñ, ene loria hobequi billhatcen dutela, ecen-ez bere consolacione propioa.

Ecen salbatçaillearen incarnationea, eta pafionea debocionerequiñ gogoan darabillhagun gucian, eta harequiñ bat eguiterat esaiatcen garen gucian spiritualqui communiatcen dugu, eta haren gorphutça errecibitcen beguieci ikhusten estuten manera batean.

7. Baiñan besta gatic choillqui, edo usantça gatic communiatcerat hurbiltcen dena, gutitan iñanen da gai ungui communiatceco.

Dohatsu bere burua Jaincoari offrendatcen dioena holocauztazco sacrificio bat

IMITACIONEA. IV. LIB. 351

beçala meça erraten edo communiatcen duen
aldi gucian !

Meça erratean etçaitecela içan ez lucegui
ez laburregui, beguira çaçü neurri arraçoi-
ñezco bar ; eta segui çaçü çurequiñ bici di-
renen ufantça ona, eta laudarcecoa.

Etçaitecela içan bertceentçat nekharri,
edo penagarri, çabiltça bide comunaz, se-
gui çaçü çure aitciñecoec eman darotçuten
exemplua, eta hobequi beha dioçoçu bert-
ceren progotçuari, ecen-ez çure guticiari,
eta debocione propialari.

XI. CAPITULUA.

*Arimac JESU-CHRISTOREN gorphurça-
ren, eta Escritura sainduaren
behar handia duela.*

ARIMAC.

O JESUS, guciz ona eta mantsoa ! nolaco
atseguina duen arima Jaincotiarrac ia-
ten hari denean çure mahaiñean, ceinetan
ez baitçaiç ematen bertce ianaritic çu ceroni
baicen, ceina baitçare harc maitatcen duen
gucia, haren guticien chede bakharra, eta
ontasun gucietan den maitagarriena ?

Oi ala goço bailitçaiquet ene bihotça ni-
garretan urtea çure aitciñean isartceco, eta
çure oiñen bustitceco, Madalena dohatçuac
beçala !

352 JESU-CHRISTORĒN

Baiñan non caufituco dut debocione famur hura, eta norc eguiñen tu ene beguiez nigarrezco ithurriac?

Eguiaz çure airciñean naicenean çure aingueruez gucia inguratua ene bihotçac fustatu behar luque, eta bozcarioz urthu nigarretan.

Ecen oguiaren, eta mahatz arnoaren idurien azpian estalia içan arren halere badaquit eguiazqui çarela sacramenduan.

2. Ene beguiac ez litezque gai çuri behatceco aguertcen baciñe çure argui propialean, eta çure Jaincozco distiaturan; eta mundu gucia eciñ laoque ez deufetarat billhacatu gabe çure loriaren, eta maieftatearen airciñean.

Beraz ene flacotasuna gatic estaltcen çare, eta gueriçatcen sacramendu hortan.

Halere badut eguiazqui, eta adoratcen dut lurraren gaiñean aingueruec ceruan adoratcen dutena, baiñan nic fedeaz ikhustendut, eta hec agueriqui, eta belo gabe.

Halere contentatu behar dut fedeaz, eta argui haren laguntçarequiñ ibilli behar dut, *eternitateco egun handia aguer dadiñ arteraiño, ceñnac sunsituco baititu itçalac, eta arguituco figura guciac.*

I. Cor. 13. 10. *Estatu perfet hura ethor daitequenean, etçare guegiago baliatuco sacramenduz, ceren dohatfuec ceruco lorian ez baitute horlaco erremedioen beharric.*

Goçatcen

Goçatcen dire fiñ gabeco bozcario batez Jaincoaren aitciñean ; ikhusten dute bekhoz bekho ; han argui chumeago batetic iraganic Jaincotasunaren arguizco tulumbiorat gustatcen dute verbo eternala , ez hartu duen haraguiaren arabera ; baiñan mende guciac baiño lehenago cen beçala , eta eternitate gucian içanen den beçala.

3. Gauça miragarri hauc gogoan iragaten rudanean , consolacione spiritualac-ere un-
hagarri çaiçquit , ecen ene Jaincoa bere lo-
rian agueriqui ikhusten estudaiño , ez deus çaiçquit munduan aditcen , eta ikhusten tu-
dan gauça guciac.

Çuc badaquiçu , ene Jaincoa , deus estela gai ene contentatceco , eta consolatceco çu baicen , hortaz estut-ere deus bertceric de-
stratcen çu eternitate gucian contemplatcea baicen.

Orduan ene guticia eciñ compli deçaquet gorphutz hilcor huntan naiceiño ; hala iarri behar naiz pairatcerat , eta çure nahi sain-
duaren azpian eman behar dut neure burua ene guticia guciequiñ.

Ecen çure sainduac ceruco erresuman boz-
carioz bertheric çurequiñ daudecenac mundu huntan cirenean fede , eta esparantça handi-
requiñ iduriquitcen çuten egun dohatfu hura , ceñetan behar baitcintuen hec hartu çure loriarat.

Hec siñherli dutena siñhesten dut nic-ere; hec çuten esparantça bera dut; eta segurantça humill batequiñ uste dut helduco naicela çure graciarequiñ batean hec iadanic ardietsi duten çorionerat.

Bizquitarrean fedearen arguiz ibilli behar dut hemen bici naiceño sainduen exempluez borthitsturic.

Içanen dut ene consolacione, eta ene arguitceco libutu sainduac-ere, eta gucien gainecoa içanen dut çure gorphutz guciz sacratua, erremediatçat ene flaquecietan, eta ihez lekhitçat ene atsecabetan.

4. Ecen ikhusten dut bi gauça baitezpada ditudala behar mundu huntan, eta hec gabe eciñ garraia deçaquedala bicitce dohocabe hau.

Ene gorphutceco presondegui huntan naiceño bi gaucen beharra dut, ianariaren, eta arguiaren.

Hartaracotz nahi içatu nauçu ene flacota-sunean hagoan iduqui çure gorphutz sacratuaz ceña baliatcen baitçαιο ianaritçat ene arimari; eta gorphutçari, *eta bertce alde çure Jaincozco hitçaz eguiñ duçu flambeubat ene arguitceco neure bide gucietan.*

Bi gauça horiec gabe eciñ bici naiteque, ecen Jaincoaren hitça da ene arimaren arguia, eta çure gorphutçaren sacramendua da bicitcearen oguia.

IMITACIONEA. IV. LIB. 355

Erran daiteque oraiño bi gauça horiec di-
rela bi mahaiñ beçala, ceiñac eman baiti-
turçu çure Eliçan, bata alde batean, eta bert-
cea bertcean.

Bata da aldare sacratuaren mahaiña, cei-
ñaren gaiñean baita aingueruen oguia çure
gorphutz preciatua.

Bertcea da Jaincoaren leguearen mahaiña,
ceiñac çarratcen baititu erligioneco eguiarie
sainduenac, ceiñac iracasten baitu fede chu-
chena, eta ceiñac sarrarasten baicaitu beloaz
barnago saindutaco saindua den lekhurat.

O JESUS, argui eternalaren arraio saindua,
ditutçun esquerrac, ceren eman darocuçua
çure legue sainduaren mahaiña, ceiña pre-
paratu baitarocuçu çure Profetez, Apосто-
luez, eta Eliçaco bertçe doctorez.

5. Bethiereco esquerrac darozquitçur, ô
guiçonon creatçaillea eta erresquetatçaillea,
ceiñac munduari eracuchteco harentçat du-
çun amudioa, preparatu baitarocuçu ban-
quet handi bat, ceiñetan ematen baitarocuçu
iaterat, ez bazcoco bildotcha, ceiña baitcen
figura bat, baiñan çure gorphutça bera, çu-
re odolarequiñ.

Banquet sacratu hartan bethetcen tutçu
bozcarioz çure cerbitçari leialac, eta hor-
ditsen tutçu sainduqui hei edanaraciric
salbamenduco khalitcean, ceiñetan baitire

356 JESU-CHRISTOREN

ceruco atseguin guciac, han safiatcen dire gurequin aingueru sainduac; bainan manera estiago, eta dohatuago batez.

6. Oi ala Aphecen dignitatea handia baita, eta ohoragarria, hec choillqui dutenaz gueroztic podore maiestatezco Jaincoaren gorputza consecratceco, hitz sainduen bertutez, bere ezbañez haren laudatceco, bere escuetan haren itchequitceco, bere ahortan haren errecibitceco, eta janaritcat fidelei partitceco!

Oi ala hain maiz garbitasun gucien Jaincoa errecibitcen dutenec escuac garbi behar baitituste, ahoa chahu, bihotza notha gabe!

Ala aphez batec bildotch nota gabearen haragua errecibitcen usatuac gordian egon behar baitu beldurrez itzur daquion hitcic onest, saindu, probetchos estenic.

7. Haren beguiec JESU-CHRISTOREN gorputz adoragarria egun guciez ikhusten dutenec modest, simple, eta garbi behar dute.

Haren escuec chahuac behar dute iñan, eta bethi-ere cerurat altchatuac ceruaren, eta lurraren creatçaillea hain maiz uquitcen dutenaz gueroz.

Aphecei gucz erraten çaizte leguean es-
Levit. cribatuac diren hitz hauc, çareten saindu
19. 2. *ceren saindu bainaiz ni, ceina bainaiz çuen
Iauna eta Jaincoa.*

IMITACIONEA. IV. LIB. 357

8. O Jainco botheretsua, lagun gaitzatçu çure graciaz gu ceñac apheztafunaz ohoratu baicaitutçu, gure caracterari daocan garbitafunarequiñ, eta debocionearequiñ cerbitça çaitçaguntçat.

Eta eciñ bici bagaitezque behar beçan bat innocencia, eta sainduta funequiñ, igutçu nigarrac gure bekhatuen cincinez auhendateco; eta eguiguçu gracia cerbitça çaitçagun guerorat fermutafun, berotafun, eta humiltafun guehiagorequiñ.

XII. CAPITULUA.

Artha handirequiñ behar dugula preparatu comunione saindurat.

JESUS - CHRISTO.

NI naiz garbitafunaren maitatçaillea, eta arimen saindutçaillea.

Bihotz garbi baten billha nabillha, hartaz eguiteco ene pausa lekhoa.

Prepara dieçadaçu sala bandi bat, un- Marc.
gui mublata, han ianen dut ene dicipulue- 14. 15.
quiñ bazcoco bildotcha. Luc. 22. 114

Nahi baduçu ethor nadiñ çure gapar, eta çurequiñ egon nadiñ, *garbi çaitte lemami* I. Cor. 3. 76
çaharretic, eta çahu çaçü çure bihorçeco
egoitça, khen çatçu handic munduaren khut-
su guciac, eta bicioen habarrotsac, *egon çaitte* Psalm.
çure bakhartafunean carraioa hegasteguian 101. 8.

358 JESU-CHRISTOREN

Isai.
38. 15.

hakharric dagoen beçala, eta erabill çatçu çure spirituan bihotz miñequiñ çure bicico errebelamendu guciac.

Ecen adisquide samur batec bethi-ere lekhuric hoberena, eta ederrena aphaintcendu bere maitearentçat, ceren hortan eracuchten baitu ceiñ maite duen haren ganat heldu dena.

2. Iaquin behar duçu halere cer nahi den eguin çaçun eciñ asqui ungui prepara çaitzquela ene errecibitcerat; ez eta deus bertceric gogoan içan gabe urthe batez çure arthaguciac hortan ematen baicintu-ere.

Graciaz eta misericordiaz usten çaitut ene mahaiñerat, guicon aberatz batec bere mahaiñerat, gombidatcen balu beçala pobre escaille bat, ceiñac eciñ bere eçagutça eracutch bailioçaque bere miseriaren aithorrez, eta bere esquer choillez baicen.

Eguiçu çure baitan dagoen gucia, eta eguiçu arthosqui, ez usantçaz, edo eciñ bertceez.

Errecibi çaçu errespetu handi batequin, eta beldurrafun amudiozco batequin çure, Jainaren eta Jaincoaren gorphutça, ceiñac maite baitçaitu, eta nahi baitu çure ganat ethorri.

Nic deitzen çaitut ene mahaiñerat, nic nahi dut ethor çaitecen, nic complituco dut

çuc escaz duçuna , çu çato , eta errecibi na-
çaçu.

3. Debocionezco sentimendu samurrac
ematen darozquitçudanean esquerrac emot-
çu Jaincoari , ceñac eguiten baitarotçu gra-
cia bat, eta misericordia bat mereci estuçuna.

Contrarat çure burua sentitcen baduçu
agortasunean, eguiçu othoitz, plainu, ni-
gar, io çaçu athea, etçaitecela unha, iraun
çaçu gracia salbagarri haren paput bat, edo
ihintz bat mereci deçaqueçun arteraiño.

Çuc ene beharra duçu , nic estur çure be-
harric.

Çu etçare ene ganat heldu ene santificat-
ceco , baiñan ni heldu naiz çure ganat çure
hobetceco , eta saindutceco.

Ene ganat heldu çare saindutcerat, ene-
quin bat eguiñic gracia berrien errecibitce-
rat, eta guerotic guerorat perfetago eguiterat.

Etçaçula har antsicabequi ; haiñ gracia han-
dia, çure bihotça arthosqui prepara çaçtu,
han sararasteco çure maitea.

4. Orduan esta asco gure debocionearen
bichtea, eta gure arimen preparatcea com-
muniatu baiño lehen ; communiatu ondoan-
ere artha behar duçu debocionezco senti-
mendu hetan irauteco.

Ecen sacramenduan errecibitu dugun gra-
ciaren ez gaitceco hambat artha behar da nola

haren errecibitcerat preparatceco ; eta artha hura bera moian bat da gracia berrien ardiesteco.

Contrarat bere Jaincoa errecibitu ondoan campoco consolacionetarat barraiatcen denac galtcen du disposicionea , eta gaitasuna haren errecibitceco.

Ebac orduan solas alferrac , çoaz aparterat , goça çaite pausuan çure Jaincoaz.

Ecen eguiazqui çurequiñ duçu , eta mundu guciac-ere eciñ idec dietçaqueçu.

Niri eman behar çaizquit çaren gucia , ene baitan behar duçu bici , çure baitan baiño hobequi ; ene baitan behar duçu hemendic harat gauça guciez pausatü deusen-ere grina-ric gabe.

XIII. CAPITULUA.

Gauça guciez billhuci behar dela JESU-CHRISTOREQUIN perfetqui communionẽ saindu bat eguiteco.

A R I M A C.

NOIZ içanen naiz asqui dohatfu , oi ene Jaincoa , çu bakharric causitceco , çuri neure bihotça iduquitceco , eta çutaz goçatceco ene arimac desiratcen duen beçala ; halaco façoïñez non nihorc ez bainau guehiago arbuiatuco , eta creaturec ez bainaute mobituco , eta ez baitarotet behatuco-ere ?

IMITACIONEA. IV. LIB. 361

Baiñan mintçatuco baitçaizquit çu niri ,
eta ni-ere çuri buruz buruan adifquide bat
bere adifquidearequiñ mahaiñean mintço
den beçala.

Nic desiratcen dudan gucia , nic çuri gal-
detcen darotçudan gucia da , ô ene Jaincoa ,
çurequiñ bat eguiñ nadiñ osoqui , lacha de-
çadan ene bihotça creaturen amudioric , mis-
terio saindu hau maiçago ofrendatuz , eta
errecibituz ikhas deçadan ceruco gauça eter-
nalen guerotic guerorat guehiago gustatcen.

Helaz ! ene Jaincoa , noiz içanen naiz haiñ
hertsiqui çurequiñ bat eguiña , eta çure bai-
tan hondatua ; non ene burua-ere ahantcico
baitçait osoqui ?

Çaren enequiñ , ni çurequiñ içan nadint-
çat , eta hemendic harat bat baicen içan ez
gaitecentçat.

2. Çu çare eguiazco ene maitea *millen* Cant.
artean hautatua , çure baitan nahi dut pau- 5. 10.
latu , bici naiceïño.

Çu çare Jainco baquetiarra ; çuc dakhar-
queçu lekhu gucietarat baquea , eta sosegua ;
çu etçaren lekhan esta penaric oiñhaceric ,
eta miseria eciñ akhabatuzcoric baicen.

Çu çare eguiazco Jainco gordea *commu-* Isaic.
nionean , çuc estuçu arizaric , eta eguiteco- 45. 15.
ric gaichtaguinequiñ , simpleequiñ , eta hu- Job. 21
millequiñ dire çure solasac. 16.
Prob. 3. 12.

Sacra-
mendu
faindua
ren offi-
ciotic.

Deut.

4. 7.

Ibid.

Oi ala çure spiritua estia baita, Iauna, çure amudioaren samurtasuna çure umeei iracuchteco hasten ditutçunaz gueroftic ogui goço, gustoz, eta cerutic iaustiricaco batez.

*Eguiazqui esta pobluric den handienic-ere bere Jaincoac haiñ hurbill dituenic, nola çu baitçare hurbill çure cerbitçari leiale-
taric, nahi duçunaz gueroz içan hequien egunorozco oguia, hequien consolatceco, eta hequien bihotçac cerurat altchatceco.*

3. Ceiñ poblu da munduan guiristiñoen pobluarequiñ compara ditequenic?

*Non caufituco da ceruaren azpian creatu-
ruric haiñ Jaincoaz maitaturic, nola arima
faindu bat, ceiñetan sartcen baira Jaincoa,
haren hazteco bere haragui loriofaz?*

*O gracia ecin ezplicituzcoa, fagore be-
recia, amudio neurri gabecoa Jaincoac gui-
çonari bereciqui marcatcen dioena!*

*Cer bihurtuco diot Jaincoari hambat gra-
cia, fagore, eta amudioerentçat?*

*Estut deus haren gogaracoago denic ene
bihotça baiño, ceiña ematen baitiot alde
baterat bere bihotçarequiñ hertsiqui bat
eguiñ deçantçat.*

*Oi ene arima Jaincoarequiñ osoqui iun-
ratua balitz, orduan ene barren gucia bozca-
rioz bethelireque!*

Orduan Iaunac erran lieçaquet enequiñ:

IMITACIONEA. IV. LIB. 363

Egon nahi baduçu, nic-ere nahi dut çure-
quiñ egon : eta nic ihardets nioçoque : Ah !
launa, gogotic, eguidaçu fagorea enequiñ
egoteco, nic nahi dut çurequin egon ene bi-
hotz guciaz.

Ene nahi gucia da ene bihotça ičan dadiñ
osoqui, eta bethicotz çurequiñ bat eguiña.

XIV. CAPITULUA.

*Arima saindu batçuc communiatceco duten
guticiaz.*

A R I M A C.

Ol ene Jaincoa, ceñ handiac, ceñ ha- Psalm:
nitçac diren çure beldur direnentçat 30. 20.
gordeac daoscatçun ontasunac, eta estita-
sunac !

Orrhoitcen naicenean cembat kharrequiñ,
eta debocionerequiñ arima on batçuec hurbil-
tzen diren çure sacramendurat, gorritcen naiz
ahalquez ikhustea cembat ephelrasunequiñ,
eta antsicaberasunequiñ ni hurbiltzen naicen
mahaiñ saindu hartarat.

Ahalcatcen naiz ceren agor, eta gostu ga-
be guelditcen naicen ; ceren estudan barnea
samurtua, eta sustatua çure aitciñean ; ce-
ren estudan sentitcen communionearentçat
hambat amudio, eta khar nola bertce ha-
ñitcec, ceñac eciñ baitçaozquen nigarrac
isuri gabe bere desiren, eta berotasunaren
podorez,

364 JESU-CHRISTOREN.

Bere kharrac idec-arasten cioten bere bihotceco, eta gorphutceco ahoa çure errebitceco urbicien ithurria beçala, eta çure haraguaia ianic bere gofeaten fasiatceco.

Hargatic hurbiltcen ciren çure mahaiñerats bozcario handi batequiñ, eta apertu, hirritz, eta gofete spiritual batequiñ.

2. Oi ala hequien fedea beroa baitcen, eta bicia ala hart ungui frogatcen baitu errealkui present çarela sacramendu hortan!

Luc. 24. 35. Arima *hec eçagutu dute eguiatzqui Iauna oguiaren haustean, eta eracuchten dute Emausco discipuluec* beçala JESUS hequiequiñ dabilhala; hequien bihotçac haren amudioz haiñ sustatuac direnaz guerostic.

Helas, ala urrun bainaiz ni haiñ debocione samurretic, eta haiñ amudio khartsutic!

JESUS ona, eta estia, othoi nauçun urricari pobre laceriatu bat naiz çure aitciñean.

Indaçu othoi çure amudiotic cembait inhar bederen communionen sainduan ene fedea handi dadintçat guerotic guerorat guehiago, ene esparantça borthitz dadintçat, eta ene bihotça behiñ çure amudioz sustatua ceruco mamma hor dastatu ondoan behiñ-ere ephel estadintçat.

3. Çure misericordiac, Iauna, eman dieçaqust errechqui hambat desiratcen dudan gracia hori, ceiña baita ene ganat ethortcen çarenean isurtcea ene bihotcerat susco, eta

IMITACIONEA. IV. LIB. 365

kharresco; amudiozco eta estirasunecco spiritu hura.

Ecen arima bereci hequien afeccione, eta desira khartsuac sentitcen estitudan arren, ematen darotaçu bederen afeccione bero hequien guticia.

Desiratcen dut handisqui, eta othoitsten çaitut partale eguiñ naçaçun haiñ beroqui maite çaitusten arimen merecimendutan, bai eta oraiño hequien lorian.

XV. CAPITULUA.

Debocionea ardiesten dela humiliatuz, eta norc bere buruari ukho eguiñez.

J E S U S - C H R I S T O C.

DEBOCIONECO gracia behar duçu galdeguin cinciñez; desiratu beroqui, iguriqui pacienciarequin, eta esparantçarequin, esquerrequin errecibitu; humilltasunequin beiratu; arthosqui hari ihardetsi, eta hartaz baliatu, eta utci Jaincoari hautua hardeçantçat berac placer duen manera, eta dembora çure visitatceco.

Humiliatu behar duçu haguitz debocioneric batere, edo guti baicen sentitcen, ez duçunean; baiñan etçaitçu hargatic bihotçakerori behar, eta estuçu behar sobera tristatu.

Maiz Jaincoac colpe batez, eta ahantz orduan ematen du dembora lucez eman nahi çigatu estuena, eta othoitçaren hastean eman

366 JESU-CHRISTOREN

estuena akhabantçan ematen du batçuetan.

2. Haiñ flacoa bada guiçona, non Jaincoac egortcen baliotça graciac hanc galdeguiten diotçan beçaiñ sarri, eta bere nahien arabera eciñ iasan bailletçaque.

Iduricaçu beraz debocione bero baten gracia esparantça fermu, eta paciencia humill batequiñ baiñan ezbadarotçu Jaincoac eman nahi, edo eman ondoan ezarian khentcen badarotçu çure gaiñ eguiçu, eta siñhetzaçu escas hori çure bekhatutaric heldu dela.

Ecen maiz graciaren debeatceco edo hastantceco gure ganic; asco da deus guti, baldiñ deus guti behar bada deithu, eta ez escas handi batentçat iduqui haiñ ontasun handia debeatceco asco handi dena.

Cer ere baita traba hura dela handia, edo chumea garaitcen baduçu, eta khentcen alde baterat, galdetcen duçuna ardiestico duçu.

3. Ecen noiz eta ere bihotz guciatz emanen baitçaizco Jaincoari, eta çure fantasia-
ren arabera ez baituçu hau edo hori galdeguiten, baiñan haren escuetan alde baterat emanen baitçare causituco çare baque handi batean, eta Jaincoarequiñ hertsiqui iuntatua, ceren çure contentamendu gucia içanen baita Jaincoaren nahiaren complitcea.

Hala norc-ere bere chedea Jaincoa ganat altchatuco baitu bihotz simple, eta chuchen batequiñ, eta bere burua garbituco baitu

IMITACIONEA. IV. LIB. 367

creaturen amudio defordenatu, edo herra guciataric, haiña gai iñanen da graciaren errecibitceco, eta ardiesteco Jaincoa ganic debocionearen dohaiña.

Ecen Jaincoac estitu bere benediccioneac ifartcen toqui hutsatarat baicen, eta cembatenaz nihorc guehiago ukho eguiten baitiote behere huntaco gaucei, eta hiltcen baitçaiõ bere buruari, bere burua mezpreçatuz, hambatenaz graciac heldu çaizco lasterrago, eta hañitçago, eta da libroago ceruco gaucetarar bihotçaren altchatceco.

4. Orduan haren spirituco beguiac idequico dire causituco du bere burua aberatz ceruco ontafunez; eta berac-ere miretsico du bere çoriona, haren bihotça idequico da, eta çabalduco bozcarioz, eta emanen du bethicotz bere burua haren escuetan.

Manera hortan bethetcen da benediccionez Jaincoa bere bihotz guciatz billhatcen duena, eta bere arimaz gaizqui baliatcen estena, huta munduco gauça vanotan emplegaturic.

Halacoari ematen çaiõ communione sainduan Jaincoarequiñ hertsiqui bat eguiteco gracia, ceren haiñac ez baitio behatcen bere debocioneari, eta bere consolacioneari, aitcitic sacrificatcen baitiotça debocione, eta consolacione guciac Jaincoaren ohoreari, eta loriari, ceñnac hobequi billhatcen baiti-

368 JESU-CHRISTOREN
tu sacramendu hortan causitcen duen gustu
spiritual guciac baiño.

XVI. CAPITULUA.

*Aguertu behar diotçogula gure beharrac
JESUS-CHRISTORI, eta galdetu bere
gracia.*

A R I M A C.

ENE Salbatçaille, guciz estia, et amai-
tagaria, ceñaren orai errecibitcea de-
siratcen baitut eguiazco debocione batequiñ.

Eçagutcen ditutçu ene flaquenciac, eta ene
beharrac.

Badaquiçu nolacoac diren ene gaitçac
eta bicioac, eta ceñ maiz naicen penatua,
tentatua, altaratua, khechatua, eta bekha-
tuz-ere liçundua.

Heldu naiz çure ganat erremedio bakhar-
rerat beçala, othoitsten çaitut, consola na-
çaçu, eta ariñ dietçaquidatçu ene penac.

Gauça guciac daquizquienari mintço nat-
çαιο, ene barren gucia ikhusten duenari ene
perfetqui consolatceco, eta laguntceco ba-
kharric gai denari.

Çuc badaquiçu estela nihor-ere, ni baiño
on beharragoric, eta berthute guciez gabe-
tuagoric.

2. Huna non naicen, ene Jaincoa, po-
brea, eta billhuça çure aitciñean gracia gal-
deguiten

deguiten darotçut, misericordia esque na-
gotçu.

Ene gosearen fasiatceco indaçu bicitcea-
ren oguia, ene epheltasunaren khentceco,
sulta naçaçu çure amudioaz; ene itsutasuna-
ren sendatceco argui naçaçu çure bisaiaco
arraioez.

Gambia dieçadaçu gostua halaco maneraz
non munduco atseguinac causituco baititut
khiratsez betheac, bicitce huntaco penac,
eta gaitz guciac arinac; eta munduan laudat-
cen diren gauça guciac mezpreçagarriac, eta
ahanstecoaç.

Itçul açu ene bihotça çure ganat, altcha
çaçu cerurat, eta ez naçaçula utz basatua,
eta errebelatua lurrean ibiltcerat.

Esteçadan causi, ez orai ez nihoiz, goço-
ric çure baitan baicen; ceren çu baitçare ene
ianaria eta edaria, ene amudioa eta ene boz-
carioa, ene atseguina eta ene on gucia.

3. Oi ochala çure presenciaz sustatcen ba-
nin duçu, erretcen, eta çure baitharat oso-
qui gambiatcen; halaco façoinez non amu-
dioz çurequiñ bat eguinic, eta su sacratu
hartaz nolaz baitere urthuric, ez bainintequè
çurequiñ spiritu bat baicen.

Esteçaçula permeti ene arima doan çure
ganic gose hutz eta agor; baiñan balia çaite
ene alderat misericordia hartaz beraz, cei-

ñaz haiñ miragarriqui baliatu baitçare çure
sainduen alderat.

Norc behar luque miretsi çu errecibitcean
gucia susco eguiten baninz-ere, eta samur-
tasunez çuretçat urtcen baninz-ere; çu ce-
roni çarenaz guerostic su bat bethi bichtua,
eta nihoiz iraunguitcen etçarena, khar bici
bat bihotçac garbitcen, eta spirituac arguit-
cen diturçuna.

XVII. CAPITULUA.

*Nolaco amudio eta debocionearequiñ behar
dugun desiratu JESUS - CHRISTOREN
errecibitcea sacramendu sainduan.*

ARIMAC.

IAUNA, nahi çaitut errecibitu debocione
handi batequiñ amudio bero, eta guticia
khartsu batequiñ, hala nola eguiñ baitute
çure sainduac, eta hañitz presuna prestac,
ceiñen debocionea çure gogaracoa icatu bai-
ta, eta ceiñac haguitz Jaincotiarqui bici icat-
tu baitire.

O ene Jaincoa, amudio eternala, ene on-
tasun baxharra, ene dohatfutafun fiñ gabe-
coa, nahi çaitut errecibitu egundaiño sainduac
icatu duen, edo icatu ahal duquen guticiariac
borthitcenarequiñ, eta errespeturic handie-
narequiñ.

2. Eta gai ez naicen arren debocionezco
sentimendu horien ene baitan icateco, ha-

IMITACIONEA. IV. LIB. 371

lere ofrendatcen darozquitçut ene bihotceco
afeccione guciac, neronec guticia khartfu
hec guciac banitu beçala.

Ofrendatcen darozquitçut halaber ene bi-
hotz guciacz humilltasun handirequiñ arima-
ric Jaincotiarrenac ahal tusquen desiratic
khartsuenac.

Ez dut deus - ere enetçat itchequi nahi ;
baiñan neure burua , eta neure ontasun gu-
ciac nahi ditut bihotz onez çuretçat sacrifi-
catu , eta guciac çure cerbitçucotz emplega-
tu , eta cofumitu.

Ene launa , eta ene Jaincoa , ene creat-
çaillea, eta erresquetatçaillea, nahi cintuzquet
egun errecibitu çuri dagotçun beçalaco sa-
murtasun errespetu , ohore , eçagutça , amu-
dio , eta saindutasun guciarequiñ ; fede , es-
parantça , eta garbitasun guciarequiñ , hala
nola errecibitu baitcintuen Virgina loriofac
çure ama sainduac , noiz eta ere Incarnacio-
neco misterioaren berria ekhartcen cioen ,
aingueruari ihardetsi baitcioen errespetu , eta
humilltasun handirequiñ : *Huna launaren* Luc.
nescatoa, compli bedi ene baitan çure errana. I. 38.

3. Nahi nuque gai baninz çure aitciñean
aguertcecobihotça desirafainduz betheric, eta
çure amudioz sustaturic disposicione saindu
hequiequiñ, ceiñetan baitcen Joannis-Baptis-
ta sainduetan den handiena , eta çure aitcin-

dari dohotfua , noiz eta ere Spiritu faïndua-
ren mobimenduz iauci baitcen bere amaren
fabelean , eta noiz eta ere iendar-tean ceïña
biltçala ikhufiric erran baitçuen çutaz hu-

Joan.
3. 29. *adifquidea bozcario handitan da esposare-
quin denean, ceren aditcen baitu haren boça.*

Ofrendatcen darozquitçut halaber çure
faïnduei eman diotçotçuten bozcario Jain-
cozcoac , afeccione khartfuac , spirituen be-
re baitharic ilkhitceac , argui naturaz gora-
gocoac , eta ceruco visionead.

Hec ofrendatcen darozquitçut creatura gu-
ciac ceruan , eta lurtean egundaiño eman ,
eta feçulan emanen darozquitçuten laudorio
guciequiñ.

Ofrendatcen darozquitçut nahiz enetçat ,
nahiz ene othoitcetari gomendatu behar da-
rozquitçudan gucientçat , guciez behar beça-
la laudatua , eta lorificatua içan çaitetentçat
eternitatean.

4. Ene launa eta ene Jaincoa , errecibi çat-
çu nic çuri laudorio infinituen emateco du-
dan defira , eta çure perfeccione neurri gabe-
coen arabera ohoratua ikhufiteco dudan na-
hia , eta guticia.

Ohore hori bihurtcen darotçut , eta nahi
darotçut bihurtu egun guciez , eta momen-
tu guciez-ere.

Eta gombidatcen ditut , othoïsten tut ene

IMITACIONEA. IV. LIB. 373

bihotz guciac ceruco spirituac, eta guiristiño leial guciac lagun naçatela çure laudatcen, eta çuri esquerren ematen.

5. Lauda beçaitçate launa, lurreco populu, casta eta erdara guciac, lorifica beçate çure icen adoragarria bozcario faindu, eta zelo khartfu batez bere baitaric ilkhiric.

Misterio faindu hau debocionerequiñ, eta errespeturequiñ celebratcen dutenec, eta fede bici batequiñ errecibitcen dutenec ardietz beçate çure ganic ene bekhatuen barkhamendua.

Orrhoit beitez othoi ni naicen beçalaco bekhatore dohacabeaz mahaiñ faindutic ilkhitcen direnean, çurequiñ miñqui bar eguiñac, debocionez uqituac, eta samurtuac, bozcarioz, eta consolacionez betheac, eta osoqui fasiatuac.

XVIII. CAPITULUA.

Estela sobera curiosasunequiñ çundatu behar misterio hau; baiñan humillqui ar-raçoiña eman behar dela fedearen azpian.

JESUS-CHRISTOC.

NE Semea, beguira çaitc curiosasun alfer batez misterio handi hunen çundatcen haritcetic, beldurrez eror çaitcen duazco, eta siñhetz gortasunezco tulumbio arrenerat.

374 JESU-CHRISTOREN

Prob. 25. 27. Jainco guciz goraren maiestatea çundatu nahi duena, haren loriac egotcico, eta azpiratuco du, carga garaia beçala.

Guiconaren spirituac asma deçaquena baiño guehiago daique Jaincoaren escuac.

Esta debecatcen eguiaren billhatce humill, eta simplea nihor prest dagoenean arguien errecibitcerat, eta Eliçaco aitec iracasten darocutena siñhesterat.

2. Dohatsu da simplequi, eta lanoqui dabilhana, gauça gaitz, eta spiritua nahaz deçaquetenei ihes eguiten diotena, eta Jaincoaren manamenduen bide chuchenean fe-gurantçarequiñ ibiltcen dena.

Hanitcec galdu dute debociones gauça illhunac, eta bere eçagutçaz goragocoac iaquiñ, eta çundatu nahiz.

Estarotçut galdeguiten spiritu gora bat, eta misterioen eçagutça barren bat; baiñan fede simple, eta bicitce chahu bat.

Çutaz beherago diren gauec-ere ichitcen badute çure eçagutça, nola bada iaquiñen tutçu çutaz gorago direnac?

Humilia çaute Jaincoaren aitciñean, emaçu çure arraçoia fedearen azpian, eta içanen tutçu cerutic çure spiritua foseguant emateco beharco ditutçun argui guciac.

3. Badire misterio hunen siñhestearen gainean tentacione borthitçac ditustenac, baiñan hori heldu da hobequi etsaiaren ma-

leciatic, ecen - ez hequien fede escasetic.

Çu etçaitecela penetan eman, etçaçula iharduc çure gogoetequiñ; estioçoçutela ihardetz harc ematen darozquitçun dudei, baiñan siñhetz çaçu Jaincoaren hitça; entçun çatçu Sainduac eta Profetac; eta çure ganic ihesi egorrico duçu spiritu maleciazco hura.

Horlaco tentacioneac progotchos dire maiz Jaincoaren cerbitçariantçat.

Ecen deabruac estitu tentatcen siñhetz gorrac, eta gaichtaguiñac; hec osoqui bere tuac daoza; baiñan leialei, eta Jaincotiarrei milla tentacione, eta arsecabe egortcen diotçate.

4. Çoaz beraz mahaiñ saindurat fede fer mu, eta garbi batequiñ, eta errespetu humill batequiñ.

Eta çure spiritua ichitcen duten gauça guciez pausa çaitte Jaincoaren gainean.

Etçaitu enganatuco siñhesten baduçu; baiñan enganatuco çate çure burua siñhesten baduçu.

Jaincoa simpleequiñ, eta bihotz chuchenequiñ dabillha: humillei aguertcen çaiote: chumeei ematen diote inteligencia, eta arguia: Arima garbiei ematen diotçate hainitz eçagutça; baiñan bere gracia gordetcen diote spiritu curiosoi, eta supherbioei.

Guiçonaren arraçoiña flacoa da, eta eni

376 JESU-CHRISTOREN

gana diteque ; baiñan fedea bethi eguiazcoa da , eta eciñ enganatzcoa.

5. Hala arrañoña , eta argui naturala fedeari behar çaio iarrai qui ; estu behar haren aitciñean ibilli ; ez hura defeguiñ , eta irauli.

Ecen sacramendu handi huntan fedear , eta amudioac , daoca lehenbico herunca berthute gucien artean , eta efetu handiac eguiten tuste manera gorde , eta eciñ erran beçalaco batez.

Jainco eternalac içate , eta podore infinitua duenac eguiten tu ceruan , eta lurrean gauça handiac , eta gure eçagutzaz goragocoac ; eta haren obra miragarriec ichitcendute gure spirituen hedadura gucia.

Hortaz obra hec ez balire guiçonaren spirituaz goragocoac , eta errechqui eçagutahal balitez , ez litezque deithu behar miraculluzcoac , eciñ erran , eta esplicatzcoa.

AKHABANTÇA.

G A U D E A C.

GAUDE , Virgo Mater Christi,
Quæ per flamen concepisti,
Gabriele nuntio.

Gaude , quia Deo plena,
Peperisti sine poena,
Cum pudoris lilio.

Gaude magos advenisse,
Aurum , thus , myrrham tulisse
Tuo Unigenito.

Gaude Christo moriente,
Quia ipso triumphante,
Nostra fuit redemptio.

Gaude quia tui nati,
 Quem dolebas mortem pati,
 Fulget resurrectio.

Gaude Christo ascendente,
 Qui in cœlum te vidente,
 Motu fertur proprio.

Gaude quæ post ipsum scandis,
 Et est honor tibi grandis,
 In Cœli palatio.

Ubi fructu ventris tui,
 Per te nobis detur frui,
 In perenni gaudio. Amen.

*IONDONI LEON, Aphezpicu eta Martyr Bayonaco
 Hirico eta Diocesaco Patroinari Emaste icorrençat.*

O T H O I T Ç A.

SAN LEON, Saindu handia, gure arbassoen Apostolu içan çaren beçala, orai-ere (heyen fedetic mendratuac-garen arren) Jainco guciz misericordiosa ganic ardietsen-daroz-quigutçun laguntça handien ariaz, gure Apostolu içatetic guelditu-ez-çarena: çure arartecotasun botheretsurat dut errecorsu nahiz enetçat, nahiz dakharquedan fruituarentçat; içan deçantçat mundurat urusqui eman-duquedan ondoan, Bathaioco Ur sainduan, Graciarat berriz - forceco çoriona. Çure othoitçeç eguiçu, gure lehenburassoen crima dela causa, emastequiac erditcean iafaterat condenatuac içangaren doloreac eta penac, içan daquizquidan ariñduac eta laburtuac. Oraidanic hec guciac offritcen-darozquitçut Jesu. Christo gure Iaunari presentatceco, bere passionean eta Gurrutcearen gainean berac iasan-dituenequiñ bat eguiteco; balia-daquizquidantçat, arren, ene bekhatuen barkhamendutan, eta ene haur hunen salbamendutan. Çure protecçionearen azpian ematen-dut, nerequiñ-batean; eta errequeritcen-çaitut. Jaincoa ganic batari eta bertceari ardietsiaz, haren Manamenduen arabera bicitceco, eta çuc predicatu-darocuçun fedearen maximac haltoqui aguertceco eta gure baitan eçagut-arazteco, gracia, fiñcan hel-gaitentçat bicitce eternalerat. Halabiz.

F I N A.

C A P I T U L U E N .

T H A U L A .

LEHENBICICO LIBURUA.

Bicitce spiritualecotz on diren abisuac.

- I. CAP. **I**MITA JESU-CHRISTO, mezpreça mundueo vanitate guciac. pag. 25
- II. Guti iduc gure buruac, humill behar dugu ičan gure iaquiñ guciequiñ-ere. 28
- III. Jaincoaren entçutea, norc bere buruaren eçagutcea eta garaitcea dela eguiazco doctrina, eta ikhasi behar den çuhurtcia. 30
- IV. Ez errechqui siñhets bertceez erraten den gaizquia. Ez gaizqui iuia, edo mintça bertceez. Balia prudenciaz. 35.
- V. Nola behar diren iracurri Escritura saindua, eta debocionezco liburuac. Conseillu galderu behar çaiela presuna çuhur eta prestuei. 36.
- VI. Affeccione eta guticia desordenatuez. Eciñ duquegula baqueric hec mortificaturic eta heciric baicen. 37
- VII. Gure esparantça gucia eman behar dugula, ez gure baitan, edo bertce guiçonen baitan, baiñan Jaincoa baitan, ceiña ganic heldu baitire on guciac. Humiliatu behar dugula eta gure buruac iduqui behar ditugula bertce guciac baiño gutiago. 39
- VIII. Hautatu behar dela adisquide çuhur eta prestubat, ez dela behar famillertu edo trabatu, mundanoequiñ, guciz gazteequiñ, aberatsequiñ, emaztequiequiñ, baiñan gure famillertasuna ičan behar dela presuna berthutezcoequiñ, Jaincoarequiñ eta aingueruequiñ. 41
- IX. Maita obeditea eta bertceren guidaren azpian içatea; nor bere nstean ez sobra finca, eror bertceren nahirat eta abisurat. 42

CAPITULUEN THAULA.

- X. Utz mundanoen compañiac eta solas sobraniaz-coac, beguira ichillrafuna; probetchos direla solas spiritualac. 44.
- XI. Nola behar den ardietsi bihotceco baquea, eta aiteña goan berthutearen bidean. Heci behar direla bicioac, eta guticia desordenatuac. 45.
- XII. Ceñ progortchos den sofritea. 48.
- XIII. Tentacioneen progortchuaz, eta nola behar çaitoten contra eguiñ. 49.
- XIV. Ez iuia bertceez temerarioqui; finca çatçu beguiac çure gainean, eta etçaitecela iar bertceen accioneen iuie. 54.
- XV. Accione guciac amudiorequiñ eguiñ behar direla. 55.
- XVI. Nola behar tugun iasan bertceren escasac. 57.
- XVII. Religioneco bicitceaz. 59.
- XVIII. Sainduen exempluz progortchatu behar dugula. 60.
- XIX. Debocioneco pratiquez. 63.
- XX. Maitatu behar dela erretiramendua, eta ichillrafuna. 68.
- XXI. Bihotceco urriquimenduaz. 73.
- XXII. Consideratu behar ditugula mundu huntaco miseriac. 76.
- XXIII. Heriotcean behar dugula pensatu, eta hartarat preparatu. 81.
- XXIV. Jaincoaren iuiamendu ikharagarriaz, eta Bekhatoreen suplicioez. 86.
- XXV. Guerotic guerorat berthutean aiteñatcera behar dugula lehiatu. 91.

BIGARREN LIBURUA.

Bicitce spiritualean arimaren abantçuaz.

- I. CAP. **S**Arthu behar dugula gure batrenean, eta conversatu JESU-CHRISTOREQUIN. 99.
- II. Guiconec eciñ deus daguiquetela bere esparantça Jaincoa baitan emana duenaren contra. 104.

C A P I T U L U E N

- III. Barreneco baqueaz. 106.
 IV. Bihotceco garbitafunaz eta chedearen simple-
 tafunaz. 108.
 V. Gogo gucia eman behar dugula gure buruen esteuf-
 tafunean eta Jaincoaren handitafunean pen-
 fatcen. 109
 VI. Conciencia onaren baqueaz. 111
 VII. Maitatu behar dela J E S U S gauça gucien gai-
 ñeric. 114
 VIII. JESUSEN amudioa dela on gucien ethorquia. 116
 IX. Barreneco agortafunez eta desgustuez. 119
 X. Jaincoaren graciencat behar den esquer eta
 eçagutçaz. 124
 XI. Guric dutela maite JESU - CHRISTOREN gu-
 rutcea. 128.
 XII. Gurutcea dela ceruco bidea. 131.

H I R U R G A R R E N L I B U R U A .

Barneco consolacioneaz.

- I. CAP. **N**ola behar den preparatu Jaincoaren
 aditcerat. 140
 II. Arimac Jaincoari galde eguitendio arren mintça
 daquion bihotcerat. 142
 III. Jaincoaren hitçac humiltasunequin entçun behar
 direla, eta hañitcec estitustela hec asqui pisat-
 cen. 144
 IV. Eguiaten eta humiltasunaren arabera ibilli behar
 dela Jaincoaren aitciñean. 148
 V. Jaincoaren amudioaren effectu miragarriez. 151
 VI. Nola amudioa estagoen atseguin spiritualetan,
 baiñan bai gudutan leial içatean. 156
 VII. Arimaco agortafunetan beguiratu behar dela hu-
 miltasuna, eta baquea. 160
 VIII. Nola behar dugun gure burua ez estatu Jain-
 coaren aitciñean. 163
 IX. Nola Jaincoa baita gucien fiña, eta azquen che-
 dea, hari behaturic eguin behar direla gauça

T H A U L A.

- guciac. 165
- X. Ceîn on den Jaincoaren maitatcea, eta mundua-
ren mezpreçatcea. 167
- XI. Guticia onac ere behar ditugula bridaru, spiri-
tuaren azpian eman haraguiã, eta spiritua Jain-
coaren azpian. 171
- XII. Pairacor içan behar dela gaitcetã, eta arbuia-
tu behar direla atseguinac. 172
- XIII. Obedienciaz. 175.
- XIV. Jaincoaren iuiamenduetã pensatuz behar
dugula beguiratu obra onen vana-loriatic. 177
- XV. Estugula nahi behar Jaincoac nahi duenic
baicen. 179
- XVI. Jainco choilla baitã billhatu behar dugula
gure consolacionea eta sofegua. 182
- XVII. Gure buruazco artha gucia eman behar du-
gula Jaincoa baitã. 184
- XVIII. Patientqui behar dugula sofritu munduco
lacteriac JESUS-CHRISTOC beçala. 186
- XIX. Nola behar tugun pairatu afruntuac eta
mezprecioac. 188
- XX. Eçagutu behar tugula gure ftaquecia propioac,
eta mundu huntaco miseriac. 190.
- XXI. Jainco choilla baitã causitu behar dugula
gure sofegua. 191
- XXII. Orrhoiru behar dugula bethi, Jaincoa ganic
içatu ditugun unguiez. 199
- XXIII. Lau abisu probetchos bihorceco baquearen
içateco. 202
- XXIV. Estugula behar curioftafunic bertceren ber-
rien iaquiteco. 206
- XXV. Certã dagoen bihorceco baquea, eta aitecinã-
mendu spirituala. 207
- XXVI. Spirituco libertatea ardiesten dela, iracurtcez
baiño hobequi othoitcez. 210
- XXVII. Gure buruentçat dugun amudioac guibe-
latcen gaituela ontãfun soberanoaren amu-

C A P I T U L U E N

- dioric. 212
- xxviii. Estugula ičan behar mihi gaichtoen beldur. 215
- xxix. Othoistu, eta laudatu behar dela Jaincoa atsecabetan. 216
- xxx. Nola behar dugun Jaincoaren laguntça galde- tu. esperantçarequiñ gracia bihurtueo çaicula. 217
- xxxi. Creatura guciac arbuiatu behar ditugula, na- hi badugu creatçaillea caufitu. 221
- xxxii. Batbederac ukho eguiñ behar dioela bere buruari, eta bere guticiej. 225
- xxxiii. Guiçonaren bihotceco arintasuna eciñ pausa daitequela Jaincoa baitan baicen. 227
- xxxiv. Ceñ goço den Jaincoa maite dutenentçat 229
- xxxv. Nihor estela tentacionetariç segurantiçan mundu huntan bici deiño. 232
- xxxvi. Mezpreçatu behar ditugula guiçonan iura- mendu vanoac. 234
- xxxvii. Utcj behar dugula osoqui gure burua Jain- coaren nahirat, bihotceco libertatearen içateco 236
- xxxviii. Nola behar dugun campoco gaucetan com- portatu, eta Jaincoa ganat iheli eguiñ hirrif- curan. 238
- xxxix. Jaincoari utcj behar diogula gure eguitecoen artha, eta haren ganic iguriqui gauça guciac. 240
- xl. Guiçonac estuela berenez onic, eta ceinduque- la deusez-ere buruperic. 243
- xli. Mundu huntaco ohoreac mezpreçatu behar di- tugula. 245
- xlii. Bicitçe huntaco baquea estugula guiçonan bai- tan eçarri behar. 246
- xliii. Ceñ vanoa den munduco iaquintasuna. 248
- xliv. Estugula behar campoco gaucez spiritua tra- batu. 250
- xlv. Estela edo ceñ siñherçi behar, eta guri behar dela mintçatu. 251
- xlvi. Jaincoa baitan eman behar dugula gure fidanc- cia mihi gaichtoz çartuac garçean. 253

T H A U L A.

- XLVII. Munduco pena guciac gogotic behar direla pairatu bicitce eternalaren ardiesteco. 259
- XLVIII. Ceruco dohatfutafunaz , eta mundu huntaco miseriez. 262.
- XLIX. Dohatfutafunaren guticiaz , eta bertee munduco golardoetz. 266
- L. Nola arima affigituac eman behar duen Jaincoaren escuetan bere burua. 271
- LI. Gauça humilletan hari behar dela , handiagoric ecin eguin ditequenean , guciz agortafuneco demboran. 277.
- LII. Batbederac uste behar duela gastiguac hobequi dituela mereci consolacioneac baino. 279
- LIII. Munduco ontafunequin iofiac direnei estiotçotela Jaincoac ematen bere gracia. 281
- LIV. Graciaren , eta naturaleçaren mobimendu diferentez. 284.
- LV. Naturaleçaren corrupcioneaz , graciaren beharraz , eta harc arimetan eguiten dituen effectuez. 290
- LVI. Gure buruari ukho eguin behar diogula , eta iafan gurutcea JESUS-CHRISTOC beçala. 294
- LVII. Etçaicula bihotça erori behar gure escascen gatic. 297
- LVIII. Ez ditugula çundatu behar Jaincoaren iuiamenduac , eta gutaz gorago diren gauçac. Cer manneraz behar ditugun ohoratu sailduac. 300
- LIX. Jainco choilla baitan behar dugula eman gure esparantça gucia. 307

L A U G A R R E N L I B U R U A.

Aldareco sacramendu adoragarriaz.

- A** Mudiozco deiha mahain saildurat. 311
- I. CAP.** Cembat errespeturequin behar den errecibttu sacramendu saildua. 312.
- II. Jaincoac sacramendu huntan guizonari miragarriqui eracuchten dioela bere onafuna eta amudioa. 320

CAPITULUEN THAULA.

- III. Probetchos dela maiz communiatcea. 323
- IV. Communione sainduaren abantailac. 329
- V. Aldareco sacramendu sainduaren excelenciaz, eta apheztafunari daocan garbitafunaz. 333
- VI. Communionetic urruntcen denac bicitceari ihes eguiten dioela, eta indignequi hurbiltcen denac heriotcea ematen dioela bere buruari. 336
- VII. Norc bere burua examinatu behar duela mahain saindurat hurbildu baino lehen, eta hartu bere escasen usteco deliberacione fermu bat. 337
- VIII. JESUS-CHRISTORI osoqui eman behar gaizcola, hanc bere burua guretçat eman duen beçala. 341
- IX. Gure buruac, eta gure guciac behar diotçagula Jaincoari ofrendatu, eta othoitz eguin behar dela gucientçat. 343
- X. Communione saindutic estela arraçoin gutiz guibelatu behar. 346
- XI. Arimac JESUS-CHRISTOREN gorputçaren, eta Escritura sainduaren behar handia duela. 354
- XII. Artha handirequin behar dugula preparatu communionc saindurat. 357
- XIII. Gauça guciez billhuci behar dela JESUS-CHRISTOREQUIN perfectqui communionc sainduan bat eguiteco. 360
- XIV. Arima saindu batçuc communiatceco duten guticiac. 363
- XV. Debocionea ardiesten dela humiliatuz, eta norc bere buruari ukho eguinez. 365
- XVI. Aguertu behar diotçogula gure beharrac JESUS-CHRISTORI, eta galdetu bere gracia, 368
- XVII. Nolaco amudio eta debocionearequin behar dugun desiratu IESU-CHRISTOREN errecibitcea sacramendu sainduan. 370
- XVIII. Estela sobera curiostafunequin çundatu behar misterio hau; bainan humillqui arraçoina eman behar dela fedearen azpian. 373

Capituluen Thaularen akhabantça.